מספר 08 המחיר: 12.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) שנה 42 י"ז שבט תשל"ח, 25.1.78

העולם הזה

נאום אחד יותר מדי

כך הוכשל השלום

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאדואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מדפס ב„הדפוס החדש" בע"מ תל־אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה: „נר" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תבנית: יוסי שגיב • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קריאה יקרה.

אחרי מילחמת יום־הכיפורים נשאל־תי, בסימפוזיון שנערך מטעם אגודת־העיתונאים, מהי הערכתי לגבי מידת־האחר־יות של העיתונות הישראלית לאסון ש־קרה.

עניתי כי לדעתי רובצת על העיתונות אשמה גדולה יותר מאשר על הפוליטיק־אים. העיתונות שטפה גם את מוחם של הפוליטיקאים. העיתונאים הם אשר יצרו את אותו גן־עדן לשוטים, שבו חיתה המדי־נה מאז מילחמת ששת־הימים ועד שעת־האימים ביום־הכיפורים, כאשר אלפי צעי־רים הוטלו אל תוך תהום המוות. מי ששפך את הדיו, הוא ששפך את הדם.

נזכרתי השבוע באותם דברים. חושבני מאד, כי אחרי המילחמה הבאה, כאשר יציגו לי אותה השאלה, אצטרך להשיב אר־תה התשובה.

רבים, הקוראים מילים אלה עתה, לא יקראו אותן אז.

■ ■ ■

אני כותב את הדברים ביד רוטטת, מפני שהשבוע הפכו כלי־התיקשורת ה־ישראליים את עצמם שותפים־לפשע.

קרה משהו במדינה. יותר מזה: קרה משהו בהיסטוריה של עם ישראל.

השלום שהיה בהישג־יד, התרחק לפתע. התרחק מאד. התרחק, אולי, אל מעבר ל־מילחמה הבאה. אולי אל מעבר לדורנו.

אילו היינו אומה נורמלית, היה מתחיל למחרת־היום בכל כלי־התיקשורת חשבון־נפש נוקב. בוודאי היו נשמעות דיעות רבות וסותרות. האם אשם מנחם בגין? האם אשמים בגין ואנואר אל־סאדאת ביחד? האם אשמה הממשלה? האם נגאמו נאר־מים, שכל מילה בהם תעלה מחר בדם? האם נעשו שגיאות מדיניות? האם יש להטיל מסקנות דחופות כדי להציל את ה־שלום? האם יש להחליף את הממשלה?

אפשר היה לצפות למטר של שאלות מטרידות, ולמטר של תשובות. היו נמצ־אים בוודאי פרשנים שהיו קמים להגן על בגין ועל ממשלתו, ופרשנים אחרים שהיו תוקפים אותם. ויכוח ציבורי סוער היה ממלא את דפי העיתונות, את תוכניות ה־רדיו והטלוויזיה, ובעיקבות הוויכוח — מסקנות מדיניות, לכאן או לכאן.

כך היתה מגיבה אומה דמוקרטית ערוכ־לית, שיש לה עיתונות חופשית, טלוויזיה וחפשית, רדיו חופשי.

■ ■

ואצלנו? לא כלום.

פשוטו כמשמעו: לא כלום. לא ויכוח. לא סערה. לא שאלות. לא תשובות.

הכל ברור לגמרי. הממשלה צדקה. בגין צדק. דיין צדק.

אל־סאדאת הוא הפכפך. לא־אחראי. פרי־מיטיבי. אולי קצת משוגע. ערבי.

ובעצם, כל זה אינו חשוב.

הפסטיבל נגמר. אפשר לחזור, סוף־סוף, לעסקים רגילים. כוננות של צה"ל. פש־עים. אינפלציה.

כזאת היתה השבוע דמות העיתונות, ה־רדיו והטלוויזיה.

בשום דמוקרטיה עממית אין מקהלה ממושמעת יותר. בשום דיקטטורה אין אחי־דות רבה יותר של דיעות.

בוודאי, היו כמה יוצאי־דופן, שכתבו מאמרים זהירים שהטילו ספק. היו אפילו שניים־שלושה שהעזו למתוח ביקורת חרי־פה. הם נסבלו לצורכי האליבי. הנה, יש גם כאלה. אך הם בטלים בששים, בשש מאות, בששת אלפים.

שטיפת־המוח הגדולה, הנוראה, נשפכה מתוך כלי־התיקשורת, הציפה את המדינה מסביון עד דימונה, מרחביה עד מרחביה. מכל הדברים הנוראים שקרו השבוע, זה היה, אולי, הדבר הנורא ביותר.

■ ■ ■

ברגע שהותרה הרצועה, ואפשר היה שוב לבטא בפה מלא את כל השיגאות והדיעות הקדומות של אתמול, נשמעה גם טענה נגד עורכי העיתונים המצריים.

הנה, נאמר בזילזול תהומי, הם כולם מדברים בלשון אחת. כולם אומרים את אותו הדבר. כולם סוכני־תעמולה של ה־משטר.

העיתונאי הישראלי המצוי התמוגג מנחת. ראו, איזו עיתונות! אילו עורכים! מצחיק!

וגם מר מנחם בגין דיבר ברחמנות על „העיתונות המודרכת" של מצריים, שכתבה כך וכך.

כל זה נכון, כמובן. העיתונות המצרית היא מודרכת. יש מי שקובע מה יכתבו העיתו־נים מחר בבוקר. התעורכים הם, בצורה עקיפה, משרתי המישטר.

אך ראו מי המדברים! LOOK WHO'S TALKING!

אני מעז ללמד, אחרי שלמדתי להכיר את שני הצדדים: מבחינה זו, לפחות, אנח־נו כבר השתלבנו היטב במרחב השמי.

העיתונות הישראלית היא עיתונות מודר־כת, בדיוק כמו העיתונות המצרית. העור־כים הישראליים משרתים את המישטר, בדיוק כמו העורכים המצריים.

כאשר נפגשו העורכים של שתי המדי־נות ליד הווילה של אל־סאדאת באיסמעי־ליה, לא היה זה מיפגש של צד חופשי עם צד בלתי־חופשי, של עיתונות „מודרכת" עם עיתונות „בלתי־מודרכת". על הדשא נפגשו שתי קבוצות־עורכים, שכל אחת מהן חזרה כמו תוכי על העמדות הרשמיות של ממשלתה.

■ ■ ■

האם יש הבדל? בין הצדדים? בוודאי שיש. יש הבדל בשיטה.

העיתונות המצרית מודרכת במישרין ו־בגלוי. ארמון־הנשיא קובע קו־הסברה, וכל עיתון חוזר עליו, בצורה זו או אחרת.

(אגב, זה לא כל־כך פשוט כפי שזה נר־אה. עין בוחנת יודעת להבחין. בעיתוני מצריים יש מידה לא־מעטה של ביקורת על המישטר. אבל היא מתוחכמת מאד, מוס־ווית מאד, והיא מתבטאת במילות־צופן שלא קל לזר להבין את מלוא משמעותן.)

העיתונות הישראלית מודרכת בצורה עקיפה יותר. אין אף פקיד אחד המכנס את כל עורכי־העיתונים מדי יום, ואומר להם מה לכתוב. חלילה! חוברים שונים של מישרדים שונים מתקשרים עם עיתונאים שונים, מדליפים להם „מידע" משודכן. אך באורח פלא, התוצאה היא בדיוק אותה ה־תוצאה, כאילו שרי־הממלה אחד הוא הנותן הוראה. באורח פלא כותבים למחרת היום כל העיתונים את אותו הדבר בדיוק, ב־הבדלי־נוסח קטנים, מפי „כתבים מדיניים", מאת „כתבנו המייוחד", במאמרים ראשיים. הפרופסורים־מטעם מופיעים בטלוויזיה ו־מסבירים, והפרשנים־מטעם מפרשנים, ו־התוצאה — אותו התוצאה. כמו במצריים.

■ ■ ■

כמו במצריים? לא, יותר גרוע.

כי במצריים מבין כל אדם את דרכי־פעולתו של המישטר. כל איש משכיל וחצי־משכיל יודע שאסור לאוייבי־המישטר לכ־תוב בעיתונים, ואסור לעיתונים לפרסם את דיבריהם של מותחי־הביקורת.

הציבור המצרי כולו יודע כי העיתונות, הרדיו והטלוויזיה משקפים את דעתו של המישטר, וכי יש דיעות אחרות. הדיעות האחרות נשמעות בשיחות פרטיות, הן נפוצות וידועות. בשיחות כאלה נשמעת מידה רבה של ביקורת חופשית, יש ויכוח, שבו משתתפים פקידי המימשל כמו יריביו.

בישראל קיימת האשלייה שיש כלי־תיק־שורת עצמאיים, מגוונים, בעלי דיעות שו־נות, כנהוג בחברה דמוקרטית. כאשר אין ביניהם ויכוח על נושא מסויים, מתקבל הדבר כהוכחה שהדברים ברורים וחד־משמעיים, כמו השמש ביום, החושך בלי־לה. כאשר עיתוני־ישראל, הרדיו והטלוויז־יה אומרים כולם דבר אחד, הרי זו הוכ־חה מוחצת שהדבר הזה הוא אמת, אמת שאין עוד להרהר אחריה.

מבחינה זו, הדמוקרטיה המודרכת של ישראל מסוכנת הרבה יותר מן המישטר הנהוג במצריים.

ועוד הבדל.

במישטר המצרי יש לעורך־עיתון הצד־קה מוסרית מסויימת. יש מישטר נשיאותי. אמנם עברו ימיו של גמאל עבד־אל־נאצר, כאשר בעלי דיעות חריגות ישבו בבתי־הסוהר ובמחנות־ריכוז, עונו וגרפדו. אבל גם כיום ממנה המישטר את העורכים ו־מפטר אותם, מטיל איסור־כתיבה ומבטל אותו.

לשום עורך ישראלי אין הצדקה מוסרית כזאת. בישראל יש חופש־עיתונות. שום עורך, אשר יכתוב מחר כי נאומיו של מר בגין עלולים לעלות בחייהם של אלפי בחורים, או שמשה דיין נישאר שקרן פאתו־לוגי כתמול־שילשום, לא ייזרק למחנה־ריכוז ולא יעונה במרתפי השב"כ.

אפשר להבין, ואולי אף לסלוח, לעיתונאי העושה מלאכתו רמייה מפני שהוא חושש לחייו, לחירותו, לפרנסתו. אי־אפשר לסלוח לעיתונאי העושה זאת מתוך חוסר־אחריות, לא־אינפנתיות, טימטום, נוחיות; מפני ש־נדמה לו שזהו מה שהקוראים רוצים ל־שמוע; מפני שזה יקדם את הקאריירה שלו. בימים כאלה, אני מתבייש בתואר „עיתו־נאי".

ואני מודה לגורלי שהניח לי לעבוד ב־שבועון זה, השובר את קשר־השתיקה, ה־נושא ברמה את נס הביקורת, המעז להש־מיע דברים חורגים, הלוחם בשטיפת־המוח.

■ ■ ■

ומשטיפת־המוח הגדולה אל הצנזו־רות הקטנות.

השבוע נפתחה בתל־אביב תערוכה של צלמי־העיתונות ששהו במצריים. כמה מן התצלומים הטובים ביותר בתערוכה הם של שלמה סתר, צלם מערכת העולם הזה. שליווה אותי בחודש שהותי שם. כאיש העולם הזה, נפגש עם אנשים וראה דברים ששום צלם־עיתונות ישראלי אחר לא זכה.

בין השאר היתה לו ההזדמנות לצלם את ג'יהאן אל־סאדאת, בשעה ששוחחתי עימה במשך שעה וחצי. הגברת הראשונה של מצריים התייחסה אליו באדיבות יידותית. נענתה ברצון לכל בקשותיו. כמה מן ה־תצלומים היו מקסימים. עד כדי כך ששוכ־נות־הידיעות האמריקאית איי־פי הפיצה אותם בכל העולם, תוך ציון העובדה שזהי הפגישה הראשונה של ג'יהאן עם ישראלי.

עשרות מיליוני בני־אדם מסביב לעולם ראו תצלומים אלה. אפילו שבועון־החד־שות האמריקאי טיים (השוואה משום־מה. את העולם הזה, החונטו את שמו בכל הזדמ־נות) פירסם את התמונה של ג'יהאן בשיח־תה עימי (תוך הפרת הכלל המוקדש ביותר של טיים, שאין לפרסם לעולם תמונה של אדם מבלי לציין את שמו. ההשמטה המופג־נת של שמי היא מעין מחמאה הפוכה).

הרוח החיה של התערוכה־התמונות התל־אביבית היה צלם־העיתונות מיכה ברעם. הוא בחר בעצמו את כל התצלומים. בין תצלומי העולם הזה בחר באחד התצלו־מים של ג'יהאן עימי.

בערב פתיחת התערוכה נהרה שמנה ו־סלתה של תל־אביב לראות את התצלו־מים. ביניהם היה תלוי חציי־תצלום. מיכה ברעם חתך את התמונה לשתיים. נשארה בה רק ג'יהאן עצמה. חדי־מבט יכולים ל־הבחין לידה בצל כתפי השמאלית. התצ־לום הפך אידיוטי, כי לא ברור מה עושה ג'יהאן.

איני יודע מי נתן את ההוראה המגוחכת — ראש־העיר, מנהל־המוזיאון, או מיכה ברעם עצמו. אין זה גם מעניין. מעניינת רק התופעה עצמה.

מה היו עיתונאי ישראל כותבים אילו קרה הדבר במצריים? איך היו נהנים לציין שוב את חוסר־הדמוקרטיה, את השתוללות הצנזורה הפוליטית אצל הערבים?

שלמי תבור

התמונה במקור: ג'יהאן ואנברי מעיינים ב„העולם הזה"
הצנזורים הקטנים —

התמונה בתערוכה
— ענים פקוחה

HMK 70

מגבר 2×20 וואט R.M.S
פטיפון חצי אוטומטי
עם ראש מגנטי
טיונר FM/AM/LW סטריאו
טייפ קסטות "DOLBY"

HMK 55

מגבר 2×18 וואט R.M.S
פטיפון אוטומטי
עם ראש מגנטי
טיונר FM/MW/LW/SW סטריאו
טייפ קסטות "DOLBY"

HMK 419

מגבר 2×15 וואט R.M.S
פטיפון אוטומטי
עם ראש קרמי
טיונר $FM/MW/SW_1/SW_2$ סטריאו
טייפ קסטות סטריאו

"IT'S A SONY."

בואו לראות לחוש ולשמוע מוסיקה באולמי התצוגה של סוני תל אביב: מגדל שלום, רח' אחד העם 9, טל. 5 24 31

שאל כל אחד

תשקיף

הערבים מצפים

ללחץ אמריקאי

מצריים ומדינות־ערב התומכות ביוזמתו של הנשיא סאדאת, מצפות עתה להפעלת לחצים אמריקאיים על ישראל כדי שתרכך את עמדותיה הנוקשות, לפני שיחליט הנשיא סאדאת על צעדיו הבאים.

קרוב לוודאי שמעורבה תרמוז לארצות־הברית, כי יהיה עליה להשתמש בנשק הנפט למזקרה שתיכשל ויזמת סאדאת. אחד מאמצעי־הלחץ של האמריקאים על ישראל יהיה הטענה כי לא יהיה מנוס, במיקרה של כישלון השיחות, ממכירת נשק אמריקאי למצריים, דבר שיגביר מחדש את מירוץ החימוש במיזרח־התיכון.

העמדה הישראלית -

פוליטית, לא ביטחונית

שום שיקולים ביטחוניים או צבאיים אינם ניצבים מאחורי החלטתה של הממשלה בעניין הישובים הישראלים בפיתחת רפיח. ההתעקשות על השארת היישובים והרחבתם היא פוליטית טהורה, ואפילו עומדת בניגוד לשיקולים ביטחוניים.

זאת בניגוד מוחלט להצהרות האחרונות שמשמיע בנושא זה שר־החקלאות, אריאל שרון.

מסע מודרך

נגד וייצמן

הידיעות שהתפרסמו השבוע בעתונות הישראלית על פיהן מנסה כאילו נשיא מצריים ליצור פילוג בממשלת־ישראל תוך חלוקת שבחים לשר־הביטחון עזר וייצמן והצגתו כאישיות ראציונאלית ומפוכחת בניגוד לבגין ומשה דיין, התפרסמו בהשראת משרד־החוץ.

ידיעות אלה הם חלק ממלחמת־הירושה, שבה מנסים דיין ואריק שרון לפגוע במעמדו של וייצמן, אפילו במחיר פגיעה בשיחות השלום.

במיסגרת מסע זה נעשה ניסיון להפחית מערכה של הוועדה הצבאית בשיחות השלום, ולהציגה כוועדה הדנה בנושאים טכניים בלבד ללא ערך מהותי כלשהו. הדבר נעשה אחרי שהסתבר שוייצמן הצליח יותר מכל שר אחר בממשלת־ישראל לקנות את ליבם של המצרים ולרכוש את אמונם בכנותו.

חקירה על

שוחד בטלוויזיה

יחידה מיוחדת במטה־הארצי של המישטרה בירושלים, בפיקודו של החוקר עמי פלייציג, חוקרת עתה חשדות שהועלו נגד אחד מכתבי התחנה הערבית של הטלוויזיה, עבד־אל־ואהב זאהדי.

על־פי החשדות דרש — וקיבל — זאהדי מאישים שונים בגדה, בניהם ראש עיריית בית־לחם איאס פרג', סכומים שנעו בין 100 ל־300 דינרים ירדניים תמורת ראיונות בטלוויזיה.

דיבורי מקורות מישטרתיים נהגו כתבי הטלוויזיה הירדנית, בתקופת השילטון הירדני בגדה, לקבל תשלום ממרואייניהם ומשום כך נראתה להם הדרישה טיבעית.

עתה חוקר פלייציג אם גם פקידים אחרים בתחנה הערבית התחלקו בכסף שקיבל זאהדי על־פי החשד. כדי שהראיונות אכן ישודרו.

שימוש אחר בטלוויזיה הישראלית לצורכי רכישת השפעה: ערב מינויו של יוסף בר־אל כמנהל התחנה, הופיעו בשידורים הערביים שתי כתבות־פירסום הנוגעות לענייניהם הפרטיים של **חברי הוועד־המנהל.**

גוברת הנטייה

להחליף את חיים יבין

הנטייה לחפש בהקדם מחליף למנהל מחלקת־החדשות בטלוויזיה, חיים יבין, שהיתה כה נחלתם של חלק מעובדי מחלקת החדשות, מוצאת לה תומכים באחרונה גם בקרב עובדים בכירים אחרים בטלוויזיה. נראה כי גם ארנון צוקרמן, מנהל הטלוויזיה, אינו נמנה עוד עם מתנגדי רעיון זה, וכי התומך הכימעט־יחידי של יבין הוא מנכ"ל רשות־השידור, יצחק ליבני.

שמו של מועמד כיורש אפשרי ליבין המועלה כעת הוא זה של אחד הכתבים הוותיקים בטלוויזיה, שימעון טסלר, שאחרי סיכסוכים רבים שהיו לו בשנים האחרונות עם מחלקת־החדשות, החליט "להכנס למקרר" ומסתפק בעריכת התוכנית מבט שני.

הצעה אחרת שהועלתה היא לנסות לשכנע את דן שילון לחזור מניויורק, כדי לקבל כחזרה את ראשות המחלקה לידיו.

כרטיס־חינם נוסף

לעובדי "אל־על"

המנכ"ל החדש של חברת אל־על, האלוף (מיל.) מרדכי ("מוטי") הוד, החליט להעניק שי לכל אחד מעובדי החברה ובני משפחותיהם.

כנוסף על כרטיס־הטיסה השנתי הניתן חינם לכל אחד מעובדי החברה ובני־משפחתו הקרובים, יקבלו השנה העובדים כרטיס־טיסה חינם נוסף להם ולכל אחד מבני־משפחתם, וזאת בתנאי שינצלו אותו עד חודש אפריל השנה.

חבורי לוקה בחוליותין

מחלתו של מפכ"ל משטרת־ישראל, רב־ניצב חיים תבורי, חמורה הרבה יותר משפעת. הוא לוקה בחוליותיו.

תבורי מאושפז מזה שלושה שבועות בבית־החולים הדסה בירושלים. בתחילה שכב בבית־החולים שבעין־כרם. השבוע הועבר לבית־החולים שעל הר־הצופים.

דובר אישי

לייגאל ידין

מנהיג ד"ש, סגן־ראש־הממשלה ייגאל ידין, הגיע ככל הנראה למסקנה שאין הוא זוכה בפירסום הראוי לו. משום כך החליט למנות, נוסף על עובדי מחלקת ההסברה ודובריה הרישמיים של תנועתו, גם דובר אישי.

הדובר הוא עוד (מתחרז עם זוד) גונדר, מי שהיה עד למיניוי זה עורך חדשות בגלי־צה"ל.

צלמים מבקשים

להסתלק

מחערוכת קאהיר

כמה צלמי־עיתונות ישראלים ביקשו להסיר את תמונותיהם מכתבי תערוכת הצילומים "קאהיר — מגע ראשון", הנערכת עתה בממזיאון תל־אביב, שבה מוצגות חוויותיהם הראשונים מבירת מצריים.

הצלמים טוענים כי מארגן התערוכה, הצלם מיכה בר־עם, שהוא גם היועץ לענייני צילום של הממזיאון, הכליט בתערוכה את צילומיו־שלו, ולא בז פרופורציה לצילומי עמיתיו.

שלו - דובר בן־נתן

העורך לשעבר של המדור הכלכלי של "ידיעות אחרונות", משה ("מרשקה") שלו, מונה כדובר מטה הבחירות של אשר ("ארתור") בן־נתן, מועמד המערך לראשות עיריית תל־אביב.

בימים אלה השלים בן־נתן את הרכבת מטה הבחירות שלו, שבראשו יעמוד חבר מועצת עיריית תל־אביב, נחום רז.

המנהל

שכר מכונית

למבקר־המדינה הוגשה תלונה נגד תת־אלוף (מיל.) משה עקנין, מנכ"ל מינהל־מקרקעי־ישראל ומי שהיה בעבר מפקד פו"ם בצה"ל.

על פי התלונה, אשר הוגשה על־ידי עובדים בכירים במינהל, לא הסכים עקנין לנסוע במכונית ווקסהול חדישה שהועמדה לרשותו, אשר שירתה את ח"כ מאיר זורע כאשר היה מנהל המינהל. עקנין דרש ממינהל־הרכב מכונית מסוג וולוו, וכאשר סירב מינהל הרכב לתיתה לו, השבית את הווקסהול ושכר מכונית פיאט חדישה.

על פי חישובי מגישי התלונה עלו המי־שכירות הרכב למעלה מ־50 אלף לירות בתקופה בת ארבעה חודשים.

הטייסים מרבים

להוליד בנות

צוות פסיכולוגים של חיל־האוויר עוסק עתה במחקר מיוחד־במינו, הי מיועד לבדוק את התופעה הכלתי־מוסברת שבאוכלוסיית צאצאי ציוותי־האוויר בחיל־האוויר מורכבת שיעור גדול יותר של בנות מבנים.

תופעה זו ידועה בחיקות־האוויר של צבאות רבים בעולם, שגם בהם שיעור הנקבות בין ילדי הטייסים גדול בי־מידה ניכרת משיעורן היחסי באוכ־לוסיה הכללית. בחיל־האוויר הישר־אלי אוכחנה תופעה זו כבר לפני שנים רבות. עתה הוחלם להקצות תקציב מיוחד למחקר, כדי לברוק אם יש סיבות פסיכולוגיות או פיסיולוגיות הגורמות את התופעה.

הבורסה מסייעת

למקורבים

הודעת בנק המיזרחי על ההנפקה החדשה פורסמה על־ידי הנהלת הבורסה רק ארבעה ימים אחרי קבלת ההחלטה בבנק. הבנק שלח את נוסח ההחלטה בדואר אל מישרדי הבורסה, השוכנים מולו ברחוב אלנבי.

במשך ארבעה ימים אלה יכלו המקורבים להנהלה לעסוק במיסחר במניות על־סמך המידע שבידיהם, שלא היה בידי הציבור.

הבורסה

עלייה חדה ומהירה

בימים הקרובים יעלו שערי המניות בממוצע של 30—20 אחוזים.

נצל את העלייה הצפויה לקניות מהירות באמצע השבוע ומכירות לאחר עליית שער של 20—10 אחוזים. בחר במניות ששעריהן ירדו בצורה תלולה.

הסיבות לעלייה הקרובה הן: הביטול המוחלט של הכוונות להטיל מס על רווחים בבורסה; הודעת בנק־ישראל על ביטול הגבלות האשראי הבנקאי — דבר שיאפשר לבנקים להגדיל את מימון עסקי הבורסה של הלקוחות, ועובדת ירידת שערי המניות לרמה נמוכה ביותר בשבועות האחרונים.

למעשה כל מי שרצה למכור את המניות שבידיו מכר אותן כבר ביום שני, והבנקים שקלטו את הסחורה ירדפו אף הם לעליית שערים כדי שיוכלו למכרן ברווח.

הרגעים היפים

"אמא, גם הבובה אוכלת", אומרת בתך ורגשותייך גואים. את חשה בקשר הסמוי ביניכן, אותו קשר אשר לא יינתק לעולם.
רגע זה - את חושבת בלבך - שווה הכל: לילות ללא שינה, בכי תינוקות, חיתולים. רגע חשוב, רגע גדול, רגע יפה. הרגעים היפים נותנים טעם לחיים.

שטיחי "כרמקירלקיר" נותנים לרגעים היפים חמימות, הבנה הדדית ותקשורת.

שטיחי "כרמקירלקיר" במיגוון צבעים ודגמים לבחירתך: "סן־רמו", "גלבוע", "קומראן", "בועז", "מדריד", "צפת" והחידוש הגדול - דגם ולור חלק. "כרמקירלקיר" היחידים המיוצרים ברוחב 4 מטר על תשתית גומי עם האחריות והאיכות של "שטיחי-כרמל". דירתך תהיה קן של שלווה וידידות, שקט, חום ואהבה.

כרמקירלקיר

"כרמקירלקיר" חמימות ויופי בדירתך. שטיחי כרמל

חקניה הטובה ביותר 1978

תל־אביב: מרכז "כרמקירלקיר", אבן גבירול 73; חיים איתני, גרוזנברג 28; אולמי תצוגה, בן יהודה 164; פרוסלי, דיזנגוף 218; **גבעתיים:** הנגל, כצנלסון 132. **פתח־תקוה:** א.ג., ההסתדרות 11. **חולון:** איכות מקיר אל קיר, סוקולוב 35. **בני ברק:** מחסן שטיחים מרכזי, הקישון 13. **ראשון־לציון:** דירנית, ז'בוטינסקי 30. **נתניה:** יוריסטה, הרצל 35. **חיפה:** נ. שיח, ארלוזורוב 9. **קרית ביאליק:** אחים פיני, סביניה. **נהריה:** מרבדי הגליל, הגעתון 46. **ירושלים:** שרם, המלך דוד 14. **באר־שבע:** שמחון, הפלמ"ח 54. **רחובות:** קשאני, הרצל 183. **קיראון:** פרימן, מרכז מסחרי. **חדרה:** לב, הנשיא 77. **הוד השרון:** כספי, הבנים 5. **כפר־סבא:** טפטינג בע"מ, סוקולוב 2. **צפת:** ינוביץ.

1978 תשל"ח

זה לא יהיה נוח במיוחד, אבל אם אתה רוצה, אתה יכול ל־הסתכן. כאב־הראש ה־ריגעי, הצרות בטווח־קצר, הפגישות עם שונאיך — כל אלה שקולים, אם רק תדע להתמיד על־ידי החיי־שגים הרצויים וכוח־הרצון, שתפתח על־ידי עצם התפנית. מיקרה נעים ובלתי־צפוי עשוי להתגלות, אם לא תיזהר, כתגלית של איבה אישית או של קינאה מיק־צועית. אל תראי לו שאת נפגעת ממנו. העמידי פנים של לא־איכפתיות ואדישות.

* * *

פלירט לא־מחייב, או רומן אהבהבים קצר ו־מרגש, צפוי לך, בת שור, לקראת סוף־השבוע, או בתחילת השבוע הבא. השותף ל־פלירט או לרומן יהיה גבר אשר ראית בו עד כה רק ידיד ותו־לא, ואשר בתקופת ליבלוב־האהבה שלכם נידמה יהיה לך כי זהו האביר־על־הסוס־הלבן לו את ממתינה כל השנים. בשטח העסקים — אין חדש. השבוע יעבור בשיגרתיות.

* * *

פגישה עם דמות מן העבר הרחוק מעיבה על חושיך ומעוררת את דמיונך. נצל זאת לע־תיד: לחלום, ליצור, לתכנן תמורות בחייך ויצירה מסוג אחר ל־גמרי, אם אתה בין היוצרים. אל תיכנעי לריגשות־יאוש או ל־דיכדוך. זהו עניין של זמן, לא של אופי. התקשר טלפונית עם אדם שאתה מכיר ושאינך מייחס לו חשי־בות רבה: הוא יעזור לך בשטח מאוד חשוב לך. על בני תאומים להיזהר השבוע מנסיעות מיקריות. לבשו כחול.

* * *

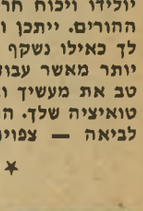
השבוע עליך לשים קץ לבטלנות! כמה זמן תוכל עוד לשבת ולח־לום בהקיץ, ומבלי לע־שות אפילו את אותם דברים המוגשים לך על מגש הכסף? זהו שבוע מצויין לתיכנון לטווח קצר ובינוני; בעוד שבועיים שלושה, תוכל לעבור למעשים, ובקצב נמרץ ובלתי־רגיל. הקפד על סילוק מיכשולים מן הדרך, ושלם חובות קטנים ומורדניים. אך היזהר, בן סרטן: מתחרה מסוכן עלול לצוץ בשטח, אם לא תדע לשמור עליה. לכן הימנע ממסעות.

* * *

סוף השבוע יחייב זהי־רות במה שנוגע לעס־קים או לבריאות. מש־הו הקשור באש עלול להעיב על שימחתך. מזלך מצוי בשבוע זה בסימן של להבה. יהיו לך גם הסתבכויות עם ילדים במישפחתך, ש־יולידו ויכוח חריף בין ההורים. ייתכן ויירא לך כאילו נשקף לך מקור הכנסה מבטיח יותר מאשר עבודתך הנוכחית. שקול הי־טב את מעשיך ואל תסמוך רק על האינ־טואיציה שלך. הרבה במסעות מחוץ לעיר. לביאה — צפויה לך הצלחה פיננסית.

* * *

אם זכית בימים אלה לחסדו של הגורל, ש־מצא דרכו אליך באמ־צעות המין היפה, דע לך, שהגורם לכך הוא הכוכב שלך המקרין ישירות על בני ובנות מזל בתולה. צפה לווי־כוחים לא צפויים עם מעבידיך ביום שישי. לעומת זאת ביום רא־שון יתחיל להסתמן פיתרון לדאגה ול־סחבת בדברים הקשורים לביתך ולבית הו־ריך. אל תצאי לקניות חשובות השבוע.

הבעייה העומדת במרכז השבוע, בן מאז־ניים, היא בריאותך. כל אשר תעשה לשי־פורה — מצויין. כל אשר תעשה העלול לפ־גוע בה — מסוכן מן הרגיל. גש לרופא, ל־בדיקה שיגרתית. ואל תזניח את פוליסת־הביטוח בגלל הצלחתך העיסקית והאמנותית. נכונו לך הפתעות גם במישור הפיננסי — אך מס־הכנסה...!

* * *

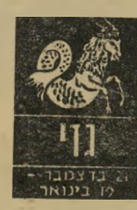
אם אין אני לי — מי לי? שאל בזמנו חכם עתיק, ודברין עדיין יפים מתמיד, במיוחד בכל הנוגע לך, אתה באמת מאמין, ש־מישהו יעשה את עבו־דתך למענך? רק יוז־מה מצידך, בצירוף מאמץ לא־קטן אך כדאי, יביאו את הפרשה ה־מתמשכת, בגללך, לידי גמר. עבורך — בת עק־רב — זהו השבוע באדום. הרבי לטייל.

* * *

לא השבוע! שום טיולים! לא לנסוע! מעבר לזה — הכאב עדיין לא פג וקשה לך לשכוח: נסה לפ־חות ללמוד לקח. ואם יצאת בשלום מן הסבך הקודם — זכור שנכו־נו לך עדיין פיתולים רבים, עד שתראה את האור, פרנסה חדשה, או מקום־עבודה חדש, עשויים להרים את ה־מוראל. קניות קטנות מוכיחות את עצמן — בתנאי שלא תעשי חובות. לבשי אדום וורוד והיי סבלנית, אם כי גם לסבלנות יש גבול. אבל זה ישתלם בסופו של דבר.

בסך הכל, נכנסת לתקופה טובה מאלו שקדמו לה. אם את רווקה — אין הרבה סיכויים שתשארי בו־דדה, השבוע או שתהיי רווקה, בעוד חודשים מועטים. בן גדי: הי־שמר מתוצאות ניכורות, העלולות להיגרם על־ידי צעד פזיז או על־ידי ליאות־ממחשבה. מצד שני, מעולם לא היית כל־כך אקטיבי. לבשי לבן וטיריל.

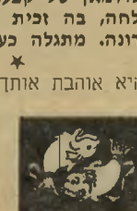

* * *

אם חשבת לנסוע ביום א' — ייתכן ש־תתאכזב. אבל גם אם עלה הדבר בידך, זכור שדווקא ימי ד' עד שבת הם קשים ו־מסוכנים במיוחד. על־כן מוטב שתרכז בהם דברים הקשורים ב־ביתך. ואם אתה חייב לנסוע, נהג בעצמך. פגישה מיקרית הופכת לרומאן של קבע. הצ־לחה, בה זכית לאח־רונה, מתגלה כעלייה.

* * *

היא אוהבת אותך — רבה איתך — אך־הבת אותך. וזה מה ש־קובע. על כן אל תת־חשב בסערות קטנות, את, בת־דגים, פנקי אותו אם הוא מתקצף: זה חלק מן העניין. עם־קין: תחזית ורודה, בתנאי שלא תתלהב ו־לא תעשה דברים נחפ־זים. בריאות: ככה־ככה. אתה יכול לשמור על עצמך. החורף עדיין לא עובר והמזלות עויינים את ריאותיך השבוע. מעט זהירות.

מכתבים

פוליטיזציה של הרבנות הראשית

מישלחת מטעם הרבנות הראשית ברא־שות הרב הראשי לישראל, התייצבה לפני ראש־הממשלה מנחם בגין, בנסותה לשכ־נעו לשמור את שלמות ארץ־ישראל וה־מקומות המקודשים ליהדות (שבחלקם מקודשים גם לדתות האחרות: הנצרות והאיסלאם).

הרבנות הראשית, כמוסד א־פוליטי ה־מייצג את כלל האוכלוסייה בישראל, וכ־נותנת שירותים גם לקהל הציבור החילו־ני, אל לה להתערב במהלכים הפוליטיים, החרוקים מתחומי התמחותה הייחודיים,

ובפרט לא לנקוט עמדה לצד ולהשקפה פוליטית מוגדרת.

כיום יש רוב בממשלה לתוכנית־השלום שלה, שכוללת ויתור על ריבונות ישראל באיזורים שונים שנכבשו במילחמת ששת־הימים, תמורת שלום־אמת.

יש להרתיע ולהעמיד את הרבנות הרא־שית על טעותה, כי היא נוקטת עמדה דווקא לצד המיעוט, ובכך מנתבת עצמה לאסכולה פוליטית מוגדרת ובלתי־מתקבלת. הרבנות הראשית צריכה להתמקד בתחו־מי תחיקה ועשייה דתית ובמתן שירותים לציבור הנזקק לה, אך אל לה להחדיר השקפות פוליטיות כלשהן למיסגרת תפ־קידיה ועבודתה.

במעשיה כורתת הרבנות הראשית את הענף שעליו היא יושבת, והוא תמיכת העם בה.

דן יהב, תל־אביב

● ● ●

הזכות ההיסטורית

כאשר מדברים כיום על זכויות היסטו־ריות ועל זכותנו על ארץ־ישראל, ראוי שנשוב למקורות, לספר מקבים:

לאחר כיבוש מיבצר התקרה בירושלים וכיבוש הערים יפו וגזר על־ידי שימעון הנשיא מבית חשמונאי, ביקש אנטיוכוס סודטס את שימעון שיחזיר לו את הערים הללו. תשובת שימעון הנשיא: „לא ארץ נכריה לקחנו ולא על נכרים השתררנו, אלא על נחלת אבותינו אשר נכבשה בידי אויבנו באחת העתים בלי צדק, ואנחנו, כאשר היתה לנו שעת כושר, השיבונו אלינו את נחלת אבותינו."

ארז ריזניק, עין־ורד

● ● ●

הדישדוש והטישטוש

נורא לא נעים להיות גסים על גופה הפצוע של מיפלגה צעירה אשר הלכה לאיבוד ביער הבטחותיה, כשילגיה בין שלגים, אבל אי־אפשר שלא לצאת מן ה־יצר, למראה התגובה שקפאה והפכה לתגו־חה המזמינה מילים כאלה.

המדשדשים והמטשטשים עירפלו את עצמם, ואינם יודעים עוד מי הוא מי, מה הוא מה ומדוע הוא למה.

לכל אחד מראשיה יש עיסוק חליפי מכובד ומועיל פי־כמה מאשר ההיחגטות על כיסא בכנסת או בממשלה.

חיזרו אל האספסת, אל האוניברסיטה, אל התעשייה ואל הביטחון!

התנוחה הדמוקראטית לשינוי מגוחכת ומייותרת.

אברהם שרון, עין־השופט

● ● ●

למי איכפת?

בילדותי תיעבתי את עיתונכם, על שהוא מבקר ומכתים אנשים ומאמלל אותם. לא הבנתי אז עד כמה חשוב עיתון המגלה תופעות שליליות בחיי החברה, ומתריע מפני סכנות. כל הכבוד. כשבגרתי — התי־חלתי לקרוא ולאהוב את העיתון. עד כאן — כדי להיות בשלום עם מצפוני, כי היום אני נזקקת לשירותיכם הטובים.

אני תושבת העיר רמת־גן, וגרה בשכו־נת רמת־השיקמה. שכונה זו מכונה בפי העירייה: שכונת־עוני.

קיימת בה הזנחה בלתי־רגילה מבחינת התברואה: לא מנקים את הרחובות לעי־תים קרובות; העירייה סללה כבישים ב־שכונה (והתושבים משלמים עליהם), ולשם כך הוסרו גדרות מהחצרות. העירייה הב־טיחה לתקן את המעוות ואף ד"ר פלד, ראש־העיר, הבטיח לנציגים מהשכונה, לפני כחודשיים, כי אכן ההבטחה תקויים.

עד להיכן מגיעה אי־האיכפתיות. לדעת־כם? בשלושת השבועות האחרונים, מדי פעם מכבים את כל האורות בשכונה. האם זו הדרך להעניש תושבים? האם אנס בשכונתנו יניע את העירייה ואת הד"ר פלד בראשה, להתייחס יפה יותר לתוש־בים מדרגה שנייה?

דייה, רמת־השיקמה, רמת־גן

● ● ●

הפתרון

סאדאת ובגין שני אנשים ישרים.

שני אנשים נהדרים.

אז למה שלא יחליפו קצת את התפקידים?

רק ארבע שנים ינהל המנהיג הנועז והאמיץ אצלנו את העניינים, והוא יעשה את הכל כדי שנוכל להחזיק בשטחים.

לעומתו, בלב בוטה ובתעוזה בלתי־רגילה יישאף מנחם להחזיר לאומה הער־בית את כבודה.

זהו, ללא כל ספק, המוצא!

עזרת לזולתך — עזרת לעצמך.

ומה שלומך?

מ. ניצן, נווה־עמל

● ● ●

הטועה מטעות פטור?

כבר 25 שנים פלוס שאני קורא בהנאה את העולם הזה. לא תמיד הסכמתי עם דיי־עותיו, אולם תמיד הסכמתי שאין בעיתון שגיאות כתיב או דפוס. מעולם לא גיליתי אצלכם שגיאת־דפוס, ואילו איתם — מאי־דך — תמיד צחקתם על כל שאר העיתונים.

והנה, בגיליון מיספר 2106 יש לפחות שלוש כאלה:

● בעמ' 3 טור רביעי כתוב: „אנשי־הביטחון שליוו אחתנו בשבועות הראשו־נים הירשו..." וצריך להיות „לא הירשו."

● בעמ' 10, „טעות לעולם צודקת", הפכתם את הכותרות של שני צילומי ה־ידיעות מהצופה ומדבר. אפשר ללגלג עלי־כם ולומר „הטעה מטעות פטור", על מישקל „הגונב מגנב פטור"?

● ולבסוף, טעות פרוידיסטית אולי — מצחיקה, בקטע מאד רציני. בעמ' 39, טור שני, קטע לפני האחרון: „הם רוצים להזהיר את שותפיך וידידיך, את כל ה־רוצחים להגיע לשלום, את יאסר עראפאת..."

דחילקום, מה קרה לכם?!

דן ווי, רמת־השרון

● ● ●

הפוליגראף שנשכח

במדור „אתה והלירה" (העולם הזה 2106) הופיעה ידיעה, שבה נכתב על שלו־שה מכוני פוליגראף (גלאי־שקר) פרטיים בילעדיים בשוק האזרחי.

מצאנו לנכון להביא לתשומת־ליבכם, כי קיים בשוק גם „המכון לאיבחון מידע" (פוליגראף) בתל־אביב, בהנהלת יהושע („זיגי") הורביץ, מי ששימש בדרגת רב־פקד כראש מעבדת הפוליגראף במטה ה־ארצי של משטרת ישראל בירושלים.

יואב ישראלי, תל־אביב

האזן ל"מארש הנצחון" במערכת אקאי ותבין מדוע אנו צועדים בראש.

מאז ומחמיד הכרת אותנו - חברה שאינה צועדת בחלם. נאמנים לדרכנו, אנו מגישים לך עתה מערכת שעונה לרחשי ליבך, את ה-MUSIC CENTER AC 3800.

לשוחרי המוסיקה. ש"אזנם יוצאת" למערכת מושלמת, שכוללת ביחידה אחת מגבר, טייפ ופטיפון גם יחד. ה- MUSIC CENTER הוא המילה הסטריאופונית האחרונה.

לא עוד הפרדה בין מרכיבי המערכת השונים. לא עוד חפיסת מקום של מספר יחידות. וזאת, בלי לאבד מעוצמת המערכת, רגישותה ואיכותה.

אנו היחידים שלא הופתענו מהמפנה המוסיקלי שמביא עמו ה- MUSIC CENTER. כי ל- MUSIC CENTER הקדשנו את כל נשמתנו. ואם חוסיף לזה את רגישותנו הקואית לאיכות הצליל ונקיונו, את המטען הסטריאופוני המצטבר שאנו נושאים זה שנים, חווכח בעו אוזניך, בעת שתפעיל את ה- MUSIC CENTER, מדוע אקאי נמצאת בראש המצעד הסטריאופוני.

Tuner-Amplifier AM-FM: 25W RMS per chanel.
Bandwidth: 10Hz to 40,000 Hz/8 OHMS.
6 preset stations (on FM).
Sensitivity: 1,9 MV.

MUSIC CENTER AC-3800

Semi-Automatic turntable.
W/Magnetic Cartridge.
Cassette Tape: W/Dolby System.
W/Wow & Flutter: 0,08 WRMS.

AKAI

שמע בקול האוזן שלך - קח אקאי.

לכבוד אקאי, המסגר 70, ת"א

מעונין להבין מה הצעיד אותכם לראש המצעד הסטריאופוני. נא שילחו לי פרוספקט ספורט.

שמי .....

כתובתי .....

אקאי - ת"א, המסגר 70. טל. 30594

עיצוב: א. סמו

לפטורי מס: 2240 ל"י + 434 $, כולל מ.ע.מ.

מכתבים

מפספסים את האמת

סיקורין של מר אורי אבנרי את המתרחש במצריים היו אולי סיקורים אותנטיים ושופעי־כנות, אך משום־מה סלקטיביים ומגמתיים. עוד לפני היפתח הוועידה בקאהיר נתפס אבנרי לקביעות פסקניות, שלפיהן רק ישראל עלולה לקלקל את „תהליך השלום" שהחל. כך גם נתפס הוא להכללה מזורה בדבר אופיו החיובי, הטוב ושופע ההומור של העם המצרי.

אבנרי טרח והביא ברכות שלום של גדולים וקטנים במצריים, תוך שהוא מבליט את החמימות וגילוי־הלב שהתלוו לכל „דרישות השלום" המצריות. לצערי, שכח אבנרי להדגיש באיזה המידה את

אי־הנכונות לשלום שיש בו ויתורים מצריים. כך גם אין מוצאים בסיקורין ניסיון מעמיק להתחקות אחר „המהפך האמוציונאלי" שחל במצריים. מי היו אלה שזעקו „ג'יהאד" ברחובות? מי היו אלה של „צריכים פנימיים" צריך היה להכריז בפניהם הכרזות שיטנה וקריאות־קרב?

הראיון עם ג'יהאן סאדאת הוא עוד דוגמה למלאכתו המגמתית של אבנרי. אין כל ניסיון לתבין מדוע, לפני יוני 67', לא הסכימו הערבים לשלום; מדוע נאלצים אנו בשעת כושר לעשות שלום עם העולם הערבי, כאשר חזית שלמה של מסרבים מגיפה אקדחים מולנו; מה קרה לכל אותה נכונות להקריב „מיליון חיילים מצריים"; כיצד ניתן להאמין לסאדאת שאין הוא מנסה, בעזרת תבוסה מדינית, להשיג מה שביקש להשיג באוקטובר 73', כל זמן שאין לו כל כוונה לוותר על חלק כלשהו מסיני, וכן הלאה.

אבנרי אולי פופולארי במצריים, אך עמדות כמו שלו רק מקשיחות את עמדת המצרים ומגבירות בהם את התיקווה שניתן לרכך אותנו תמורת מילת־הקסם „שלום", שעה שהם — המצרים — אינם צריכים להקריב דבר עבור מילת־קסם זו. חבל שכך מספספים את האמת, ואולי גם את הסיכוי לשלום־אמת.

הרצ ובלפור חקק, ירושלים

● ● ●

חזית הסירוב לפרעה

סקנדאל לאומי מתרחש לנגד עיניהם של מאות אלפים ישראלים הצופים בטלוויזיה: מזה כמה שבועות מוקרן מדי ערב פסוקו של יוסי, בשירות גוש־אמונים וחזית הסירוב הישראלית.

כל הפסוקים בתורתנו הקדושה, המכוונים נגד מצריים של תקופת האבות, מוקרנים על המסך כפסוקים אקטואליים.

יש להפסיק את ההסתה הזו — ומייד!

שלמה קרני, הרצליה

● ● ●

מגבת לכל שחקן

שורות אלה נכתבו לאחר שתם המישחק בין מכבי תל־אביב, אלופת אירופה בכדורסל, ואלופת צרפת. כידוע לכל, קשורים מישחקי הכדורסל בסכומי כסף גדולים — הוצאות, הכנסות ורבבות צופים. והכל סובב סביב השחקנים, המזיעים לעיני הצופים במיגרש ובבית.

והנה, מה ראו עינינו בעת פסק הזמן בהיכל הספורט בתל־אביב? מגבת שחורה, רטובה ומלוכלכת, דוחה מבחינה אסתטית ובלתי־כשרה מבחינה היגיינית, עוברת משחקן לחברו, וכל אחד מנגב בה את פרצופו המיזוע.

שאלתי מופנית לכל העסקנים והאחראים: האם יהיה זה מוגזם לדרוש מכם שתדאגו לספק בעת מישחק־כדורסל מגבת נקייה ויבשה לכל שחקן? והרי מגבת לאיש תהיה לתועלת השחקן, ולהנאת הצופים גם־יחד.

יוסף פיינגמן (כנפי), תל־אביב

● ● ●

ארץ זבת דב"ש

השלישייה השלטת — דיין, בגין ושרון (דב"ש) — היא האחראית להפסקת השיחות בינינו לבין המצרים, ואין אשם זולתה. ראויים הדברים להיאמר בגלוי וללא מורא.

כל מי שזיכרונו לא בגד בו, יודע כי כל אחד מהם פסול לגמרי כאשר מדובר בקירוב השלום ובהגברת ההבנה בינינו לבין הערבים.

הראשון הוא דיין — הרמטכ"ל של פעולות התגמול ומילחמת סיני, שתחת פיקודו בוצע הטבח בכפר קאסם; השני הוא בגין — מפקד האצ"ל, שתחת פיקודו בוצע הטבח בדיר־יאסין והשלישי — שרון, שתחת פיקודו בוצע הטבח בקיביה. אישׂ־איש וחשבון הדמים הנזקף ל„זכותו".

אכן, ארץ זבת דב"ש, שטעמו רחוק מלהיות מתוק.

ניסים מרדכי, ירושלים

● ● ●

סוד ה„קנוניה" בירושלים

הופתעתי לקרוא את גילוייו המדהימים של מרדכי רענן, מפקד כוחות אצ"ל בירושלים בשנת 1948 (דבר השבוע מה־23.12.77, ראיון עם אורי מילשטיין). חשיפת סודו חשובה לאין־ערוך בעיצומו של המשא־ומתן בין ישראל ומצריים להסכם כולל.

ואני מצטט מראיון מאלף זה: „...בן־גוריון הגיע להבנה עם המלך עבדאללה, כדי שלא יפלוש למדינת היהודים. — במחצית הראשונה של שנת 1948 קיימו שליחים רמי־דרג של בן־גוריון סידרת פגישות עם עבדאללה. במארס־אפריל סו־

כם שעבדאללה יקבל את השטחים שנועדו למדינה הפלסטינית, ואנחנו נשתלט על כל השטחים (גם הערביים) לשיתוק גבולות החלוקה. השניים החליטו להתעלם מגבולות כ"ט בנובמבר. גם לעבדאללה וגם לבן־גוריון היה אינטרס שההסדר יישאר סוד כמוס, והם סברו שפירסומו יביא לביטולו."

שלושים שנה נמשכת הקטוניה שבירושלים, ואין תיקווה לשלום כל עוד לא יכירו הישראלים בצידקת שיפוטם של הפלסטינים למדינה עצמאית משלהם. זהו דין היסטוריה, ואין טעם להתכחש לו. בגלל טעות או שגיאה אחת, אין לדחן עם קטן כגדול לניוון ואבדון עד קץ הימים.

מיפלגת־העבודה הגישה לבגין את הניצחון על מגש של כסף. ואילו העם הפלסטיני מוכן לשלם מחיר יקר ביותר בעד שילטון עצמי מלא בדם ובדמעות.

אליעזר פומרנץ, נהריה

שמרשח

אם אתה רופא, עו"ד מנהל משרד או סתם אדם עסוק. היוצא את הבית או המשרד לשעות רבות, נצל את השרות החדשני של "שרות-כל".

שמרשח מספק למעשה, קו טלפון נוסף למשרד, למפעל ולבית. את מספרו תוכל למסור ללקוחותיך וחבריך.

שרות שמרשח יקבל מלקוחותיך או חבריך הודעות עבורך. גם אם אתה בעל חברה מחוץ לעיר אינך זקוק למשרד בעיר.

השתמש בשרות שמרשח.

דמי מנוי לחודש 150 ל"י.

לחברי המועדון 50% הנחה.

לקבלת פרטים נוספים פנה ל"שרות-כל" טל. 415681 ונשמח לענות לשאלותיך.

חשמון הצרנים שרות נכ

גוב-ע"און

כמה פעמים נסית להפטר מהם- ולא הצלחת??

אנחנו נחסל את הז'וקים!

נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה להשמדת הז'וקים

לאחר חיטוי שלנו (שאורך כ־½ שעה) את מקבלת תעודת אחריות לשנה. לא יהיו יותר ז'וקים בביתך!

ר"ג, מודיעין 18, טל. 6-5-790114 ● אילת: טל. 059-3012

היתר מש' הבריאות: 21, רש' עסק 481/75.

איתן עמיחי הדברת מזיקים

JEANS BY JEAN MACHINE

F.U.'S

סוכן בלעדי: „קנדיד" דיזנגוף 102, ת"א טל: 238836

רובקס

המתנה שבהישג ידך

מורלה

הטפטים המעוצבים ביצירת אומנות

מכתבים

מתנה לקוראים

לפני שיבעה חודשים יצא לאור ספר שלי בשם המבטיח דופקים. שלחתי אותו אל כל מבקרי הסיפרות העברית ומבקרי־תיה (כמו שאומרים ב„רגע של עברית"), בצירוף הבקשה הצנועה להשמיץ או להלל אותו, ולו בשורה קטנה אחת — אך לשווא. אף לא אחד פצה עט או ציפצף. כולל ה„נמר" של העולם הזה, למרות שלושה העמודים השלמים שהוא נוהם כל שבוע.

עכשיו המו"ל אמר לי לקחת את הספרים שנשארו (זאת אומרת: את כל המהדורה), „כי תהיה ספירת מלאי של מס־הכנסה... ולי אין חשק או מקום לאחסן אותם בשביל

הג'וקים." כתבתי את הספר בשביל ש־יקראו אותו, ואם המבקרים מנעו ממני את חסדיהם, אנסה להגיע אל הקוראים בלעדיהם: אתן את הספר מתנה, חינם אין כסף, לכל מי שיגלה בו עניין, ויכתוב לי. וזאת בצירוף הבקשה הצנועה, לעיין בו ולזרוק אותו לג'וקים, או להשמיץ אותו, או להלל אותו באוזני ידידיו. הכל בהתאם לתוצאות העיון.

אם לא אקבל 500 תשובות תוך 10 ימים, אחלק את הספר ברחוב לעוברים ולשבים. אבל אז יש חשש שרוב העותקים יגיעו לאותם בני עם הספר, שהספר היחידי שהם קוראים הוא ספר הטלפונים. לכן, בקשתי שטוחה לפניכם כשטיח אדום: שילחו לי את כתובותיכם, ותיענו!

ריקי קלר, תל־אביב

● סיפרה של הקוראת ריקי קלר יישלח חינם לכל הפונה לת.ד. 39489 תל־אביב.

● ● ●

יעקב (קובי) שיחק אותה

אשכרה חאבה, המדור האחרון של קובי ניב „עתון סבבה" (העולם הזה 2107) היה ממש הבאה באתית. כך צריך לגלגל עיתון. בלי ויסותים, ג'ג'וזים, התעוזו־יות, מילים של בית־מרקחת, הקדמות לא נחוצות וסיומות שחוזרות על מה שנאמר באמצע.

עיתון חי צריך להיות כמו שמדברים בניאדם, ולא כמו שהאקדמיה הפארשית ללשון מכתיבה לנו.

כל המסתלבת והמסתבב (מלשון סבבה), הרי זה משובח.

מורים סידו, ירושל־ם

לא ברור בדיוק מה קרה לסטיריקאי שלכם, קובי ניב, בשבועות האחרונים. אבל נראה שהאירועים הפוליטיים המת־רחשים בקצב מזורז מדגדגים טוב את חוש־ההומור שלו ואת קצה עטו השנון. ה„עיתון סבבה" שלו שפורסם בגיליון האחרון תרם הרבה מאד — ולו גם בתחום הסלנג המריח, לדעתי, מקפה טעמון בירושלים.

מילא, לפחות אנחנו יודעים עכשיו מהם החידושים האחרונים בשפת החבר'ה, וכשאיזה ירושלמי ינסה להתעוות עלי, אני אג'ע'ג אותו ככה שהוא אפילו לא ירגיש שאני בכלל מרחובות.

דני קרן, רחובות

בעל־רכב

הקפד על רציפות ביטוח חובה לרכבך

אם ביטוח החובה שלך התחיל בחודש אוקטובר וחולק לשני תשלומים — עליך לשלם את התשלום השני בחודש פברואר לפני גמר תוקף תעודת הביטוח הראשונה.

בדוק את מועד גמר תוקף התעודה הראשונה שבידך, שלם והחתם בבנק — עד אותו מועד — את התעודה השניה שקיבלת.

אם תעודה שניה אינה נמצאת בידך — פנה אל המבטח שלך.

שמור על רציפות הביטוח!

איגוד חברות הביטוח בישראל

אבנר איגוד לביטוח נפגעי־רכב בע"מ

מה נחשף במסיבה של דון?

האמת במערומיה!!!

המסיבה של דון

השחקנים כולם חדשים לך

ובכל זאת מיד תזהה בהם את עצמך, את אשתך, אותי ואת השכנה של שנינו...

איפה לילה!!!

תל־אביב, „פאר" — 4.30, 7.15, 9.30 ● **חיפה**, „רון" — 4.00, 6.45, 9.00 ● **באר־שבע**, „חן" — 7.00, 9.15

• בצבעים • רק למבוגרים

רץ

בטחון עצמי * אל דאגה * פיתוח הזכרון

★ כיצד תרכוש ידידים ★ הפעלת קסם ההתלהבות ★ תקשורת יעילה ★ כישורים

אלה תשיג בקורסים המעשיים ליחסי אנוש של מיל"ה.

הלימודים מתבססים על ספרי לימוד, מערכי שיעור, הרצאות מרתקות, צוות מנתחים ותירגול פעיל ★ הקורסים מתקיימים בבית ציוני אמריקה בתל־אביב.

פרטים על מועדי הקורסים החדשים: טל' 916185(03) — 912093(03) מ־8 עד 2.

מורלה
הטפטים המעוצבים ביצירת אומנות

ארומור
צפוי דלתות וקירות

רובקס
המתנה היפה ביותר

צו השעה-חיסכון

סיטרואן דיאן 6

111.580.- ל"י (לא כולל מע"מ)

היא תרשה לך הכל...
רק לא לבזבז עליה כסף.

DYANE 6 החדשה של סיטרואן תרשה לך לדהור איתה בכבישים מהירים, לחצות חולות ולנסוע בדרכים משובשות ללא כל חשש. היא מצויידת במנוע מיוחד בן 602 סמ"ק, במיתלה ובלמי-זעזועים מיוחדים. יש לה בלמי דיסק בגלגליה הקדמיים וכן חגורות בטיחות אוטומטיות, הכלולות במחיר.

עכשיו, כאשר מחירי המכוניות, הדלק והחלפים גבוהים כל כך - DYANE 6 אכן מרשה לך הכל בהוצאות נמוכות ביותר: צריכת הדלק שלה היא הנמוכה ביותר, הוצאות הרישוי והביטוח נמוכות, החלפים זולים והבלאי קטן.

הנסיעה ב-DYANE 6 רכה ושלווה גם בדרכים לא-סלולות. הודות למנועה המיוחד - הניצולת שלה שווה למכונית עם מנוע 900 סמ"ק. לכן היא יכולה להרשות לך הכל. בלעדי לסיטרואן: מצמד חצי אוטומטי צנטרפוגלי המאפשר עצירה והמתנה ללא שימוש בדוושת המצמד! נוח במיוחד בזינוקים, בצמתים סואנים ובתנועה עירונית!

דוד לובינסקי בע"מ

מפיץ סיטרואן בישראל.

CITROËN DYANE 6

על נסיגות ובנות־יענה

במדור „קורא יקר" („העולם הזה" 2104) הגיב אלי תבור על „טענות רבות, בכתב ובעל־פה," אשר הופנו למערכת בעיקבות מאמרי על הסכנה שב„שלום סאדאת" (גיליונות 2102 ו־2104 — שהם המשך לחמישה המאמרים הקודמים בסידרה „גבולות ובטחון", אשר נתפרסמו בגיליונות 2080, 2082, 2084, 2085 ו־2087). ככל שיכולתי לבדוק ולמצוא, משמיעי אותן טענות הם מ־אלה, הרואים עצמם רודפי־שלום יותר ממני וכה נכס־פים לראותו, עד שאינם מסוגלים לשאת את הרעיון שאולי השלום איננו רק חלב ודבש — או שמרוב חיפ־זון וטימטום, נוכל להמיט על עצמנו שלום כזה, של־אחר התגשמותו ניווכח שאיננו פתח גן־העדן התחתון, אלא מבוא התופת.

מהיותי ער לעובדת קיומן של נשמות אלו, ולחרדתן העצומה פן תצא כל דיעה או התפתחות שעלולות לע־מוד בדרכו של מירוץ עיוור לשלום בכל מחיר — כלו־מר, גם כזה שרק אחד הצדדים (ולא הערבי) מייעד לשלם את מלוא מחירו — טרחתי מאד, בפתיחת כל מאמר, להסביר ולהראות ולהוכיח את תכלית ניתוחי ולעמוד על אופי הנושא והדיון. דומה שעמלי היה לשווא. אבל פשוט אינני יכול לשוב ולהעמיס על ה־מאמר החדש אותם ההסברים, שכבר חזרתי והבאתי בניסוחים שונים, בכל אחד ואחד מקודמיו.

מסיבה זו, וגם משום שדומה כי נכון ומועיל לחדד מעט כמה אלמנטים בהסבר, מוטב שיתפרסם כאן, ב־נפרד מן המאמר עצמו.

לעניין הדיון במצבה הביטחוני־הצבאי של ישראל, אין החלוקה הרגילה, ל„יונים" ול„ניצים", חלה או

מכתבים

ימינה, ימינה, שמאלה, שמאלה

אט־אט מתברר והולך כי המהפך שהת־רחש בישראל ב־17 במאי 1977, כאשר המערך הובס והליכוד עלה לשילטון, אינו בדיוק מהפך. מיפלגה אחת הובסה ואח־רת ניצחה, אך השילטון נשאר אותו ה־שילטון. ההבדלים בין השילטון הקודם לשילטון הנוכחי הם כה קטנים, עד ש־אפשר להזניחם לגמרי.

צל הפילוגים וההתפוררות מרחף לא רק על המערך המובס, אלא גם על הליכוד המנצח. כל מיפלגה בישראל חצוייה היום מסביב לשאלה הפלסטינית, שהיא בסופו של דבר שאלת השאלות של הסיכסוך הישראלי־ערבי. בתנועת החרות יש גאולה כהן מצד אחד ועזר וייצמן מן הצד השני. במיפלגת העבודה יש עמוס הדר מצד אחד ויוסי שריד מן הצד השני. שלא לדבר על ד"ש, המדשדשת בגלוי בביצת הפילוגים.

מה, אם כן, יקרה על־פני המפה הפו־ליטית? פילוגים, עריקות, בגידות ונטי־שות. בסופו של התהליך יתהוו שני גו־שים: גוש יוני, שבו יצטופפו זה בצד זה יונים „שמאליות" ויונים „ימניות", וגוש ניצי, שבו ייאספו ניצים „שמאליים" וני־צים „ימניים". גוש אחד יהוה את הקו־אליציה ומישנהו את האופוזיציה.

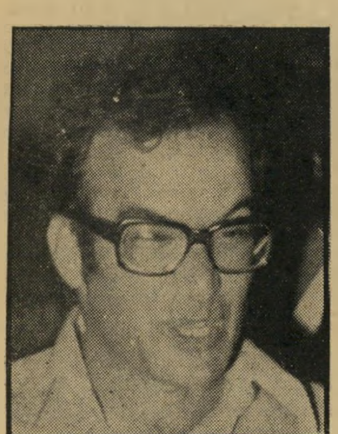
כאשר השלום יהיה רחוק יתחזקו היו־נים, אך כשהשלום יהיה קרוב יתחזקו הניצים. וחוזר חלילה.

אין חדש תחת שמי ישראל.

עופרה פינחסי, חיפה

גאולה כהן
— חצי

יוסי שריד
— מול חצי

...נו העולם הזה יכול עוד פעם לט־פוח לעצמו על השכם בנוסח: „אנחנו אמרנו..." („הדישדוש האחרון," העולם הזה 2107).

מה שקורה עכשיו בד"ש מחזק שוב את החוש הנבואי של ערך העיתון. אותי, למשל, לא מפליא בכלל שד"ש מדשדשת את דישדושיה האחרונים, וזה בא אפילו יותר מאוחר מכפי שהערכתי. אבל אף אחד הרי לא יאמין לי.

חבל רק שהבדיחה הזאת שינתה את מאזן הבחירות האחרונות, והלוואי ש־אתבדה — אבל יש לי הרגשה שכולנו הולכים לאכול אותה — בזכותם.

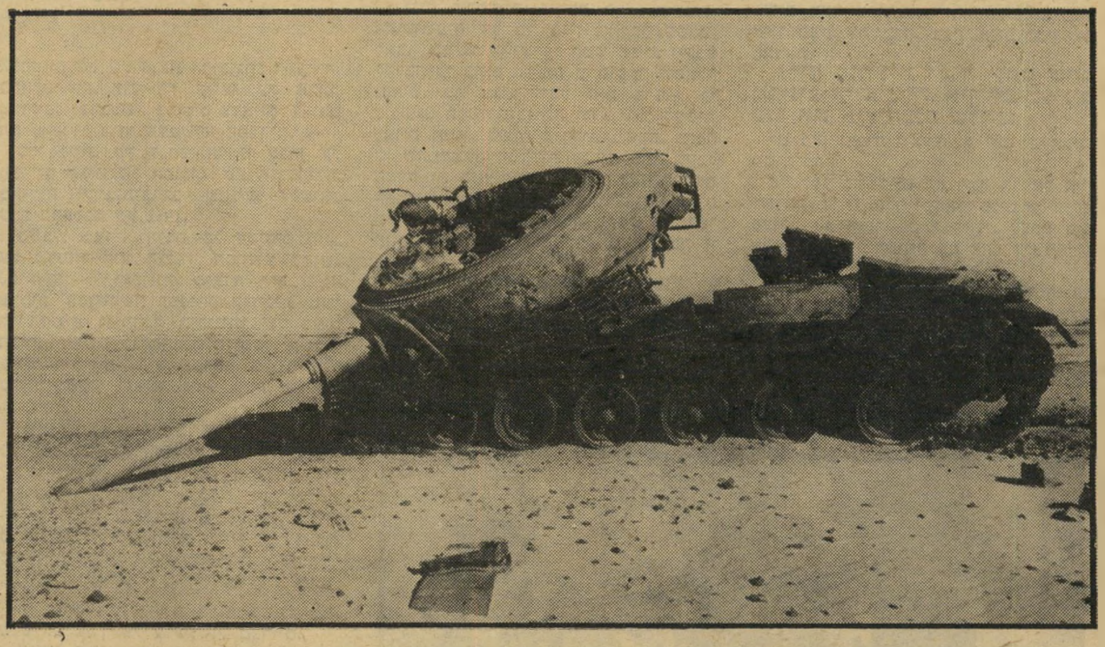
שיפי רימון, חיפה

מתנחלים ומפגינים בפיתחת רפיח

האם ביגל אלה -

ייהרגו אלפים במילחמה הבאה?

קיר הברזל

ה היה בשעה 18.00 בערך, ביום הרביעי שעבר. ישבתי בטרקלין מלון הילטון בירושלים. המתנתי לשיחה עם אחד מראשי המישלחת המצרית. בינתיים שתיתי קפה וגילגלתי שיחה עם פקיד בכיר של ממשלת בגין, שגם הוא המתין למישהו.

„מה דעתך על המצב?" שאל.

עניתי שאני פסימי מאד.

„מדוע?" הוא שאל באפתעה.

„לפני כמה שעות, בשיחתו עם עורכי העיתונות המצרית, סגר בגין את כל הדל־תות," השבתי. „מבחינה מצרית, הדרך נחסמה סופית. על מה נותר לדבר?"

כעבור שעה קמה מהומה באולם־הכניסה. מאות העיתונאים והפקידים החלו בהתרוצצות מטורפת. זה עתה נתקבלה הידיעה כי אנוואר אל־סאדאת קרא למיש־לחת המצרית לשוב מייד הביתה.

לא קמתי ממקומי כדי להצטרף למהומה. המשכתי לשתות קפה. הפסקת־השי־חות לא הפתיעה אותי. להיפך, אילו החליט אל־סאדאת להמשיך בשיחות כאילו לא קרה כלום, הוא היה מפתיע אותי.

אני מזכיר סצנה זו כדי להפריך את הסיפור המופץ עתה בכל צינורות מכונת־השקר הגדולה של משה דיין. לפי סיפור זה, „סאדאת הפסיק את השיחות בדיוק כשהיתה התקדמות במציאת נוסחת־פשרה."

התקדמות — MY ASS.

יכלה להיות התקדמות במציאת מלים להסתרת התהום שנפערה. האמת החיס־טורית היא כי ביום הרביעי שעבר, בשעה 18.00, כאשר החליט נשיא מצריים מה שהחליט, חסמה ממשלתו של מנחם בגין את הדרך לשלום בקיר של ברזל.

נאום אחד יותר מדי

ארץ מוקרן עתה סרט מילחמתי, הנושא את השם גשר אחד רחוק מדי. למיש־חקי השלום של ממשלת בגין אפשר לתת את הכותרת: „נאום אחד יותר מדי".

לא נאום אחד, אלא שלושה.

זה התחיל בתידרוך־העיתונאים שערך משה דיין ביום השני (16.1.77), וששודר בטלוויזיה.

בתידרוך זה הוריד משה דיין את כל המסיכות. הוא נתגלה בכל מערומיו — משה דיין הישן, משה דיין האמיתי, משה דיין של פעולות־התגמול ומיבצע־סיני, משה דיין שאמר שהוא מעדיף את שארם־אל־שייך על פני השלום, משה דיין שכפה על עם־ישראל את ימית.

בשיא השחצנות של הישראלי המכוער, שיחק דיין לעיני המצלמות את תפקיד ה־Tough Guy. אם המצרים רוצים לעזוב — שיעזבו. הוא, משה דיין, אפילו ילווה אותם החוצה. לא איכפת לו אם השלום יישמט מבין האצבעות, העיקר הוא שה־ביטחון לא יישמט מבין האצבעות. הוא לא ינהל משא־ומתן כשהאקדח המצרי על רקתו.

כלומר: השלום והביטחון הם שני דברים מנוגדים. לכן הוא בוחר בביטחון, ופוסל את השלום. ואם זה לא ימצא חן בעיני המצרים, שיסתלקו.

זה היה ביום השני, עוד לפני פתיחת השיחות. מובן שהטכסט המלא היה מונח כעבור דקות על שולחנו של אנוואר אל־סאדאת.

למחרת היום, ביום ג' בערב, בא הנאום המפורסם של מנחם בגין בארוחת־הערב המצרים (וגם האמריקאים) ראו בו הפרה גסה של הבטחה הדדית שלא לנאום עוד נאומים פרובוקטיביים ביכלל, ושלא לנאום נאומים פולמוסיים באותה ארוחת־ערב בפרט.

בעיני המצרים, בני עם תרבותי המייחס חשיבות רבה מאד לנימוסים, היתה זאת גם הפרה גסה של מיצוות המארח, החייב להנעים את הארוחה על אורחיו. נאום פולמוסי חריף, שבא במקום נאום־ברכה של מארח בארוחה, מרגיז שיבעתיים.

אך מעל לכל ראו המצרים בנאום זה עלבון צורב לשר־החוץ שלהם, שאליו פנה בגין בלשון „ידידי הצעיר". בתרבות הערבית, החוכמה נתונה לזקן, לשייך. לכנות את שר־החוץ בשם הנאה לנער עולי־ימים, בסיגנון פאטרנליסטי של מי שמדבר מגבוה־גבוה — זה בלתי־נסבל.

בגין ודין מגיעים לאיסמאעיליה
מי רימה את מי?

(המשך מעמוד 13)

ובעיקר — התוכן. הלאו המיוחד לכך העקרונות של המצרים.

ואז בא הנאום השלישי.

כאשר נשאל בגין ביום הרביעי בצהריים על־ידי עורכי העיתונים המצריים על ההתנחלות הישראלית בסיני, לא הסתפק בהצגת עמדתו. הוא לא אמר: נשתדל, במשא־ומתן, להשיג הסכמה מצרית להשארת יישובים אלה תחת ריבונות מצרית. הוא אמר אולטימטיבית: היישובים האלה יישארו במקומם, תחת הגנה ישראלית.

ובדי לסגור גם את הפרק האחרון בחומה הבצורה של האולטימטום הישראלי, הופיע בגין לכר מוחלט: שום ממשלה ישראלית לא תמשיך להתקיים אם תפרק את ההתנחלויות בפיתחת־רפיח. הכנסת תפטר אותה.

אין, כמובן, שמץ של אמת בקביעה זו. הכנסת תקבל ברצון, וברוב ניכר, את פירוק ההתנחלויות, אם מנחם בגין יציע זאת. אך לא זהו העיקר.

העיקר הוא שכאשר הונח טכסט זה על שולחנו של סאדאת, מן הסתם סמוך לשעה 14.00 של אותו יום רביעי שחור, מוכרח היה להגיע למסקנה סופית שאין עוד עם מי לדבר, ואין על מה לדבר.

איזה טעם נותר למלאכת חיבור ניירות ריקים מתוכן, נוסח מוסכם של „סדר יום", כאשר ברור כי בעניין החשוב ביותר אמרה ממשלת־ישראל את מילתה הסופית, שאינה ניתנת לשינוי („כל ממשלה ישראלית תיפול אם...")?

ההחלטה של אנוואר אל־סאדאת לקרוא למישלחתו הביתה, באותה שעה, לא היתה פחות פריסה של אדם אימפולסיבי, שאי־אפשר לנחש מראש את תגובותיו, כפי שמנסה טקטיקת־המוח הרשמית להציגה.

החלטתו של אל־סאדאת היתה הגיונית בהחלט, סבירה בהחלט, נבונה בהחלט.

מי שלא צפה אותה מראש מעיד על עצמו שהוא אידיוט — ולא חשוב מה היה עמדתו ותפקידו.

מדוע „שיילוק"?

בחודשיים האחרונים כתבתי כמה מאמרים, שנועדו להסביר להדיוטות, המנהלים עתה את מדיניות ישראל, מהו מישען הפסיכולוגי של בעייתי־ההתנחלויות בסיני לגבי המצרים.

כל עם חי בצל עברו הקרוב והרחוק. לחוייה המרכזית שעיצבה את אופיו של הדור השולט עתה במצריים — דורו של אנוואר אל־סאדאת — היא המאבק לסילוק הבסיסים הבריטיים מאדמת המולדת.

סיפמת הסיסמות של הדור הזה היתה „פינוי!" כל נער מצרי בעל תודעה פוליטית צעק סיסמה זו בגיל 25 ו־30 שנה, כשם שכל נער בארץ צעק „עליה חופשית — מדינה עבדית!".

מצריים היתה אז „ריבונית". להלכה. בהבריטים לא שללו את הריבונות המצרית. בהחלט לא. הם רק קיימו על אדמת מצריים, „בהסכם", בסיסים צבאיים שאותם הם „חכרו" מידי הממשלה המצרית.

כדי לשים קץ ל„חכירה" זו עברו על מצריים שנים של הפגנות, פעולות־גרילה, מהומות וקרבות־רחוב, שהגיעו לשיאם ערב המהפכה של 1952.

בשביל מצרי, קיומם של בסיסים זרים על אדמתו הוא הניגוד המוחלט למושג „סיאדה" — ריבונות. סיאדה היא מילה ערבית, המושרשת במסורת הערבית עתיקת־היומין, ופירושה ריבונותו של בעל־הבית, העושה בביתו כאוות־נפשו, בשביל בגין „ריבונות" היא, כנראה, מושג פורמלי־משפטי, שאינו נוגע למה שנעשה „בשטח".

משום כך אין מצרי יכול להעלות בדעתו כי אחרי השקום יישארו עד אדמת מצריים התנחלויות ישראליות, תחת הגנה ישראלית — כלומר, במידים פשוטים, בסיסים ישראליים. הוא הדין, על אחת כמה וכמה, להישארות שדות־תעופה ישראליים על אדמת סיני.

זה צריך היה להיות ברור כשמש למי שיש לו שמץ של מושג על מצריים.

אנחנו היינו נדהמים אילו נתגלה לנו, במהלך המשא־ומתן, שיש למצרים תנאי־בל־יעבור: להפסיק את העלייה היהודית למדינת־ישראל. היינו אומרים: האיש הוא מטורף. מה הוא חושב לעצמו? איך הוא העז בכלל לפתוח ביומת־שלום, אם זהו מה שהוא רוצה?

חוייה כזאת בדיוק עוברת עתה על המצרים. הם נדהמים כאשר מסתבר להם כי בגין מתכוון להשאיר את ההתנחלויות. הם אומרים לעצמם: אם זהו תנאי־בל־יעבור אצל הישראלים, איך הם בכלל העזו להזמין את אנוואר אל־סאדאת לירושלים? מה הם חשבו לעצמם? הרי זה תרגיל של רמייה, פשוטו כמשמעו! פשוט רימו אותנו!

ומכאן רק צעד קטן עד למילה „שיילוק".

פלסטין תמורת סיני

מרכיה הצער, היה גם לי חלק קטן במלאכת־רמייה זו. אני מודה, מתוך תיקווה כי „מודה ועוזב — ירוחם."

במצריים נשאלתי פעמים רבות: מה דעתו האמיתית של בגין על גורל ההתנחלויות? אמרתי: נדמה לי שהן לא התווינה מיכשול. בגין שייך לתנועה אשר בזה תמיד להתיישבות. סיני אינה שייכת, לפי תפיסתו, לארץ־ישראל. הוא לא יפוצץ את העסק ביגלל כמה התנחלויות בחולות אל־ערייש. הבעיות החמורות תהיינה במקום אחר — בפלסטין.

שאלו אותי לגבי האופוזיציה הקיימת לבגין. צחקתי. אמרתי שגאולה כהן וכל הלגיונות של גוש־אמונים ישפיעו על מנחם בגין כמו זבוב על פיל. ואשר למיפלגת־העבודה המגוחכת, המארגנת כינוסים למען ההתנחלות בפיתחת־רפיח, אפשר לשכוח אותה למשך 30 השנים הקרובות.

אני סבור גם עתה כי שתי הקביעות הין נכונות. האופוזיציה אינה מטרידה את בגין. ההתנחלויות בפיתחת־רפיח מעניינות אותו כקליפת־השום.

אם כן, מה קרה לבגין?

מדוע הוא מפוצץ את ההזדמנות של דורנו ביגלל התנחלויות עלובות אלה?

מאת

אורי אבנרי

יהא־נא הדבר ברור לחלוטין: העניין אכן מתפוצץ ביגלל ההתנחלויות, ולא ביגלל הבעייה הפלסטינית.

הבעייה הפלסטינית נדחקה (לצערי) לפינה. דווקא בעניין זה הסתמנה (לצערי) פשרה — פשרה שאינה נראית לי כלל, הטומנת בחובה סכנה רבה לעתיד. אך פשרה שהיתה כולה לפי רוחו של בגין.

באותו יום רביעי שחור, לפני הפיצוץ, שוחחתי עם כמה מן העורכים המצריים ואנשי המישלחת המצרית. החלפנו דיעות על סיכויי הפשרה בעניין הפלסטיני. אמרתי להם: נדמה לי שהפשרה כבר התגבשה.

„נניח שהפשרה תיראה כך: תוכניה האוטונומיה של מר בגין תתקבל כשלב מעבר, למשך שלוש או חמש שנים. ייקבע להלכה כי בתום תקופה זו תיפתח השאלה מחדש. מר בגין יקבל זאת ברצון, כי בינתיים תפעל תוכניתו, והוא יוכל לעשות כאוות נפשו, ליצור עובדות בשטח. נדמה לי שהממשלה המצרית מוכנה עתה לקבל הצעה זו. היא תטען כי זהו צעד לקראת ההגדרה העצמית של הפלסטינים, וכי בתום תקופת־המעבר היא תעלה מחדש את הצעותיה הידועות. האם, לדעתם, הערכה זו נכונה?"

מבלי לצטט איש, אני יכול לומר כי כימעט כל בעלי־שיחי המצריים סברו כי „פשרה" מעין זו אכן הולכת ומתגבשת.

היה נדמה כי מנחם בגין יקפוץ על הדוקא. בניגוד לכל הגיון שלו עצמו. בניגוד לתפיסתו.

מה קרה?

האי הראשון: אי־הבנה

לכותרת להיות שלוש תשובות לשאלה זו: (א) אי־הבנה, (ב) אי־יכולת, ו(ג) אי־רצון.

נבדוק את שלושת האיים האלה, המזדקרים מתוך ים המאורעות.

אין ספק כי אי־ההבנה ממלאה תפקיד חשוב מאד בחודשיים האחרונים. סאדאת אינו מבין את בגין, בגין אינו מבין את סאדאת.

גרוע מזה: נדמה להם שהם מבינים זה את זה. אין הם מבינים כלל את אי־ההבנה שלהם.

יש כאן נקודה שאיש לא שם לב אליה, משום־מה:

עד לפני חודשיים לא ראה אנוואר אל־סאדאת מעולם אדם ישראלי פנים אל פנים. מעולם לא דיבר עם ישראלי. לפתע היה עליו להיפגש ולשוחח עם אחד הישראלים המתוחכמים והחלקים ביותר.

ובגין? גם כאן יש עובדה פשוטה. עד לפני חודשיים לא ניהל מנחם בגין מעולם אף שיחה רצינית אחת עם אדם ערבי. פשוט אין לו מושג על דרכי־המחשבה,

(המשך בעמוד 16)

מציאה זו, שהוא יקנה חופש־פעולה ב־„יהודה" ב„שומרון" וב„חבל עזה", השייכים לארץ־ישראל השלמה, תמורת החזרת סיני, שאינה שייכת לארץ־ישראל כלל. כך הכתיב הגיון הדברים, לפי שיטתו של בגין עצמו.

והנה הוא פוצץ את העסק כשביד כמה התנחלויות עלובות אלה?

בגין ואל־סאדאת באיסמאעיליה
מה נאמר שם באמת?

גם היום תקבל ב"טפחות חי" כפליים" מענק מיידי הגדול ב- 60% מהתכניות הרגילות.

בנק טפחות ממשיך להציע לך* את המענק המיידי הגדול ביותר בשוק החסכון: עד 16% (5,760 ל"י) צמוד למדד, נושא ריבית ופטור ממס, לעומת 10% שמציעים לך בתכניות הרגילות.

בהערכה שמרנית של אינפלציה בשיעור 25% לשנה, תתבטא תוספת המענק ב"טפחות חי כפליים" בהפרש של 9,000 ל"י לטובתך.*
אל תוותר על סכום זה!

פנה עוד היום לסניפי "טפחות", או שלח את התלוש המצ"ב לקבלת פרטים נוספים, בלא כל התחייבות מצידך.

*לאחר 6 שנות חסכון.

לכבוד
טפחות- בנק
משכנתאות לישראל בע"מ
ת.ד. 18060 ירושלים

נא לשלוח אלי טפסי
הרשמה וחומר הסברה על
טפחות חי" כפליים

ה.ה. 24.1.78

שם

כתובת

אל תסתפק בפחות - חסוך בבנק

טפחות

בנק משכנתאות לישראל בע"מ

ירושלים, רח' הלני המלכה 9
ירושלים, רח' פארן 5, ככר דוד טנא
תל-אביב, רח' החשמונאים 123
תל-אביב, רח' פרישמן 42
חיפה רח' פל-ים 9, בית-צים
חיפה, רח' אחד העם 15
באר-שבע, רח' מצדה מרכז הנגב
אשדוד, מרכז מסחרי ד' רח' מ.ח. שפירא
נתניה, רח' הנוטע 16
נצרת עילית, מרכז מסחרי חדש של שו"פ
אילת, רח' האלמוגים 215/3

המחירים ממשיכים לעלות. הזדרז והרשם ל„טפחות חי" כפליים" לפני סוף ינואר.

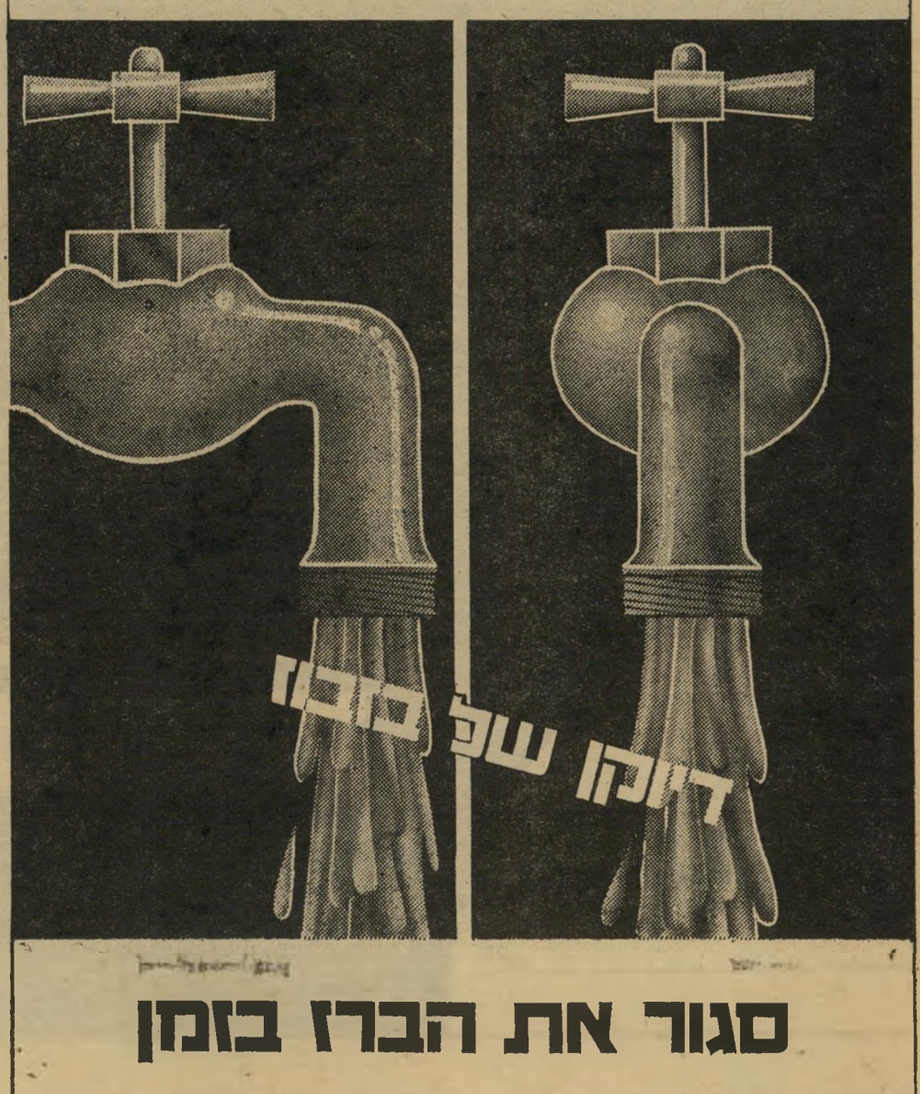
ההרשמה לאל"פות ישראל ב־
ש ש־ב ש

מטעם העולם הזה נמשכת

הזוכה בתחרות יזכה בפרסים יקרי־ערך

שחקני שש־בש מכל רחבי הארץ מוזמנים בזאת
להרשם לתחרויות המוקדמות אצל מירי,
טלפונים: 03-230856, 03-247428

גם בחורף אל תבזבז מים

סגור את הברז בזמן

נציבות המים

רובקס
תמתנה השימרשית ביותר

מורלה
הטפטים המעוצבים ביצירת אומנות

רובקס
המתנה שבהישג ידך

קיר הברזל

(המשך מעמוד 14)

הרגישויות, הרקע האסוסיאטיבי של איש כמו אנוואר אל־סאדאת.

כאשר שני אנשים כאלה נפגשים, מרחפת ביניהם סכנה עצומה: שהם אינם מבינים כלל איש את דברי רעהו, בעוד שנדמה להם שהם מבינים.

כבר עמדנו על ההבדל העצום בין המילה הערבית „סיאדה", המילה האירופית „סובריניטי" והמילה העברית „ריבונות". להלכה זה אותו הדבר. למעשה מפריד ביניהן ים של אסוסיאציות שונות.

כל זה היה ברור במסיבת־העיתונאים הרת־האסון באיסמאעיליה, כאשר התחלק בגין כמה פעמים ופגע קשות ברגישויות מצריות, גם שלא לצורך.

עתה טוען בגין כי אמר לסאדאת בפירוש, בשיחתם באיסמאעיליה שהוא אינו מוכן לפרק את ההתנחלויות. הוא גם קרא את הקטע הנדון מן הפרוטוקול, כדי להוכיח שהמצרים משקרים. (בשביל מצרי,

מפגין כפיתחת־רפיח
מגן — על מה?

אגב, זוהי האשמה נוראה. גם מבחינה זו הרגישויות בשני הצדדים שונות.) קראתי קטע זה כמה פעמים, וברור לי לחלוטין, כי סאדאת לא הבין את הדברים כך, וגם לא צריך היה להבינם כך. בהקשיבו לדבריו של בגין בארון ערבית, הבין סאדאת שבגין לא ישאיר התנחלויות ישראליות בלי הגנה צבאית ישראלית. ומכאן, על פי הגיונו של סאדאת, שבגין אינו מתכוון להשאיר את ההתנחלויות, שהרי הישארות של צה"ל בסיני אינה עולה על הדעת.

לפני 21 שנים הצעתי להקים „מטכ"ל לבן" של מומחים לענייני המרחב הערבי, במסגרת מיניסטריון חדש שתפקידו הבילעדי יהיה ליזום מבצעי־שלום.

מה שקרה בחודשיים האחרונים מוכיח בעליל כי אי־הקמתו של מנגנון כזה היתה מחדל היסטורי.

במשך כל מחקך היוזמה של אנואר סאדאת הגיבה ממשלת ישראל כי איתורים, כאשר הבוחה של הדיוטות זבורים, חפרי הבנה וידע מינימליים, מנסים להתמודד עם המשימה הגדולה ביותר של דורנו, בשלב המתקדם של פעולה יומיומית אקטואלית. משום־כך הכה בלתי־צפוי, מפתיע ומדהים אותם.

האי השני:
אי־היכולת

אך נם תהיה זאת תמימות לחשוב שאי־ההבנה מילאה יותר מאשר תפקיד שולי בטרגדיה.

אי־ההבנה חשובה פחות מאשר אי־היכולת.

זוהי עתה עובדה היסטורית: מנחם בגין הגדול, הווקשה, הקשוח, אינו מסוגל לומר

(המשך בעמוד 22)

כך הם אומרים

ובא לציון גואל

ב יום א' אחרי הצהריים הגיע ה־משיח לירושלים.

למען האמת ייאמר, שאך שעות ספורות בטרם נחת חמורו במגרש ימק"א, הביעו פקידים בכירים בסיפוקות חמורים, אשר העלו סברה שמא הבטחתו האחרונה של המשיח לבוא, אינה אלא עוד הבטחה אחת מיני־רבות, אשר תכליתה לחדור ל־פולקלור הלאומי ותו־לא.

בראש פמליית מקבלי־פניו היה ראש הממשלה, אשר נשא נאום נרגש, בירך את האורח על אומץ ליבו, והעלה על נס את שאיפתו בת אלפי־השנים של כל עם־ישראל לזכות ולהגיע לרגע הזה. באישור שני הרבנים הראשיים בירך ראש־הממש־לה בירכת "שהחיינו" מלאה.

אין לתאר במלים את אשר התרחש בעם ובארץ. רק המלה "אאופוריה" יאה אולי לפרץ הרגשות החמים אשר שטף את המדינה. דגלי־הלאום ודגלי שמחת־תורה בשלל צבעים קישטו את כל אורך המס־לול. משפחות שלימות, על זקניהן וטפן המתינו שעות ארוכות במזג האוויר הסג־ריר כדי לזכות ולראות את הנס במו עיניהם — המשיח בירושלים! לאו מילתא זוטרתא היא. דמעות נראו בעיני רבים.

האיש הפשוט ברחוב לא ידע בדיוק את פשר הביקור המהמם. הוא רק ידע שעתה הגיעה הישועה. מעכשיו יהיה אך טוב וחן וחסד. התקוות גאו.

באותו ערב לא נערכו כל שיחות רש־מיות. המשיח שוכן בסוויטה המלכותית, ולאחר שנח קמעה, נפגש לשיחה לא־פורמאלית בארבע־עיניים עם ראש־הממ־שלה. השיחה ארכה כ־57 דקות, במהלכה הוזמנו לחדר האורח פעמיים קפה ומשק־אות קלים, ובסיומה יצא ראש־הממשלה מן החדר כשהבעת־פניו מעידה בו שהוא שבע רצון.

לעיתונאים, שהצטופפו בכניסה למלון, אמר ראש הממשלה: "היתה לנו שיחה ידידותית ביותר. אפשר לומר שחיבבנו איש את רעהו, אולי בגלל תכונותינו ה־דומות. וכמו שאתם, ידידי, נהגים לומר — הכימיה בהחלט עבדה." הנוכחים פרצו בשחוק רם.

למחרת נלקח המשיח בשיירת חמורים ממלכתית לסיור בעיר וסביבותיה. בין השאר הובא אל הר־הזיתים, הר הרצל ר־"ידושם". הוא קיבל הסברים מפורטים על המקומות, ואף ערך מדידות חפוזות ורשם תוצאותיהן בפנקסו. משקיפים ש־נכחו במקום ראו בכך רמז ראשון לקראת המגעים הצפויים בנושא תחיית־המתים.

אחר־הצהריים החלו המגעים הרשמיים. בנאום הפתיחה, הציג המשיח את תוכניתו לגאולה באיזור, תוכנית אשר התבססה על שלוש נקודות מרכזיות: א) על ישר־אל לנתץ את הפסילים והמסכות בכל תחו־מה הריבוני; ב) יבוערו כל הבמות אשר הוקמו במרוצת מאות השנים לצרכי עבו־דה זרה; ג) יש לשאוף לשמירת מצוות מכסימלית ורצופה, כדי לאפשר את ביצוע מלוא חזון תחיית־המתים.

שלוש נקודות אלה, אמר המשיח, הן נקודות־יסוד עקרוניות, אשר עליהן לא יוכל להתפשר מבלי להסתכסך עם רשו־יות גבוהות, אך תמורתן הוא מוכן להשכין גאולה שלימה וברת־קיימא באיזור.

■ ■ ■

ך אש־הממשלה כדברי תשובתו, שב והעלה על נס את רצונו הכן של כל העם להגיע לימות־המשיח, והוכיח בעזרת מובאות מן ההיסטוריה את הצי־פייה בת אלפי־השנים לבוא המשיח, אשר ציינה את מורשתו התרבותית של עם־ישראל מדור־לדור. למרות הציפייה בקרב חוגים נרחבים, לא נכנס ראש־הממשלה לפרטי תגובתה הצפוייה של ממשלת־ישראל על תוכניתו של המשיח.

בחוגים רשמיים הובעה, לאחר הישיבה, אכזבה מסויימת מגאומו של המשיח. „אין בה כל חדש," אמרו אותם חוגים. „המשיח חזר על עמדות ידועות מן העבר, ותבי־עותיו הן אותן תביעות אשר הועלו שוב־ושוב בעבר הקרוב והרחוק." עם זאת הדגישו המקורות, כי אין להפחית בערך הביקור ההיסטורי, אשר ללא־ספק חידש את אמונת העם באפשרות של הגאולה.

המשיח מצידו לא הביע, לפחות בפר־הסיא, כל אכזבה מגאומו של ראש־הממ־שלה, וחוגים המקורבים אליו הסבירו כי הוא לא ציפה לכל תמורה מיידית מישר־אל כבר בשלבי הפתיחה. לעומת זה טען שופרו הרשמי של המשיח, כי יש לש־מור על תנופת־הגאולה ולהגיע בהקדם להסכם על פרטיה.

ואכן, בישיבה מרתונית, עוד באותו שבוע, גיבש צוות מצומצם של שרים בכירים תוכנית ישראלית אשר כל רואיה גמרו עליה את ההלל. אך בטרם הוגשה התוכנית, ביקשה הממשלה באופן רשמי מן המשיח הבהרות על מהות הגאולה, באומרה כי כל דיון טכני בפרטים יכוי לבוא רק לאחר שיובהר מהו אופי הגאולה אותה מציע האורח.

המשיח הבהיר מייד כי כוונתו לגאולה אמיתית ושלימה אשר תכלול את האלמנ־טים הבאים:

א) תחיית מתים מלאה;

ב) זאב יגור עם כבש ונמר עם גדי ירבץ;

ג) קיבוץ נידחי ישראל;

ד) לא ישא גוי אל גוי חרב, לא ילמ־דון עוד מילחמה.

עם זאת, שב המשיח והדגיש כי כל הנקודות האלה הן מיקשה אחת, ואין הוא יכול להתמקח עליהן.

בפגישה נוספת בין השניים, הציג ראש־הממשלה את תוכניתו שלו לגאולה. התוכ־נית כללה את הנקודות הבאות:

א) הממשלה מתחייבת לנתץ 4 (אר־בעה) פסילים על פי הרשימה הבאה: שני פסילים של תומרקין, פסיל אחד של קדיש־מן, ופסיל נוסף לפי בחירת המשיח.

ב) מתוך הבנת הרגע ההיסטורי וביטוי לשאיפתו הכנה של העם לימות המשיח, וביודעה כי יוזמתו של המשיח מחייבת אותה להחלטות מכאיבות, מסכימה ה־ממשלה לבער את הבמות הבאות: במה־2 של תיאטרון חיפה, במת־עשרה של עי־ריית־ירושלים, את הירחון „במה" לתיאט־רון ובמה, ואת שיריו של תיאטרון „בי־מות". כמחווה נוספת של רצון־טוב מציעה הממשלה גם למחות כל זכר לתוכנית הרדיו „בימות ובדים". עם זאת, אין ישׂ־ראל מוכנה לגעת בנושא של עבודה־זרה.

ג) הממשלה מקדמת בברכה את עיק־רון תחיית־המתים, אך מציעה בשלב זה להחיות רק מספר של מתים נבחרים, על פי רשימה שתצורף לחוזה־הגאולה עם חתימתו, ואת תוך פרק זמן של 3—5 שנים. אותן עצמות יבשות אשר לא יוחיו, יזכו לאוטונומיה מינהלית מסויימת, ויוכ־לו לנהל בעצמם את ענייניהם.

ד) הממשלה מקבלת את עקרון הרבי־צה־יחדיו, אך שומרת לעצמה את הזכות לקבוע מי ירבץ עם מי, ללא התערבות מבחוץ.

■ ■ ■

ה פער העמוק בין תוכניתה של ישראל ותוכנית המשיח, גרם אכזבה עמוקה, אשר הפעם לא הוסתרה אף ב־חוגיו של המשיח. אך במאמץ משותף למ־נוע קיפאון, הוחלט להקים שתי ועדות, שהאחת מהן תדון באספקטים השונים של תחיית המתים, ואילו השנייה תבחיר נקודות סתומות בהסדר הצבאי של אי־נשיאת חרבות והיעדר לימוד מילחמה. הודעת־הסיכום של פגישה זו נוסחה בז־הירות והוקראה לפני אמצעי התקשורת: „המשיח סבור, כי יש לבער את במות העבודה־הזרה, לנתץ את הפסילים, לשמור מצוות ולהחיות את המתים, כדי לממש את הגאולה. ישראל מציעה ניתוץ מסויים ואוטונומיה לעצמות היבשות."

בעקבות הסיכום הרעוע הזה החלה ה־התפכחות בקרב הציבור הישראלי. יותר ויותר נשמעו קולות אשר הדגישו את קשיחותו הבלתי־מתפשרת של המשיח, וטענו שבסך־הכל הוא מנסה להשיג ב־אמצעי גאולה את אשר לא הצליחו להשיג קודמיו לתפקיד באמצעי־כפייה.

ואכן, כבר בישיבה הראשונה של הוו־עדה הצבאית נראו סימניו הראשונים של משבר. ישראל ביקשה לשנות את נוסח הסעיף: „לא ישא גוי אל גוי חרב," ולהשמיט ממנו את המלים „גוי" ו„חרב". ראשית, כך טענה המשלחת הישראלית, למלה גוי יש קונוטציות מעליבות ושלי־ליות, ושנית, כפל המלה גוי עלול לרמוז על האפשרות שגם עם־ישראל, המכונה במקורות „גוי", לא יורשה לשאת עוד חרב. בכך רואה ישראל פגיעה משמעו־תית בבטחונה, ולכך כמובן לא תוכל להסכים. המלה חרב, זוכה לפירוש מצומ־צם ומצמצם, ויש בכך יותר מאשר שמץ של מלכודת, אשר תכליתה להגביל רק את השימוש בנשק קל. לכן הציעה ישר־אל את הנוסח הבא: „לא ישא גוי־ערל ארטילריה מחוצרת סובייטית."

המשיח סירב בכל תוקף בטענה המגוח־כת כי נוסח זה הוא עתיק־יומין ואינו אלא משל להפסקת פעולות האיבה. הוא גם הביע את חוסר הבנתו לנקודה מרכזית בטיעוני ישראל, שהרי עם בוא הגאולה לא יהיה עוד צורך בנשק, ומדוע ההת־עקשות על הנוסח המפורט שמציעה ישראל.

אך עיקר הבעיות התעוררו בוועדה ש־דנה בתחיית־המתים. ראשית, הובהר מעל לכל ספק כי המשיח אינו נוטה לוותר על תחייה מוחלטת של כלל המתים. לדע־תו בכך מתמצה רעיון הגאולה. שנית, הוא דרש להעמיד לרשותו, ותחת ריבו־נותו את הר־הזיתים, הר־הרצל, גבעת שאול, ואזורים נרחבים של חולון. רעיון זה נדחה על־הסף על־ידי ישראל.

„לא נוותר על ריבונותנו על שטחים בלב הארץ, הנמצאים במרחק יריית־תותח ממרכזי אוכלוסין," אמר ראש־הממשלה לברברה וולטרס, „ויותר מזה. אין ספק כי המוני המתים אשר יקומו לתחייה לפתע וידרשו לקבוע בעצמם את עתידם, יהפכו לבסיס סובייטי נוסף בלב המזרח התיכון. „אל תשכחי ברברה יקירתי," הוסיף רוה"מ, „כי חלק גדול מאותם מתים, מוצ־אם מרוסיה הסובייטית!" הוא שב והד־גיש את הגינוותה וצדקתה של התוכנית הישראלית להענקת אוטונומיה לעצמות כבר בשלב זה, וגם בסוגיית הבמות היה רוה"מ נחרץ בדעתו.

גורמי־חוץ אשר החלו לחשוש מקיפ־און, נתבקשו על ידי המשיח להפעיל לחץ על ישראל שתפגין גמישות ותסייע לו לעמוד מול חזית הסירוב שארגנו סמאל, לילית, מפיסטופלס וקדאפי המשוגע.

ישראל מצידה טענה שגם המשיח לא הגמיש את עמדותיו והוא מתעקש על עמ־דות בנות אלפי־שנים, ללא כל נכונות לזוז מהן. בתגובה על הצעתו של המשיח לשרוף את במות העבודה־הזרה, אמר ראש־הממשלה שהוא מצטער על התבט־אויות כאלה ומציע להשאיר את שריפת הבמות לאליהו הנביא או לגירון קיסר.

■ ■ ■

ך החיט השתררה אווירה קשה. והאווירה עור התעבתה והלכה כאשר החליטה ישראל להפנין את התנגדותה להעברת בתי־הקברות לריבונותו של ה־משיח, על־ידי עיבוי בתי־הקברות הקיי־מים בהשקעה של מיליוני לירות.

המשיח רתח. הוא טען באוזני העולם שכך אין נותנים בין האנשים המחפשים את הגאולה, והזעיק את דעת הקהל הער־למית. ראש־הממשלה הבהיר לעולם את חשיבותם של בתי־הקברות לעם ישראל, וטען בחוס שמימוש תוכניתו של המשיח לתחייה כוללת תשנה בצורה בלתי־חוזרת את הסטטוס של מספר מקומות קדושים, כמו קבר־רחל ומערת המכפלה. לכך לא יכול להסכים שום ראש־ממשלה ישראלי.

בשלב זה רמז המשיח בבירור כי הוא פסימי לחלוטין לאחר שיוזמתו סולפה ועוותה. אך בכל זאת הודיע, כי ימשיך במגעים מתוך תיקווה שבכל־זאת ייצא ממנה משהו.

אלא שאז חשפו אמצעי התיקשורת את הטרקטורים של מע"ץ המכשירים שטחים להכנת בתי־קברות נוספים, והמשיח יצא מכליו. הוא בפירוש איים להחזיר את המנדט, ולנטוש את יוזמתו. כך אין הוא מוכן להמשיך. שר־החוץ הישראלי הגיב באומרו כי לא צריך להתרגש. אם תהיה גאולה — תהיה. ואם לא תהיה — לא תהיה. אך בשום פנים לא תוותר ישראל על העקרונות החיוניים לדעתה לאבטחתה.

גם דעת הקהל בישראל השתנתה באופן מהותי. היטיב לבטא את התחושה אחד הפרשנים בעיתונות. הוא כתב: „וכי מה בעצם אירע? המשיח הגיע לירושלים. זה הכל. סוף־סוף כל העם כולו התפלל ובי־קש ממנו לבוא במשך אלפי־שנים, ורק אז הואיל האיש להגיע. האם עובדה זו מקנה לו את הזכות לדרוש דרישות בלתי־סבי־רות? האם אנו חייבים לכוף קומתנו לפניו רק מפני שהוא הואיל לקבל את פנייתה המפורשת של ישראל? לא. עצם ביאתו לא שינתה את המצב באופן מהו־תי, וחבל שדווקא המשיח לא מבין זאת. כמו שאומרים האמריקאים: המשיח בא? — זה לא ביג דיל. נחזק את ידיה של הממשלה במו"מ הקשה."

הגדיל לעשות אחד מעורכי הצהרונים אשר שב והחל לכנות את המשיח בשם „הרודן השמיימי," וטען שאין לתת אמון בכוונות כוונותיו להביא את הגאולה.

גם ראש הממשלה שב והדגיש כי אין לשכוח שביקור המשיח לא בא לו כהפ־תעה. מאז עלה לשילטון אין הוא חדל מעשות מאמצים להביא את המשיח, ורק בעיתוי היתה הפתעה מסויימת.

לאחר חודשיים של דיונים מייגעים על משמעות המלה „קיבוץ", המופיעה בהצ־עת המשיח (קיבוץ נדחי ישראל), והצעה להחליפה במלה „מושב", המתאימה יותר לרוח המישטר החדש לאחר המהפך, פרץ המשיח בצחוק היסטרי ונעלם בין הגב־עות. מקורות יודעי־דבר טוענים שה־משיח ניצל את הדחייה הבלתי־מוגבלת בתחיית־המתים ומתגורר עתה בווילה ה־נטושה של צ'רלי צ'פלין. בחוגים ישרא־ליים ראו בכך הוכחה ניצחת לעובדת יהדותו של צ'רלי צ'פלין ובישיבה חגיגית החולט להסב את שמו של מלון „המלך דויד" למלון „צ'פלין".

והעם בישראל נשם שוב לרווחה, והלך להשתטח על קברי־צדיקים למען החיש את פעמי הגאולה.

ב. מיכאל?

— נדחית עד להודעה חדשה

בוא המשיח

תחיית המתים —

במדורו „כוסות רוח", המופיע במוסף „הארץ" פירסם ב. מיכאל (מיכאל בריזון), לשעבר איש צוות „זו הארץ" ב„העולם הזה", פיליטון על יוזמת־השלום של אנוואר אל־סאדאת, שמן הראוי כי כל אזרח בישראל יקראו. הפיליטון מתפרסם להלן במלואו, בתוספת ציורו של גד א. (גד אולמן) שהופיע בטכסט המקורי ביום השישי האחרון.

איך שם מנחם בגין פילפל על זנב השור, ואחר־כך גם לעצמו

■ בעת שהמשא־ומתן עם המצרים עלה על שירטון, וה־מצרים נקראו על־ידי נשיאם לשוב לקאהיר, ניגש ח"כ **חיים ברי־ב** אל סגן שר־הביטחון, **מרדכי צ'יפורי** ו־אמר לו: „הייתם צריכים עכשיו את ראש־הממשלה המנוח, **לוי אשכול**. הוא היה משיא לכם עצה טובה. אך מאחר שהוא מת, אשיא לכם אני עצה הש־ייכת לו. אשכול אמר פעם: 'אם אתה רוצה לקנות מערבי אייל, אל תאמר לו, יש לך אייל, אני רוצה לקנותו.' התחל לדבר איתו על שעורה ועל גשמים ועל בצורת, ודרך־אגב תעיר 'אמור, האייל הזה ש־מסתובב אצלך בחצר, הוא למכירה?'."

■ ח"כ **שימעון פרס** הגיע לפגישה עם עורכי העי־תונים המצריים, שהתקיימה בחדרו של **מוסא צברי**, עו־רך אל־אחבאר. כשנכנס פרס לחדר עם עוזרו, **בועז אפל־באום**, ניגש לשירותים לר־חוץ את ידיו. אמר לו צברי: „אדוני, האינטרוויו לא יתקיים באמבטיה!"

■ באותה הפגישה עם עורכי העיתונים המצריים אמר פרס, כי הצורה שבה מנהל ראש־הממשלה **מנחם בגין** את המשא־ומתן עם מצריים, מזכירה לו את הסיפור על ה־יהודי, ששור־החרישה שלו היה איטי. הציעו לו לשים פילפל על זנבו. הוא עשה זאת, וה־שור החל דוהר. כדי שלא לפ־גר אחר השור, שם היהודי פילפל גם לעצמו, והדביק את השור. כשהגיע לביתו אמר לאשתו: „כשהשור יגיע, אח־זי בו. אני מוכרח לרוץ הל־אה. אני לא מסוגל לעצור!"

סמיר פרחאת

שדרן קול קאהיר בעברית, היה אורח בתערוכת־הצילומים „מגע ראשון", ש־נערכה מטעם צלמי־העיתונות הישראליים שביקרו במצריים. הוא פגש בתערוכה בחדווה גרוס, שהציגה את עצמה כאמנית ושמסרה לפרחאת את כתובתה ומיספר־הטלפון שלה. פרחאת רשם אותם בפינקסו. אגב, פרחאת הוצג בכתבה, שערך כתב־הטלוויזיה חיים גיל, בשם הישראלי המובהק „שלמה שמיר". לא ברור אם פרחאת הונה את גיל, או שגיל עשה לעצמו בדיחה פרטית.

■ אגב, היה זה צבי רימון שביישר לח"כ החדש של מיפ־לגת־העבודה, **אימרי רון**, על מינויו כח"כ בעיקבות התפ־טרותו של שר־המישפטים־לשעבר **חיים צדוק** מהכנסת. רון, שהיה אותה שעה במיפעל הפלסטיק של קיבוצו, מישמר־העמק, הגיב על הודעת רימון: „למה אתה עושה ממני צחוק על הבוקר?"

■ לשר־הביטחון עזר וייצ־מן היתה גירסה משלו לבדיחה מפורסמת. השבוע ישב במיז־נון הכנסת כשסביבו קהל־עי־תונאים רב, ואמר: „אני חבר בממשלה של דפוקים. ראש־הממשלה דפוק בלב, **משה דיין** דפוק בעין וסגן ראש־הממשלה, **ייגאל ידין**, דפוק בראש."

■ איש הרדיו **יואל אס־תרון** אירח בתוכניתו בין ה־שורות את מי שהיה עורך מעריב, **אריה דיסנצ'יק**, ושאל אותו על דבריו של **דויד בן־גוריון**, שאמר בז־מנו כי לשני עיתוני־הערב ידיעות אחרונות ומעריב יש שני עורכים: אחד נחש ואחד טיפש. דיסנצ'יק שתק ארוכות, ולבסוף השיב: „יש אנשים החושבים שאני הנחש, אך בן־גוריון עצמו אמר לי שאני לא הטיפש."

■ דיסנצ'יק ידע גם לספר כי עורך ידיעות אחרונות, **הרצל רוזנבלום**, נהג באו־תם ימים להלום על חזהו ולצ־עוק: „אני נחש! אני נחש!"

■ באותה התוכנית אירח אסתרון גם את השר־בלי־תיק **חיים צדאו**, ושאל אותו לדעתו על השחקן **דובי גל**, שהיטיב לחקותו בתוכנית־ה־טלוויזיה הסאטירית ניקוי ראש. תגובת לנדאו: „דובי גל הוא חקיין מצויין, אך חיים לנדאו האמיתי מצויין עוד יו־תר."

■ ביום החמישי השבוע, כאשר יצא ח"כ **צ'ארלי בר־טון** מקפה טעמון בירושלים בדרכו אל חנות־מכולת קרו־בה, שבה נמכרים כריכים זו־לים, נתקל במכר ותיק שחיב־קן בחום. היה זה שר־הפנים **יוסף בורג**. השר, איש ה־מפד"ל, תיגה את צרותיו ב־אוזני הח"כ הפנתרי: „ראית את העיתונות היומית? אין כימעט מילה אחת על הדברים שאמרתי בכנסת." השיב לו צ'ארלי: „צרת רבים חצי נחמ־מה — גם לי קורה לא פעם שאין מדווחים על דברי בכנ־סת..."

■ מאוחר יותר פרט צ'ארלי את טענותיו כלפי העיתונאים. לדבריו הזהיר אותו הכתב ה־פרלמנטרי של ידיעות אחרו־נות **גידעון רייכר**, שעה קלה לפני נאומו של **אנוואר אל־סאדאת** בכנסת, לבל יעז להשמיע קריאות־ביניים ל־נואמים בישיבה ההיסטורית, שאם־לא־כן יוחרם על־ידי ה־כתבים בכנסת. צ'ארלי שקל את הסיכון, קרא לבסוף קרי־אות־בינים לראש־הממשלה מנחם בגין בעת נאומו והריהו מוחרם מאז, לדבריו, על־ידי ידיעות אחרונות. הכתב הפר־למנטרי של הצהרון המתחרה, **יהושע ביצור**, הסתפק רק בהערה לצ'ארלי: „תהיה רצי־ני, כיאה לבן־תרבות!" ואילו איש־הטלוויזיה **אליקים רם** פסק קצרות: „אתה שליח של

יעקוב רוטבליט

הסאטיריקאי־לשעבר, החליט להחליף את העט בגיטארה, ובימים אלה עומד לצאת לשוק אלבומו הראשון, שנקרא „כך שיחררתי את ירושלים". רוטבליט איבד את רגלו במילחמת ששת־הימים, ובאלבום כלולים שירי־מחאה יוצאי־דופן. בתמונה הוא נראה עם השחקנית גליה ישי, כשהוא חוגג את חתימת החוזה.

■ מנחם בגין היה השבוע שבע־רצון מעצמו. הוא סיפר לכל מי שניקרה על דרכו כי הוא פילולוג. כשנשאל מדוע, השיב: „הנה, בנאומי לפני פעילי המגבית היהודית בצר־פת הם דיברו צרפתית. אני דיברתי אנגלית, ציטטתי ב־אידיש, התרגזתי בעברית, עברתי ללטינית ואפילו די־ברתי על שיילוק של שקס־פיר."

■ הבדיחה הלוהטת ביותר מבית־ז'בוטינסקי: מנחם בגין ירד לשדה־בוקר, וליד קיברו של הזקן אמר: „בן־גוריון, אתה סירבת להחזיר למדינה את עצמות זאב ז'בוטינסקי, אני לא אחזיר למדינה, אחרי חזונה־השלום, את העצמות שלך!"

■ מנהל מינהל־ההסברה המצרי, הד"ר **מורפי פעד־אל־דין**, לא ביטל את ער־ביו בעת שהותו בישראל. ב־ערב לפני שנקראה המיש־לחת לחזור לקאהיר, בילה ב־מועדון־לילה, כאורחו של **שבתאי טל**, צלם השבועון הגרמני שטרן בישראל. ד"ר מורסי בילה בנעימים כשהוא רוקד שייק עם שתי יפהפיות ישראליות, המלצרית **ורד פז** ובתו של בעל מועדון־טניס, **רונית כר־און**.

■ בעיקבות ההוראה שנית־נה לעיתונאי **צבי רימון** ל־הפסיק לשדר בגלי צה"ל דו"ח יומי על המיסחר באיגרות־חוב ממשלתיות, הגיש איש סיעת הליכוד בכנסת, ח"כ **אברהם שריר**, שאילתה לשר הביט־חון **עזר וייצמן**. הוא שאל מי נתן את ההוראה להפסיק ולשדר את הדו"ח, והאם שר־הביטחון אינו סבור שמידע על מיסחר באיגרות־חוב מש־שלתיות חיוני לציבור, וגם ללובשי־המדים.

אנשים

רק"ח, ועושה למענה את הע־בודה השחורה."

■ צרור הבדיחות האח־רונות על שר־הקליטה **דויד דוי.** כידוע, הוא מסור מאד לתפקידו, ועושה הכל כדי לע־דד קליטת עולים חדשים. יום אחד נסע במכונית־השרד שלו, ושמר ברדיו כי מיפלס הכינרת עלה הוא הורה מיד לנהגו לנ־סוע לנמל־התעופה כדי לקבל

שלא אהדה במיוחד את אר־ליך. השר רתח מזעם. למחרת נפגש עם מנכ"ל רשות־השי־דור, **יצחק רבני,** ולא אי־שר בניית בית־שידור חדש. אחד מעוזריו של לבני פגש באבי אנג'ל במיזנון־הטלוויז־יה, ואמר לו: „אתה רואה דפקת לנו את עניין בית־השי־דור החדש!"

■ סדרני־הכנסת מכנים את

שאולי וייצמן

בנו של שר־הביטחון, ניראה ביום שבו נסע אביו לקאהיר כשהוא מבלה בשעות הקטנות של הלילה במיסעדה. המקום המה מפה לפה באנשים, ולא נמצא כיסא בשטח. שאולי יצא מן המיסעדה והביא לעצמו כיסא מהמחסן. מאז פציעתו בתאונת־הדרכים לפני כשנה, שממנה ניצל בנס, הפסיק לעשן סיגריות ועבר לעישון מיקטרת.

את פניו. בנמל־התעופה פגש לוי את האיש הממציא את הבדיחות עליו. אמר לו השר: „שמע, אני שר, זה יפה להמ־ציא עלי ככה בדיחות!" השיב האיש: „את זה שאתה שר, לא אני המצאתי!"

■ במישרד־האוצר אומרים כי השר **שימחה אריאך** מוכן להילחם באינפלציה בכל האמצעים. הוא מוכן אפילו להדפיס עוד 10 מיליון לירות נגד האינפלציה.

■ אריאך יצא לסיור ב־עיירת־הפיתוח אופקים. הוא ביקש מדוברו, **דויד מר־חיים,** כי יזמין צוות־טלוויז־יה, כדי לסקר את הביקור. ה־כתב, **אבי אנג'ל,** התלווה אל השר, ובערב שידר כתבה

שר־האנרגיה־והתשתית, **יצחק מודעי,** „פרופיומו". כשנשא־לו מדוע, הסבירו כי השם נובע מכך שמודעי היה, לפני מינויו כשר, מנכ"ל של חב־רת־תמרוקים.

■ הח"כים **מאיר** („זרו") **זורע, יגאל כהן, משה שמיר** ו**גאולה כהן,** חברי הגוש של נאמני ארץ־ישראל, פנו אל העיתונאים במישכן־הכנסת בבקשה שימצאו עבור־רם שם קצר יותר לקבוצתם. העיתונאי גידעון רייכר הציע להם את השם חזית־הסירוב. עיתונאי אחר הציע שם קיצוני יותר: חזית הטירוף.

■ אל תוכנית הטלפון ה־אדום בגלי צה"ל הגיעה קרי־אה טלפונית מאדם שהזדהה

ריקי חלפון

היתה עד לפני בואו של נשיא מצריים אנוואר אל־סאדאת לישראל רקדנית־בט אלמונית, שהופיעה במועדון־לילה יווני ביפו. פעם אחת יצאה מאלמוניותה כאשר זכתה בכתבה ב„העולם הזה" וראיינה בתוכנית הטלוויזיונית „עלי כותרת". מייד לאחר־מכ שבה אל מועדון־הלילה שלה. אולם מאז בואו של סאדאת לישראל, ונסיעתו של ראש־הממשלו מנחם בגין למצריים, עלו מניותיה של ריקי בשוק, והיא מוצפת הזמנות־עבודה, עד כי באחרונה החלו דוחה הזמנות מפאת חוסר־זמן. בתמונה: ריקי במסיבת יום־הולדת של איש העסקים אלי נוסן

כד"ר **משה אברם,** מנהל גן־החיות התל־אביבי. האיש ביקש להודיע כי גן־החיות סגור כיוון שאחד הנמרים פרץ מכלובו. בדיקה טלפונית העל־תה כי לא דובים ולא נמרים. שום נמר לא פרץ מכלובו. כולם נמים את שנת־הצהריים. אחרי שסיימו ארוחה דשנה.

■ העיתונאי **עמוס קינן** הודיע לאשתו, **נורית גרין,** כי יטלפן מבירת מצריים אל ידידיו בקפה כסית ביום השי־

שי בצהריים. כדי שלא לפספס את השיחה, הסתיר מנהל ה־מקום, **משה איש־כפית,** את הטלפון, כך שנשאר פנוי. קינן טילפן, איש־כסית קיבל את השיחה והעבירה בזה אחר זה לידידו של קינן, לסטיקאי **גאזי חקק,** לצייר **אורי ריפשיץ,** למשורר **יהודה** („יבי") **כץ־יהודה,** ולקבלן **צ'פאי.** לבסוף הועברה השי־חה ל**חצקל איש־כפית** ה־קשיש, שמרוב התרגשות פרץ

בבכי. קינן הזמין את השיח בגובה־עינא, והקבלן צ'פאי הת נדב לשלם את מחירה, כ־00 לירות.

■ אחת הנשים היפות ב טלוויזיה, **נורית גפן,** אשת של **יהונתן גפן,** שעבדה כ תחקירנית בתוכנית קלע־ פוטרה מתפקידה על־ידי ע רך־התוכנית, **אפריים סט** כשנשאל סטן מדוע פיטר א נורית, אמר: „זוהי תוכנית ע תיאטרון, והיא לא ידעה מיו המחזאי **פרידריך דירנ מאט."**

■ עורך־הדין **אוריא לין,** חבר הנהלת המיפלגה ז ליברלית, מונה כמנהל רשו ההשקעות בניו־יורק, במקו של **יוסף ורדי,** שמונה כ מנכ"ל מישרד הפיתוח. **יהו דית,** אשתו היפה של לי היא מזכירתו של הפירסומ **אריעזר זורבין.** השב פגש זורבין את לין במסיב ברכו על המינוי ואמר ל „אתה אולי הרווחת ג'וב לכ נורמלי, אבל אני מפסיד מ כירה לא־נורמלית."

■ מאז מונה כתב־הטלוו זיה **מנשה רז** כאיש־הקש של הטלוויזיה עם האיש שכ נה עצמו „בובה", שטען הילדים **סמי מינטר** ו**ג'ע דדון** נמצאים ברשותו. הח לכנותו בבניין הטלוויזיה „ב בלה". הגדיל לעשות איש־ טלוויזיה **דודו** („ראש העיר **קופרמן,** שפגש ברז במסי בעין־כרם, ניגש אליו וא לו: „הי, בובה, מותק, בו לרקוד!"

■ מנכ"ל המועצה לצ כנות, **מאיה תבורי,** הנ שבת אחת הנשים הנאות תל־אביב. יצרה אופנה חדש מאיה מעסיקה בביתה עוזר בית ממין זכר. שלוש פעמ בשבוע מתייצב בביתה הג בין הארבעים ומקבל הורא מפורטות לניהול משק הב

■ העיתונאית **אלה כ קת** נעלמה בשנה האחר מהשטח ושמה לא התנוסס מ גבי העיתונים. השבוע נפת התעלומה. ברקת סיימה לכו את ספרה השלישי תנו לי הכנס שייצא בימים אלה לא

זאב רווח

נאלץ להפסיק את צילומי סירטו שרגא קטן, על פי מחזהו של הילל מיטלפונקט, אותו הוא מביים וגם משחק בתפקיד הראשי. לקראת סוף הצילומים, לקה זאביק בשפעת אך המשיך לעבוד עד שהתמוטט ורופאיו ציוו עליו מנוחה גמורה. כעבור שבוע החלים רווח וחזר לבימת הצילומים, השחקן יוסף כרמון (בתמונה מימין) קיבל את פניו בנשיקה.

חוק וסדר? כך ניתן להגיע לתחנה?

בכל שתפנה, בעיר כולה — חונה רכב ליד התחנה.
חונה ומונע בעדך לעלות בנוחיות לאוטובוס.
מוכרחים לעשות משהו להנהגת חוק וסדר בכבישים.

ת ו ד ה

האם אתה קורא מהר? בוא ונראה!

✶ גם אם אתה אחד מאלה הקוראים מהר באופן טבעי (300—400 מלים בדקה), הרי בקורס לקריאה מהירה של מיל"ה אתה עשוי לקרוא מעל 1000 מלים בדקה עם אותה רמה של הבנה. ✶ בקורס תלמד איך לשפר את כושר הריכוז, את כושר הזכרון ואת כושר ההבעה שלך.

פרטים על הקורסים החדשים שיפתחו בתל־אביב, בירושלים ובחיפה ועל הקורסים בכתב
אפשר לקבל בטלפונים: 03־916185 — 03־912093 מ־8 עד 2.

JEANS BY JEAN MACHINE

F.U.'S

סוכן בלעדי: „קנדיד" דיזנגוף 102, ת"א טל: 238836

קובעים יותר מכל מרכיב אחר, את איכות המערכת.

רמקולי KEF

„מלופ", כיכר המדינה 8, טל. 269636 ובחנויות המצטיינות

שיגעון גדלות או חסניך רדיפה?

"הצדק חייב לא רק להיעשות, אלא גם להיראות!" מי כמו שר־המישפטים של מדינת־ישראל ועורך־הדין הוותיק, שמואל תמיר, יודע זאת. אולם תמיר החליט שאם הצדק חייב להיראות, אין הוא צריך להיראות אצלו בלישכה דווקא. הוא נעל את הלישכה שלו שב־מישרד־המישפטים בירושלים במערכת סבוכה של שערים אלקטרוניים ומערכות קשר־פנימי, אפילו לפני עוזריו הבכירים ביותר ולפני הפקידים הבכירים ביותר של מישרד־המישפטים.

כאשר החליטה הממשלה, אחרי מילחמת ששת־הימים, כי מישרד־המישפטים יעבור לשיכון במיזרח־ירושלים, היה ברור אז כי עצם ההעברה קשור בבעיות ביטחוניות מסויימות, אשר לא היו מתעוררות אילו נשאר המישרד במערב העיר. שעה שמיטב האדריכלים הפכו את לישכת שר־המישפטים הלישכה המפוארת והיפה ביותר בארץ, עסקו אנשי־ביטחון בבניית מחסום אלקטרוני, המורם בכל פעם שמכונית מוכרת מעוניינת להיכנס לרחבה שלפני הבניין רחב־המידות, ובהצבת סורגים על־פני דלת־הכניסה לבניין.

אורח שהיה מגיע למישרד־המישפטים האורח להגיע, מקבל אישור, ומתיר לו לעלות.

אין גישה ליועץ

כשהגיע שר־המישפטים החדש, שמואל תמיר, למישרד, הוא החליט כי סידורי הביטחון האישי שלו אינם מספיקים.

אחת ההוראות הראשונות שתיקן בתפקידו כשר־מישפטים, היתה לחסום את לישכתו הצמודה בדלת־ברזל, הנפתחת על־ידי מיתקן אלקטרוני מיוחד. מי ש־רוצה להיכנס ללישכה, הנמצאת בקומה השנייה של הבניין, חייב ללחוץ על זמזם. אחת ממזכירותיו של תמיר, ראש־לישכתו הנאמנה נורית חפץ העובדת בשעות הבוקר, או אירית אהרונוביץ, העובדת בשעות הערב, שואלת באמצעות מכשיר אינטרקום מיוחד מי המזמזם. אם השר או פקידותיו חושבים שהאורח הבא אליהם, או עובד מישרד־המישפטים המבקש להתייעץ עם השר ראוי להיכנס, נשמע זמזום נוסף והדלת נפתחת.

שר־המישפטים שמואל תמיר הסתגר במיבצר אלקטרוני, נעל את הדלת לפני היועץ־המישפטי־לממשלה ומוכ"ל מישרדו, ודורש כי מזכירתו תאשר אישית גם את כניסתם של פקידים בכירים המבקשים לראותו

ברחוב צלאח־אל־דין בירושלים נאלץ להזדהות בשער, ואחר־כך בדלת־הכניסה לבניין. הוא היה מובל אל נוטר־יומנאי, שהיה מתקשר אל המישרד שאליו רצה אל הלישכה צמודים כמה חדרים נוספים. בין הלישכה לבין חדרו של השר מצוי חדרו של עוזר השר. עד תחילת החודש היה זה יחיאל („חיליק") גוטמן, שהיה עוזרם של חיים צדוק ושל חיים משה שפירא. אולם גוטמן סולק, ואת מקומו תפס צעיר בשם חיים סאמט. בין החדר של העוזר לבין החדר של השר מצויה דלת, שבתקופת צדוק היתה נפתחת לשני הצדדים. כאשר היה העוזר צריך לשאול משהו את השר שלו, הוא היה נוקש עליה ופותח אותה. וכשהיה השר צריך לשאול דבר־מה את העוזר שלו היה הוא פותח את הדלת, לא תמיד ב־לוויית נקישה מתאימה.

אולם על הגגרים והמסגרים, שהקימו את מיבצרו הפרטי של תמיר, הוטלה עבודה נוספת: להתקין את הדלת שבין חדר השר לבין חדר עוזרו כך, שהיא תיפתח רק מהצד של חדר השר. כשהעוזר רוצה לדבר עתה עם בוס שלו, הוא צריך לעבור דרך הלישכה, ואת המסננת של נורית חפץ.

אל הלישכה נפתחות עוד דלתות אחדות: האחת של יועץ שר־המישפטים ל־ענייני־חוק, חיים קלוגמן; השנייה של מנכ"ל המישרד, מאיר גבאי והשלישית של היועץ־המישפטי־לממשלה, הפרופסור אהרון ברק. הדלתות של גבאי וברק, המובילות ישר ללישכה, נגעלו. תמיר רצה שהיועץ המישפטי לממשלה והמנכ"ל של משרדו יעברו את מחסום האינטרקום ואת המחסום של נורית חפץ, בכל פעם שירצו להיכנס אליו או ללישכה שלו.

הפרופסור ברק לא הגיב. יש המספרים כי בפני המקורבים אליו ביותר הוא חייך על כך בעדינות. אולם ברק אינו מתחשב ביותר בגינוני־כבוד, ולא ראה אסון בכך שעליו ללחוץ על האינטרקום כמו כל פקיד במישרד. אולם גבאי רתח מכעס, ובמיזנון הבניין שבקומה התחתונה אפשר היה לשמוע את רטינותיו.

מחיצות וכפתורים

הדיתה זו דווקא נורית חפץ, הנאמנה לתמיר — המשרתת אותו כבר שנים רבות, עוד כשהיה חבר־כנסת בלתי־חשוב — שהבינה את המישגה, לפחות בכל ה־

(המשך בעמוד 24)

יועץ־מישפטי אהרון ברק
— אחרי הגיחוך —

ראש־לישכה נורית חפץ
— כפתור סמוי

(המשך מעמוד 16)

לחבורת מתנחלים להסתלק מן האדמה ש־עליה התיישבו שלא כדין, אחרי גירושם האכזרי של הבדואים מן האיזור.

במיבחן זה, נראה בגין חלש יותר אף מיצחק רבין.

מדוע? האם ביגלל גאולה כהן? בוודאי שלא. ביגלל שימעון פרס? זה מצחיק. ביגלל אריק שרון, ישראל גלילי, גולדה מאיר? שטויות!

רק אדם אחד יכול היה לעזוד את למנחם בגין — מנחם בגין עצמו.

הוא פשוט לא יכול היה להתייצב מול הראי ולראות שם מנהיג המפרק התנחלויות. התדמית־העצמית שלו שונה לגמרי.

כשאני קורא את מאמריו של ידידי עמוס קינן, נדמה לי שבגין הוא עמוס קינן שני, המבקש להגשים את תוכניתו של עמוס קינן הראשון, אך אינו יכול ביגלל גאולה כהן ושות'. לכן קורא קינן לבגין להתייצב בראש מחנה־השלום, ללכת לבחירות ולהשיג רוב מוחץ.

למרבה הצער, מנחם בגין אינו עמוס קינן שני, וגם לא לובה אליאב שני. הוא מנחם בגין.

מסתבר כי בגין אינו מסוגל אפילו לפרק התנחלויות, אף לא כדי להגשים את חלום חייו: למצור את סיני כדי לקנות את הגדה והרצועה.

דויד בן־גוריון היה מסוגל לכך, ועשה זאת. גם כאשר מנחם בגין הרעיש עולמות כדי למנוע זאת ממנו. בן־גוריון היה מסוגל להתמודד עם בגין. בגין אינו מסוגל לכך.

כל חייו של מנחם בגין עמדו בסימן המילחמה. הוא גדל בפולין, בצל המילחמה המתקרבת. הוא הגיע לארץ במילחמה. הוא כבש את מקומו בהיסטוריה כמנהיג של מחתרת לוחמת. במשך קרוב ל־30 שנה ניהל אופוזיציה מילחמתית.

היו שקיוו שלפתע, בן לילה, בגיל 64, יהפוך לפתע איש־שלום בכל רמ"ח אבריו. היה זה חלום יפה. חלום.

מתהלכת בעולם אגדה האומרת כי דווקא אנשי־מילחמה הם עושי־השלום הטובים ביותר. ראה את ניכסון בסין. ראה את דה־גול באלג'יריה.

זוהי שטות גמורה.

ניכסון הכיר במציאות הסינית, באיחור רב, כחלק מן המילחמה בברית־המועצות. זה היה תרגיל איסטראטגי־פוליטי, ותו לא. הוא לא הביא שלום. דה־גול הכיר במפלת צרפת במילחמת־אלג'יריה, הסיק את המסקנות ותתם על הכניעה הבלתי־נמנעת.

בגין רחוק מזה מאד. מי שפיקפק בכך, צריך היה לעקוב אחרי נאומיו.

הנאומים הם חייו של בגין, וסיפור נאומיו הוא סיפור חייו.

במשך החודשיים של יוזמת אל־סאדאת ירד הכושר הריטורי של בגין פלאים. נאומו בכנסת, אחרי נאום הנשיא המצרי שם, לא היה רק מאכזב מבחינה מדינית, אלא גם חלש מבחינה ריטורית. פשוט נאום לא־טוב. באיסמאעיליה הוא התחלק. כל נאומיו בתקופה זו היו חלשים. הוא נאלץ להסתפק בהתחכמויות ובחינוחנים. אך ברגע שהוא התיר את חרצובות לשונו, חזר בגין למלוא כושרו, כמו שחקן בדורגל שיצא סוף־סוף מהסגר ממושך. כבר למחרת הפיצוץ, ביום החמישי האחרון, בנאומו המילחמתי לפני עסקני המגבית מצרפת, פרח בגין שוב במלוא הדרו, במלוא כישרונו הריטורי. היה זה נאום של ממש גדול, ששיבץ עובדות ולא־עובדות בפסיפס הרצוי לו, ששיכר את מאזיניו ואותו עצמו. הוא שלח ברקים ורעמים, קרס את יריביו המצריים, הוכיח שהם שקרנים, אנטי־שמים, כסילים, כפויי־טובה. בקיצור — עוכרי ישראל.

בגין נתנה מכך רגע, מכך מידה.

לא. אנשי־מילחמה לא יעשו שלום. כדי לעשות שלום, דרושות תכונות מסויימות. משורר־התהילים התנ"כי הבין זאת, כאשר ציווה: „בקש שלום ורדפהו". לא די לבקש, צריכים לרדוף. לא די לרדוף, צריכים לבקש. רודף־השלום צריך להבין את יריבו, עליו לחפוץ לחבין את יריבו. שוקת־השלום צריכה למלא אותו, כשם שהאהבה ממלאה את הלבבות של זוג־אהבים. הוא צריך להאמין בשלום, לאהוב את השלום ואת עשיית־השלום, פשוט כמשמעו. השלום צריך להיות מיפעל חיים, מוקד כישרונותיו, מיקצוע וייעוד יחד.

אנשים כאלה אינם נמצאים בקרב שורות תנועת־החרות, ולא גוייסו לממשלת־בגין. אין הם מצויים גם בצמרת מיפלגת־העבודה. רודפי־השלום נמצאים במקומות אחרים.

הם יכוונים לחלום על כך שאנשי־המילחמה יעשו את המלאכה במקומם. אך זהו חלום של בריחה, של התחמקות, של התפטרות מן התפקיד. איש לא ייאבק על השלום מיכיר אנשי־השלום. ואם אלה אינם מסוגלים לכך, אם המנהיג שהם ירוד וכוחם דק, הם מלאכה פשוט לא תיעשה.

האי השלישי:

אי־הרצון

בשיא מצרים סיפר כי שאל את עמיתו ניקולאי צ'אוצ'סקו, נשיא רומניה, שתי שאלות: האם בגין הוא איש־שלום, והאם הוא די חזק כדי לכפות את רצונו על עמו. כאשר השיב לו צ'אוצ'סקו בחיוב על שתי השאלות, החליט אל־סאדאת לפעול בהתאם ביוזמתו.

למרבה הצער, שתי התשובות היו מבוססות על אי־הבנה.

האם בגין הוא איש־שלום? הוא בוודאי משוכנע מכך. מי אינו רוצה בשלום?

אולם לרצות שלום זה דבר אחד, לעשות שלום זה דבר אחר לגמרי.

כאשר סאדאת וצ'אוצ'סקו מדברים על שלום, הם מדברים על שלום מסויים, השלום שלגביו קיים עתה קונסנזוס עולמי. עיקרו, בתכלית הפשטות: כל השלום תמורת כל השטחים הכבושים.

צ'אוצ'סקו ואל־סאדאת האמינו כי בגין מוכן לשלום כזה. זאת היתה טעות. אם ביכלך היה נטוש בכבו של בגין קרב בין השלום ובין ארץ־ישראל השלמה, ברור כי ארץ־ישראל השלמה ניצחה. ולא רק היא, אלא גם ההתנחלויות בסיני, ובוודאי גם בגוש.

האם יש להאשים בכך את מנחם בגין? בוודאי שלא. מעולם לא התיימר להיות אחרת. כזה הוא הציג את עצמו, כאשר התייצב לפני העם במאי 1977, וניצח בבחירות.

בגין זה נבחר לשיכטון על־ידי עם־ישראל.

ומה אומר עם־ישראל כעת, אחרי שקרו כל הדברים שהוא לא חלם עליהם במאי 1977?

מה הוא אומר? אין הוא אומר כלום.

האדישות המוחלטת, שבה קיבל עם־ישראל את מאורעות השבוע, מפחידה ממש.

ייתכן שזהו מצב־רוח זמני. ייתכן שהעם שרוי עדיין בהלם, ואינו מכין מה מתרחש. ייתכן שהרוב הדומם ימצא מחר את קולו, ויתקומם בזעם נגד התמצת ההזדמנות הגדולה ביותר בדורנו להבטיח את קיומה של מדינת־ישראל בשלום.

הלוואי.

במדינה

העם

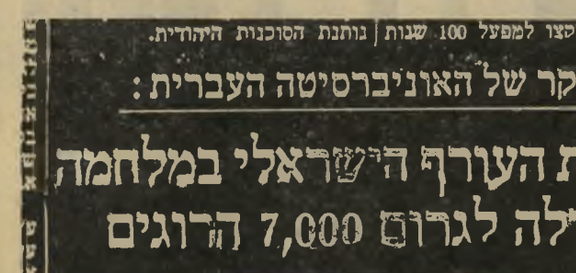
מוות במרכז תל־אביב

„האם אתה מוכן למות במילחמה הבאה?"

הרוב עונה: „כן!"

הידיעה הופיעה באמצע העמוד השלישי של הארץ, ביום השני השבוע, בין ידיעות על תקציב־האירועים לשנת ה־30 למדינה, במילחמה הבאה, השתתפו בסקר דעת־קהל שתוצאותיו פורסמו באותו היום. הסקר נערך מטעם מכון־המחקר המכובד ביותר בארץ, המכון למחקר חברתי שיימוש, בשיתוף עם אותה האוניברסיטה העיברית, ערב הפסקת השיחות של הוועדה המדינית בשבוע שעבר.

על־פי סקר זה, קיימת אחדות־דעים כימעט מוחלטת באוכלוסיה היהודית הישראלית. 71% מתנגדים להחזרת השטחים הכבושים, גם תמורת שלום מלא. קיימת הסכמה כימעט פה־אחד (68%) שלא

הידיעה ב„הארץ", 23.1.78
ללכת למות בנפש חפצה

דרישת התעשיינים לעידוד היצוא ונקיטת סנקציות בידי נהגי־הקטרים. לדעת הערך, היתה זו ידיעה שיגרתית, בלתי־חשובה.

הכותרת היתה: „מחקר של האוניברסיטה העברית: הפצצת העורף הישראלי במילחמה עלולה לגרום ל־7000 הרוגים — יש להכין את התושבים מבחינה נפשית."

לא עלה בדעת העיתון לקשר ידיעה זו עם החדשות שבראש העמוד הראשון: ממשלתו של מנחם בגין החליטה „פה אחד" להפסיק, לפי־שעה, את דיוני הוועדה הצבאית הישראלית־מצרית — השריד האחרון של מגע ישיר שנותר בעיקבות יוזמת־השלום של הנשיא אנוואר אל־סאדאת.

מי רוצה למות? כיצד מכינים את התושבים למרחץ־הדמים, שיהיה בלתי־נמנע בעיקבות הכישלון הסופי של יוזמת סאדאת?

נציגיהם של אותם 7000 הרוגים ו־28 אלף נפגעים, פצועים ונכים של העורף לנהל משא־ומתן עם אש"ף, ולא כל שכן לחסכים להקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל, גם אם יביא הדבר לשלום (91%). הנהגתו של מנחם בגין זכתה בתמיכה של 89% אחוזים.

אילו נשאלו אותם נשאלים בפירוש: „האם אתה בעד מילחמה נוספת, שבה תיהרג או ייהרגו בניביתך?" בוודאי לא היו עונים בחיוב. אך תשובותיהם באותו סקר מסתכמות באותה התוצאה.

מדיניות

המילחמה הקרה חזרה

„ברוך השם, יוזמת השלום מתה!" זאת היתה התגובה האינסטינקטיווית של המימסד

מבחינה מהותית, מתה יוזמתו של אנוואר אל־סאדאת השבוע.

הרפואה המודרנית מאפשרת להשאיר בחיים אדם, אחרי שכבר מת למעשה. על־ידי טיפולים שונים, באמצעות מכונות, אפשר לקיים את האיש במצב שכבר אינו חיים, אך עדיין אינו מוות.

כך קרה ליוזמת־השלום. היא ספגה מהלומת־מוות באיסמאעיליה, כאשר התברר כי ראש ממשלת־ישראל אינו מוכן לקבל אף אחד מעקרונות־היסוד של נשיא מצריים. כדי לחפות על כך, וליצור הרגשה כאילו הושג משהו חיובי, הוסכם להקים את הוועדה המדינית והוועדה הצבאית.

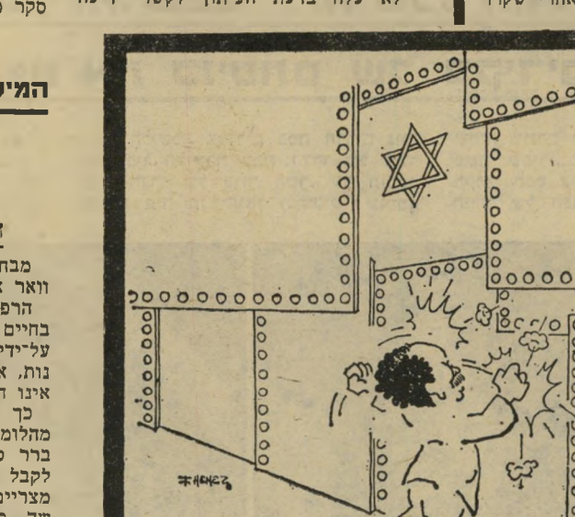
דיוני הוועדה המדינית הופסקו על־ידי אנוואר אל־סאדאת, כאשר נסתבר לו כי לא זו בילבד שמנחם בגין אינו חולם כלל להסכים לזכות העם הפלסטיני להגדרה עצמית, אלא גם אינו מתכוון לפנות את ההתנחלויות בסיני (ראה עמודים 14—13).

השבוע הנחיתה ממשלת בגין פה־אחד מכת־מוות על שרידי היוזמה, כאשר החליטה „לדחות" את יציאת המישלחת הישראלית לדיוני הוועדה הצבאית בקאהיר.

למען הכבוד היהודי. מדוע עשתה זאת?

כתירוץ שימש נאומו הגדול של אנוואר אל־סאדאת במועצת־העם המצרית בשבת. אולם לפי דעת כל המומחים בקאהיר, היה זה נאום מתון ביותר — המינימום שנשיא מצריים היה יכול לומר במצב שנוצר (ראה עמוד 23). הוא דיבר בשקט, נמנע ממלים חריפות, כשהוא מסתפק בהגדרות כגון „שחצנות", „יהירות", בבואו

(המשך בעמוד 31)

סאדאת מוז קיר־הברזל (שנה ב„ח־מונד")
להחדיק בחיים באופן מלאכותי

הפיצוץ: מבט מקאהיר

ה אווירה בכניין מועצת־העם המצרית היתה אמורה להיות אווירה של מתיחות ודריכות. בעוד כמה דקות יתייצב הנשיא סאדאת על דוכן הנואמים שמתחת לשולחן יושב־ראש הבית כדי לשאת את הנאום, שהציפיה לקראתו הוכנה במשך שלושה ימים באינסוף של שמועות ודברי פרשנות.

חיוכים, התבדחו וצהלו. נוכחותם של אורחים ישראלים באולם וביציע לא משה כה כל תשומת־לב, נראתה טבעית ומובנת ממש כמו ברחובות קאהיר, שם אין איש מפנה אפילו ראש למראה חבורות הישראליים הצועקים או שרים בעברית בתוך ההמון.

כמה שמשים עוד טרחו למרק את דוכן

מאת

אלי תבור

אבל קשה היה לחוש אפילו בסימן קלוש של מתח באולם הפרלמנט המצרי.

תפסתי את מקומו של חבר מועצה מצרי אלמוני בשורה הרביעית בחצי הגורן של ספסלי הפרלמנט. לאמצעי־התיקשורת במצריים נודעת חשיבות רבה יותר מאשר לצירי מועצת־העם. כאשר אלה באים לסקר את המתרחש במג'ליס אל־שעב (מועצת־העם), נאלצים הצירים לפנות להם

הנאומים עד לרגע האחרון ולהזליף אדי בושם בתוך האולם לפני שהגיע הנשיא סאדאת מכניסה צדדית ישר אל הבמה, כשכל הצירים עומדים על רגליהם ומוחאים לו כף בהתלהבות.

„אללהו־אכבר! אללהו־אכבר!" ליווה הציר לבוש הגלימה הלבנה מסואץ את תחילת נאומו של הנשיא. וקריאות אלה שהידהדו באולם הקטן, המוצעצע בקישור

ביציע: העיתונאים הישראליים

תא מייוחד ביציע אורחי־הכבוד באולם

המועצה הלאומית המצרית, הוקצה בעת נאומו של הנשיא סאדאת בשבוע שעבר, לעיתונאים הישראליים שנכחו בקאהיר. בתמונה נראים (מימין לשמאל) איתן שאבי, נציג בית־השידור הערבי, זאב שיף מ**הארץ**; רוני דניאל מ**שידורי־ישראל**; גבי קסלר מ**גלי צה"ל** (עומד), צבי גודמן מ**ג'רוזלם פוסט** ויעקב ארז מ**מעריב**, כשהם צופים בנואם.

באולם: סאדאת נואם

מראה כללי של אולם מועצת העם המצרית בעת נאומו של הנשיא סאדאת,

שבו הסביר מדוע הפסיק את דיוני הוועדה המדינית בירושלים. באולם יושבים בחצי־הגורן 360 חברי הפרלמנט המצרי. היציע הראשון מיועד לדיפלומטים ולשגרירי מדינות זרות. ביציע השני יושבים אורחי־כבוד ועיתונאים. מימין התמונה דוכן־הנואמים.

מקום ביניהם, להצטופף ולהדחס במקומות הנותרים. לכתבים מוקצים תאי־כבוד ביציע האורחים השני, שמעל ליציע המיועד לדיפלומטים הזרים. אבל כל מי שיש בידו מצלמה רשאי להסתובב חופשי באולם, לכוון את עדשת מצלמתו מאחד ממושבי הצירים, או להתרוצץ ברחבה הקטנה המפרידה בין דוכן־הנואמים לבין ספסלי הצירים.

אי־אפשר היה שלא להשוות פתיחות זו לעתונות לעומת קשיי הסיקור העיתונאי, ובמיוחד הצילומי, בכנסת. גם אמצעי־הביטחון והביקורת בכניסה לבניין ובתוכו קלושים בהרבה מאלה המקובלים בכנסת.

360 צירי מועצת־העם, שהתכנסו באולם מכל רחבי מצריים, נראו כאילו באו למאורע חגיגי. זה בצד זה נדחסו פלחים בגלביות דהויות כשכיפות צמר לראשיהם וצירים עירוניים לבושי חליפות של תפרה־עלית. הם התנשקו זה עם זה, לחצו ידיים בחום והחליפו קריאות מקצה אחד של חצי הגורן לקצהו השני. כולם שפעו

טים בסיגנון הברוק, כמה פעמים לאורך נאומו של סאדאת, היו רגעי המתח היחידים במשך שתי שעות הנאום.

בניגוד לכל התחזיות המוקדמות לא הכיל נאומו של סאדאת הפעם כל הפתעות, לא היתה בו אף הודעה דרמתית חדשה. כאשר הסתיים היתה הדיעה הכללית בקרב העתונאים הישראליים, וגם בקרב הזרים שנכחו באולם, כי היה זה נאום מתון, מאופק ושקול, שהבהיר בצורה חד־משמעית כי הדלת שנטרקה על ידי סאדאת שלושה ימים קודם לכן, כאשר הורה על החזרת משלחתו מדיוני הוועדה המדינית בירושלים, לא נסגרה.

חברי המועצה

שרי ממשלתו של סאדאת יושבים בשורה הראשונה של מושבי מועצת העם המצרית, כשמאחוריהם שאר חברי המועצה. המקומות בפרלמנט אינם קבועים, והם נתפסים על־ידי המקדימים לבוא לאולם. אנשי מיפלגת האופוזיציה יושבים במעורב עם אנשי מיפלגתו של סאדאת.

קצר בתיקשורת בין קאהיר לירושלים

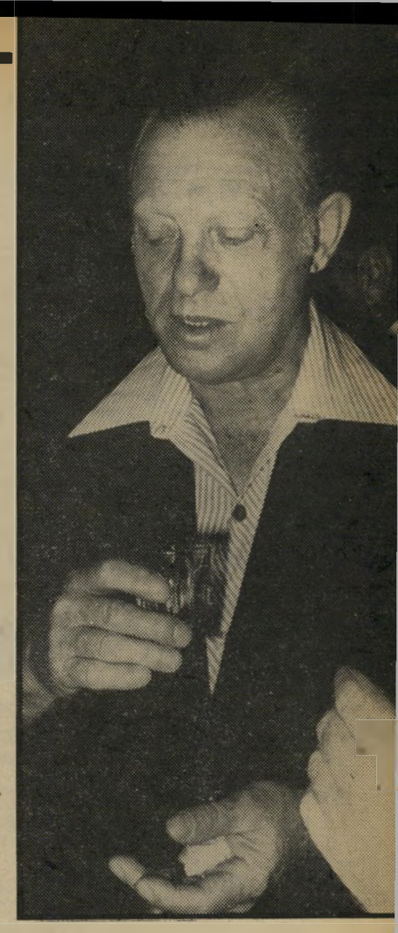
עוד באותו לילה, כאשר הגיעו לקאהיר התגובות הראשונות מירושלים, שפירשו את הנאום כנאום תוקפני, רצוף איומים ועלבונות, השתררה אווירה מקום נוצר קצר בתיקשורת, הגורם לדברים להיראות אחרת בירושלים ובקאהיר.

למי שישב באולם והאזין לנאומו של סאדאת, נראו הדיווחים מירושלים כאילו נאומו של סאדאת „נשמע כמעט כולו כהתפרצות חזקה של רגשות כשסבר פניו של נשיא מצריים חמור כל העת." כדיווח על נאום אחר במקום אחר.

בירושלים הדגישו את המשפטים מתוך הנאום, בהם הכריז סאדאת כי הוא מוכן להילחם על אדמתו עד סוף כל הדורות. אבל בקאהיר נשמעה מרשימה יותר התוודותו של סאדאת כי „העם הישראלי גילה, בצורה אנושית ברורה ביותר את כמיהתו הגדולה לחלום השלום ואת אמונו

(המשך בעמוד 34)

ממשלת ישראל סתמה את פיו של נצ'יב מס־ההכנסה כדי להבטיח בן־עדן לספסרים

נציב שילוני
הוצאה —

שר־האוצר אריך
— במקום הכנסה

ה בדיחה שהיוכה השבוע סיפרה, כי הממשלה דחתה את ישיבתה בשעה אחת כדי לאפשר לחברים לתת, ביום ה־ראשון השבוע, הוראות שינוי לבורסה, אחרי שהורו על מכירת מניות בעיקבות הפרסומים על כוונת מס־ההכנסה לגבות מס מספסרים. אולם המציאות הוכיחה כי הבדיחה ממשית ביותר.

נציב מס־ההכנסה אליעזר שילוני הוא ה־נציב השני במיספר שפוטר כאשר עשה את עבודתו ברצינות וגע בעצב הרגיש ביותר של הממשלה: הספקולציות של השרים וקרוביהם — בבורסה.

קדם לשילוני בכך הנציב יעקוב מס, שהתפוטר מתפקידו כאשר ביקש לגבות מס־הכנסה על רווחים מהשקעה בנת"ד, ולהדק את החגורה על ההון השחור.

אליעזר שילוני היווה מטרה לנגד עיני ראשי הליכוד מאז נכנסו לתפקידיהם. הם ראו בו אוייב פוטנציאלי, הן בגלל שהיה איש המערך והן מפני שבא משורות ה־מישטרה ומשום כך היה קשה להניעו לע־רוך פשרות הכרוכות בסגירת תיקים. שי־לוני נדחף, מכורח המציאות, לעריכת חקירות נמרצות נגד בעלי ההון השחור ומחזיקי החשבונות בחו"ל, והחל פוגע ב־צמרת הכלכלית של המימסד.

לשר־האוצר שימחה ארליך היה ברור כי כדי להבטיח שקט בתחום השערוריות ה־כלכליות עליו למנות אדם מהימן עליו לתפקיד נציב מס־ההכנסה. רצונו להדיח את שילוני גבר כאשר החל חוקר במרץ, לפי הנחיית היועץ־המישפטי־לממשלה, פר־שיות כאלה הנוגעות לשרי הליכוד כמו גידעון פת ויצחק מודעי. פת הוא ידידו ו־נאמנו של ארליך וזה משוכנע כי המידע שהתפרסם על אודותיו בהעולם הזה מקורו בהדלפות של ראשי מס־ההכנסה. גם ה־פירסומים על חברי־הכנסת פסח גרופר ועל העלמות המס שלו תרמו לרצונו של ארליך למנות איש משלו כראש נציבות מס־ההכנסה, ולסתום בכך את מקור הצרות.

שר־האוצר המתין להזדמנות להיפטר משילוני. הוא הציע לו לקבל את תפקיד הממונה על הכנסות המדינה תחת משה נוידרפר, אולם שילוני סרב. הנציב נטל על עצמו את תפקידו ברצינות, עשה ככל יכולתו כדי להפעיל את מנגנון מס־ההכנסה ביעילות. בשלושה החודשים האחרונים פעלה מחלקת החקירות של מס ההכנסה כמכונה משומנת, היכתה באישים מכוב־דים ללא רחם.

ארכיטקטים יזועים נעצרו, וכמותם רופ־אים ועקבלנים, ללא משוא־פנים. בעקביל פעל מס־ההכנסה לסתימת חורים בגבייה, ובעיקר להטלת מס על היהלומנים. שילוני לחץ בכל תוקף שלא לוותר ליהלומנים, מסר לפני ימים אחדים הודעה לעיתונות כי לא יניח ליהלומנים שלא לנהל ספרים ולא לשלם מס. הוא דאג לשלוח מישלחת של מס־ההכנסה לבלגיה, ללמוד כיצד משל־מים שם היהלומנים מיסים, והצהיר כי עם שובה של המישלחת לארץ יאולצו היהלו־מנים לקיים את החוק.

היהלומנים הם קבוצת התמיכה הגדולה של הליכוד, והם הפעילו לחץ כבד על ראשי ראשי האוצר לסלק את האיום החדש על ריווחיהם השמנים. ברור כי הדחתו של שילוני תגרום את חיסול התוכניות לגבייה מס ולדרישת ניהול ספרים מאת היהלו־מנים.

לאכוף את החוק

כ אשר הציג שר־האוצר בממשלה את הצעתו לחגינה להון השחור, לקח עימו לישיבה את הממונה על הכנסות המדינה, משה נוידרפר, התומך בחגינה ולא את נציב מס־ההכנסה, המתנגד לה. כך מנע מן השרים לשמוע דעה אחרת מדעתו. סופו של דבר שראש־הממשלה, מנחם בגין, הת־ערב, וביטל את הצעת ארליך לחגינה כללית למעלימי מס.

שילוני ידע היטב כי ארליך מחכה לו בפינה. כמה פעמים עיכב פעולות של מח־לקת־החקירות כדי לא להחריף את היחסים בינו לבין ארליך. כך למשל, בעניין ח"כ פסח גרופר, כאשר היה ברור לאנשי מס־ההכנסה כי גרופר העלים הכנסות ורימה את פקיד השומה, מנע שילוני נקיטת צעד כלשהו, כדי לשמור על יחסים תקינים עם ארליך. אולם כל מאמציו לא עזרו, וארליך היה בטוח כי כל הפירסומים בעיתונות בעניין חקירות מס־ההכנסה, נגד אנשי ה־ליכוד או בשאלות אחרות יוצאו משילוני.

לפני כמה חודשים מונתה ועדה ב־ראשות היועץ־המישפטי של מס־ההכ־נסה, דב נייגר, לבדיקת האפשרויות של גביית מס על עסקות בבורסה.

מה שקורה בבורסה הוא שערוריה. זהו המקום היחידי שאין משלמים בו מס כלל. ולא די שאין משלמים מס, אלא שגם אין מקיימים בו את החוק. הקובע כי אדם שעיסוקו בסחר בניירות־ערך ישלם מס־הכנסה מלא על הכנסותיו ממיקצועו — להבדיל ממשקיע מיקרי, הקונה מניות ל־עיתים. כיום, גם מי שעיסוקו קנייה ו־מכירה של מניות פטור ממס, בעוד שכל בעל־מיקצוע אחר במדינה משלם מס מלא. זהו מצב בלתי־נסבל, ובלתי־חוקי.

הוועדה בדקה את המצב, והמליצה לחייב אנשים שעיסוקם בניירות־ערך לשלם מס־הכנסה מלא. למעשה המליצה הוועדה, ל־קיים את החוק.

החוק גם מחייב מי שקונה ומוכר מניות בחו"ל, לשלם מס־הכנסה בשיעור 25% על רווחיו מכל עיסקה. גם חוק זה אינו מקויים, ומופר בגלוי. הוועדה המליצה לקיים את החוק גם במיקרה זה.

מה שביקשה הוועדה הוא להחיל את ה־חוק ששר־האוצר ממונה עליו. אולם השר אינו מעוניין, כנראה, באכיפת החוק אלא בהמשכת מצב גן־העדן לספסרים וטפילים, שבו מרוויחים גם שרי ממשלה וקרוביהם מהשקעות בבורסה תוך ניצול מידע פנימי.

פיטוריו של שילוני, על שהוא האחראי כביכול להדלפת הדו"ח של נייגר, מהווים הודעה מפורשת לכל הספסרים, כי בישראל עומד הספסר מעל לחוק, וכי כל הצהרות הממשלה על רצונה בקיום החוק ובתשלום אמת של מס־ההכנסה, אינן אלא הבל ו־רעות־רוח.

בחוגי מס־ההכנסה בטוחים כי הדלפת דו"ח הוועדה מתוכננת על־ידי ארליך ו־אחד מסגניו של שילוני החותר למלא את מקומו. סגן־נציב זה מקורב לליכוד ונמצא ביחסים טובים עם סגן שר־האוצר יחזקאל פלומין. סגן־הנציב ידע כי לשילוני קשרים טובים עם ידיעות אחרונות המפרסם דרך קבע מידע על חקירות מס־הכנסה לפני עיתונים אחרים, סגן־הנציב הדליף את ה־דו"ח לידיעות אחרונות בכוונה להחשיד את שילוני ולתת לארליך את התירוץ ל־פטרו.

שיגעון גדלות

(המשך מעמוד 21)

נוגע לברק ולגבאי. היא סיפרה לתמיר כי הכל מתלוננים על עניין המחיצה עם ברק וגבאי.

שוב הובאו המסגרים והנגרים. בדלתות המחברות את חדריהם של ברק וגבאי ללישכה, שנגעלו קודם־לכן, הותקנו מכ־שירים אלקטרוניים מייוחדים. כפתור ה־נמצא בחדרו של ברק פותח את הדלת של הלישכה, וכך גם כפתור אחד בחדרו של גבאי.

כפתורים אלה הותקנו במקומות מסו־יימים, שאותם בחר תמיר עצמו. הוא ביקש מברק ומגבאי שלא יגלו לאיש את מקומם של הכפתורים הסמויים, ושיק־פידו שלא להשתמש בהם כאשר נמצא אצלם בחדר אדם נוסף, כדי שמיקום הכפתורים לא יתגלה.

הבלגה לטווח קצר

ב לישכת שר־המישפטים מצוייה כספת־קיר גדולה, שאליה מוכנס מדי ערב כל החומר הסודי של הלישכה. אולם, כספת זו לא סיפקה את תמיר. הוא הורה למסגרים להניח מנעולים כבדים על כל אחת מן המגרות שבשולחן־העבודה שלו ובארון שבחדרו. תמיר מקפיד שאלה יהיו נעולים כל העת, ופותח אותם בעצמו רק כשעליו להוציא משהו מהמגירה. רק בידיו ובידי נורית חפץ מפתחות למנעו־לים אלה.

כאשר נודע כי תמיר ביקש מראש מיפ־לגתו, ייגאל ידין, להסדיר עבורו גם גורילה, שומר־ראש, כפי שידין סידר לעצמו, ובעיקבות זאת הוצמד שומר־ראש גם לשר־האוצר שימחה ארליך, היו עובדי מישרד־הפנים בטוחים כי השר שלהם לקה במחלת־רדיפה חמורה ביותר. לא ייתכן שאמצעי־הביטחון הקפדניים הותק־נו רק ביגלל טרדנים אפשריים. הן נורית, הנמצאת בלישכה בכל שעה ביום או בלי־לה שבה נמצא שם תמיר, והן תמיר עצ־מו, יודעים כיצד לסלק — בנימוס או ללא נימוס — כל מי שנראה להם כטרדן. ברור, איפוא, כי תמיר פשוט חושש לביט־חונו האישי, או שבכוונתו להסתיר את המתרחש בלישכתו.

מי שאינם מסכימים עם אבחנת מחלת הרדיפה, טוענים כי שיגעון־הגדלות הש־תלט על תמיר, הגיע לממדים מסוכנים עם התמנותו כשר.

תמיר אוהב שרה. הוא הטיל שרה גם כאשר עמד בראש מיפלגה בת שני חברי־כנסת בילבד, שסביבה היו כמה צעירים גבורים ששתו את דבריו בצמא. הוא ידוע כמי שרודה באנשים העובדים עימו, מתייחס אליהם בגסות — מילבד אל נורית חפץ, צעירה יפהפיה ארוכת־שיער, שהיא צילו מזה שנים.

לדעת מי שמסבירים את המיבצר ה־אלקטרוני, שהוקם בלישכת שר־המישפ־טים כפרי שיגעון־גדלות, מבקש תמיר לרומם עצמו בעיני אחרים, ובעיני עצמו, כשר חשוב שאליו קשה להגיע, כפי שראה בסרטים על מישרדי השילטון האמריקאי בוושינגטון.

מחיצה לפני ברק

א ולם יש התולים גם בפעולת־הבי־צור מגמות פוליטיות נסתרות. אין ספק כי מעמדו של תמיר מבחינת ראש־הממשלה, מנחם בגין, מצוי בשפל המדר־גה. בממשלת בגין אין שר שמעמדו פחות מזה של שר־המישפטים. בגין אינו מדבר עם תמיר כלל, מתעלם ממנו לחלוטין, אינו מנצל את שירותיו כשר־מישפטים. אנשי־לישכתו של בגין יודעים גם לספר כי לדעת ראש־הממשלה, תמיר הוא כיש־לון מוחלט כשר־מישפטים. „הוא לא הביא לכנסת אפילו הצעת־חוק אחת. הוא בכלל לא עושה כלום!" מצטטים הללו את בגין.

בעודו נוהג כך כלפי תמיר, מרומם בגין את היועץ המישפטי לממשלה, הפרו־פסור אהרון ברק. לכך יש כמה סיבות. האחת: בגין אינו שוכח לתמיר את בגיד־תו בו, כאשר ניסה — וכימעט שהצליח — לחולל את המרד הגדול נגד בגין ב־חרות. בגין אינו יכול גם לשכוח את מער־

(המשך בעמוד 30)

רחמים („גומאדי") אהרוני מובל מהכלא לבית־המישפט, כחשוד בהונאה של יהלומנים ישראלים - בהמשך הסידרה על עיסקי הרמאות הבינלאומיים של חברת־הכרם חושף „העולם הזה" את הונאות הזהב והיהלומים

שועלי הכרם

החנות של מיזרחי זוהי חנות־התכשיטים של יהושע מיזרחי ברחוב דיזנגוף 146. החנות צולמה כאשר נבנעלה בידי בלט' היחידה המרכזית, ונערכה בה תפיסת רכוש על־ידי היהלומן הצרפתי ישראל מיטראני.

לפני כשבועיים ביקר בארץ ישראל אלי בשם אלברט ליאני, המתגורר דרך קבע במארסיי. ליאני שהה בישראל כמה ימים, ניפגש עם אשתו ועם בניו, והתרועע עם כמה ידידים בתל־אביב. בעבר היה עובד ציי־הסוחר הישראלי, ומשפרש בחר לגור במארסיי, שהיא נמל הצי הישראלי באירופה. עתה הוא משמש כרכז העברות מישלוחי סמים מישראל לארצות־הברית. את הקאריירה הזו החל בהעברות מישלוחי סמים של חבורת הכרם, המונהגת על־ידי רחמים אהרוני וטוביה אוסרי.*

ליאני נעצר בארץ כמה וכמה פעמים, כחשוד בעיסקי סמים, אך תמיד הוא שוחרר מחוסר הוכחות. לפני שלוש שנים התגלה אחד המישלוחים הגדולים שאירגן, עת תפסו אנשי מישטרה אמריקאיים בנמל ניו־יורק מישלוח של 20 קילו חשיש על אוניה ישראלית. היה זה מישלוח שאירגן ליאני עבור השניים — אהרוני ואושרי.

אולם השניים אינם אוהבים להפסיד כסף. הם ניכו מחלקו של ליאני את דמי הנזק שנגרם מתפיסת המישלוח. ליאני היה שותף לשניים ברווח הנובע מן העברה ולא במימון הרכישה של החשיש, לכן קיבל רק 12 אלף דולר. הוא טען כי הסכום לא מכסה את ההוצאות ששילם מכיסו לצוות האוניה בה נתפס המישלוח. השניים חלקו עליו, לכן הסתכסך עימם.

במשך שנתיים נמנעו השניים מביקור בצרפת, כדי לא להיתקל בליאני או בשניו. באותה תקופה הם עברו מעיסקי סמים לעיסקי בנקאות ופיננסים. סכומי הכסף שצברו בעיסקי הסמים פתחו בפניהם דרך לעבור לעיסוקים נקיים יותר — להונאות בינלאומיות. וכאן התברר להם כי הם זקוקים שוב לאלברט ליאני.

ליאני קשר במשך הזמן קשרים עם בנקאי צרפתי, שסייע לו בהונאות באמצעות המחאות בנקאיות שאינן נפרעות. כאשר היה צריך להמשיך בעיסקה הדרום־אפריקאית, אחרי שצבי פאר ושותפיו נתפסו, החליטו השניים לשנות את השיטה. צבי פאר נסע כדי לפגוש את שותפו וידידו גארד שטיינקה, וביקשו להשיג המחאות בנקאיות מזוייפות נוספות, כדי שתוצענה לדרום־אפריקאיים כנגד רכישת יהלומים. המקור הקודם, שסיפק המחאות של בנקים מנסאו, כבר לא היה שימושי, כי ההמחאות נתפסו בידי משטרת דרום־אפריקה, עת חשפה את החבורה בשלהי 1976. שטיינקה הכיר היטב את ליאני מעסקים משותפים, ופנה אליו כדי שישיג לו המחאות. וזה אמנם המציא המחאות של פולקס בנק מגרמניה, בסך 75 אלף דולר כל אחת.

פאר נסע עם ישראלי בשם ברוך (הקשור עם השניים בעיסקי בשר), שנתפס כמה ימים אחרי הגיעם לדרום־אפריקה. אך מישטרת דרום־אפריקה נאלצה לשחרר אחרי שבוע, כיוון שטרם נתן את ההמחאה תמורת היהלומים ולכן לא עבר עבירה. הוא חזר ארצה לפני ארבעה חודשים, עם צבי פאר.

* בכתבה הראשונה שפורסמה בשבוע שעבר, על ההונאה בדרום־אפריקה, כונו אהרוני ואושרי שמעון ויוסף, כדי לא לחבל בחקירה המישטרתית.

(המשך מעמוד 25)

בפגישות בין צבי פאר לשניים סוכם כי דרום־אפריקה „נגמרה": הידיעה על חבורת הנוכלים שהוציאה במירמה 2 מיל־יון ראנד (35 מיליון לירות) היכתה גלים במקום, והיה קשה לפעול באמצעות המ־חאות בנקאיות פיקטיוויות. ההחלטה ל־הפסיק לפעול שם גמלה בליבם לאחר כי־שלון המיבצעים שתוכננו עם סוחר אבני־חן דוויד ניידיש, מראשי הבורסה לאבני־חן בתל־אביב.

מי הלשין?

ניידיש היה משרד בקומה השביעית במרכז המיסחרי קארלטון שביוהנס־בורג. שותפו היה יהודי בשם יהושע פיין, שאינו מדבר עברית. השניים — רחמים אהרוני וטוביה אושרי — יצרו מגע עם ניידיש, שהירבה לבקר בישראל ורכש בה דירה. הם הציעו לו שיעזור בהוצאת הראנדים שהרוויחו בדרום־אפריקה. ניידיש הסכים, ואז הציעו לו עיסקה נוספת. ה־שניים מימנו רכישה של יהלומים שהושגו בשוד מבויים בדרום־אפריקה. האלמנה ש־„גשדדה" היתה שותפה לפשע. הסחורה נשלחה אל ניידיש באמצעות אדם בשם סם ארנס, וניידיש היה אמור להביא את הסחורה לאירופה ולמכרה שם.

ניידיש מסר על העיסקה למישטרה, ש־תפסה את ארנס. אך ניידיש עצמו קיבל

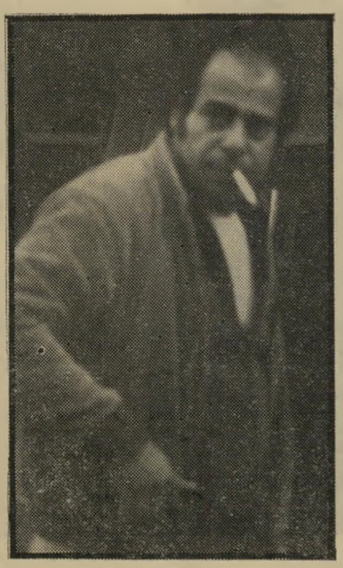
שיטר חג'ג'
מעצר חפוז

30% משווי היהלומים. השניים שלחו עורך־דין ישראלי לחקור בפרשה והוא קבע כי ניידיש הלשין. השניים קנסו את ניידיש ב־50 אלף דולר, כהחזר ההוצאות שנגרמו להם. כתוצאה מכך בוטלו התוכניות להיע־זר בניידיש, כדי להעביר כספים באמצעות חשבונות הבנקים שלו בשווייץ.

בפגישות בין השניים לפאר סוכם על עיסקה אחרת, שבוצעה בהצלחה רבה ב־חודשים אלה. עיסקה זו מהווה דוגמה ל־פעילותם החדשה של השניים, המתנהלת כולה מחוץ לישראל ומבוססת על עיסקות בנקאיות. בעיסקה שותף גרמני בשם הנס, שלו קשרים טובים עם דרזדנר בנק בדיסל־דורף וכן עם ד"ר ולרשטיין, מנהל בנק אנגלו קונטיננטל אקסצ'יינג' מנסאו, שלו סניף בפרנקפורט.

הנס הפקיד שטרי־חסרי־ערך באנגלו קונטיננטל לאחר שהוציא נגדם כתב־ערבות לדרזדנר בנק. כנגד הערבות מימן דרזדנר בנק רכישת 240 קילו זהב במילאנו, באמצעות בנק מקומי. לפי ההסכם על דרזדנר בנק לקבל את הזהב או את הכסף אחרי חצי שנה. אם לא יקבלם, יפנה ל־ממש את הערבות. אולם הערבות נוסחה כך, שיקשה לחייב את אנגלו קונטיננטל לשלם. וגם אם יחוייב בכך, הרי סעיפי הערבות מאפשרים לו לסרב לשלם במיקרה של הונאה. הרי השטרות שהופקדו אצלו הם חסרי־ערך. בנק אנגלו קונטיננטל קיבל עשרה אחוזים משווי העיסקה. חלקם של השניים אחרי כל ההוצאות היה 600 אלף דולר. תפקידם היה מימון העיסקה ש־אורגנה בעיקר על־ידי צבי פאר. בעוד שלושה חודשים תתפוצץ העיסקה, כאשר יגיע מועד פירעון התשלום תמורת הזהב.

עיסקת הזהב הזו לא היתה העיסקה הראשונה של השניים. קדמה לה עיס־קה אחרת, שבה הם ניסו לפעול בישראל בשיטות פרימיטיביות. לפני שלוש שנים לכדו אנשי היחידה המרכזית ליד ביתו של רחמים אהרוני מכונית לארק שהיתה שיי־כת למרדכי גולדשטיין, בעל איטליז ביפו. במכונית נתפסו צבי פאר וחזקיהו („מיקי") הראל, ועמם 10 קילו זהב מזוייף וניירות־ערך ישנים של קאזינו צרפתי. בידי ה־בלשים היו צילומים המעידים כי הזהב הוכנס לביתו של רחמים אהרוני. כאשר הוצא נערכה התפיסה. המשפט מתנהל ב־עצלתיים עד היום. המשלוח שנתפס היה חלק ממאה קילו זהב מזוייף, שהוטבע ב־

עצור רצבי
מלך החמוצים

מתכנן פאר
שודדים עם מיקלעים

מארסיי (לא בידי ליאני) והובא ארצה למכירה כזהב אמיתי.

ההשערה היא כי הניירות לצורך העיס־קה הזאת הוכנו על־ידי אלברט ליאני, לאחר שהשניים ביקרו אותו לפני כחודש־שיים. ביקורו הנוכחי בישראל קשור, כ־נראה, בביקור של אדם אחר, הלמוט הילסנר מן הבנק ג'נראל אוף דה מידל איסט, שלו סניפים בניירות ובלונדון. הילסנר מייצג את הבנק בגרמניה, והוא קשור עם בנקאי בשם רונאר, שהוא מומחה בינלאומי לבנקים ולערבויות.

ביקורים אלה קשורים בעיסקה חדשה שהיתה אמורה להתבצע בעתיד הקרוב, ב־אמצעות צבי פאר, בהיקף של 4.5 מיליון דולר. אנשים נוספים שהיו קשורים ב־תיכנון עיסקה זו עמדו להגיע ארצה בעוד שבוע. אולם אין ספק כי עתה תתבטל העיסקה, אחרי מעצרם של רחמים אהרוני וחבריו, שבוצע על־ידי מחוז תל־אביב מוקדם מדי, והכשיל ניסיון של המטה־הארצי לתפוס את החבורה כולה על־חם.

נראה כי בעיסקה החדשה קשור ישר־אלי נוסף, יעקוב ברומבוט, שנתפס לפני כשבועיים עם דויד שמרלינג ועם צעירה זרה בחשד הנוגע לעיסקי הרואין, ויושב בלונדון בכלא במשך תישעה חוד־שים על הברחות חשיש.

ברומבוט מתגורר דרך־קבע באירופה, ונחשב רכז רשת של אספקת חשיש מ־פאקיסטן ואפילנד. בשנים האחרונות החל עובד בפיננסים. ברומבוט וצבי פאר רכשו יחד חברה שעמדה לפני פשיטת־רגל בשם פאנטקס שהיתה רשומה בוואדוז ובלוכ־סמבורג. באמצעות מיסמכיה של חברה זו הם ביצעו הונאות רבות בעיסקי ייבוא ו־ייצוא.

פצצה חסרת־הסבר

ב שנת 1975, כאשר עסקו אהרוני ו־אושרי בייבוא זהב מזוייף לישראל, הם עסקו גם ביהלומים (רחמים אהרוני היה בעל מלטשת יהלומים שנים רבות). כיום יש להם חנות תכשיטים גדולה באמסטרדם, ליד מישרדי ק.ל.מ בלאדסהפליין. בשנת 1975 קנו השניים חבילת יהלומים מלוט־שים באמריקה ב־310 אלף דולר, באמצעות בנק פישר באנטוורפן. הסחורה הגיעה ל־אהמרובנק בברואדה, ולפי הנוהל היה צריך למסור את הכסף עם מתן אישור על מסירת היהלומים. השניים דאגו להחליף את ה־יהלומים במזוייפים, ולא שילמו תמורת ה־יהלומים שלקחו.

זהו רק חלק משורה ארוכה של עסקות של השניים, שהעפילו לצמרת הכלכלית ב־ארץ. הונם מוערך כיום ביותר מ־40 מיל־יון דולר, שמרביתו מחוץ לישראל. עיסקי־הם החוקיים נעשים בעיקר באמצעות פרסט נשיונאל בנק בציריך וצ'יס מנהטן בניו־יורק. בעיסקיהם החוקיים מטפל עתה עורך־הדין אליהו קידר, שיצא מן הארץ ויושב בניו־יורק, שנפגש השבוע עם אושרי שם.

אושרי שהה כמה שבועות בבראזיל, שם עומדים השניים להיכנס לעיסקי יהלומים ואבני־חן. חלק ניכר מעיסקיהם בחוץ־לארץ הוא חוקי. למשל, הם ניהלו לפני שנתיים משא־ומתן עם מישפחת פארקר האמריקאית, בעלת רשת מלונות קונקורד, על רכישת מלון בסן־מארטין שליד מיאמי, שכלל 120 חדרים וקאזינו. השניים הסכימו לשלם תמורתו כמיליון דולר. אולם ביקור במקום, יחד עם חברים מלונאים ישראליים הביא לביטול תוכנית הרכישה.

פעילותם הנמרצת של רחמים אהרוני וטוביה אושרי ידועה היטב לשילטונות ישראל, הניצבים מולה חסרי־אונים, שכן מזה שנים נמנעים השניים מכל פעילות בלתי־חוקית בארץ. על רקע זה נפלה ה־ידיעה על מעצרם של רחמים אהרוני ו־חבריו כפצצה חסרת־הסבר.

חבלה בחקירה

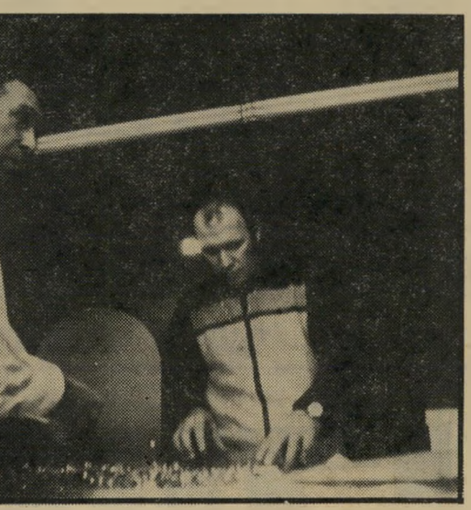
כ אשר עצרו בלשי היחידה המרכזית את ארמנדו מסיקה, המנהל את חנות־התכשיטים של יהושע מיזרחי (תכשיטי שרי) ברחוב דיזנגוף (ראה עמוד 27), הם עשו זאת מתוך שיגרה. מסיקה הוא אחיה של וגדה מיזרחי, אשתו של יהושע. אחיו, הרצל מסיקה, הוא מראשי חבורת בת־ים־יפו לשעבר, שהפילה את חיתיה על דרום העיר, בהנהגת נסים לביא ונלו חרשקו. המעצר של מסיקה בא אחרי שהובהר ל־מישטרה שהיא פעלה בחופזה ובשגגה, ושחיבלה באפשרות לשים יד על רחמים אהרוני וטוביה אושרי.

כאשר עצרו אנשיו של זכריה בנאי וארמנד לוי, בחמש לפנות בוקר, את רח־מים אהרוני, כרמי רצבי, מלך החמוצים בכרם, עמירם צברי, נהגו של רחמים, יהושע ונדה מיזרחי ואת ברכה שוורץ, פעלו ביגלל הפירסומים בעיתונות על מע־שי חבורת־הכרם בדרום־אפריקה. המידע שהגיע למישטרה, שלפיו קיבל מיזרחי מיהלומן צרפתי בשם קאמיש המחאות מזוייפות על 270 אלף דולר תמורת יהלו־מים, גרם להם לחשוב כי מדובר כאן במיבצע נוסח „העוקץ הדרום־אפריקאי". (פורסם על־ידי העולם הזה 2107) אולם ברור כי לא ייתכן שמיזרחי רומה על־ידי רחמים אהרוני וטוביה אושרי ואנשיהם, שסיפקו בעבר המחאות כאלה לעיסקות אחרות של החבורה.

מיזרחי מצוי בקשיים כספיים, ורחמים וטוביה עשו הכל כדי להצילו, ואין לה־עלות על הדעת כי ירמו אותו. ברור כי מיזרחי, ובעקיפין גם השניים, נפלו קורבן לרמאות מן הסוג שהם עשו כלפי אחרים.

מדוע פעלה המישטרה באיחמות, וחיב־לה בכך בחקירה של המטה הארצי, שעק־בה אחרי כל פרטי העיסקה המתבצעת עכשיו? האם ייתכן כי עשתה כך כדי להכשיל בכוונה את חקירת המטה הארצי?

מי שמצוי בעיסקי השניים יודע כי אינם רוצים לעשות כל פעולה בישי־

תכשיטן מסיקה (מימין) ופקיד בית־המישפט
עיקול ומעצר

ראל. הם מקפידים לעבוד רק בארצות אירופה, ומעדיפים מדינות שאין הסכם הסגרה בינן לבין ישראל. הם נכנסו עכ־שיו לעסקים כשרים בניו־יורק, ועורך־דינם, אליהו קידר, עמל עתה להשלים רכישה גדולה ביותר.

רק חמש שנים עברו מאז נסעו רחמים אהרוני וטוביה אושרי, ועימם שני מיליון דולר במזומן, לניו־יורק. שם נפגשו עם חבורה בראשות דסאס פישר ממישיגאן, מראשי העולם התחתון שם. חבורת פישר היתה צריכה להביא שמונה מיליון דולר, ושתי החבורות היו צריכות לרכוש יהלו־מים שדודים בהשקעה של 10 מיליון דולר.

אולם פישר תיכנן לשדוד את הכסף מחבורת־הכרם. כאשר נודע להם הדבר, לקחו עימם מישראל כמה אנשי־אקדח, בראשות חרושקה, והפגישה התנהלה עם אקדחים ביד. כשנוכח פישר כי ניסיונו נכשל, בוטלה העיסקה.

כיום פועלים השניים באמצעות עורכי־דין, ולא באמצעות אקדחים. כמו שאמר דון קורליאונה, הסנדק הידוע, לעלם ש־אימץ, ואשר רצה כי ילמד מישפטים ויהיה עורך־דין, בעוד שהוא רצה להיות גנגסטר כמו אחיו: „בני, עורך־דין אחד גונב בתיקו השחור יותר ממאה שודדים עם מיקלעים."

חבורת־הכרם הגיעה לשיא כוחה, תו־דות להשקעות נבונות של ריווחי־פשע בעסקים כשרים והונאות בנקאיות גדולות. אולם אין הם הנציגים היחידים של ישר־אל שעשו חייל בעולם ההונאה.

יגאל לביב

על מעשיהם של נוכלים גדולים אחרים בקנה־מידה בינלאומי — בשבוע הבא.

חבורת־הכרם ג׳דלה את שוקי מיזרחי,

ואשתו הספרית היתה המארחת של ראשיה וחבריה

ונדה מיזרחי
פרחים במכונית

ונדה
תכשיטים בחנות

שוקי בבית־המישפט
יהלומים בתיק

בן החסות

חושע וונדה מיזרחי היו נושא ל־קינאה. ביתם שבשיכון דן, עיסקיהם הפורחים, הצורה שבה ניהלו את חייהם, שימשו מקור לא־אכזב לרכילות. וכאשר נכנסו למכונית המרקיזי העגקית שלהם, נעצו בהם עיניים העוברים והשבים. יהו־שע (שוקי) וונדה הדיפו ריח של כסף. רק חבריהם הקרובים ידעו שזהו בלון מנופח, העלול להתפוצץ בכל רגע.

היהלומן, שבשנים האחרונות החל לדבר בשפת המיליונים, היה עד לפני חמש שנים נהג מונית שכיר. לאשתו, ונדה, היתה מספרה עממית. השניים התגוררו בדירה שכורה ברמת־אביב.

אורח החיים של מישפחה ישראלית ממוצעת לא הניח את דעתו של שוקי מיזרחי. הוא ביקש להיות גדול באמת. לפני חמש שנים עזב את הגה המונית והפסיק לעבוד. הוא חיפש מיקצוע שיכניס לו רווחים הגונים ללא מאמץ.

שנה תמימה הסתובב ללא עבודה וחי מרווחיה של אשתו במספרה. אך הרווחים לא היו גדולים במיוחד ולא סיפקו אותו. אז החליט כי על ונדה לצאת ולראות את העולם הגדול. לחבריו סיפר שהיא הולכת ללמוד ספרות בסאלונים הגדולים של אירופה וארצות־הברית. אך הם לא האמינו לו. עד מהרה נודע להם כי ונדה נסעה בחברתו של עבריין מוכר ויפה־תואר. כאשר חזרה, לאחר יותר מחודש ימים, חיכתה לה מכונית גדושה בפרחים, מתנה מן הבעל. יום אחד לאחר־מכן הכיר שוקי מיזרחי את חבורת הכרם.

מישפחתה של ונדה, מישפחת מסיקה, מוכרת היטב במישטרת ישראל. מרבית בניה מתגוררים בבת־ים. אחד מהם, הרצל מסיקה, נידון לפני שנתיים לחמש שנות מאסר. הוא מוכר כאחד מראשי חבורת בת־ים. אחיו הקטן נמנה גם הוא עם אותה חבורה.

גב רציני

לאחר שהכיר שוקי, באמצעות אשתו את ראשי החבורה השתנה עולמו. הוא נראה מסתובב עם רחמים אהרוני, בצלאל מיזרחי וטוביה אושרי. עד מהרה התבטא השינוי גם בכמות הכספים שביזבז. לחב־ריו הקרובים הודיע: „נכנסתי לעיסקי יהלומים, ואתם עוד תלמדו ממני איך לחיות."

מאז 1975 נסע שוקי מיזרחי לפחות פעם בשבוע לחו"ל. הוא נהג להסתובב עם תיק ג׳יימס־בונד בידו ושמח להראות את תוכנו לכל סקרן — היו בו יהלומים.

לאחר שהצליח לקשור קשרים ולרקום יחסים בבורסת היהלומים ברמת־גן, עבר לעשות זאת גם לדרום־אפריקה ולארצות רבות אחרות. חזותו עוררה רושם מהוגן. לבושו, צורת ההתנהגות שלו והרכב שבו נסע, העידו כי מדובר באיש עסקים מצ־ליח בקנה־מידה בינלאומי. אולם כאשר היה חוזר לארץ היה ממהר להיפגש עם החבורה מן הכרם. למי שהתפלא על כך היה אומר: „כל יהלומן רציני צריך שיהיה לו גב רציני."

רבים מחבריו התרחקו ממנו. סיגנונו והתנהגותו נראו להם יהירים ושחצניים מדי. הם זכרו אותו עדיין כשוקי מן המו־ניות. פעם, למשל, כאשר ישב שוקי ב־בית־קפה ברמת־גן, שאל את הסובבים או־תו: „מי ישלם בשבילי את האספרסו? יש לי רק דולרים!" הם קמו ועזבו את השולחן, ואילו הוא נאלץ לשלם בלירות צרפתי קנה ממיזרחי יהלומים בשווי של 275 אלף דולר. את הסכום הזה שילם ב־צ׳קים בנקאיים של בנקים בחו"ל. כאשר ביקש מיזרחי לפרוע אותם התברר לו ש־הצ׳קים מזוייפים. את אותו מעשה הונאה עמד מיזרחי לבצע עם החבורה מן הכרם.

מיזרחי חזר אל חבריו ברמת־גן. הפעם, כדי ללוות מהם כספים, אפילו בריבית שחורה משחור. רשימת החובות שלו הל־כה וגדלה כנראה בגלל ההוצאות הרבות שהיו לו. הכישלון במיסחר והריבית הש־חורה נגסו כל רווח. למכריו ברמת־גן חייב שוקי מיזרחי למעלה מ־4 מיליון לירות. זאת לבד מחובותיו ליהלומנים רבים ולאנשים הנימנים על חבורת הכרם.

בקרב חבריו רווחת הדיעה שאנשי הח־בורה הכשילו את עסקיו של מיזרחי בכור־נה תחילה. „זוהי שיטה בדוקה," אמרו לכתב העולם הזה. „בדיוק כמו שמורידים זונה לכביש. קודם מראים לה כמה יפה העולם. קונים לה בגדים, מפנקים אותה. אחר כך מפסיקים את זה עד שהיא מב־קשת עוד. אז מראים לה את מקומה על הכביש ודורשים שתצא לעבוד."

כך היה, לדבריהם, גם עם יהושע מיז־רחי, אלא שבקנה־מידה גדול יותר ומתוך היענות רבה מצידו.

פחות כסף — פחות צרות

כהשתחרר מנטל החובות שרבץ עליו, מישכן מיזרחי את חנות היהלו־מים שלו ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. יה־לומן בשם ישראל מיטרני קנה את כל תכולת החנות במחיר של 81 אלף דולר.

(המשך בעמוד 34)

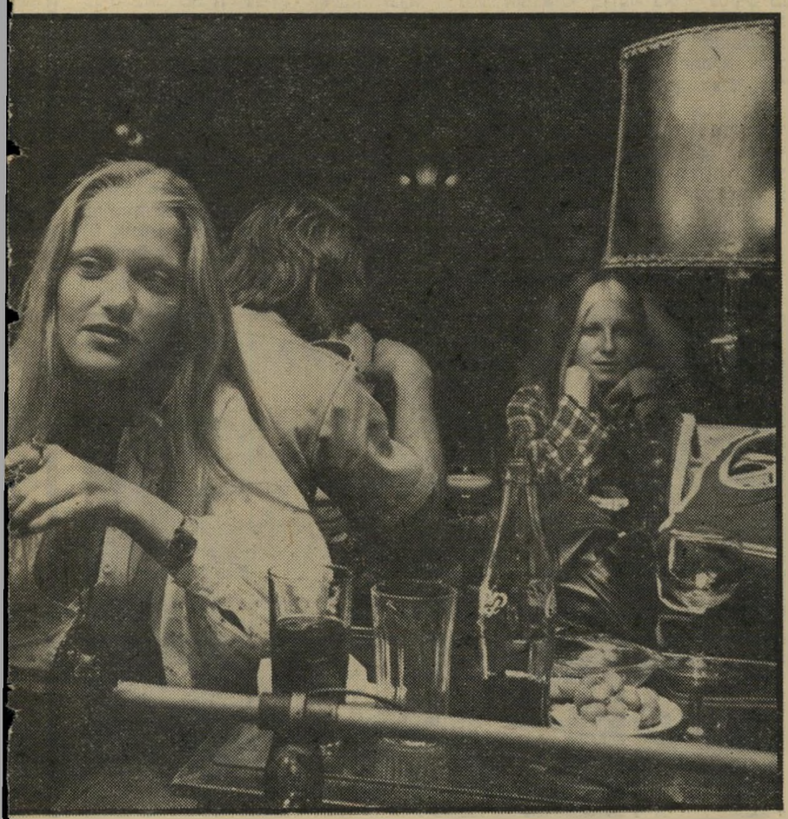

מכונית ה„מרקיזי" של שוקי
מיספר אמריקאי

מלכת נערות־הזוהר של תל־אביב נח

בקשר עם רשת ז'יפני־ההמחאות

מארב ב-5 ה

נערת החברה

ברכה שוורץ היא אחת מנערות־החב־
רה הבולטות ביותר בתל־אביב, היא
מקשטת כל מסיבה, ואורחת קבועה בפרמיירות. רק מעטים האנשים
היודעים כי מאחורי התדמית הזוהרת והמטופשת של הדוגמנית מסתתרת

טרגדיה שברכה מנס
על זרועו של כל כ
שמות כמו אלן ד
בשנה האחרונה הי

העיתונאים באומרה: „עיזבו אותה עברה עליה חווייה קשה, היא צריכה לנוח."

תחתונים עם פרוסת־לחם

לא היתה זו החווייה הקשה הרא־
שונה שעברה על ברכה שוורץ. הידו־
עה גם בשמות ביאטריס שימעוני וברטה אלון.

מאחרי הצעירה, הנוהגת להופיע במקו־
מות־הבילוי הפופולאריים של תל־אביב כשהיא תלויה על זרועו של גבר זה או אחר, הלבושה תמיד כצו האופנה האחרו־
נה, מסתתר סיפור עצוב, של ילדה שהחלה את חייה ברגל שמאל.

בסוף שנת 1972 העניקה ברכה ראיון להעולם הזה, ובו סיפרה: „אני לא יודעת מתי נולדתי. הורי המאמצים אמרו לי שזה היה לפני שבע־עשרה שנים. שמי האמיתי הוא ביאה ביק. זהו שמה של אמי האמיתית, שבגיל חודשיים מסרה אותי לאימוץ."

ברכה שוורץ נולדה לפני 23 שנים בהונגריה. לאמה המאמצת היתה כבר אז בת, צעירה מברכה בשנה. אביה־מולידה היה צועני שנטש את אמה קודם שנולדה. סיפרה ברכה: „בתחילה היתה אמא באר לבקר אותי אצל אמי המאמצת, אבל היא עשתה למישפחה שלה המון צרות. היתה גונבת מהם ומאיימת, עד שבסוף החליטו הורי המאמצים, שהם יהודים, לעזוב את הונגריה ולעלות לישראל. כשהיינו בהונ־
גריה אהבו אותי כולם, בייחוד סבתא, אמא של אמי המאמצת. לא ידעתי כלל שאני מאומצת. כולם פינקו אותי. הייתי

הסבתא

ברכה שוורץ בתמונת פירסומת
צמר עם סבתה שהיא, לדבר
האדם האהוב עליה ביותר. הסבתא אהבה את בר
נהגה להתגאות בתמונות הפירסומת הרבות ש

מעצרה הוא מבקש. היא בחורה מפורסמת שתמונותיה מעטרות את האוטובוסים של דן ואגד, ואת עמודי המודעות בעיתונים. רב־פקד חגג לא ידע גם כי נהרות של דיו כבר נשפכו במדורי הרכילות בסיפורי מעלליה של הדוגמנית.

פרקליטה, שימחה זיו, הבהיר לו את מי הוא מאשים, כדי שיהיה לשופט הכבוד הראוי בפני הבלונדית היפה, שישבה בין שני שוטרים וכססה את ציפורניה בעצ־
בנות.

„אדוני התובע," אמר הפרקליט, „כבודו אינו יודע מה שידוע בוודאי לכבוד השופט ולכל היושבים כאן באולם. רב־פקד חגג אינו יודע כי ברכה שוורץ אינה סתם נערה, אלא דוגמנית־צמרת המייצגת את ישראל בתצוגות אופנה בארץ ובחו"ל."

התובע לא התרשם ביותר, ודרש את הארכת מעצרה של ברכה יחד עם העצו־
רים האחרים. אולם השופט החליט, לבסוף, לשחררה בערבות של 20 אלף לירות.

באולם ישבה אשה נאה ומטופחת, כש־
מישקפיים לעיניה. היתה זו אמה המא־
נלקחה על־ידי אמה. זו הגנה עליה מפני

שדת ע"י המישטרה

ורמאי־היהלומים

בוקר

בכל כוחה לטשטשה. בעבר נהגה ברכה להיתלות
כב בינלאומי שהגיע לישראל, וברשימתה מצויים
ילון, דוג'ר מור, טוני הקטן ומייק בראנט.
ה ברכה תחת אפוטרופוסתו של רחמים אהרוני.

בבית־המישפט

ברכה שוורץ כפי שנראתה ביום השישי האחרון באולמו של ה־שופט ישי לויט בבית־המישפט, לשם הובאה לשם הארכת מעצרה. סניגורה שימחה זיו הצליח לשחררה בערבות של 20 אלף לירות.

התובע המישטרתי רב־פקד יצחק חגג, לא ידע כי ברכה שוורץ היא דוגמנית מפורסמת והסניגור טרח להעיר את תשומת־ליבו לכך שהגברת שוורץ, לבד מהיותה חשודה בקשר עם מזייפי המחאות וגונבי יהלומים, גם מייצגת את ישראל בארץ ובעולם.

ובין מכות־רצח לצעקות־אימים נפלט לה פיתאום: 'את דומה בדיוק לאמא שלך!' היא לקחה אותי למישטרה, ושם אמרו לה שהיא צריכה למסור אותי למוסד. כש־חזרנו הביתה היא סיפרה לי את האמת על הורי, בשביל להכאיב לי."

שוב עקרה המישפחה לדירה אחרת, ושוב נשלחה הילדה הבלונדית, בעלת ה־עיניים הכחולות והחיוך התמים לבית־ספר חדש. היא הפכה מלכת הכיתה והיתה תלמידה טובה. קשר אמיץ נוצר ביגה לבין אחותה הקטנה. קשר זה חזק עד היום. האחות נישאה והיא אם לתינוק. ימים אחדים לפני מעצרה בילתה ברכה בבית אחותה וטיפלה בתינוק כיוון שה־אחות חלתה ואושפזה בבית־החולים.

בגיל 14 גילתה ברכה שהיא יפה. גב־רים החלו מסתכלים אחריה ברחוב ושור־קים לה. כולם ביקשו את חברתה. כש־סיימה את בית־הספר העממי שלחו אותה הוריה לקיבוץ בית־אלפא וכתום שנה הח־

חמודה ושקטה ולא הפרעתי לאף אחד. הכל השתנה אחרי שעלינו ארצה."

ברכה שוורץ נשלחה בארץ למוסד ל־ילדים אומגה יחד עם אחותה, כיוון ש־ההורים ביקשו לבסס את עצמם, והילדות עמדו בדרכם. כעבור שנתיים התגרשו ההורים. האם הכירה רקדן מתיאטרון דו־רה־מי ועברה לגור איתו בצריף בכרם התימנים. הילדות הוצאו מהמוסד ובאו להתגורר עם האם. ברכה נהגה לספר כי בצריף לא היו מים חמים, ובית־השימוש היה מרוחק מן הבית. עכברים שרצו בכל מקום וכירסמו את מעט האוכל שהיה.

עברו עליה ימים קשים, והיא מספרת: „כבר אז הרגשתי, באינסטינקט, שהקשר שלי למישפחה חלש. היו ימים שהייתי עומדת שעות בחוץ ומרגישה שאינני שיי־כת לשם. ואז קרה המיקרה שלא אשכח לעולם. הייתי בת חמש. בלילה עשיתי פיפי במיטה. בבוקר לקחה אותי אמא, הלבישה אותי, הכניסה את התחתונים הרטובים לשקית עם פרוסת־לחם, וזרקה אותי מהבית. כשעמדתי בחוץ ובכיתי, היא יצאה ושאלה אנשים ברחוב אם הם מעונ־יינים לקחת אותי."

מצבה של המישפחה השתפר, והיא עב־רה להתגורר בצפון העיר. אך ברכה סיפ־רה כי גם אז לא קיבלה כספים לטיולים שנתיים או לממתקים.

דוגמנות־עירום וחרפת־רעב

איך גילתה שהיא מאומצת? סיפרה ברכה: „פעם גנבתי מהארנק של אמא שלי חמש לירות. היא תפסה אותי,

דוגמנית הצמרת

מבירא עמיקתא פילסה בר־כה שוורץ את דרכה לאיג־רא רמא. העוני וחרפת־הרעב שסבלה בילדותה הביאו אותה למצב שבו הכסף הפך הדבר החשוב ביותר בחייה. היא הצליחה כדוג־מנית, לא היססה להסיר את בגדיה כדי להצטלם, הפכה דוגמנית־העירום מיספר אחד של ישראל ומלכת נערות הזוהר בתל־אביב.

(המשך מעמוד 29)

לרוה הביתה. בגיל ארבע־עשרה וחצי
יה לה כבר „חבר ראשון". „הוא היה
ן 25, והסתפק בנשיקות על הלחי," סיפ־
ה.

„המריבות בבית תכפו, וברחתי לבית
בתי. סבתא שלי היתה היחידה שאהבה
ותי באמת. היא תמיד התגאתה בתמונות
לי שהתפרסמו בעיתונים."

באותה תקופה הכירה צעיר צרפתי בשם
טיפן והוא היה. לדבריה, הגבר הראשון
לה. היא היתה רק בת חמש־עשרה וחצי.
גיל 16 החליטה ברכה לכבוש את העולם.
יא נבחרה כנסיכת הים־התיכון וסגנית
סיכת ים־סוף במיסגרת תחרות בחירת
לכת־המים. כשחזרה הביתה עם הכתר,
כתה סבתא מאושר.

הסבתא חיה מקיצבת ביטוח לאומי, ו־
רכה ידעה לספר כי היו תקופות שבהן
בלה חרפת־רעב וניזונה מגזוז ופלאפל.
חירתה כנסיכת הים־התיכון פתחה לפניה
ערים רבים. היא הפכה דוגמנית, אך לא
סתפקה בהדגמת בגדים בילבד. ללא בע־
ת הסירה את בגדיה, הפכה דוגמנית־ה־
ירום מיספר אחד של ישראל.

היא הכירה את האנשים המתאימים,
בראתה תמיד רק עם המפורסמים והזו־
רים שבהם. כשהגיע לארץ השחקן הצר־
תי אלן דילון היתה זו ברכה שוורץ
בילתה איתו את כל שבוע שהותו בתל־
ביב.

היא היתה ידידתו של אבי עופרים,

ברכה שוורץ כדוגמנית
עירומה ואלגנטית

הוא עטף אותה בפרוות־כבשים, חרש אי־
ה את כל מקומות הבילוי האפשריים
אילה ועד אכזיב, ואף לקח אותה לגר־
גיה. היא היתה גם ידידתו של הזמר
מנוח מייק בראנט. היא נהגה לשבת
מועדונים הפופולאריים, טיפאניס או ב־
אב של פרדריקה, וללטוש עיניים. לדב־
יה, תמיד היה המלצר מגיש לה פתק עם
קשה להצטרף לאחד השולחנות.

לא אחת סענה שלא היה גבר שרצתה
לא השיגה. יחד עם זאת, לא היו לה
שליות. „אני יודעת שחמישים אחוז מה־
ברים שיצאתי איתם עשו את זה בשביל
הכניס אותי לשרשרת ההצלחות שלהם,
א יותר," נהגה לומר.

בלי אהבה אמיתית

ברכה יא נהגה לפזר את פילוסופיית
החיים שלה לכל עבר: „הדבר הרא־
שון שאני רוצה שיהיה אצל גבר שאני
וצאת איתו, ואפילו לסעודה קלה, זה
רבה בכסף בכיס. מאחר שלאנשים צעירים
דרך־כלל אין הרבה כסף, והם כל הזמן
חשבים כמה נשאר להם בחשבון־הבנק
הצנום שלהם. נשארים רק המבוגרים והמ־
בוססים. הם כבר יודעים מה הם רוצים
מעצמם ומהחיים שלהם.

„הגברים המבוגרים הישראלים נסבלים,
אבל לא ליותר מכמה שעות. אחר־כך הם
מתחילים להגעיל את הנשמה שלי. לעומת
זאת, הגברים שמעבר לים הם נימוסיים,
מתחשבים ויותר שמרנים. אני עצמי שמ־
רנית. אני אוהבת שמתייחסים אלי כמו
אל אשה, להרגיש שאני אשה.

„הגברים הזרים נותנים לי הרגשה של
שבריריות, רגשניות, סכסיות. הם לא
חושבים תמיד על המיטה, כמו הישרא־
לים. חוץ מזה, הישראלים שפנים ומפח־
דים להתחיל אתי. הם לא יכולים לספק
לי את הדרישות שלי מהחיים."

והחיים אכן גרמו לברכה שוורץ לדרוש
הרבה, ותמיד את הטוב ביותר. היא לא
שכחה את הצריף הרעוע עם בית־השימוש
המרוחק, וגם לא את המכות שחטפה
בגלל חמש הלירות שגנבה מארנקה של
אמה. היא לא שכחה איך, תחת לנסוע
לגן באוטובוס, היתה הולכת ברגל ובכסף
קונה מסטיק וסוכריה על מקל.

ברכה שוורץ החליטה להחזיר לעצמה,
מהר ככל האפשר, את מה ששללו ממנה
החיים. והיא סיפרה: „אני אוהבת לבלות
הרבה, להסתובב במקומות יקרים, לטייל
המון ולאכול טוב, לגור במקומות יקרים,
מינימום במלון הילטון. אני יודעת שאני
יפה. היופי הוא הפילוסופיה שלי. בזכותו
נפתחו לפני הרבה שערים שהיו נשארים
נעולים אילו היו לי אף נשרי וקמטים
בלחיים."

ואכן השערים נפתחו לפניה. היא הרב־
תה בנסיעות לחו"ל, התהדרה בפרוות יק־
רות־ערך, ועגדה תכשיטים יקרים. יחד עם
זאת, למרות הקלילות שבה ריחפה מהר־
פתקה להרפתקה, היו עיניה הכחולות עצו־
בות תמיד. מעולם לא מצאה את האהבה
האמיתית.

בעברה רשומים נישואין קיצרי־ימים,
אך היא מעולם לא דיברה על נישואיה.

כשנשאלה על סדר יומה, סיפרה: „בבו־
קר יש לי המון סידורים. יש לי חשבונות
בשלושה בנקים, ואני אפילו לא יודעת
איפה הם, כך שכל הבוקר אני מנסה
לחפש להיזכר איפה הבנקים שלי לעוזאל.
אני אוהבת לשתות יין ובירה, ומתחילה
להכניס לתוכי את הנוזלים האלה כבר
מארוחת־צהריים. לפני שאני מספיקה לי־
הרגיש, כבר מגיע הלילה.

„לפעמים יש לי צילומים. אני עובדת
כדוגמנית ואני חושבת שאני מאד מצליחה
בזה. בערבים אני מזמינה מונית, ואחרי
סיור בכמה בארים וכמה פגישות בלתי־
מחייבות עם אנשים בלתי־מחייבים, אני
נוסעת ל„הפגישה" שלי לאותו ערב.
בדרך־כלל זה מתחיל בארוחת־ערב טובה
באיזה מלון או מיסעדת־פאר בתל־אביב,
או ביפו, אחר־כך יודעים מה הם רוצים
מעצמם ומהחיים שלהם.

„הגברים המבוגרים הישראלים נסבלים,
אבל לא ליותר מכמה שעות. אחר־כך הם
מתחילים להגעיל את הנשמה שלי. לעומת
זאת, הגברים שמעבר לים הם נימוסיים,
מתחשבים ויותר שמרנים. אני עצמי שמ־
רנית. אני אוהבת שמתייחסים אלי כמו
אל אשה, להרגיש שאני אשה.

„הגברים הזרים נותנים לי הרגשה של
שבריריות, רגשניות, סכסיות. הם לא
חושבים תמיד על המיטה, כמו הישרא־
לים. חוץ מזה, הישראלים שפנים ומפח־
דים להתחיל אתי. הם לא יכולים לספק
לי את הדרישות שלי מהחיים."

והחיים אכן גרמו לברכה שוורץ לדרוש
הרבה, ותמיד את הטוב ביותר. היא לא
שכחה את הצריף הרעוע עם בית־השימוש
המרוחק, וגם לא את המכות שחטפה
בגלל חמש הלירות שגנבה מארנקה של
אמה. היא לא שכחה איך, תחת לנסוע
לגן באוטובוס, היתה הולכת ברגל ובכסף
קונה מסטיק וסוכריה על מקל.

ברכה שוורץ החליטה להחזיר לעצמה,
מהר ככל האפשר, את מה ששללו ממנה
החיים. והיא סיפרה: „אני אוהבת לבלות
הרבה, להסתובב במקומות יקרים, לטייל
המון ולאכול טוב, לגור במקומות יקרים,
מינימום במלון הילטון. אני יודעת שאני
יפה. היופי הוא הפילוסופיה שלי. בזכותו
נפתחו לפני הרבה שערים שהיו נשארים

המישטרה שבאו לערוך חיפוש בביתה,
אחרי שחיפשו קודם־לכן את רחמים אה־
רוני בביתו שבתל־ברוך, ואותה בדירת
אמה שבשדרות הר־ציון.

השוטרים קיבלו את כתובתה של ברכה
מן האם, ולקחו אותה איתם כדי שלא
תספיק להזהירה. ברכה וגומאדי נעצרו בו
במקום. כששאלה האם, לדבריה, את אחד
השוטרים על מה נעצרת בתה, סירב
לענות לה.

לפני שנעצרה הספיקה ברכה לבקש
מאמה כי תתקשר עם שמחה זיו, פרקליטה
שהוא גם פרקליטו של רחמים אהרוני.
האם התקשרה עם זיו עוד באותו לילה,
והוא הצליח לשחררה בערבות למחרת
היום.

מאז שיחרורה מסתתרת ברכה, ואינה
ענה לטלפון. ידידיה טוענים כי היא חו־
ששת מתגובתה הנזעמת של בת־שבע אה־
רוני, אשתו של „גומאדי", שלא ידעה על
הקשר בין ברכה לבין בעלה. אחרים טו־
ענים כי הוזהרה לבל תשוחח עם עיתו־
נאים.

לצוות העולם הזה, שהצליח לאתרה, אמ־
רה ברכה: „אני לא רוצה להגיד שום
דבר, ואני לא רוצה שיכתבו עלי בעיתון.
יותר מזה אין לי מה להגיד."

„סנדק" פרטי

בשנה האחרונה היתה ברכה שוורץ
תחת אפוטרופסותו של גבר אחד:
רחמים אהרוני, המכונה „גומאדי" (ראה
עמודים 26—25). אהרוני היה „סנדקה"
של ברכה. כך, לפחות, טענה אמה. שיד־
עה לספר כי הוא עזר לברכה לצאת מצרות
כספיות רבות שאליהן נקלעה באחרונה.

„גומאדי", בעלה של בת־שבע דנוך,
אחותו של ישראל דנוך, והמתגורר עם
אשתו וחמישה ילדיו בווילה מפוארת בתל־
ברוך, שכר למען ברכה דירה ברחוב
לוריא 11, ליד כיכר דיזנגוף בתל־אביב.

בדירה זו נתפסו הוא ובת־חסותו ביום
החמישי האחרון. הם יצאו בערבו של יום
חמישי לבלות כהרגלם, והחלו את הערב
בצורה האהובה על ברכה, בארוחת־ערב
במיסעדה טובה. אחר־כך הלכו לבלות ב־
מועדון שבכיכר אתרים.

כשחזרו לדירתה של ברכה בחמש לפ־
נות בוקר, היא פתחה את הדלת, פרצה ב־
צעקות. בדירה נמצאו אנשים, וברכה חש־
שה כי אלה פורצים. אלא שהיו אלה בלשי

הכניסה למישרד־המישפטים
סגור ובטוח

שיגעון גדלות

(המשך מעמוד 24)

כת־ההשמצות שטוחה תמיר סביבו, ואשר
נמשכה מאז המרד שנכשל ועד שבגין
הפך ראש־ממשלה.

הסיבה השנייה טמונה באישיותו של
ברק. הוא נחשב אחד המישפטנים הגדולים
בארץ או, כפי שהגדירו בגין, „אחד ה־
מישפטנים הדגולים בעולם." הפרופסור
הממושקף, שהיה יועץ מישפטי גם בממ־
שלה הקודמת, מגוע מכל יחס פוליטי,
והוא רואה את תפקידו כפי ששמו מעיד:
יועץ־מישפטי־לממשלה, לכל ממשלה.

לברק אישיות צנועה וכובשת. הוא
איש־צדק, נוסף על היותו איש־חוק, ובכך
אי־אפשר להאשים את תמיר, הידוע יותר
מכל בתכנכנות הפוליטית שלו.

בגין מעדיף בגלוי את ברק על־פני
תמיר. ואכן, מאז עלה בגין לשילטון,

תמיר מרוגז על בגין

אולם אפילו תמיר איבד לבסוף את
סבלנותו. הוא אינו יכול להעיר דבר
לבגין, אך החל מגלה יחס צונן כלפי ברק.
עם ברק קשה לריב. גם האנשים הניצ־
בים מעברו האחר של המיתרס, מול ה־
יועץ־המישפטי־לממשלה, אינם יכולים
לעמוד מול הקסם האישי והכנות המאפ־
יינים את ברק. אולם תמיר הצליח ליצור
חיץ בינו לבין היועץ־המישפטי.

יש הטוענים כי כל כוונת הקמת המיב־
צר בלישכת שר־המישפטים היתה, על־פי
מחשבה תמירית טיפוסית, להראות לברק
כי הוא אינו משתייך על העלית של
מישרד־המישפטים וכי גם הוא, ככל אדם
מן השורה, חייב לעבור את ביזיון האינ־
טרקום, כדי להגיע אל השר.

רק אחרי שנוריית חפץ סיפרה לו על
הליגלוג שעוררה נעילת הדלת בפני ה־
יועץ־המישפטי ומנכ"ל המישרד, לא רק
במישרד המישפטים אלא במישרדי הממ־
שלה כולם, סידר תמיר את הכפתורים
הפרטיים של ברק וגבאי.

דלתות־הברזל הכבדות, האינטרקום,
חידושי האלקטרוניקה, הזמזמים והמגע־
רים: שר־המישפטים של מדינת ישראל
לוקה בתסביך־רדיפה, שר־המישפטים לו־
קה בשיגעון־גדלות, או שהיחסים בין צמ־
רת מישרד־המישפטים מעוערים עד כדי
סכנה.

במדינה

(המשך מעמוד 22)

לתאר את עמדות הממשלה הישראלית. האם נבעה עמדתו של בגין מתוך אי־הבנה? האם חוסר־התיקשורת בינו ובין עמיתו המצרי הוא כה רב, עד כי אינו מסוגל להבחין בין קיצוני למתון במצרי־אות המצרית? האם הוא פעל מתוך על־בון, כדי לשמור על „הכבוד היהודי", כטענתו? האם נקבעו מהלכיה של ממ־שלת־ישראל על־ידי הרגשנות של קנאי לאומני, שמילה אחת של עיתונאי מצרי הוציאה אותו מכלי?

קשה להאמין בכך. יוזמת אל־סאדאת הוכשלה על־ידי ממשלת בגין ביגלל סי־בות עמוקות הרבה יותר.

גודרה מזו־זעת שוב. מנחם בגין כבר הפיק מיוזמת סאדאת את מלוא ה־תועלת האישית, המיפלגתית והלאומית שניתן להפיק ממנה. הוא הוכיח שהוא אישית מקובל בעולם כאיש־שלום, ש־תנועת־חרות והליכוד מסוגלים לנהל משא־ומתן על שלום לא פחות משילטון המערך ששבק חיים, שהערבים נאלצים להכיר בקיום ישראל.

מעבר לזה, לא היה לבגין כל עניין בהמשך היוזמה. היא יכלה רק למקד את הלחץ הבינלאומי והלאומי למען החזרת השטחים הכבושים, ולהכרה כלשהי בז־כויות העם הפלסטיני. כיוון שלא היתה לבגין כל כוונה להסכים לשתי תביעות אלה, מוטב היה לו לעצור את התנופה. השאלה היתה רק כיצד לעשות זאת באופן שהאשמה לא תיפול על ממשלתו. בכך הוא הצליח, לפחות חלקית.

יוזמת־סאדאת היתה בנוייה על תנופה פסיכולוגית, על הדראמה של שבירת־מחסומים ודהירה אל הפיתרון. אין היא יכולה להתקיים באווירה של „מילחמת עצבים", של החלפת עלבונות והאש־מות, של סחבת ותימרונים עוייניים.

לכן מתה היוזמה השבוע למעשה, אם לא להלכה. ענני המילחמה הקרה חזרו למרחב. הציבור הישראלי, העיתונות וה־מימסד המדיני, וביכלל זה גם האופוזיציה, קיבלו את השינוי באנחה של הקלה. סוף־סוף חזרו הדברים למסלולם הרגיל והמקו־בל. אחרי כמה שבועות, שבהם לא ידע איש מה לעשות ואיך להתנהג, חזרו הכל לתפקידיהם המקובלים — בגין נאם, גול־דה היתה שוב „מזו־זעת" מדיברי המצ־רים, שימעון פרס בירבר, עיתוני־הערב הסיתו, סקרי דעת־הקהל הוכיחו כי העם תומך בממשלה — בכל ממשלה (ראה לעיל).

חיוכים אוויליים. הדמויות הפאת־טיות ביותר בכל המחזה היו האמריקאים. הם סיפקו את הקומדיה שבתוך הטרגדיה.

מראשית יוזמת־סאדאת, מילאו האמ־ריקאים תפקיד שבין תמים לבין לא־חשוב. כמו האמלט, נקרע הנשיא ג'ימי קארטר בין פחדיו — הפחד מפני לחץ־הנפט ה־ערבי מכאן והפחד מפני לחץ המימסד ה־יהודי האמריקאי מכאן. הוא פחד ללחוץ על ישראל. שר־החוץ שלו צעד אנה ואנה, תמיד מלווה בפמליה גדולה ורבת־רושם, תמיד שופע חיוכים אווליים ואימרות אווליות על „שיחה טובה" ו„גישה קונס־טרוקטיבית."

השבוע העמידו האמריקאים פנים כי־אילו הם פועלים במלוא המרץ להחייאת יוזמתו של סאדאת, למרות שלא היה להם חלק בה ולא עשו דבר כדי להב־טיח את הצלחתה.

מי שהאמין לעיתונים, יכול היה לקבל את הרושם כי גורל השלום, גורל המרחב וגורל העולם כולו תלוי עתה בפקיד אמ־ריקאי שיגרתי ואפור בשם אלפרד אתר־תון, שהושאר במרחב אחרי שהסתלק סיירוס ואנס, כדי לפעול למען חיבור „הצהרת כוונות" של שני הצדדים, שאין להם כל כוונה להסכים איש לכוונות יריבו.

קשה היה להעלות על הדעת סיום פא־תטי יותר ליוזמה היסטורית יחידה־במינה.

דרכי אדם

הבן האובד

אזרח אמריקני בא לבקר את אביו הנוסע ברמאללה — ונעצר כחשוד בעבירות ביטחוניות

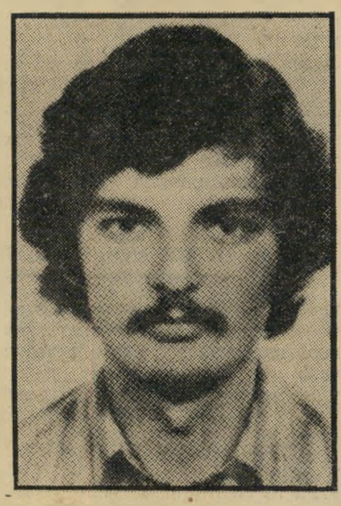
בין התיירים הרבים שהצטופפו ליד דוכני ביקורת הדרכונים בנמל התעופה בן־גוריון היה גם סמי איסמאעיל, סטודנט לאלקטרו־ניקה באוניברסיטת מישיגאן, בארצות־הברית. כאשר הגיע תורו, מסר לידי השוי־טר את דרכונו האמריקאי וחיכה בסבלנות עד שזה יסיים את העיון בו. אלא שהעיון בדרכון התארך יתר־על־המידה.

סמי חיכה וחיכה, אך במקום לקבל את הדרכון בחזרה לידיו, הוזמן על־ידי השוטר להתלוות אליו לחדר צדדי. שם הובהר לו, כי הוא במעצר.

הצעיר הערבי, שהוזעק מארצות־הברית כדי לבקר את אביו הגוסס, הוחזק במשך שבוע ימים במעצר, מבלי שניתן לו להת־קשר עם עורך־דין. רק לאחר שבוע הופגש בתאו עם עורכת־הדין פליציה לנגר.

„בחור טוב". סמי נולד בארצות־הברית לפני 23 שנה, לאחר שהוריו היגרו מן הארץ עוד בזמן המנדט. בהיותו צעיר נפרדו הוריו. האם, בת למשפחה מוסלמית אדוקה, העזה לעשות מה שאין נשים מוסלמיות נוהגות לעשות: היא נטשה את בעלה, אחרי שילדה לו שלושה ילדים, השאירה בידיו את צעיר הבנים, עאסם. האב חזר ברוב דיכאונו לארץ, השתקע ברמאללה והפך ברבות השנים לאחד מעשיריה. שני בניו הבוגרים נשארו באמריקה.

סיפר השבוע עאסם, אחיו של סמי, תל־מיד המיכללה של בירזית: „הודעתי לסמי על מחלתו של אבא, והוא השיב שיבוא מייד לארץ. בינתיים החמיר מצבו של הזקן, אך סמי לא הגיע. טילפנתי לביתו, במישיגאן, ונמסר לי שעזב את הבית לפני כשבוע, בדרכו לישראל. התחלתי לדאוג ופניתי לשגרירות האמריקאית בתל־אביב, ושם נודע לי, כי סמי נעצר כחשוד במגע

נאשם איסמאעיל
מן האוניברסיטה —

עם סוכן זר וכחשוד בחברות באירגון עויין. התקשרנו מייד לפליציה לנגר ואמרנו לה שמצב אבינו קשה ושעותיו ספורות. היא מיהרה אל הרופאים שטיפלו בו וקיבלה מידיהם אישור רפואי, המעיד כי אבא הוא בן 85 הנוטה למות בכל רגע. על האישור חתמו רופאים ידועים מרמאללה, כמו דוק־טור עראף אבו־גוש, והוא נשלח לשגריר האמריקאי, סם לואיס, ולצלב האדום.

„אינני מבין למה עצרו את אחי. הוא בחור טוב שלא מתעסק בפוליטיקה. הוא גם לא חושב לחזור לארץ ולחיות עימנו. הוא אזרח אמריקאי, דובר אנגלית טובה, המתכנן את חייו שם. הוא בא לכאן רק בגלל מחלתו של אבא."

„אימו, ירקן ומישכו". בשבוע שעבר הובא סמי איסמאעיל אל שופט בית־המיש־פט המחוזי בתל־אביב, חיים שטיינברג. ד"ר תובעת, שרה סירוטה, דרשה את הארכתו של המעצר, ואילו פרקליטת החשוד ביק־שה לשחררו בערבות. השופט העדיף את „גימוקי הביטחון" וסירב לשחרר את עלי. בשעת הדיון נוכח באולם גם ראש המחלקה המישפטית בשגרירות ארצות־הברית, ג'יימס קאר.

סיפרה הפרקליטה לנגר: „כאשר ניפגש־תי סוף־סוף עם סמי איסמאעיל, התלונן בפני על יחס קשה ואכזרי מצד חוקריו. כתבתי מייד לשגרירות האמריקאית, על תלונתו ועל כך שבמשך ארבעה ימי חקירה ניתן לו לישון רק שעתיים. הוא החליט

(המשך בעמוד 35)

השבוע בטוטו

מינימום הפרס הראשון עלה ל- 2,250,000.- כולל העברה

כלל הפרסים 4½ מיליון ל"י כולל העברה

מחיר ההשתתפות לטור 2.- ל"י

ספורט-טוטו

המועצה להסדר ההימורים בספורט

לצוות הרופאים והאחיות במחלקה פנימית ג'
של בי"ח „הדסה" ת"א, בהנהלת

ד"ר צ'צ'יק

תודה מקרב־לב על הטיפול המסור

טוביאס זכרוני

חופשה נהדרת - בכל מקום בעולם

לאחרונה נפתח בישראל הסניף הישראלי של „המועדון הבין־לאומי לחלופי דיור — ISRAHOUSE".

פעולות המועדון כוללת הוצאת מדריך בין־לאומי בו מתפרסמות כתובות של אנשים שונים ברחבי העולם המעוניינים לבלות את חופשתם מחוץ לארצם בהוצאות נמוכות ובאווירה ביתית מקומית.

תושב ישראל בירושלים, תל־אביב, רעננה או נהלל יוכל להחליף את ביתו בוילה האוויית מקסימה הצופה לאוקינוס האטלנטי בפנטהאוז מפואר בניו־יורק, בטירה סקוטית עתיקה, בבית כפרי באלפים השוויצרים ולמעשה בכל מקום שיעלה על דעתו.

מדריך ISRAHOUSE (ת.ד. 8284 ת"א) כולל כתובות מנויים רבים (דמי המנוי הם נמוכים ביותר). המינוי בוחר את האזור הגיאוגרפי והמדינה בה הוא היה רוצה לבלות את חופשתו, וכותב ישירות למינויים הגרים שם. המועדון מפרסם את הרשימות והחברים יוצרים את קשריהם בעצמם. לחברי המועדון מוצעות אלטרנטיבות שונות לבילוי חופשתם; חלופי דיור, ארוח הדדי, השכרה, חלופי נוער, שנת שבתון ועוד.

המעדון הבין־לאומי הפועל בארבע יבשות זה עשרים שנה. בישראל נרשמו בשנה הראשונה לפעולתו כ־200 מנויים והביקוש מצד מועמדים נוספים הינו רב — משום החסכון הגדול הטמון בדרך מיוחדת זו.

טלוויזיה

המשבר־השבועי בחדשות

משבר **רין בן־ישי** עדיין לא חלף ב־מחלקת־החדשות של הטלוויזיה. עדיין לא ברור לאיש מה יהיה הסיכום הסופי בנושא תפקיד הכתב המדיני של הטלוויזיה, עם שובו של בן־ישי מחופשת הברוגז שלו.

הנטייה היא לאפשר לו לחזור לתפ־קידו גם ללא ביירורים, למרות שבתחי־לה עמד מנהל המחלקה, **חיים יבין**, על עריכת בירור מישמעתי עמו. אולם, ספק אם בן־ישי יהיה מוכן להמשיך בתפקידו ככתב מדיני. עוד לפני ה„ברוגז" טען כי מתנכלים לו ולעבודתו, ובעיקר עו־רך מבט **יעקוב אחימאיר**, מי ששימש הכתב המדיני לפניו. „אין לי כוח לעמוד שעות שלמות ליד מישרד־ראש־הממשלה, רק כדי לקבל רמז מעוות מאיזה פקיד או שר, ואחר־כך עוד שיצעקו עלי," אמר פעם.

אם לא יחזור בן־ישי לתפקידו זה, הוא ינסה בוודאי להשיג אחד משני התפ־קידים הבאים: מנהל־החדשות ברדיו, ש־עליו התמודד בזמנו עם **דן פתיר** והר־בס, אך פתיר ויתר עליו באחרונה, ה־תפקיד פנוי עתה. התפקיד השני שאליו ישאף בן־ישי הוא רעיון ישן, שהועלה עתה שוב במיסדרונות הטלוויזיה: עורך ומגיש עלי כותרת, במקום **ירון זונדין**.

אם לא יחזור בן־ישי לתפקידו זה, יגרום הדבר שורה של בעיות בטלוויזיה. עתה משמש כממלא־מקום הכתב המדיני **אדי מלך רם**, הכתב הפרלמנטרי של הטל־וויזיה. תחתיו בכנסת מתפקד **דן רביב**, הכתב לענייני מיפלגות. ואילו ככתב זמ־ני לענייני מיפלגות משמש **ניסים מיש־על**, מי שבימים כתיקונם עוסק בעניינים מוניציפאליים והוא יד־ימינו של רביב.

רם אינו שש ליטול על עצמו את תפ־קיד הכתב המדיני דרך־קבע, בעיקר אח־רי הניסיון בן שבוע הימים שלו. גם רביב אינו שש לקבל תפקיד שיחייבו לעבוד ב־ירושלים, בין ככתב מדיני ובין ככתב פרלמנטרי. בשעתו הוצע לרביב להיות הכתב המדיני של הטלוויזיה, אך הוא סי־רב לעזוב את מעוזו התל־אביבי.

כך או כך, ברור כי צפויים שבועות עליזים מאד במחלקת־החדשות של ה־טלוויזיה.

עוד שניים פורשים

שתי פרישות מהותיות נוספות צפויות במחלקת החדשות. האחת היא זו של ראש הדסק הכלכלי והכתב הבכיר **אברהם קישינר** („קושי") **קישינר**, שהודיע כבר כי הוא עומד לצאת לחופשה־ללא־תשלום בת „כמה חודשים עד שנה." קושיניר עומד לנסוע לאנגליה, שם מתגוררים הורי אש־תו, להשתלם בלימודי טלוויזיה ולכתוב ספר נוסף, אשר את נושאו הוא עדיין שומר בסוד.

כאשר הודיע ליבין על תוכניתו לעזוב, דנו השניים באיוש תפקידו של קושניר. הכתב המליץ על אחד הכתבים האחרים בדסק הכלכלי, **אבי אנג'ל**, ואילו יבין טען, כי יש להביא מישהו מבחוץ.

אדם נוסף העומד לפרוש מתפקידו ב־מחלקת־החדשות הוא **יאיר אלוני**, ראש דסק־הפנים. הוא גילה, קצת במאוחר, כי כל תפקידו כראש־הדסק הוא לשמש מינ־הלן או, כפי שהוא טוען, „רס"ר מישמ־עת," ולא עיתונאי. אלוני החליט להיפטר מתפקידו בכל מחיר, ובימים אלה נערי־כים דיונים בינו לבין חיים יבין על תפ־קיד אחר.

„עלי כותרת" – לחופשה

בחודש מאי עומדת התוכנית עלי כותרת לצאת לחופשה של כמה חודשים, ללא כל ודאות כי היא תשוב אל המסך הקטן. מאחר ש**ירון זונדין** הצליח לדחוק בין התוכנית כל מי שנוסה בהגשתה במקומו, והוא מתעקש על חופשה ממושכת, נראה כי תוכנית זו תיפול.

באחרונה הועלתה הצעה שרון בן־ישי ינחה את התוכנית, אם אכן יוותר על תפ־קיד הכתב המדיני. (ראה לעיל).

מהן מסקנות החקירה?

עמוס גורדין, שמונה על־ידי הנהלת רשות השידור לחקור בפרשת הנסיעה לקאהיר של **אלכס גילעדי** ו**אהוד יערי**, סיים בתחילת השבוע את מחקרו והגיש לכתבניות רשות־השידור להדפ־סה מיסמך בן עשרות עמודים.

גורדון מונה לחקור אם אומנם נסעו השניים למצריים תוך ניצול, על־ידי זיו־פים, של שם הרשות או, נכון יותר, של שמו של מנהל מחלקת־החדשות, חיים יבין, כדי להשיג עזרה רישמית לנסיע־תם. כן היה גורדון — מי שהיה מנהל הדיון והעוסק כיום, עד הגיעו לגיל הפרי־שה, בהכנת תקנון לשידורים בשעת־חי־רום — צריך לקבוע אם היה מותר ל־שניים, שעשו עבודה מצויינת בקאהיר, לצאת שלא־ברשות, אם אכן לא קיבלו אותה.

המיסמך של גורדון סודי, ולדבריו „אפילו המנכ"ל עוד לא קרא אותו." מה שהתברר ממנו הוא שלאלכס גילעדי היה דרכון בר־תוקף, שבו השתמש לנסיעה. לאהוד יערי לא היה דרכון, והוא אכן צירף לבקשת הוצאת־הדרכון ממישרד־הפנים מיסמך של הטלוויזיה. אולם, בניגוד לחש־דות לא חתם יערי בשמו של יבין אלא בשמו־שלו, דבר שלכל הדיעות היה מותר לו לעשות.

לגבי עצם הנסיעה טענו השניים, בעת חקירתם על־ידי גורדון, כי כעיתונאים הם חשו חובה לנסוע מייד כשהתאפשר הדבר לדעתם, ומבלי לשים לב לדרישות ביורוקרטיות כלשהן. דווקא מנהל הטל־וויזיה, **ארנון צוקרמן**, הצדיק את ה־שניים לפני גורדון, ואילו מנהל מחלקת־החדשות חיים יבין, היה מסוייג יותר. כן העיד לפני גורדון **ניסים מיזרחי**, איש השליחויות בעל המעמד הרם, שאכן הוא סידר ליערי את הדרכון, בעזרת קשריו האישיים במישרד־הפנים.

בגין התנגד להרצוג

בשבוע שעבר הציע שר־החינוך־והתר־בות **זבולון המר**, הממונה על חוק רשות השידור, לשגריר ישראל באו"ם **חיים** („וויויאן") **הרצוג** לשמש כיושב־

חוקר גורדון
האם מישהו זייף?

ראש הוועד־המנהל של הרשות. המר הציע זאת להרצוג ביוזמת מנכ"ל הרשות, **יצ'חק יובני**, ידידו הטוב של הרצוג.

כשנודע הדבר לשר החדש, **חיים יגאל**, שהחליט להיות „המרגל של ראש הממשלה ברשות השידור," הוא מיהר אל ראש־הממשלה **מנחם בגין**. זה הודיע להמר כי הוא לא יסכים למי־נויו של הרצוג לתפקיד, וכי הוא עומד על מינויו של הד"ר **ראובן ירון**, מי שה־דיקן הפקולטה למישפטים באוניברסיטה העיברית בירושלים, וכיום משמש מנהל הסיפרה הלאומית, לתפקיד זה.

באמצעות ירון, איש ארץ־ישראל הש־למה, שהיה מועמד הליכוד מטעם חרות לכנסת, מתכוון בגין לשלוט על רשות־השידור. ליושב־ראש החדש של הרשות יינתנו סמכויות רחבות בהרבה מאותן ש־היו ליושב־הראש הנוכחי, **זלטר איתן**, ותפקידו של המנכ"ל ינוטרל במידה ניכ־רת.

המר משתלט על הדת

בשבוע שעבר נערכה פגישה בין שר־החינוך, הממונה על חוק רשות השידור, זבולון המר, לבין הממונה על תוכניות הדת בטלוויזיה, הד"ר **בנימין צביאלי**. בפגישה בין השניים הוסכם על הרחבת שידורי הדת בטלוויזיה, נוסף על שלל ת־וכניות הקיימות כבר.

בעיקבות פגישה זו הוחלט להפיק סיד־רה על יישובים דתיים, ולהזמין תוכנית על התנועות המשיחיות אצל חברה פר־טית. באותה פגישה גם הוחלט להקרין סרט שערכו **מיכה שגריר** ו**דן ארזי** על הקהילה היהודית בנאמיביה, שבאפ־ריקה.

כן הבטיח צביאלי להמר שימצא מסגרת שבה תובא התשובה הדתית לתוכנית הש־עה השלישית האחרונה, שדנה בתנועה ה־קיבוצית מבלי להתייחס כלל לקיבוצים הדתיים.

תקלה דווקא במחט

הזעם שתקף יותר ממיליון צופים, ש־רותקו לשידור הישיר של מישחק ה־כדורסל ביום החמישי האחרון, אשר נקטע דקותיים לפני הסיום, היה כאין־וכאפס לעומת זעמו של מפיק השידור ומי שהע־ביר אותו, **אלכס גילעדי**.

למרות שגילעדי נוטל את האחריות ל־„בזיון" על עצמו, מכוח היותו מפיק ה־תוכנית, התברר כי התקלה אירעה ביגלל קצר חשמלי בבניין מגדל שלום, תחנת־התימסורת שאליה הועבר השידור מ־איצטדיון יד־אליהו. האשמה היתה של חברת החשמל, וחובבי הספורט יכולים למחות רק בפניה.

קשה היה שלא להיזכר בתקלה דומה, שאירעה בעת שידור ישיר של מישחק־כדורסל לפני שש שנים. היה זה בעת שי־דור גמר גביע המדינה בכדורסל בין בית"ר ירושלים ומכבי תל־אביב. אז הופסק השידור ל־12 דקות. אולם לא היו אלה הדקות האחרונות־המותחות של ה־מישחק.

חריצות בטלוויזיה

חריצות בלתי־רגילה מגלה בשבועות האחרונים **רינת רן**, קריינית מהדורת החדשות לילדים מה העניינים. היא ביק־שה מהנהלת הטלוויזיה לתת לה עוד מישרה, „אפילו כשוטפת רצפות." היא עובדת עתה בשעות הבוקר כמזכירת מטה השידורים של יום העצמאות ה־30, ואחת לשבוע היא מקריינת אחר־הצהריים בתוכניות לילדים.

הלימודית מקדימה

שוב הצליחה הלימודית להקדים את זו הכללית. מנכ"ל הטלוויזיה הלימודית, **יעקוב זורבביום**, הודיע השבוע כי בקרוב תתחיל הטלוויזיה הלימודית בהק־רנת שיעורים בערבית, שלוש פעמים בשבוע.

שדרן גיזעדי
דרכון בר־תוקף

פרשן יערי
חתם בשמו

תחנה פרטית באופירה

נראה כי אופירה תהיה המקום היחידי בארץ שיהיה לו טלוויזיה פרטית.

בשבוע שעבר החלו מקרינים במקלט הטלוויזיה המצוי במתנ"ס (מרכז תרבות וספורט) באופירה שידורי טלוויזיה ש־הוקלטו על קאסטות, יום קודם־לכן, בי־רושלים ונשלחו דרומה. בנקודת־יישוב זו אי־אפשר לקלוט את הטלוויזיה הישרא־לית.

בעקבות הצלחת הניסוי הוחלט באו־פירה, על פי אישור מישרד־התיקשורת, להקים מרכז טלוויזיוני שיקליט בצפון את שידורי הטלוויזיה הישראלית וישדר אחר־כך באופירה עצמה, כשלכל בית בה יהיה קשר־קווי עם המרכז.

לפני כשנה ניסו יזמים פרטיים להקים בנתניה טלוויזיה־מיסחרית־קווית למנו־יים, אולם מישרד־התיקשורת מנע זאת בעזרת צווים של בית־המישפט.

עבאדי רוצה לחזור

סמנכ"ל רשות השידור לענייני מינהל, **שלמה עבאדי**, מחפש עתה דרך לחזור בו מהתפטרותו מלפני שבועיים.

עבאדי לא נימק בזמנו את התפטרותו, אולם כאשר הבין שצעדו לא עורר את הסערה המייוחלת, וכי החלו מחפשים לו ממלא־מקום, הוא חזר בו ובשיחה עם יצחק ליבני ביקש לחזור בו.

„מוקד" – רק לזקנים

סקר על התוכנית מוקד גילה, כי מר־בית צופיה של תוכנית זו הם בני 50 ומע־לה (יותר מ־50%), וכי הנטייה לצפות בה עולה ביחס ישר לגיל.

פיתרון התעלומה

השבוע צפויים בטלוויזיה כמה שידורים מעניינים. נוסף להתחלת הקרנת הסידרה המפורסמת שורשים ביום ה' 10.30 בערב, יאהבו בוודאי אוהדי סירטי המתח את מסך גדול מסך קטן של **אהוד מנור**. בפרק זה של הסידרה יביא המפיק **אהי־רון גוילדפינגר** סקירה על מירדפים נוסח הוליווד, תוך ניצול קטעים מן הסרטים הקלאסיים בנושא זה: בולית, דואל ומה נשמע, דוק (יום שני 8.30 בערב).

מי שיקדים בחצי שעה יגלה את פתרון אחת התעלומות הגדולות של רשות השי־דור: תפקידו של **ארי אבנר**, שהוא יועץ הרשות ואחד מחבריה של „סיירת המנכ"ל," כפי שמכונה חבורת הפקידים הבכירים ברשות שאין להם עבודה מוגד־רת.

אולם, ביום השני הבא הוא יופיע ב־תוכנית שורשים, לא זו של **אלכס הויי־לי**, אלא במיסגרת מורשה. ארי אבנר יהיה מנחה הדיון על חיפוש שורשים במישפחה היהודית, בעיקבות שורשים המקורי.

ביום השלישי הבא יצפו בוודאי שוחרי המוסיקה, יחד עם בני דור החיפושיות, בתוכנית שלמה המוקדשת ללהקה זו, במיסגרת הסידרה מילים ומנגינה (9.30 בערב).

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים!

בישולים

שישו ושימחו אין

אני, חמישה שבועות מהיום רצוף — מתהוללת במיסעדות. טעייערע גבס, איך הסתדרתי בלעדיך עד היום?

גבס! גבס!

בלהט הוויכוח נאלץ אגרופי לשכנע, כיוון שטיעוני הרופפים לא הצליחו.

הרמתי את ידי הימנית, ובכל כוחי הנחתתי זאפטה על השולחן. שניה מאוחר יותר כבר זחלתי על ארבע, בחיפושים אחר אצבעותי שהתפזרו.

„אין לך שום שבר!" זעף הבעל, כיוון שכל תינוק יודע ששבר מנצח.

„אין לך שום שבר," קבע הרופא החביב, ושלח אותי הביתה עם צרור קומפרסים.

התביישתי לחזור בידיים ריקות, כיוון שאז הייתי מוקעת בתור מגייסת מחלות שווא לצורך ניצחונות שפלים — דבר שכל אחד במישפחתנו עושה, אך נזהר מאד שלא להיתפס. מובן שברוב ייאושי התעקשתי על צילום.

איך חוסכים בהסברים

„לא נראה לי שיש לך שבר," אמר רנטגנולוג, הביט בנגטיבים, ומייד איתר אותו. שבור, שבור קומפלט.

חזרתי הביתה, מנפנפת עוד מרחוק בכפפת הקסיוס קליי האדירה.

„הצליח לך," קינא אלופי בפנים מכורכמות, ופנה בהכנעה לקבל את עול הגורל: חמישה שבועות גבס, והוא לא צודק בכלום.

למיטבח — בינתיים, שלום.

בריאות

שיקוי נפלא למשתעלים

עהא־עהא־עהא־עהא, פיזרה אמי אינפורמציה בכל הבית.

טוב, זה לא חדשות, אמרתי לה, אבל היא בשלה. ממשיכה להשתעל.

מה לא נתתי לה, רק שתפסיק עם הקולות האיומים. תה עם דבש, תה עם לימון, לימון עם סוכר, סירופ של בית־מירקחת — שום דבר לא עזר. אפילו הכרחתי אותה, בעונג רב, לשתות את הגוגל־מוגל הכי מגעיל בעולם, שהכנתי לפי מירשם שהיא בעצמה המציאה, והרסה לי איתו את כל הילדות, אבל גם זה לא עזר. לא נותרה לי ברירה אלא לצלצל לרב־מג הראשי.

„סבתא," הודעתי לה בטלפון, „הבת שלך משתעלת פרוע. היא פשוט לא מפסיקה עם זה. מה לעשות?" אחרי שורה של בדיקות היסטריות שכל מטרתן לוודא שבתה עדיין בין החיים, ושלא מרמים אותה, הסכימה סבתתי לספר לי מה עושים.

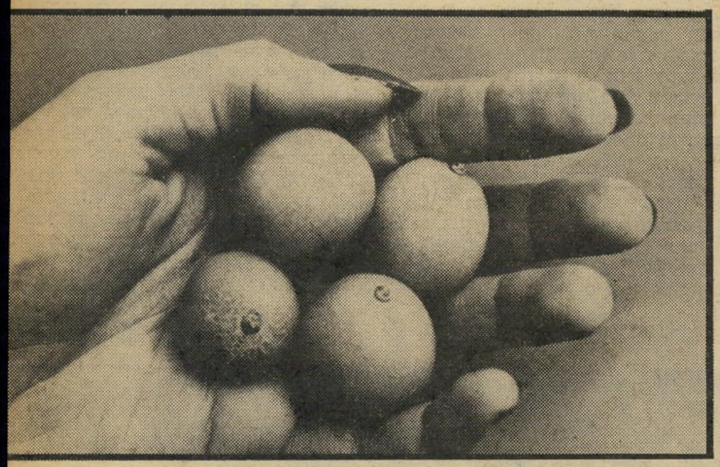
לוקחים חצי כוס חלב רותח, ומוסיפים חצי כוס מי־סודה קופצים. מערבבים, ושותים תים לאט.

לא האמנתי, אך במו־עיני ראיתי כיצד נרגע השיעול המשוגע.

שותים את הגועל־נפש הזה עד שהבטן עושה גלוק־גלוק, ומסרבת לאחסן יותר.

טעם החיים

תפוזים סיניים - קומקוואט

קומקוואט — גמדים

בדוכנו של ירקן־יקרן אחד בבן־יהודה, ניתן להשיג תפוזונים סיניים נגסיים, שאותם אוכלים על קליפתם העדינה, המתוקה והמבושמת. הם משגעים, ואין כמו־תם לניחוח בתוך ריבת־מירקחת מעשבית. הירקן היה דורש ארבעים ל"י לקי קומקוואט כזה, ואפילו לא מסמיק. אחשובת שואת שאלה של אימונים. כהמון שנים הוא נוקב מחירים שכאלה והוא בטח כבר רגיל.

ניתן להזמין תפוזונים אלה אצל הירהפרטי, כיוון שהם נמכרים בשוק הסיטונאי. בפעם הקודמת ביקשתי מהקוראים היודעים משהו על הפרי, לשלוח למערכת את המידע. העסק עבד שיגעון. קיבלדיווחים מפורטים, אשר החכימו אותי לפחות חצי קילו שכל. וכיוון שכך, בקשתי שטוחה לפניכם שוב. אנא.

מי מכיר מי יודע משהו על התפוסיניני, מה הוא אוהב, למה וכמה. תודה.

עיצוב פנים

אלף לילה ולני

בעיר הזו חיה ופועלת בחורה כאשר אהבתי: כולה רעש וצילצולים, חדוות חיים ושיגעון. מגיעה לכל מקום כמו סופה, ומשאירה אחריה נתיבים חרוכים בטעם עוז.

שמה של מיזרקת האנרגיה השופעת הזו הוא לני אורן. היא דוגמנית מצליחה, סוכנת־אופנה כישרונית, ונוסף על כך ומעל לכל, היא בעלת מישפחה.

אם מישהו ישאל איך אפשר לנהל מישפחה בטמפו שכזה, התשובה פשוטה. ילד אחד היא לוקחת תחת בית־שחי אחד, ילד שני תחת בית־שחי שני, את הבעל היא מעמיסה על הראש, ודוהרת.

באחרונה פלשה לני לתחום־פעולה נוסף — יצירת כרי־הרמון זרוקים, שהם הצעקה האחרונה בעיצוב הבית. כל כר היא ממציאה לחוד, תופרת, רוקמת ומעצבת עם חותם וחתימה אישית. אחר הבדים המייוחדים היא נוברת בשוק־הפישפשים, ואין מומחית ממנה בציד תחרות וקטיפות עתיקות.

כל העסק המשגשג התחיל בכך שהיתה מעצבת פינות של כיף לחברים. האנושות התחילה לאהוב מאד־מאד מה שהיא עשתה, וכיום כבר תולשים אותה בעניין מכל הצדדים. „מה לעשות", היא מצטחקת, וממשיכה להוריד כרים על העולם.

לני אורן ואלף כריה

פסוקו של מוטי הופמן

„הידידים הכי טובים של האשה ה
היהלומים, ושל הגבר — חשבונות־הבנ
שלו."

„כן, זאת טרגדיה עתיקה," מע
מאן־דהוא נשוי ומנוסה. „בכל פעם ש
לאשתי נולד ידיד קטן, מתפגר בבנ
שלי ידיד גדול."

פטנטים

איך מקבלים סטייק פילה רק כמו קצפת

עושים לו כל מיני פטנטים. עושים לו כל מיני פטנטים.

מעולם לא הבנתי כיצד קורה הדבר, שסטייק פילה המוגש במיסעדת יוקרה נמס תחת המזלג ואותו בשר פילה עצמו, כשהוא מוגש אצלי בבית, מצריך עזרה מאסיבית של כל מיני אינסטרומנטים נוסף של המזלג כדי שיהיה ראוי לאכילה.

את תעלומת הפילה הנמס פתר לי שף ראשי של מיסעדה תל־אביבית מעולה, הגובה מחירים אסטרונומיים עבור תבשילה ועדיין מלאה עד אפס מקום.

וזה הפטנט:

קונים סטייק פילה טרי, מאחסנים בתא ההקפאה, תחוך לפרוסות, עטוף היטב בניילון, במשך חודש וחצי. אחרי חודש וחצי מעבירים את פרוסות הסטייק לתוך סיר קטן, מכסים אותן לגמרי בשמן רגיל עמוק, ומאחסנים למשך עשרה ימים נוספים, כשמדי פעם הופכים אותן בתוך השמן — בתא המקרר הרגיל, לא בהקפאה.

מוציאים כעבור עשרה ימים, מנגבים, מחכים עד שהפרוסות מתחממות לטמפרטורת החדר, ומטגנים בחמאה עד שמתהווה קרום דקיק והתוך עדיין נא. מי שמתגעגע לבשר רך רך ונימוח, מוזמן בזאת לנסות את העניין.

תאי הבשר מתפרקים לאט־לאט בתוך תא ההקפאה, מבלי שהבשר עצמו יתקלקל. תהליך ההתפרקות נמשך בתוך המקרר, והשמן העוטף בשר זה מכל צדדיו מרכך, ומגן מפני עיפוש. אין שום אפשרות להסביר איזה הבדל משמעותי מתקבל מהפטנט. צריך פשוט לטעום כדי להבין.

ואנא, בשם אלוהים, לא להרוג את הסטייק באופן ברבארי, בשיטה הרצחנית הקרוייה well done.

זהו.

מאורי יקירתי,

בעדי ואני מאוהבים מאד, אב
לפעמים אנחנו רבים, ואז הו
מרים עלי יד. איך להתייחס, ומ
לעשות זה?

משאלתך אני מסיקה, שבעלך אינו מש
תייך על הגזע המרביץ לאשה מסיבות ש
מסורת, בצורה מאורגנת. אם הוא כן שיי
הדבר היחידי שביכולתך לעשות הוא לד
ציב רווחים משמעותיים ביניכם, כשגם ג
מפריד באמצע, ליתר ביטחון. קל מא
להציע גירושין, אך קשה מאד לבצע.

לכן, בכל מיקרה של הפעלת שיכנועי
גופניים, ככל שזה יישמע מטורף ומסוכ
מומלץ לעזוב את תפקיד הפאטמה, ולהר
ביץ חזרה.

למכות יש מקום בתוך מיסגרת הני
שואין רק בתנאי שהן לובשות אופי ש
התגוששות חופשית. „תפוס כפי יכולתך
— זהו המוטו. מי יודע, אולי בלהט הקר
תתפסי משהו בעל ערך, והתוצאה שתת
קבל אז תהיה בעלת ערך גדול עוד יותר

(המשך מעמוד 23)

הכן ברציונות ואמינות קריאתנו ההיסטורית: מלחמת אוקטובר תהיה המלחמה האחרונה."

צריך היה ליטול דברים מהקשרם, להסתמך על חצאי משפטים ועל הצהרות שהם בבחינת מס־שפתיים שסאדאת חייב לעולם הערבי ולעמו, כדי לצייר את נאום סאדאת בתדמית קיצונית ותוקפנית.

יום קודם לכן, בעת שהופיע במסיבת עתונאים עם שר־החוץ האמריקאי סיירוס ואנס, על רקע תפאורה פאסטוראלית בי־מידשאת ארמון סכר־הברכה שמחוץ לקאהיר, נראה אל־סאדאת נרגז וכעוס. הוא הירבה לחזור ולהשתמש בהגדרת השחתצנות והיהירות כלפי העמדות הישראליות וכלפי נאומיו האחרונים של בגין. על סמך זה ניתן היה להסיק שנאומו במועצת־העם עלול להיות חריף יותר. מה שאירע היה בדיוק ההיפך. במועצת־עם היה סאדאת שליו ונינוח יותר, נכון יותר לפתוח את הדלת שזה עתה טרק.

נקודת המפתח של הנאום היה אותו ובהודעותיו הפומביות: ישראל מכירה כשם שהכירה בעבר בריבונות המצרית המוחלטת על כל חצי האי סיני.

ההסתבכות הפנימית בישראל סביב בעיית יישובי פיתחת רפיח החלה רק אחר־כך. ההצהרות על אי הנכונות לפנות את היישובים והצורך להגן עליהם, הם ש־בישרו את השינוי בעמדה הישראלית.

סאדאת האמין, ככל הנראה, בתחילה כי הצהרות חדשות אלה הועלו רק כטענת מיקוח, על מנת שניתן יהיה לקבל ממנו ויתורים מפליגים יותר בשאלת הגדה וה־הגדרה העצמית לפלסטינים. משום כך הסכים לכינוסן של שתי הוועדות המקבילות בשיחות השלום.

בדיונים שהתנהלו בישיבות הוועדה הצבאית בקאהיר הסתבר כי הפערים בעמדות שני הצדדים בנושאים הצבאיים והטחוניים הם קטנים מכפי שאפשר היה לחזות מראש. כמעט בכל הנושאים ש־הועלו לדיון הסתמנו מיד נקודות הסכמה ונכונות לפשרה.

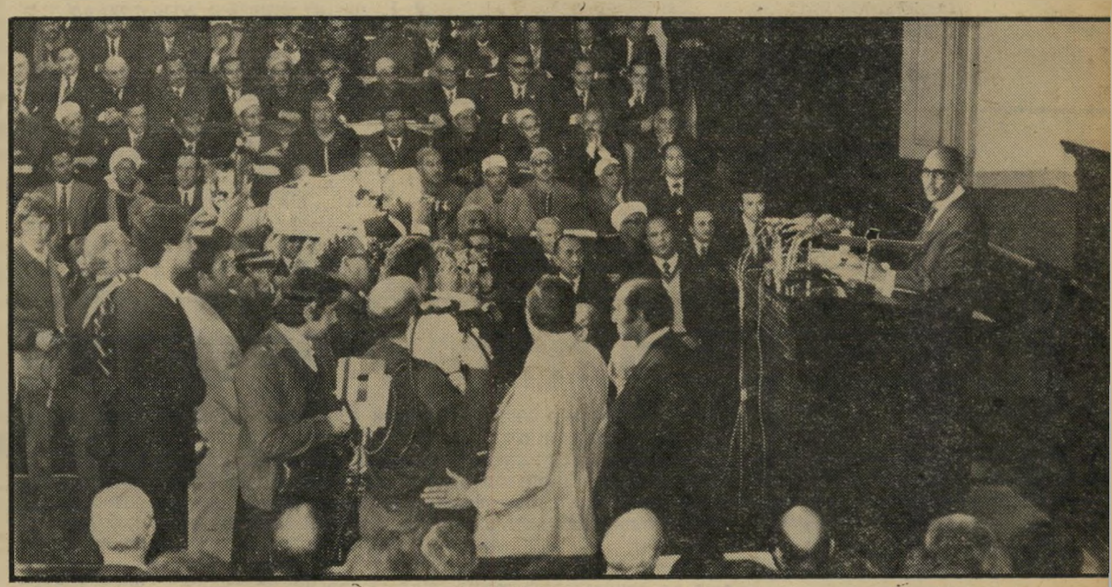
בתום שני ימי הדיונים היה ברור לשני תרה כוונה פשוטה: משמעותה היתה נכונות ישראלית להכיר בריבונות המצרית על יישובי הפיתחה.

הדברים צריכים להיאמר בפירוש כדי שלא יישאר כל מקום לספק: פינוי יישובי הפיתחה או השארתם תחת ריבונות מצרית היה מאפשר השגת הסכם מצרי־ישראלי תוך זמן קצר, אפילו תוך הסתכנות מצרית בכך שהדברים יתפרשו כהסכם נפרד.

תמונת מציאות מסולפת

הדבר ממנו חששו המצרים הוא שישראל תוציא מהם ויתור בנושא הפלסטיני מבלי לתת את התמורה בסיני.

זו היתה הסיבה, כך הסבירו בקאהיר, בגללה עיכב סאדאת את יציאת המשלחת המצרית לכינוס הוועדה המדינית בירושלים. זו היתה הסיבה שהניעה אותו להניק ראיון ראשון לעתונאי ישראלי, כתב

צלמים במלאיה

צלמי עיתונות וטלוויזיה מצטופפים לפני דוכן הנאומים של אולם המועצה הלאומית המצרית, בעת שהנשיא סאדאת מתחיל בנאומו. בפרלמנט המצרי מותר לצלמים להיות נוכחים באולם עצמו בעת הדיונים, וכדי לפנות להם מקום מצטופפים חברי־המועצה על ספסליהם. בעת נאומו של סאדאת פינו חברי המועצה מקומות גם לשני צלמים ישראלים ולשלישי העולם הזה בקאהיר. בניגוד לרושם שהתקבל בארץ היה נאום סאדאת מתון.

הצדדים כי נותרו רק שתי נקודות מחלוקת העומדות בדרך להשגת הסכם:

- בעיית גורל היישובים בפיתחת רפיח.
- בעיית צורת הניסוח של זכות ההגדרה העצמאית לפלסטינים בגדה המערבית וברצועת עזה.

עניין של שבועיים

יזן נמצא פתרון לשתי בעיות אלה, היו כל שאר הבעיות נפתרות בצורה מהירה יותר מכפי שמישהו בישראל מעלה בדעתו. בניגוד מוחלט לטענות שנשמעו בארץ כאילו עניין המשא־ומתן עם המצרים הוא עניין של חודשים ושנים, מדובר היה בשבועות ספורים בלבד. בקרב חברי המשלחת הישראלית בוועדה הצבאית בקאהיר היתה הרגשה שניתן להגיע להסכם אם המצרים אפילו תוך שבועיים. ההסכם נראה כבר בטווח של הישג־יד.

אולם פתרון בעיית יישובי פיתחת רפיח היה כרוך בפתרון בעיית המימשל העצמי לפלסטינים.

כאשר עזב שר־הביטחון עזר וייצמן את קאהיר בדרכו לירושלים נראה היה כי המהלכים הבאים יתנהלו במהירות: המצרים יסכימו בירושלים לנוסחת פשרה אמריקאית בקשר לזכות ההגדרה העצמית של ערביי השטחים שפירושה ויתור מצרי מהותי בתחום זה. בתמורה תצהיר ישראל על הכרתה בעיקרון של החזרת שטחים שנכבשו במלחמה.

הצהרה משותפת על עיקרון זה היתה חשובה למצרים כדי שלא יראה כאילו הם דואגים לאינטרסים שלהם בלבד. על סמך עיקרון זה ניתן היה לפתור לא רק את בעיית יישובי הפיתחה אלא גם להשאיר מקום להצטרפות הסורים והירדנים לוועד־השלום.

אולם מאחרי הדרישה להצהרה זו הסתתרו כוונות פחות טהורות. ראש הממשלה מנחם בגין ביקש להשתמש בהצהרה זו כדי לשכנע את הציבור בישראל כי הוא הצליח להשיג מהמצרים ויתור מפליג בשאלת הגדה, ויתור שיאפשר לו לסלק את שאלת הגדה מסדר־היום הציבורי בישראל.

תמורת ויתור ויתור

התחייבה נועדי שתי הוועדות, הצבאית והמדינית, לפעול לפי דגם חוק הכלים השלובים.

כאשר החלו דיוני הוועדה הצבאית בקאהיר כבר היה ברור לסאדאת שבעקבות מה שאירע בישראל בשבועות האחרונים סביב יישובי פיתחת רפיח, חלה נסיגה בעמדת הפתיחה הישראלית.

מקובל היה עליו ועל חברי ממשלתו כי ממשלת־ישראל מתכוונת להגיע להסדר בגושה המצרי תמורת נסיגה לגבול הבינלאומי. מנחם בגין עצמו חזר ואישר לו זאת בשיחות הפרטיות שהתנהלו ביניהם בהזדמנויות הפומביות.

קטע בו הסביר למעשה סאדאת בפעם הראשונה את הסיבה שהניעוהו לפוצץ את שיחות הוועדה המדינית בירושלים. היה זה הקטע בו אמר סאדאת: „הישראלים ניהלו את השיחות תוך הערמה עלינו... אל נשכח את הכרזתו של בגין בעניין היישובים שלו, שנגדה מכל וכל את מה שהוא עצמו אמר לי בשיחתו איתי בחג המולד... הם מבקשים להרחיק זמן ולהערים על מצריים, היו לי הוכחות מוחשיות לניסיון הזה."

הניסיונות שנעשו השבוע בירושלים ליצור תמונת־מצב על פיה חזר בו כאילו סאדאת מעמדותיו היסודיות והעלה תביעות חדשות לגבי נסיגה ישראלית מרמת הגולן ומהגדה המערבית ורצועת עזה לפני שיהיה מוכן לדון בנסיגה מסיני, אינם אלא אחיזת־עיניים והולכת־שולל. בקאהיר נראו הדברים בצורה שונה לחלוטין. שם היה ברור מעל לכל ספק, לא רק למצרים, אלא גם למשקיפים הזרים ולחלק מהישראלים ששהו שם בשבועיים האחרונים, כי רק שינוי עמדתו של מנחם בגין באשר לגורל היישובים בפיתחת רפיח הוא שגרם לפיצוץ השיחות.

יזן נמצא

פתרון לשתי בעיות אלה, היו כל שאר הבעיות נפתרות בצורה מהירה יותר מכפי שמישהו בישראל מעלה בדעתו. בניגוד מוחלט לטענות שנשמעו בארץ כאילו עניין המשא־ומתן עם המצרים הוא עניין של חודשים ושנים, מדובר היה בשבועות ספורים בלבד. בקרב חברי המשלחת הישראלית בוועדה הצבאית בקאהיר היתה הרגשה שניתן להגיע להסכם אם המצרים אפילו תוך שבועיים. ההסכם נראה כבר בטווח של הישג־יד.

אולם פתרון בעיית יישובי פיתחת רפיח היה כרוך בפתרון בעיית המימשל העצמי לפלסטינים.

כאשר עזב שר־הביטחון עזר וייצמן את קאהיר בדרכו לירושלים נראה היה כי המהלכים הבאים יתנהלו במהירות: המצרים יסכימו בירושלים לנוסחת פשרה אמריקאית בקשר לזכות ההגדרה העצמית של ערביי השטחים שפירושה ויתור מצרי מהותי בתחום זה. בתמורה תצהיר ישראל על הכרתה בעיקרון של החזרת שטחים שנכבשו במלחמה.

הצהרה משותפת על עיקרון זה היתה חשובה למצרים כדי שלא יראה כאילו הם דואגים לאינטרסים שלהם בלבד. על סמך עיקרון זה ניתן היה לפתור לא רק את בעיית יישובי הפיתחה אלא גם להשאיר מקום להצטרפות הסורים והירדנים לוועד־השלום.

אולם מאחרי הדרישה להצהרה זו הסתתרו כוונות פחות טהורות. ראש הממשלה מנחם בגין ביקש להשתמש בהצהרה זו כדי לשכנע את הציבור בישראל כי הוא הצליח להשיג מהמצרים ויתור מפליג בשאלת הגדה, ויתור שיאפשר לו לסלק את שאלת הגדה מסדר־היום הציבורי בישראל.

בן החסות

(המשך מעמוד 27)

בהסכם הקנייה נירשם שמיטרני יכול למכור את ההסכם בכל עת, כרצונו. והוא אכן עשה זאת, כאשר מיזרחי נעצר.

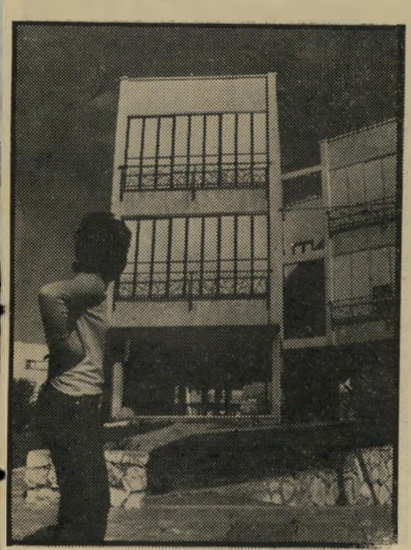
המספרה של אשתו, מספרת ונדה ב־רמת־אביב, ממושכנת גם היא. את החנות משכן ב־650 אלף לירות. אורי מיזרחי, אחיו, מישכן בשבילו את מכונית האופל שלו, ואחיה של ונדה, ארמנדו מסיקה, הלווה לו כ־250 אלף לירות. האח הזה ניהל גם את החנות ברחוב דיזנגוף. הוא נעצר לפני ימים אחדים.

כל זה לא הספיק כדי להוציא את מיזרחי מן הבור. מקבלן רמת־גני ידוע לוה למעלה מ־700 אלף לירות. מקבלן אחר, רמת־גני גם הוא, לווה כ־900 אלף לירות. מארבעה בעלי עסקים לווה כ־250 אלף לירות מכל אחד. לכולם אמר שיפרע את חובותיו כעבור חודשיים.

כאשר לא עמד בהבטחותיו החלו הנושים ללחוץ עליו. כל הכסף שהילוו לו הוא כסף שחור, כך שפנייה למישטרה לא באה בחשבון. לפני חודש פרץ אל ביתו אחד הלווים, ואיים עליו באקדח שיחזיר לו את כספו.

באותה עת כבר נאלץ להשתתף בהונאה הגדולה שתיכננה החבורה. הוא אמור לקנות יהלומים בסכומי עתק ולשלם תמורתם בצ'קים בנקאיים מזוייפים של בנקים ב־חו"ל. לאחר מכן היה צריך לברוח מן הארץ, עם היהלומים.

כדי להרגיע את נושיו ביקש מיזרחי את עזרתו של רחמים אהרוני, שזימן ישיבה של כל הנושים בביתו של שוקי. בארוחת ערב משותפת הסביר לכל הנושים הגדולים, שישה במיספר, שעליהם לחכות עד ה־18 בינואר. לאחר תאריך זה יוחזר להם כל כספם. רק אחד מן הנושים

ביתו של שוקי
נושא לקינאה

העז להתייצב מול אהרוני ולדרוש ממנו צ'ק חתום תמורת הסכום שמיזרחי חייב לו. אהרוני לא הסכים לחתום, ושוקי מיזרחי נאלץ למשכן גם את ביתו שבשיכון דן לטובת אותו נושה.

לאחר שעשה זאת נשאר למעשה בחוסר כל. לשוקי מיזרחי אין היום אפילו אגורה שחוקה אחת בבנקים. אם אנשי החבורה לא יעזרו לו במימון עורך־הדין, לו ולאשתו, יוותר ללא הגנה. מאחר והתרמית הגדולה נתגלתה, איבד מיזרחי גם את אמונם של אנשי בורסות היהלומים בארץ ובעולם.

כאשר נעצר על־ידי המישטרה גוייסו מיטב החוקרים כדי לקבל ממנו הודאה כתובה באשמתו. נשקלת גם האפשרות להחתים את מיזרחי על הסכם עם פרקליטות תל־אביב. לפי ההסכם יוכר כעד מדינה. אהרוני, לעומת זאת, כמעט ולא נחקר.

בבית־המישפט הביט בו רחמים אהרוני במבט מאיים. נודע לו שמיזרחי פורץ בבכי בשעות החקירה והוא חושש מכך. ידוע לו שאם יישבר מישהו מן העצירים, יהיה זה יהושע מיזרחי.

ביום אשלישי האחרון הוארך מעצרו של מיזרחי בשבעה ימים נוספים. מדברי הסופט ניתן להבין שמיזרחי ישאר בתא המעצר כל זמן שהמישטרה תבקש זאת.

„עתה," אמר אחד מחבריו, „אם יתמזל מזלו, יוכל לשוב ולהיות נהג מונית — יהיה לו פחות כסף אך גם פחות צרות."

במדינה

(המשך מעמוד 31)

לבסוף לשבות רעב. לדבריו אימו החוקרים כי אם לא ידבר ישאר בכלא לזמן בלתי מוגבל. כן סיפר שהפשיטו אותו; שירקו עליו ושמשכו בשערותיו. לבסוף חתם על הודאה כתובה בעברית, למרות שאינו יודע כלל את השפה."

כאשר סיים השופט לקרוא את החלטתו, הרכין עלי את ראשו ואמר: "טוב, לפי חות, שאבא לא רואה אותי במצבי..."

אביו נפטר כמה ימים קודם לכן, כשעלי כבר היה עצור.

מישפט

עוזש כפול

החייל הדרוזי אנס — ונידון ל־מאסר ממושך ולנידוי ל־נצח

כשיצא חמזי סאברי (20) את התחנה המרכזית בירושלים ב־2 ביוני 1977, ועלה יחד עם שני חבריו ליחידה הדרוזית לאו־טובוס לתל־אביב, לא שיער כי הנסיעה תסתיים לגביו מאחרי סורג ובריח.

שלושה החיילים הדרוזים עלו לאוטובוס וחמזי, בחור נאה בעל פני נער ושתקן

פרקליט משגב
בלי חקירה נגדית

מטיבעו התיישב ליד נערה יפהפיה. שני חבריו תפסו את המושב שמאחוריהם.

גם שכנתו־למושב של חמזי שרי לבקו (19), לא תיארה לעצמי כי תהיה זו נסיעה שונה מן הרגיל. שרי, אזר־חית ארצות־הברית, הגיעה לישראל במיס־גרת תוכנית לימודים מיוחדת לסטודנ־טים יהודים מתנועת יהודה הצעיר, ביוו־מת הסוכנות היהודית.

הצעירה, תושבת מילווקי, שהתה חמי־שה חודשים בקיבוץ כפר־רופין, ולאחר־מכן נשלחה למושב חצבה ומשם לאוני־ברסיטה העברית בירושלים, והתגוררה בבית ריקליס שעל הר־הצופים. באותו יום נסעה לנמל־התעופה לוד, לקבל את פני חברתה שעמדה להגיע מארצות־הברית.

במשך הנסיעה שוחחו הדרוזי האמרי־קאית, היא בעיברית מגומגמת והוא בעיב־רית מגומגמת משלו. החיילים שישבו מאחוריהם העידו, מאוחר יותר, בבית־המישפט, כי השיחה היתה לבבית עד כדי כך שחמזי אף כרך את זרועו סביב כתפה בלא שתתנגד. הם גם סיפרו כי כשירדה הצעירה מן האוטובוס ברמלה ירד אחריה חמזי, ששינה לשם כך את תוכניותיו ה־מקוריות. אחד החיילים סיפר כי השניים ירדו מן האוטובוס יד־ביד.

35 כדורים. על מה שהתרחש לאחר־מכן העידה שרי בדלתיים סגורות לפני בית־המישפט. היא סיפרה כי היא והנאשם עמדו במשך עשר דקות על כביש רמלה־לוד וניסו לעצור טרמפ, אך לשווא. השעה היתה שבע בערב, והמטוס ובו חברתה, עמד לנחות בתוך זמן קצר.

היא הבחינה בשלטים שהכריזו כי המר־חק מן המקום שבו עמדו ועד לנמל־התעו־פה הוא ארבעה קילומטרים בילבד והציעה לחייל, כך סיפרה, ללכת לשם ברגל. הם פנו לשביל בקירבת כלא רמלה ושם, לדב־ריה, תקף אותה החייל, אף איים עליה ברובה גליל שהיה ברשותו, ואנס אותה. התביעה האמינה לצעירה, וביססה את אמונה על כך שהצעירה אמרה כי הנאשם איים שיירה בה 35 כדורים. התובעת ה־צעירה, עדנה פלג, הסבירה: "היא אמרה במפורש שהוא יתקע בה 35 כדורים, וזהו בדיוק מיספר הכדורים שמכילה מחסנית של רובה גליל. מגיין ידעה זאת הצעירה האמריקאית, אילמלא איים עליה הנאשם?"

כשסיימה את מסירת עדותה, שבמהלכה פרצה בבכי קורע־לב, חזרה שרי לבקו לארצות־הברית, והמשך המישפט התנהל שלא בנוכחותה.

בשבוע שעבר גזר בית־המישפט המחוזי בתל־אביב, שישב בהרכב השופטת חנה אבן־אור, ישראל גילעדי ויוסוף חאג' יחיאה, על חמזי סאברי עונש מאסר בן ארבע וחצי שנים. אך קודם־לכן הביאו התביעה וההגנה אנשי־דת, כעדים, וכך הפך מישפט האונס מאבק בין־דתי.

נידוי לנצח. ראשונה נקרא אל דוכן העדים הרב יוסף וירניק, עד התביעה, שהתנדב לבוא לבית־המישפט מרצונו ול־הסביר את חומרת המעשה ואת המשמעות הנובעת ממנו לגבי העלייה היהודית מאר־צות־הברית. הרב וירניק הסביר כי הנזק שייגרם לניסיונות הנעשים להעלות סטו־דנטים יהודים ארצה יהיה עצום. הוא טען כי לא זו בילבד שלבנאסת נגרם נזק רב והיא נטשה את כוונתה לעלות לישראל וחזרה מייד למולדתה, אלא שהדבר יפגע גם בתנועת יהודה הצעיר עצמה, כיוון שמעשה האונס ירתיע צעירות יהודיות אחרות מלעלות ארצה.

עורך־הדין חיים משגב, הסניגור שמונה לנאשם מטעם צה"ל, נמנע מלחקור את הרב וירניק חקירה נגדית. לעומת זאת שלף מאמתחתו עד משלו, את השייך אבו־רוקאן לביב, מי ששימש במשך שמונה שנים כחבר־כנסת ומכהן כיום כשופט ב־בית־הדין הדרוזי. השייך לביב סיפר כי הוא מכיר את מישפחת הנאשם היטב, וכי זוהי משפחה טובה ומכובדת.

אבי הנאשם, סאלם סאברי, נהג־מונית במיקצועו, ערק מיחידות הצבא הסורי בתקופת הקמת המדינה. בסוריה השאיר אשה ושתי בנות ובישראל, בכפר עוס־פייה, הקים לו מישפחה חדשה. בנו הבכור משרת גם הוא בצה"ל ויש לו עוד בת צעירה. האב, כשני בניו, שירת בצה"ל ונחשב אדם הגון ומהימן.

השייך הכריז כי לא די בעונש שבית־המישפט יטיל על הנאשם, אלא שהצעיר ינודה עד עולם מהעדה הדרוזית, כמינהג העדה. הוא רמז כי לא רק הנאשם ייפגע אלא גם כל מישפחתו, והסביר כי יקשה על אחיו הבכור של הנאשם, שישב באו־לם במדי צה"ל, למצוא לו אשה. יש לה־גיד, אמר, כי האחות הצעירה לא תינשא לעולם כיוון שאיש מבני העדה הדרוזית לא ירצה לבוא בקשרים עם מישפחה ה־עוטה קלון. השייך הסביר כי למיקרה ה־אנס חברו כמה גורמים יחדיו.

הוא הסביר כי חמזי סאברי הצעיר בא מהחברה הדרוזית הסגורה, ונקלע למצוקה כיוון שחברה זו אינה מתירה מיפגש בין גברים ונשים לפני הנישואים. ואז, בגיל 18, התגייס לצה"ל ונפל לתוך החבריה המתירנית הישראלית. כאשר פגש בבחו־רה היפה, פירש את פתיחותה פירוש מוטעה.

אמא מתנכרת. אחרי ששמע בית־המישפט את העדויות ואת חוות־הדעת, יצא להתייעצות. הנאשם, לבוש מדי צה"ל ישב על הספסל בין שני שוטרים. צלקת עמוקה חרצה את פניו מאוזנו עד שפתיו, ופניו היו חבולים. הוא לא הוציא הגה מפיו. סניגורו סיפר כי הוא גילה לו ש־חתך זה, הידוע בעגת בתי־הסוהר בשם "צלקת "המאניאקים" נגרם למלשינים ול־משתפי־פעולה. את החתך ביצעו אסירים ערבים שאיתם ישב חמזי בכלא דמון. הם קראו לו בוגד בגלל היותו דרוזי ובגלל שירותו בצה"ל.

אחרי התייעצות ממושכת התכנס בית־המישפט שוב, והנשיאה התורנית, חנה אבן־אור, קראה את גזר־הדין.

כשסיימה את דבריה קם הנאשם, לא העז להביט באביו ובאחיו שהשפילו את עיניהם, ויצא את האולם.

עם תום המישפט אמר האב: "הבן שלי יישא כל החיים שלו בעונש של נידוי חברתי. אמא שלו לא באה לבקר אצלו. בשבילה הוא לא הבן שלה יותר."

חשודה ירימי
הַתְעַלפויות לפי הצורך

סמים

קינה בהיכל

מעצרם של 19 חשודים בסחר וב־אחזקת הרואין גרר הצנה גדולה בבית־המישפט

להיכל הצדק בתל־אביב יש מקוננות משלו. המתמחות בבכי קורע־לב, בהת־עלפויות ובמהלומות על החזה. השוטרים בבית־המישפט, השופטים ועורכי־הדין מכירים אותן, ומתייחסים אליהן בחביבות ובחיוך סלחני.

אחת מאותן מקוננות מיקצועיות היא שולה ירימי (30), אם לחמישה ילדים ה־נמצאת עתה בחודש השישי להריונה, והיא ידידתו ואם ילדיו של דויד כהן, המכונה "זקן".

איתו ועם 19 אנשים נוספים נעצרה שולה, לילה אחד, לפני כשלושה שבו־עות, כחשודה בסחר ובאחזקת הרואין.

ב־4 בינואר השנה קיבלו אנשי היחידה המרכזית מידע, כי בחניון שברחוב לוויי־סקי פינת שדרות הר־ציון בתל־אביב, ה־שייך לעירייה, מתנהלת תחנה למימכר סמים מסוכנים.

87 גרם הרואין. גילוי זה של אנשי היחידה המרכזית הביא למעצרם של כל 19 החשודים. לפנות־בוקר נערך חיפוש בביתו של דויד כהן ("זקן"), שם היו אותה שעה מקס עמרה ואברהם מסושניק המכו־נה "אבי". מתחת למזרון נמצאו גרם אחד של הרואין, גרגרי הרואין ועטיפות־נייר ריקות לאריזת הסם המסוכן. כן נמצאו סכין קפיצי ו־6,600 ל"י במזומנים. בחי־פוש בביתו של מקס עמרה, שבשכנות, נמצאו שישה כדורים שנחשדו כסמים וכסף מזומן בסך 5,178 ל"י. המישטרה עצרה את אשתו של עמרה, יפה, וכן את ידידתו של "זקן", שולה ירימי שגם היא נמצאה שם.

בעת החיפוש הגיעו לדירה, ברווחים של כמה דקות, גוהג"ה סעיד, יצחק עמיאל, זכריה שרפא, חמיס עלאבין, שימעון ומשה אלימלך, יוסף זייד, עומר ברנסי, עמאד שבוטה, דויד אלפסי ומסרי קמי־ליה.

כולם נעצרו בו־במקום. אחרי שנלקחו לבית־המעצר נערכו בבתיהם של עמאר שבוטה, דויד כהן ומקס עמרה חיפושים נוספים, ונמצאו עוד 16 גרם הרואין ו־124 גרם חשיש שהוסתרו באדמה.

בסך־הכל הצליחו אנשי היחידה המר־כזית לתפוס באותו לילה 87 גרם הרואין ו־590 גרם חשיש.

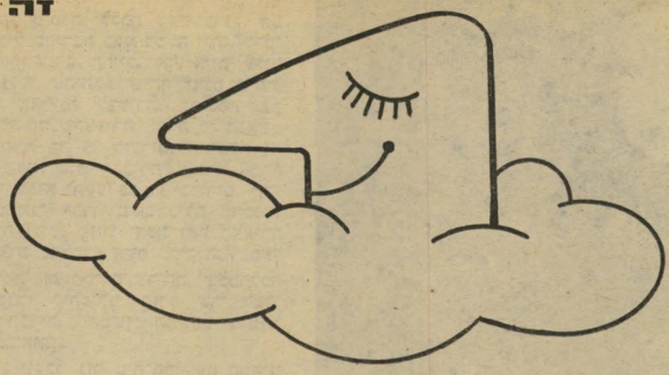
איש היחידה המרכזית רס"ר רפאל בראונשטיין, שייצג את המישטרה, ביקש מבית־המישפט להאריך את מעצרם של האב והבן שבוטה אלדה עטייה, "זקן", עמרה ואשתו, מיסושניק, ושולה ירימי ב־15 יום, ושל שאר הנאשמים בשיבעה ימים.

זעקות־שבר. שולה ירימי סיפרה ל־בית־המישפט כי היא עובדת כמארחת בבאר ארמון, וכי חמישת ילדיה שנולדו מחוץ לנישואין — נמצאים אצל אמה בכרם התימנים. כשעבר במיזנון רס"ר בראונשטיין, הקימה קול זעקה מרה: "אני אזרוק את הילדים שלי בלישכת הסעד! אני אהרוג את התינוק שבבטן שלי! ככה לא מתביישים? עוצרים בנאדם חף־מפשע?" כשהתרחק הרס"ר בראונ־שטיין שאלה את פרקליטה, עורך־הדין צבי לידסקי המגן על שמונה מבין 19 החשודים: "גר, עשיתי טוב? אתה חושב שזה ישפיע?"

אך בכך עדיין לא הסתיימה ההצגה ה־גדולה של שולה. ביום השישי האחרון הובאו מוחמד ועמאר שבוטה, "זקן" ואל־דה עטייה לבית המישפט לשם הארכת מעצרם. שולה הגיעה לאולם המעצרים, לקחה "זינוק" מתחילת הפרוזדור והגיעה לאולם בית־המישפט כשהיא קיצרת נשי־מה ומתעלפת־למחצה. אך ידיד שלה ש־היה במקום העיר לה כי היא עושה את ההצגה במקום מלא־נכון וכי עליה לע־לות לקומה החמישית, לאולמו של השו־פט חיים שטיינברג, לשם יובאו החשו־דים ובהם ידידה "זקן", אבי ילדיה.

היא עלתה לקומה החמישית, נכנסה לאולמו של השופט שטיינברג ומייד החלה בהצגות התעלפות. השופט שחשב אותה בטעות לערביה, הורה לה בערבית לצאת מהאולם, כשהוא מצווה על השוטרים להשקותה במים. היא הוצאה ונשכבה על הספסל בחוץ. אך את ה"פינאלה" שמרה לרגע שבו החליט השופט להאריך בשנית את מעצרו של אבי ילדיה. צעקותיה ו־בכייה הקולניים העלו חיוכי מבוכה אפילו על פני ידידה כסוף־השיער.

זה נהדר - זה יצהר

פרסום 9 83/60

חדש!

אנו לא הולכים עם האף בטננים...

6 + 4 פעמים ברציפות, זכה ממ — קצף־גילוח
ומשחת־גילוח בתארים:
"המוצר הנבחר",
ו"הקנייה הטובה ביותר"!!!
מובן שאנו גאים ומלאי סיפוק: לעמוד יום־יום למבחן
על פניו של הגבר הישראלי, ולזכות שנה־שנה בתארים,
זה מעיד על דבר אחד: איכות, שאין גבוהה ממנה בישראל!
וזה גם מוכיח, שאנו לא הולכים עם האף בעננים, אלא
ממשיכים לשמור בהקפדה על האיכות העליונה של
מוצרינו, וממשיכים להציע לגבר הישראלי את מה שטוב
לו באמת: ממ!

אני עושה את זה עם **ממ** תכשירי גילוח וטיפוח לגבר המודרני

אתה והלירה

כל סוכנויות „ליילנד" בישראל לרמי אונגר

איש העסקים הצעיר **רמי אונגר** (31), חתם בעת האחרונה על חוזים עם הנהלת „ליילנד" אנגליה, לפיהם קיבל לידיו את סוכנות הייבוא והחלפים לכל דגמי המשאיות והאוטובוסים של החברה, וב־1 ביוני יקבל גם את כל דגמי הרכב הפרטי. „ליילנד" כבר הודיעה לסוכניה בישראל, „ליילנד" אשדוד, השייכת לאחים אלקון ול„עץ־לבוד", על הפסקת הסוכנות שלהם. כן הודיעה **לליאו גולדברג** על הפסקת הסוכנות של מיני־מיינור ול„חברה הישראלית למובילים" על הפסקת הסוכנות של רכב אוסטין. חיקף העסקים המשוער של סוכנויות „ליילנד" בישראל בערך כספי נוכחי הוא מיליארד לירות לשנה.

באחרונה התחלפה הנהלת „ליילנד" אנגליה וממשלת בריטניה מינתה כמנהל מטעמה איש־עסקים, את **מייקל אווארד**, שהחליט על ריכוז עסקי החברה וחלו־קתם לשלוש חטיבות. האחת לרכב נוסעים, השניה למשאיות והשלישית לעסקים בינלאומיים. כתוצאה מכך תאוחדנה כל הסוכנויות בחו"ל שהיו בידי סוכנים נפר־דים למיפעלים נפרדים של החברה, כמו רובר, אוסטין, מיני, טריומף. הדגמים החדשים של החברה ישאו שם אחיד — „ליילנד", עם כינויים לסוגים השונים.

גורמים ישראלים שונים ניסו לקבל את הסוכנויות בישראל. לאחר פשיטת הרגל של „מיפלי שובינסקי" הוזנח יבוא „ליילנד" לישראל. הקואופרטיבים לתחבורה, שהיו הקניין העיקרי, עברו לדגמים אחרים, כאשר סוכני „ליילנד" בישראל לא סיפקו דגמים חדישים של אוטובוסים, וזאת מסיבות לא ענייניות. גם לגבי משאיות העדיפו היבואנים של „ליילנד", האחים אלקון, לייבא רכב של „מאק", שהם סוכניו הבלעדיים.

רמי אונגר החל את עסקיו כסוכן של מיפעלי החשמל הבריטיים „סמית", ורכש לפני כמה שנים את סוכנויות הייבוא של „לאנצ'ה" בישראל ושל „אוטוביאנקי". במקביל הוא מייבא ציוד חקלאי לישראל ולאיראן, ובאחת העסקות האיראניות היה שותף עם **דויד קוליץ ועזר וייצמן**. הייבוא לישראל של ציוד חקלאי הוא בהיקף של 20 מיליון לירות לשנה. הייצוא לאיראן הוא בהיקף של 900 אלף דולר לשנה. היקף הייבוא של מוצרי „סמית" נע סביב 5 מיליון לירות.

אונגר הצליח להחדיר את „לאנצ'ה" ו„אוטוביאנקי" לשוק, בעיקר לחברות ההשכרה. מגעיו עם „ליילנד" נשאו פרי והוא שיכנע את האנגלים לתת בו את אימונם. כך קיבל את הסוכנויות המלאות. כדי לטפל בסוכנויות החדשות קיבל לעבודה כמנהל־מכירות את **יגאל שני**, שהיה מנהל המכירות של „פורד", ואת **שלמה ברוש** מ„נתיבי איילון" כמנהל הכספים. אונגר הביא ארצה אוטובוס חדיש ומסרו ל„אגד" ול„דן" לנסיון. בשלב ראשון מדובר על הזמנת 1600 אוטובוסים, שיורכבו במיפעל „הארגז". אונגר רוצה לייבא גם את דגמי המשאיות החדישים, מסוג „מראתון", וכבר פנה בעניין זה לשר־התחבורה **מאיר עמית**.

בתחום הרכב הפרטי רוצה אונגר להביא בשנה הראשונה 1200 מכוניות ובשנה השלישית 2500. הכוונה לייבא כ־15% „מיני", 40% „מרינה", 15% דגם „לגרו" והיתר מיסחרי מסוג „שרפק", „ליילנד" התירה גם לייבא רכב מדגמי „רובר" ו־„לאנדרובר", שלא הובאו לארץ במשך שנים רבות.

נפלאות העצמאיים

בהתאם לשנתון הסטטיסטי האחרון הגיע יצוא היהלומים בשנת 1975 לכדי 650 מיליון דולר. בהתאם לרבעון הסטטיסטי לענייני מיסים (18), שיצא בימים אלה מטעם מינהל הכנסות המדינה, היו בשנה זו במשרדי מס ההכנסה 1632 תיקי יהלומים, שביניהם התחלק כל היצוא. יוצא כי כל תיק עשה ממוצע יצוא של 400 אלף דולר. התמורה לדולר־יצוא ב־75' היתה 8 לירות, כלומר: כל תיק עשה מחזור־יצוא של 3.2 מיליון לירות.

בהתאם לאותו רבעון למסים היו הכנסות כל תיק באותה שנה 60 אלף לירות, עליהן שולם מס של 20 אלף לירות. יוצא כי המס היה 0.6% על היצוא — שיעור מס שכולו בדיחה.

הרבעון כולל סקר מפורט על הכנסות העצמאיים בשנת 1975. מסתבר כי העצמאיים שהרוויחו הרבה ריווחי־הון מרוכזים בעניני התחבורה, האחזקה והקשר. 73% מכלל ריווחי ההון התרכזו בעשירון העליון של העצמאיים. 5% מכלל העצמאיים — השכבה העליונה, המונה 8000 משפחות — מרכזים בידיהם 58% מכלל ריווחי ההון במשק. אלה הצהירו על הכנסה שנתית של 240 אלף לירות. האחוז שבעצמרת הצהיר על הכנסה של 470 אלף לירות למשפחה; יש 1560 משפחות כאלה.

ההכנסה הממוצעת של כלל העצמאיים בשנת 1975 היתה 50.4 אלף לירות. ההכנסה הממוצעת של שכיר באותה שנה היתה 57.5 אלף לירות. אכן, גן־עדן לשכירים!

גניבות היהלומים בלוד - עבודה מוזמנת

חלק הארי של גניבות משלוחי־יהלומים בלוד נעשה ביוזמת היהלומנים עצמם. בדיקה שקטה של חוגים בעולם התחתון, שאושרה על־ידי מקורות מישטריים, העלתה כי בדרך כלל מדובר בחזרה של גניבה מטעם היהלומן עצמו, הקשור עם עובדים במחלקת המיטען והדואר בנמל־התעופה.

הנפגעת היחידה מגניבות אלה היא חברת־הביטוח. היהלומן מקבל פיצוי מלא לחבילה „גנובה", וכן את הסחורה עצמה מגוניבה, תמורת מחצית המחיר.

קיצבאות בחורי־ישיבה

יושב־ראש ועדת הכספים, **שלמה לורנץ**, איש אגודת ישראל, ושר־הרווחה **ישראל כץ**, איש ד"ש, הסכימו כי בוגרי ישיבות שאינם משרתים בצה"ל יהנו אף הם מקיצבת יוצאי צבא, הניתנת על־ידי המוסד לביטוח לאומי.

הקיצבה תוכננה בזמנו כך, שייהנו ממנה משפחות יהודיות ולא משפחות של בני המיעוטים, שאינם משרתים, כידוע, בצה"ל. עתה ישנה אפשרות שגם בוגרי מוסדות־דת של המיעוטים יתבעו לקבל קיצבה זו, בטענה שמעמדם דומה למעמד בוגרי הישיבות.

רקנאטי: החקציב אופטימלי

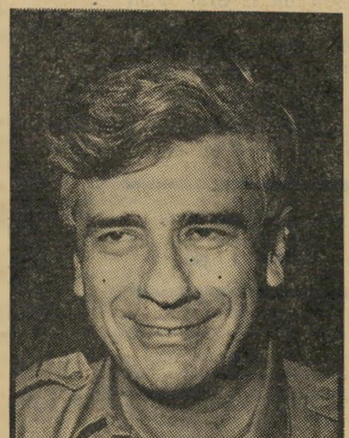
יושב־ראש הנהלת „בנק דיסקונט", **דניאל רקנאטי**, סבור כי תקציב המדינה הוא אופטימלי, שכן כל קיצוץ בתקציב כדי להשביע את רצון „בנק ישראל" היה גורם לאבטלה, וזאת אין המדינה יכולה להרשות לעצמה. רקנאטי שבע רצון משר־האוצר **שמחה ארליך** ומשיטותיו.

הוא דוגל בהרחבת מספר הברוקרים בבורסה, על־ידי קבלת ברוקרים נוספים תוך הקפדה על אי־פגיעה בבנקים השומרים על יציבות הבורסה. הוא סבור כי היו"ר החדש של הבורסה, **מאיר חת**, הוא נציג ציבור מובהק ללא כל דופי, ומאמין כי נציגי הציבור האחרים שמונו להנהלת הבורסה יבטאו את האינטרסים של ציבור המשקיעים בצורה אחראית.

שלוש ואגרופי החקירות

ראש אגף החקירות של המישטרה, ניצב **אהרון שלוש**, מסר כמה פרטים על הדרך שבה מתנהלות חקירות המישטרה. שלוש שם את ידו על שורש הבעייה.

אחת הבעיות היותר חמורות כיום היא שיטת הגנראלים הסיניים במישטרה. כל מחוז מנהל ממלכה משלו, עם

ניצב שלוש
מה לחקור

חקירות משלו, ואין כל שיתוף־פעולה בין המחוזות כאשר מתנהלת חקירה גדולה. יתירה מזו, לעיתים קרובות יכולים גופים נפרדים של המשטרה לנהל חקירה בנושא אחד, כאשר כל הגופים הללו שייכים לאותו מחוז.

במצב דברים כזה קשה לתבוע שיתוף־פעולה בין המשטרה לבין מחלקות החקירות של מס־ההכנסה או המכס. ראשית לכל כדאי להביא את הזרועות השונות של המישטרה לידי תיאום ביניהן.

לדוגמה, יכולה חקירה להתנהל במחוז מסויים על־ידי מחלקת החקירות של המחוז, על־ידי היחידה המרכזת לבילוש של אותו מחוז, על־ידי השלוחה של יחידה הסמויה באותו מחוז ועל־ידי מחלקת המודיעין הארצית של המישטרה. ארבעה גופים אלה חוקרים בנפרד, מפריעים זה לזה ואף מחבלים זה בעבודתו של זה. הודעתו של שלוש כי יוקמו אגרופי־חקירות שירכזו את החקירות בנושאים השונים באה בזמן הנכון.

כך גם לגבי הודעתו כי במחוזות שבהם עקומת הפשע תעלה, יוסקו מסקנות אישיות לגבי האחראים לכך.

מה שחסר בדיברי שלוש הוא התייחסות לעבירות הכלכליות הקשורות בחון השחור. דומה כי הוא שם את הדגש בעיקר על עבירות סמים, ומתעלם מן ההיקף העצום של עבירות כלכליות.

החקירה המתנהלת עתה לגבי **רח־מים אהרוני** וחבריו (ראה כתבה נפרדת), מאשרת מחדש כי הפשע המוגן הישראלי הגיע לשלב שבו רווחיו מושקעים בעיסקי הונאה גדולים ואף בהשקיות כשרות. אם לא יתמודד שלוש עם בעייה זו, הוא עלול להחטיא במאמציו המכוונים לתחומים אחרים של הפשע, וחבל.

היכן להפקיד כסף?

ישראלי, המחפש היכן להפקיד כספים במטבע זר בסכומים של יותר מ־10 אלפים דולר, כדאי שיקרא את הנתונים הבאים. הבנקים הישראלים מציעים תמורת הפקדות בדולרים את התמורה הבאה: פיקדון ל־3 חודשים — 5.875% לשנה. פיקדון ל־6 חודשים — 6.375% לשנה. פיקדון לשנה — 6.625%. מריבית זו מנכה הבנק במקור מס בשיעור של 35%.

לעומת זאת ניתן לקבל ריבית גבוהה הרבה יותר בחו"ל. את הריבית הגבוהה ביותר מציעים למעלה ממאה בנקים אמריקאיים ואחרים, הרשומים בפנאמה או באיי קאימאן. הם מציעים על פיקדון של 3 חודשים 7.3125% לשנה, ועל פיקדון של 6 חודשים 7.625% לשנה.

אולם לא צריך לרוץ עד לפנאמה. להלן כמה נתונים על תשלומי ריבית במקומות שונים, לתקופה של שלושה חודשים:

שטרי אוצר אמריקאיים — 6.33% לשנה. תעודות־פיקדון אמריקאיות — 6.8% לשנה. תעודות־פיקדון אירו־דולר — 7.06% לשנה. פיקדון לזמן קצוב באירופה, לפי השער בלונדון (ליבור) — 7.19% לשנה. על הפקדות לתקופה של שנה ניתן לקבל בקניית שטרי־אוצר אמריקאיים 7%, בקניית תעודות־פיקדון אמריקאיות 7.25% ובתעודות־פקדון אירו־דולר 7.44%.

באופן עקרוני מציעים באירופה חצי אחוז עד אחוז לשנה יותר מאשר באמריקה. קיימים כיום שישה מרכזים פיננסיים להשקעות מסוג זה: לונדון, בחריין, נסאו, פאנמה, סינגפור והונג־קונג. לונדון מרכזת את המסחר בתעודות־פיקדון. המסחר בפיקדונות לזמן קצוב מתנהל בעיקרו ביתר הבירות. בדרך כלל נקבעת הריבית לפי השער היומי הלונדוני של ריבית על פיקדונות קצובים, הקרוי ליבור („לונדון אינטרבנק אופרד רייט"). אולם הביקוש לכסף זה יצר במרכז הפיננסי של סינגפור ריכוז עצום של כסף יפאני, בהיקפים מדהימים, הנמכר בריבית הגבוהה מאשר הליבור. חברות גדולות מוכנות לשלם שער נייד של תעודות־פיקדון, הנותן שמינית עד רבע אחוז יותר מאשר הליבור לחצי שנה. לפעמים נקבע גם שער מינימום. המסחר הגדול בסוג זה של שער נייד יצר בסיס גמור את מה שקרוי סיבור („סינגפור אינטרבנק אופרד רייט"). אם תימשך זרימת הכסף היפאני לסינגפור היא תהפוך למרכז הפיננסי השלישי, המקביל לניו־יורק וללונדון, המציע את הריבית הגבוהה ביותר, הפטורה כמובן ממס.

„תדיראן" ביטלה הקמת מרכז בבני־ברק

חברת „תדיראן" ביטלה את תוכניתה להקים בניין־משרדים חדש בבני־ברק, ליד בית־החרושת של „קוקה קולה". החברה שכרה לאחרונה שטח של 2000 מ"ר משרדים ליד רחוב המסגר מחברת „כלל השקעות" בנדל"ן. „כלל" רכשה שטח זה (שתי קומות) מ„סוכנויות אונגר" ב־13 מיליון לירות.

„סוכנויות אונגר" הקימו את בניין המשרדים ברחוב המסגר 34, על שטח של 3300 מ"ר כדי שישמש אולם־תצוגה ומרכז שירותים למכוניות. „סוכנויות אונגר" בנו בניין נוסף ברחוב ריב"ל, בשטח של 7500 מ"ר. הבניין נבנה על־ידי „כור מתכת" ולאחרונה הוסכם על העברתו לאונגר כנגד תשלום נוסף של 3 מיליון לירות ל„כור".

פיתחת־רפיח - חלק מעזה

בימים אלה פירסם מפקד רצועת עזה את הקובע כי לערבים העובדים בפיתחת־רפיח ישולם שכר כמקובל ברצועה, ולא כמקובל בישראל. כידוע, עובדים ערביים מהשטחים הכבושים, המועסקים בישראל, נהנים פורמאלית משכר ומתנאים כמו בישראל. אך מתיישבי פיתחת־רפיח החליטו כי עדיף לשלם פחות, ולהיות חלק מעזה, מאשר לשלם יותר ולהיות חלק ממדינת ישראל.

לפי הצו ישולם שכר יומי בסך 60 לירות ואסור יהיה להעסיק ילדים מתחת לגיל 14. בפיתחה יש כיום 200 מתיישבים, ולהם 800 עובדים קבועים מעזה.

עם הכדורגל

לפעמים אני הולך לכדורגל. פעם הייתי הולך יותר. אבל ביניים הרמה ירדה והמיתקנים הידרדרו (וחוץ מזה אני כבר בן־אדם מבוגר). אבל לפעמים, כשצפוי איזה „דרבי מחשמל" או „קרב ענקים" או „הצגה כפולה", אני בכל זאת מתפתה ללכת.

וכך קרה לי גם לפני יותר משבוע — הלכתי לראות את ה„הצגה הכפולה" בקטמון — בית"ר נגד הפועל תל־אביב והפועל נגד מכבי נתניה.

כדורגל לא ראיתי, אבל ראיתי דברים אחרים.

עבודת אלילים

בית"ר, אתם צריכים להבין, שיחקה חרא. התוצאה היתה אפס־אפס (בסוף הפועל תל־אביב ניצחה), ושום גול לא ניראה באופק.

מלמיליאן היה קצת חלש (בעצם הוא היה חושך מוחלט, אבל אסור להגיד את זה בקול רם), נוימן, שמחצית הראשונה היה לא רע בכלל, נחלש לגמרי (טוב, כיסחו אותו), והחלוץ המרכזי קירט כימעט שנעצר על־ידי השוטרים באשמת שוטטות במיגרש. ב־קיצור, המצב היה בכי־רע.

מהר מאד הבין הקהל שאם לא יתרחש איזה נס, בית"ר לא תכניס גול אפילו עוד ארבעים שנה. והנה גילה הקהל לתדהמתו, שעל הספסל יושב (מי אם לא) יוסי אברהמי. מייד החליט הקהל שאברהמי הוא־הוא הישועה בכבודו ובעצמו.

וכיוון שכך, החל הקהל צועק לעבר המאמן הכושל (אין גולים !) „יא שמן ! יא מנופח ! תכניס את אברהמי !" ובקראות־קרב „אברהמי ! יוסי ! יוסי ! אברהמי !"

לבסוף נענה המאמן להפצרות הקהל, והורה ל־אברהמי להתחמם לקראת כניסתו למישחק. הקהל פרץ מיד בשאגות שמחה וישועה, ולאחר חימום קל אכן נכנס אברהמי למישחק.

„רוץ קטר ! קדימה אקספרס !" קרא הקהל לעבר אברהמי (ללמדכם שהנ"ל נחשב אחד החלוצים המהי־רים בליגה), „תראה להם, יוסי !"

אלא שאברהמי לא היה בדיוק בשיאו (כפי הנראה טרם החלים מפציעתו הממושכת), ואת כל שלושת ה־כדורים הראשונים שנשלחו לעברו איבד תיכף ומייד (אם מחמת איטיותו ואם מחמת סיבות אחרות), והשיפור המקווה במישחק הבית"רי לא התרחש.

מייד התרגז הקהל מאד על אברהמי והחל צועק לעברו „יא מאניאק ! בן־זונה ! יא אוכל בתחת !", ולעבר המאמן הכושל (עובדה — הכניס את אברהמי החרא) „תוציא אותו, את החרא הזה !"

וככה זה גם עם דיין.

כמו שמתייחס הקהל לאברהמי, כך מתייחס העם לדיין.

כשהממשלה (או המדינה) משחקת חרא, מייד צועק העם „דיין ! דיין ! תכניסו את דיין !", אבל משנכנס דיין ובכל־זאת לא משתפר המישחק המדיני, מייד צועק הקהל „בן־זונה ! מאניאק ! אוכל בתחת ! תוציאו אותו, את החרא הזה !"

אבל יוסי אברהמי ומשה דיין הם רק דוגמה.

בשבוע שעבר זה היה יוסי אברהמי. לפני שבועיים זה היה משה דיין. לפני חודש זה היה מנחם בגין. השבוע זה יהיה שלמה ג'רבי. במישחק הבא — אריק שרון. אבל הישועה עוד תבוא. ויהיו גולים. הרבה גולים.

תאוות רצח

בית"ר, כמו שכבר הבנתם, שיחקה ממש חרא ולא התקרבה בכלל לשער של הפועל תל־אביב. הפועל תל־אביב, לעומת זאת, שיחקה חזק וגם קצת כסח (הם בסכנת ירידה !), ואפילו סיכנה לעיתים את השער ה־בית"רי.

וכל זה כנראה עיצבן קצת איזה איש אחד, שישב לא רחוק ממני. ופיתאום, באמצע המחצית השנייה, הוא התחיל לצעוק בצרחות אדירות : „תהרגו אותם ! תהרגו אותם ! תהרגו אותם !" וכולו אדום מועצמת הזעם והעלבון.

כי רק כוח הם מבינים, הפועל האלה.

שינאה גיזעית

בהפועל תל־אביב, אתם צריכים לדעת, יש שחקן ערבי. (במדורי הספורט לא כותבים שהוא ערבי. כותבים שהוא בן־מיעוטים. כי הם יודעים שם, במדורי הספורט, שערבי זה עלבון. זה כימעט כמו לכתוב על מישהו שהוא יהודי. אז כדי לא להעליב אותו, הם כותבים שהוא בן־מיעוטים. ותיכף תראו שהם יודעים מה שהם עושים.) קוראים לו ריפעאת טורק. כולם יודעים את זה. אבל במישחק הזה הוא שיחק נגד בית"ר. ואולי בגלל זה קראו לו בשמות אחרים.

חלק מהקהל באמת קרא לו „ערבי" (זה הרי עלבון, כפי שאפשר להבין ממדורי הספורט, שמבינים את הקהל שלהם). אחרים קראו לו „ערבי" עם תוספות — „ערבי מלוכלך", „ערבי מסריח", „יהודי מטונף" (סליחה, טעות שלי. צ"ל : „ערבי מטונף"). מישהו קרא לו „יאסר עראפאת" (זה כמו בן־זונה, מאניאק ואוכל בתחת ביחד), ואחד שנון קרא לו „פלסטינאי" (גם זה עלבון, כפי שאפשר להבין מהחלק הלא־ספורט של העיתון).

אבל שלא תטעו לחשוב שזה מתחיל או נגמר בערבים. לא. חס וחלילה. אני לא אעשה לכם דבר כזה.

בשנה שעברה הייתי בדרבי ושם, חוץ מהערבי של הפועל (שגם בו אני אטפל עוד מעט), אכלו אותה גם שחקני הפועל האחרים, הכל לפי המוצא — מסתם „כורדי" או „מרוקאי" ועד ל„כורדי מסריח", „עיראקי מטומטם", „מרוקאי מלוכלך", „טריפוליטאי בן־זונה", וכיוצא באלו מאניאקים.

ומובן שאף אחד לא התכוון לזה שבעצם, כל ה־מאניאקים האלה הם פשוט ערבים, אם לא למטה מזה. לא. חס וחלילה. אני לא אעשה לכם דבר כזה.

מוסר כפול

גם בהפועל ירושלים, כמו שאתם כבר יודעים, יש שחקן ערבי. קוראים לו עלי עותמן.

בשנה שעברה, כשהייתי בדרבי, קראו לו כולם „ערבי" וכל שאר התוספות הרגילות. והנה, הפעם קרא לו הקהל פשוט בחיבה „עלי".

ממש התקדמות תוך פחות משנה. הייתכן ?

כן, אם מבינים את מצב הליגה באותה השבת. לפני „ההצגה הכפולה" בקטמון היה לבית"ר ולמכבי נתניה אותו מיספר נקודות, ושתיהן הובילו את הטבלה. עכשיו, בית"ר הפסידה במישחק הראשון (להפועל תל־אביב), ובמישחק השני שיחקה הפועל נגד מכבי נתניה. וככה יצא שחקהל של בית"ר היה בעד הפועל ורצה שהיא תנצח, כדי שלנתניה לא יהיו יותר נקודות מאשר ל־בית"ר.

וככה נהפך עלי עותמן מ„ערבי" ל„עלי", מ„מאניאק" ל„מותק", מ„יאסר עראפאת" ל„צביק'ה". (את זה אני מספר לכם כדי שתוכלו להסביר יותר טוב לילדים שלכם מה ההבדל בין „ערבי רע" ל„ערבי טוב").

אבל זו רק דוגמה אחת קטנה למוסר הכפול. הדוג־מות היותר בולטת הן בשטח הפאולים והכיסוחים. וזה הולך ככה —

אם עטיה (נגדנו) נכנס קלות באזולאי (שלנו) וה־שופט לא שורק פאול — הרי עטיה (רוצח !) והשופט (רמאי !) הם בני־זונות, מאניאקים ואוכלים בתחת ; בעוד אזולאי ממש מסכן (הרג אותו !). לעומת זאת אם ג'אנו (שלנו) מרים את ליברמן (נגדנו) שלושה מטרים באוויר והשופט כן שורק פאול — הרי השופט (רמאי !) וליברמן (עושה הצגה !) הם בני־זונות, מאניאקים ו־אוכלים בתחת ; בעוד ג'אנו ממש צדיק (שום דבר הוא לא עשה לו !).

ואם זה מצחיק אותכם, כדאי שתציצו בעיתונים ותראו שכל עיתוני ישראל כותבים שכל עיתוני מצריים מכוונים מלמעלה, כשהם כולם כותבים שישראל היא שהכשילה את השיחות, בעוד שהאמת היא, כותבים כל עיתוני ישראל, שמצריים היא שהכשילה את ה־שיחות.

הרבה צחוק הכדורגל הזה, הא ?

כל טוב

מה שהכי מצחיק זה שיש המון סתירות בכל העניין הזה.

אותו איש שצועק „תהרגו אותם !" יכול, אחרי שניה, לצעוק על הקבוצה שלו „בני זונות ! מאניאקים !", לצעוק לריפעאת טורק „ערבי מסריח", אחרי שלוש שניות להגיד שהוא שחקן מצויין, ואחרי עוד שלוש שניות לצעוק שוב „ערבי מלוכלך", הפעם לשחקן מה־קבוצה שלו, להגיד שהשופט מצויין, ואחרי חמש שניות לצעוק לשופט שאשתו אלמנה, לנוח שלוש שניות, לצעוק שצריך להרוג את המאמן, לזרוק תפוז על הקוון, ואחרי שניה להגיד לאנשים להתנהג כמו בני־אדם וחוזר חלילה וחליל חוזרה וגם להיפך וההיפך מגם וכיוצא בזה וכזה היוצא וכולי יכול גם כן.

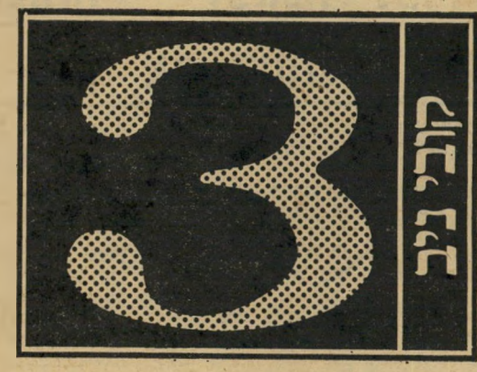
אני לא יודע איך מיישבים את כל הסתירות האלה. אבל בכל־זאת יש כדורגל, וגם מדינה יש.

תמונה קבוצתית של קבוצת כדורגל

מימין לשמאל — בשורה העליונה: בן־זונה, אוכל בתחת, מאניאק, ערבי, כורדי, מטומטם. בשורה האמצעית: אידיוט, רוצח, יאסר עראפאת, בן־זונה (גדול), מרוקאי. בשורה התחתונה: עוד אוכל בתחת, מסריח, מלוכלך, מאניאק (קטן) וחתיכת חרא.

ארץ המכוניות

בכל פעם שהטלוויזיה משדרת מהכנסת, אני מחכה שמישהו מהנכבדים יעלה לדוכן וידבר לעניין, כיאה לכבודו של הבית ולתפארת מדינת ישראל:

ח"כ נואם: אדוני היושב־ראש כנסת נכבדה. אני מציע למכירה מכונית פז'ו מודל שיבעים־וחמש יד ראשונה. זוהי מכונית יפהפייה במצב מצויין אחרי אוב־רול קומפלט וצבע חדש לגמרי. היא עשתה בסך־הכל שיבעים אלף קילומטר ויש בה רדיו וכל האביזרים. אכן, נשאלת השאלה: אם היא כל־כך טובה מדוע אני מוכר אותה? שאלה טובה, אך אני לא אתחמק מ־תשובה. ויידע העם את האמת — אני מוכר אותה כי אני עומד לקנות מכונית חדשה מודל שיבעים־ושמונה, משהו דליקטס. זאת הסיבה היחידה.

קריאת ביניים: זו לא אמת. הגיר שלך תפוס לגמרי.

ח"כ נואם: אדוני היושב־ראש, אני עשיתי אוברול קומפלט.

קריאת ביניים: אבל הגיר בכל־זאת חורק.

„עדיפה מכונית עם אוברול קומפלט מאשר שלום קומפלט ללא אוברול"

ח"כ נואם: מה אתה קופץ בכלל? המכוניות ב־רוסיה יותר טובות!! תקנה לך מכונית רוסית ונראה (צחוק במליאה). כנסת נכבדה, אני מציע את המכונית המצויינת הזאת, הנפלאה הזאת, היפהפייה הזאת, ב־מחיר מגוחך של מאה ארבעים אלף בלבד!

קריאת ביניים: לירות או דולרים? (צחוק במליאה)

קריאת ביניים: שמונים אלף.

ח"כ נואם: אל תצחיק אותי.

קריאת ביניים: מאה אלף ותיקון הגיר על חשבונך.

ח"כ נואם: במאה אלף תקנה לך קורקינט! (צחוק במליאה).

קריאת ביניים: מאה עשרים אלף.

ח"כ נואם: מאה שלושים.

קריאת ביניים: מאה עשרים וחמש.

ח"כ נואם: אני מסכים.

יו"ר: המכונית נמכרה לחבר־הכנסת ביניים (הולם בפטישו). הישיבה נעולה.

ואז יוצאים כל חברי־הכנסת מן המליאה אל אולם שאגאל, שם נושא ראש־הממשלה את הנאום השנתי המסורתי לפני משלחת ברית סוחרי המכוניות המשו־משות היהודים בארצות הברית:

„ליידיש אנד ג'נטלמן,

„אלפיים שנה נשפך דם יהודי לרדיאטור ולא נוותר עתה על ניקוי הקרבורטור"

במשך אלפיים שנות גלות שימשו היהודים כשמן־מנוע למכוניות העולם כולו שדהרו עלינו לדורסנו, אנו ונשינו וטפינו. והנה עתה באים ומבטיחים לנו שלום, לאמור, לא נדרוס אתכם יותר. אבל אנחנו איננו זקוקים להבטחות כאלו. זכותו של האדם שלא להידרס מעוגנת בחוק הבינלאומי. זוהי זכותנו ההיסטורית. יש לנו עכשיו, בעיקבות מילחמת שיחרור מפוארת, מכוניות משלנו, מכוניות יהודיות, זקופות, גאות. אנחנו לא זקוקים להבטחות ולא לחסדים. אנחנו לא זקוקים לשום דבר מאף אחד. אנחנו זקוקים לביטחון, זה נכון. אבל איננו זקוקים להבטחות מאחרים — אנחנו זקוקים לביטחון שלנו, של עצמנו, של זרע המכבים. אלפיים שנה נשפך דם יהודי לרדיאטור, ולא נוותר עתה על ניקוי הקרבורטור! (מחיאות כפיים).

ליידיש אנד ג'נטלמן,

אומרים לנו, יהיה שלום — לא יהיו תאונות יותר, ואנחנו מוכנים לזאת. אנחנו חפצים בזאת. אנחנו מש־תוקקים לזאת. כי מי כמונו, העם היהודי למוד הסבל, רוצה יותר מכל בקץ האסונות, בסיום התאונות? ב־שלום אמיתי? כן, אנחנו רוצים בתנועה ללא תאונה.

אבל אנחנו נגיד, לא, לאומרים לנו, אל תסעו וכך לא תיפגעו. אומרים לנו, תפרקו את הוישרים ואז יהיה שלום. ומה יהיה אם מחר יירד גשם על נשינו? ומה יקרה אם מחר תבוא סופה על ילדינו? מי הוא זה היכול להבטיח שלא כך יהיה? האם יכול נשיא מצריים לדבר בשם מזג האוויר? בשם אלוהים זז? אין ולא תהיה ממשלה בישראל שתסכים לפרק וישׂ־רים! (מחיאות כפיים).

ליידיש אנד ג'נטלמן,

ולא רק זאת דורשים מאיתנו. דורשים מאיתנו לנסוע בצמיגים רגילים, לאמור, אין לכם צורך בצמיגים רדיאלים. לא הצמיגים הרדיאלים יביאו לכם את הביטחון, כי אם השלום, כביכול, הוא שיביא לנו את הביטחון. זכותו של כל עם, על פי כל כללי הנוהג הבינלאומי, לבחור לו את צמיגיו שלו, לפי רצונו, לפי בחירתו, בריבונות מלאה, בכבוד הדדי. וכך יהיה — העם היהודי ייסע לנצח בצמיגים רדיאלים. ניסיון של דורות לימדנו את חשיבות עקרון הצמיגים הרדיאלים לביטחוננו. זה לא עניין טכני, כפי שמנסים להציג זאת אויבינו. עבורנו צמיגים רדיאלים זה עיקרון מקודש. וכפי שנוהגים לומר הצברים: „אנחנו לא פראיירים!" (מחיאות כפיים).

סנק יו, ליידיש אנד ג'נטלמן."

„אין ולא תהיה ממשלה בישראל שתסכים לפרק וישרים"

ואחרי הנאום, עם תום לחיצות הידיים, מוסר הרדיו לפירסום את הודעת מיפלגת ה־:

„מיפלגת ה־ מודיעה לעם ישראל, כי בשל המצב המדיני המעורפל שנוצר קיימת סכנת החלקה בכביש רטוב. לפיכך קוראת מיפלגת ה־ לציבור להימנע מעצירות פיתאום ומסיבובים חדים."

ומייד מזדרזים הכל אל מכשירי הטלוויזיה, לחזות בשר־החוץ המתראיין באולפן:

מראיין: אדוני שר־החוץ, האם ישראל רוצה בשלום בכל מחיר?

שר־החוץ: לא, לא. ראה, לא זאת השאלה העומדת בפנינו — אם אנחנו רוצים או לא רוצים שלום בכל מחיר. ודאי שאנחנו רוצים שלום בכל מחיר, אבל אנחנו רוצים גם ביטחון בכל מחיר. והשאלה העומדת עכשיו על הפרק היא: בכמה שלום נצטרך לשלם עבור ביטחון, ומצד שני — מהו מחיר הביטחון שאנחנו מוכנים לשלם תמורת שלום. כי אני לא חושב שמישהו, כאן בישראל, יהיה מוכן לקנות מכונית דפוקה לגמרי רק כדי שהוא, או מישהו בעולם, יוכל להגיד שיש לנו מכונית. זה לא.

מראיין: האם, לאור מה שאתה אומר, השלום עומד בסתירה לביטחון?

שר החוץ: לא, לא בהכרח. אבל אם תשאל אותי הרי שבעיני, ואני מדבר רק בשמי, לגבי עדיפה מכונית עם אוברול קומפלט מאשר שלום קומפלט ללא אוברול.

„השלום כשלעצמו אינו נותן ביטחון שלא ישרטו לנו את הצבע החדש של האוטו"

מראיין: כלומר, שאכן יש סתירה בין ביטחון ל־שלום?

שר החוץ: כן, בהכרח יש. במצבים מסויימים יש, אבל לא חייבת להיות. מה שחייב להיות, מבחינתנו, זה שלום ביחד עם ביטחון, ולא מנוגד לביטחון. כך שמבחינת ההשקפה של ישראל לא צריכה להיות שום סתירה בין השניים. זאת אומרת, השלום כשלעצמו אינו נותן ביטחון שלא ישרטו לנו את הצבע החדש של האוטו. אבל, לעומת זאת, אם יהיו בידינו, ואני מדגיש — בידינו, הביטחון או היכולת להבטיח את הצבע של האוטו, ואת הפחחות, ואת השאסי ואת הבודי — אז יהיה גם שלום לאוטו ואף אחד לא יגע בו. זה ברור.

מראיין: זאת אומרת שאין סתירה בין ביטחון ובין שלום, אבל יש סתירה בין שלום ובין ביטחון. האם לזה אתה מתכוון?

שר החוץ: אני מתכוון בעיקר למה שאני אומר. זאת אומרת, שהמצב עכשיו הוא כזה שעלינו לבחור בין שאסי יציב וחזק לבין מין פחחות שתחפה על חוסר היציבות של הבודי. ומוטב שיתחמק לנו הפח בין האצבעות, ולא שיתחמק לנו השאסי בין הרגליים.

מראיין: אדוני שר־החוץ, אני מודה לך מאד.

ואחר־כך נגמר הלילה וכולם הולכים הביתה לישון, ובבוקר הם קמים לקרוא מה כותבים העיתונים:

„מי ששגה באשליות שקניית אוטו זה כמו עשיית שלום, הסתבר לו היום כי טעה טעות מרה.

אוטו זה דבר רציני, וקניית אוטו היא דבר רציני מאד. לא בכל יום קונים מכונית, ולכן אי־אפשר וגם אסור להתייחס לכך באותה קלות וקלילות כפי שמת־ייחסים לעשיית שלום.

„אנחנו לא פראיירים — עבורנו צמיגים רדיאלים הם עיקרון מקודש"

קניית מכונית היא דבר רציני, ולכן יש להתייחס אליה במלוא הרצינות, ובמלוא האחריות.

אי־אפשר לקנות מכונית על־פי הצהרת כוונות. מכונית זה לא שלום. מכונית צריך לבדוק. יש לקנות אוטו על־פי בדיקה. צריך לבדוק את המנוע, צריך לבדוק את החשמל, צריך לבדוק את ההיגוי, צריך לבדוק את הצבע, צריך לבדוק הכל.

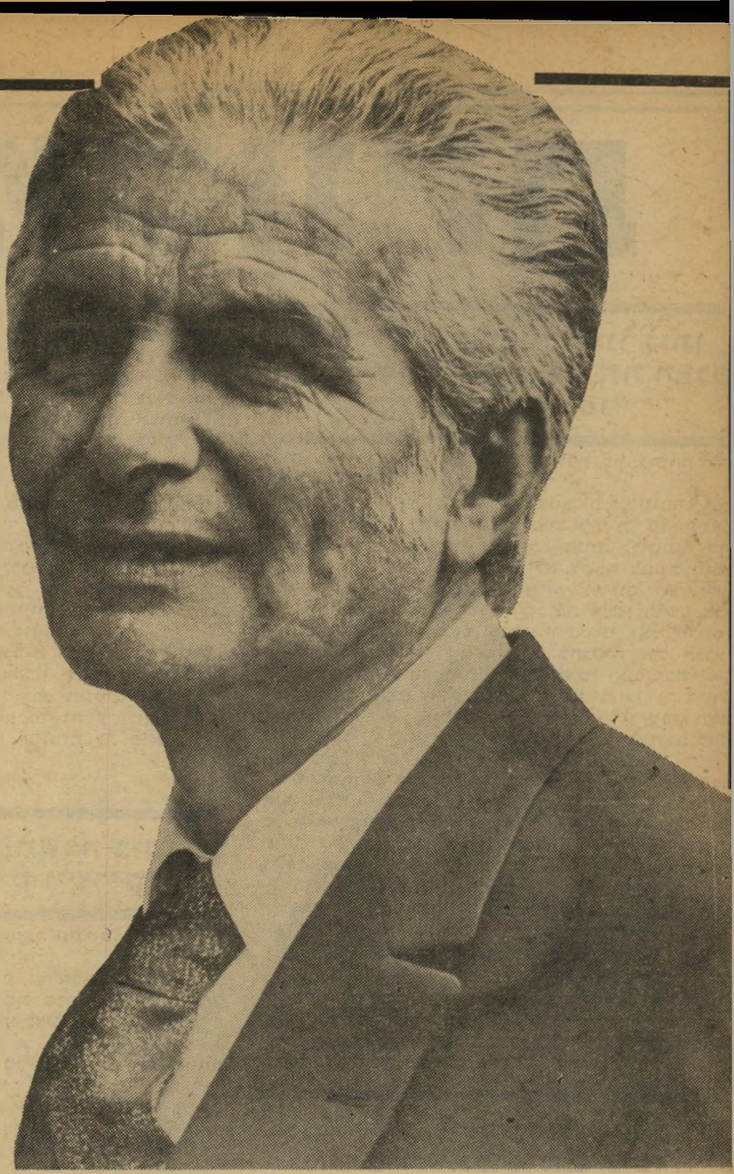
כי אוטו זה לא שלום. אוטו זה דבר רציני."

כן, אוטו זה דבר רציני. אז אני רץ מהר לתפוס את האוטובוס לפני שאאחר את האוטו. להתראות.

כאן קונים ומוכרים מכוניות משומשות

מימין לשמאל: קונים ממך מכונית, הבניזונות; אתה קונה מכונית, אבל אתה לא פראייר. מלמעלה למטה: אתה מוכר מכונית לבניזונות; אתה קונה מכונית מפראיירים. מלמטה למעלה: פראיירים מוכרים לך מכונית; בניזונות קונים ממך מכונית. משמאל לימין: אתה מוכר מכונית, אבל אתה לא פראייר; בניזונות מוכרים לך מכונית.

ג'ורג' פולדס הקנדי (מימין) בא ארצה, התאהב באלמנה עליזה בנטוב (משמאל) - וכאשר נפרדה ממנו הוא שרף את ביתה (למטה)

הבית נשרף מאהבה

מספר, כי נמנה עם המעמד הבינוני הגבוה בקנדה, וכי בישראל היו מכנים אותו מיל־יונר. לדבריו, הרוויח צוד לפני חמש־עש־רה שנים 3000 דולאר לחודש.

הוא חי בעושר ואושר עם מישפחתו, ניהל את מישרדו הגדול והמצליח ואז, כעבור 20 שנות נישואין מאושרות, שבהן סייר עם אשתו וילדיהם ברחבי העולם, עלו נישואיו על שירטון. פולדס מסרב לפרט מה היה הגורם ששיבר את נישואיו, והוא מספר, כי השאיר לאשתו את כל רכושם המשותף ולקח לעצמו רק מיזוודה עם בגדים ואת מכוניתו. חודשיים ימים התגורר במלון במונטריאול, אך הבדידות שבה לא היה מורגל הכבידה עליו, והוא החליט לעזוב את קנדה. הוא מכר את המישרד שלו, ו־נסע לאמסטרדם כשבאמתחתו כסף רב. ל־דבריו, חי כנער־שעשועים במשך שנה שלמה, סייר באירופה וחלק ניכר מזמנו בילה בקאזינו של מונטה־קארלו. הוא פגש נשים וגברים רבים, וכל אותה עת חיפש אשה שאיתה יוכל להתחיל בחיים חדשים.

יום אחד, לפני שבע שנים, כששהה ב־פרנקפורט, ראה שלט גדול שהכריז: „בוא בעיקבות השמש לישראל." הוא קנה כרטיס־טיסה באל־על והגיע לתל־אביב. הוא נרשם במלון שלום השוכן מול מלון הילטון ב־רחוב הירקון, ובמשך חודשיים סייר וטייל ברחבי ישראל לאורכה ולרוחבה — מאילת ועד אכזיב.

היה לו, לדבריו, חשבון דולארים בבנק, שעקב בילויו הלך והצטמק. הוא החליט לחפש עבודה. במישרד־הפנים אישרו לו תעודת תושב ארעי לשלוש שנים תודות להיותו יהודי ולחוק השבות. ופולדס מצא עבודה כקצין־ביטחון במלון הילטון. הוא עזב את מלון שלום, ושכר חדר למגוריו ברחוב זלוטופולסקי 19, סמוך למקום עבוד־תו.

פולדס היה מאושר בג'וב שמצא. תפקידו היה, לדבריו, לסלק אורחים שיכורים מ־הבאר של המלון, או פרוצות שהובאו על־ידי האורחים וסירבו להסתלק אחרי שכילו את מלאכתן. הוא עבד בלילה, ישן ביום והיה מרוצה.

יום אחד ביקש ממנו נושא המיזוודות במלון לעזור לו בנשיאת מיזוודה. פולדס נענה ברצון, אלא שהמיזוודה היתה מעל לכוחותיו והוא קיבל שבר („זרניה"). רופאו שלח אותו לבית־החולים איכילוב, שם עבר ניתוח. כיוון שהיה עירירי ולא היה מי ש־יטפל בו, נשלח על־ידי בית־החולים להח־לים בבית־ההבראה מגידו שעל הר־הכרמל בחיפה. שם בילה כמה ימים, שהיו מסתיי־מים לבטח בכך שהיה מחלים וחוזר לעבוד־תו בהילטון ולחיים השיגרתיים שהחל מנהל.

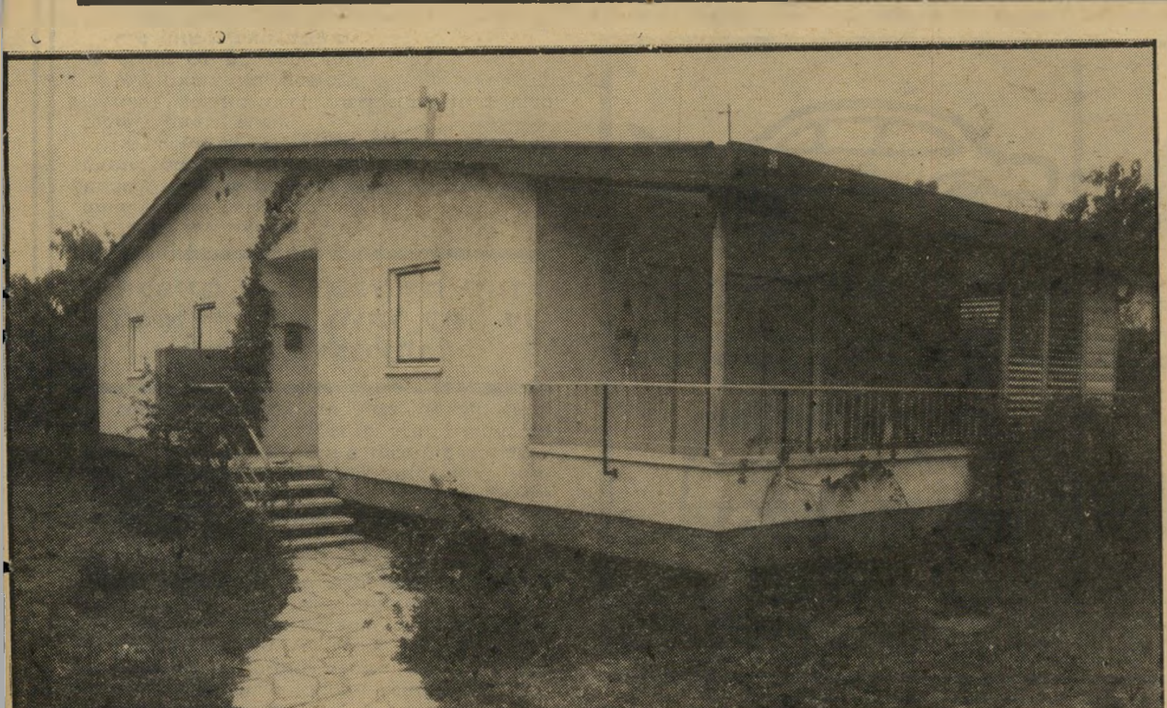
אלא שיד הגורל התערבה, כדרכה, ואותם ימי החלמה שבילה בבית־ההבראה הפכו ימים גורליים מאוד לגבי ג'ורג' פולדס.

על מה שהתרחש למן התקופה שבה החלים בחיפה ועד לאותו יום שבו נשלח לרצות שנה וחצי מאסר בפועל בבית־הכלא „מעשיהו", מספר ג'ורג' פולדס:

קליק

ממבט ראשון

ב**בית־ההבראה** הכל היה שיגרתי. בערבים היו ערבי בידור. ערב אחד היו ריקודים ולפתע ראיתי שני זוגות נכנ־

ה**בי־בי־סי** (B.B.C), באר השוכן ב־קרן הרחובות בן־יהודה ודיזנגוף ב־תל־אביב, המה מפה לפה. הפטיפון השמיע שיר פופולארי בקולי־קולות, עשן סיגריות דחוס וקולות צחוק מילאו את חלל הבאר צר־המידות, מקום־מיפגשם ה־קבוע של חיילי או"ם ותושבים זרים רבים בתל־אביב.

בקצה הבאר ישב גבר נאה כסוף־שיער, בשנות החמישים המאוחרות לחייו. הוא הזמין את כוס הוויסקי החמישית שלו באר־תו ערב. האיש לא דיבר, בהה בחלל ה־באר, מדי פעם פלט אנחה ולא התעניין כלל בציחקוקים ובפלירטים שסערו סביבו.

לפתע ניגש אליו אדם, טפח על שיכמו ואמר לו באנגלית גרונית: „ג'ורג', לאן נעלמת? כבר המון זמן לא ראיתי אותך פה." ג'ורג' פולדס נשא את עיניו, הביט באיש והשיב לו באדישות: „לשבתי שנה בבית־סוהר, בגלל אשה ישראלית."

סיפורו של ג'ורג' פולדס, אזרח קנדי שהגיע לישראל לפני שבע שנים, התחיל לפני 57 שנים בבודפסט בירת הונגריה, שם נולד כבן בכור למישפחה יהודית. בגיל 16 נסע, לדבריו, לאדינבורג שבסקוטלנד, ולמד שם סיפרות אנגלית באוניברסיטה. ב־מילחמת־העולם השנייה שירת כטייס בחיל־האוויר הבריטי, במשך ארבע שנים. כתום המילחמה חזר לקנדה, וקיבל אזרחות קנ־דית.

הוא נשא לאשה צעירה יהודיה ילידת קנדה, ובמשך 25 שנות נישואיהם נולדו להם שני ילדים: בן שהוא כיום בן 23, ובת בת 18. פולדס, שלמרות השנים הרבות שבילה בקנדה עדיין מדבר אנגלית ב־מיבטא הונגרי בולט פתח, על־פי עדותו, מישרד מצליח לביטוח במונטריאול. הוא

הוילה ביתה של עליזה בנטוב שברחוב המלכים 36 בנווה־מגן, אותו ניסה ג'ורג' פולדס להעלות באש. כשהגיע אל הבית לראשונה, כידידה של בעלת הבית, חש פולדס חמימות מישפחתית. הוא אהב לשבת בגינה ולבלות עם מישפחת אהובתו. כשנטשה אותו, התנקם בבית, הצית את חדר־השינה. לדיברי עליזה בנטוב נגרם לה נזק של 200,000 אלף לירות. הביטוח כיסה רק 66 אלף לירות. בחצר הבית יש מחסן שבו ביקש פולדס להתגורר, אך אהובתו שנטשה אותו סירבה לו בתוקף.

סים לאולם. אחת הנשים נעצה בי עיניים ללא בושה. היא היתה בערך בת 43. נכון, היא לא נראתה כמו אליזבת טיילור, אבל היתה אלגנטית ולא הסירה את עיניה ממני. ניגשתי אליה ואמרתי לה. „גבירתי, האם את מדברת אנגלית?" היא השיבה לי באנגלית מצויינת. אמרתי: „אני אחרי ניתוח ואינני יכול לרקוד צ'ה־צ'ה־צ'ה, אך אם בעלך ירשה לי אשמח לרקוד איתך טנגו." היא פרצה בצחוק ואמרה: „זה לא בעלי, הכרתי אותו רק לפני כמה דקות."

שמה היה עליזה בנטוב. בילינו יחד עשרה ימים נפלאים. היא סיפרה לי שהיא אלמנה הגרה בנווה־מגן, שיש לה שלושה ילדים ושבעלה שהיה דוקטור לכימיה שם עסק בחקר האטום, ונפטר מהתקף־לב. היא עצמה נולדה, לדבריה, בירושלים למישפחה ממוצא רוסי, ועבדה כמזכירתו של ראש החוג למתימטיקה באוניברסיטת תל־אביב, הפרופסור שמואל אברמוביץ'.

כבר מההתחלה נוצר בינינו קשר עמוק. לא עזבנו זה את זה אפילו לרגע במשך עשרה הימים וכשעודד, בנה, בא לקחת אותה בחזרה לתל־אביב, מובן שהצטרפתי לנסיעה זו כטרמפיסט.

לפני שנפרדנו היא נתנה לי את מיספרי הטלפון שלה בעבודה ובבית, וביקשה ממני לטלפן אליה ולהסבירה שהיא מעוניינת לי־צאת אתי. כעבור יומיים התקשרתי. היא באה אלי במכונית שלה, והתחלנו לצאת. הידידות בינינו העמיקה מיום ליום. אני עדיין עבדתי אז בלילות, כך שיכולנו להתראות רק בערבים ובסופי־שבוע. יום אחד היא הזמינה אותי לבלות את השבת עם המישפחה שלה, בווילה שלהם בנווה־מגן.

נסעתי לשם, וזה היה נפלא. הבית היה גדול ומרווח, עם גינה מטופחת. הייתי מאושר, אחרי כל־כך הרבה שנים של בדידות, להיות מוקף אווירה מישפחתית. אולי בגלל זה התאהבתי בה. אחרי שלוש שבתות כאלה החלטתי שלא מספיק להביא רק פרחים ושוקולד, החלטתי להביא גם אוכל. הייתי מביא לה סטייקים לבנים הכי טובים, שהייתי קונה אצל הקצב הכי טוב בתל־אביב. הייתי מביא פטריות טריות, הולך לחנות מעדנים וקונה מכל טוב, הכל תוצרת חוץ. לפני שש שנים הייתי מוציא בין 300 ל־400 לירות על מיצרכי־מזון בכל שבת שנסעתי להתארח אצל עליזה.

היינו יוצאים המון. היא חסרת־מנוחה, לא היתה מסוגלת לשבת בבית אפילו רגע. היא אוהבת מיסעדות־פאר ובילויים. לקחתי אותה, לפי בקשתה, למיסעדות הכי טובות בהרצליה־פיתוח, למיסעדה האינדונזית, ל־קסבה בתל־אביב, למלון תדמור, לסאפארי. קניתי לה בגדים בלי סוף, הוצאתי כל הזמן כסף מחשבון הדולארים שלי רק כדי שהיא תהיה מאושרת. איפה לא היינו בסופי־שבוע — בשארם אל־שייך, באילת, באכזיב. אני שילמתי את כל ההוצאות. לפעמים היו ה־ילדים שלה מצטרפים והייתי משלם גם עבורם.

חשדות ומארבים

קניתי לה שעון־זהב וטבעות־יהלו־מים וכך נמשכה האהבה כמה חוד־שים. כעבור זמן־מה התחלתי לבלות בביתה ארבעה ימים מתוך שיבעה ימי השבוע. השכנים שלה ברחוב המלכים בנווה־מגן שאלו: „גב, מתי אתם מתחתנים?" הצעתי לעליזה נישואין, אבל היא אמרה לי: „נחכה עד שהבן הבכור יתחתן." כשעודד התחתן, נתתי לו במתנה צ'ק של 400 לירות, והוא נישק אותי ואמר לי: „ג'ורג', סידרת לי את ירח הדבש."

באותו קיץ אמרתי לה: „אני נוסע לאי־רופה לחודש ימים." היא אמרה: „אני לא אלווה אותך לשדה־התעופה, כדי שלא לב־כות." זה שבר את ליבי. לקחתי אותה איתי לאירופה, על־חשבוני. כשחזרנו ארצה, שוב הצעתי לה נישואין, ואז היא אמרה: „נחכה עד שהבת האמצעית תתחתן." הבת התחתנה, ואז הצעתי לה שוב נישואין והיא אמרה: „אני לא יכולה להתחתן איתך. אם נתחתן, אאבד את הפנסיה שאני מקבלת כאלמנה."

הצעתי לה להתחתן בנישואין אזרחיים בקפריסין, או אצל עורך־דין. אמרתי לה שאני מוכן להתחייב אצל עורך־דין לדאוג לה ולילדים שלה, שאני מוכן לחתום ש־רכושה יישאר בידיה ומה ששלה — שלה. ומה ששלי — שלי. ואז היא אמרה: ג'ורג', בוא נחכה עד שהבת הקטנה שלי תתבגר ותלך לתיכון.

חיכיתי. בשנה ההיא שוב נסענו לאירו־פה, ושוב שילמתי את כל ההוצאות. חשבון הדולארים שלי הלך וקטן.

כל הזמן רציתי להתחתן איתה. הייתי אדם בודד, והיא הפכה אותי חלק מהמישפ־חה שלה. הכרתי כבר את אמה הזקנה ב־ירושלים, את אחותה, את החברים שלה. נתתי לה את חיי, כל מה שעשיתי היה ל־מענה.

והנה, בסביבות פסח 1976 היא אמרה לי פתאום: ג'ורג', אל תבוא אלי בשבת. יש לי אורח פרוספסור, ואני צריכה ללכת ל־קבלת־פנים לכבודו. ביקשתי להצטרף, אך היא אמרה שאינני מוזמן ולא אוכל לבוא. התקשרתי למחרת ובקשתי שניפגש, והיא אמרה שחברה שלה קנתה כרטיסים לתיאט־רון וכיוון שאינני מבין עיברית, אין טעם שאצטרף. הצעתי שניפגש אחרי התיאטרון, אך היא סירבה. חשדתי שמשהו לא בסדר, והלכתי לתחנה המרכזית ונסעתי לנווה־מגן.

שתי דקות אחרי שהגעתי לביתה נעצרה לפני הבית מכונית פולקסוואגן ובבר נכנס לבית. המיספר על המכונית היה גרמני. כעבור כמה דקות יצאו שניהם ונסעו. הרגשתי נורא. הלכתי לבאר והשתכרתי. בחצות החלטתי לנסוע אליה בחזרה. לא היו אוטובוסים. לקחתי מונית.

היא היתה לבדה בבית. שאלתי אותה למה שיקרה לי, והיא השיבה: „אני לא חייבת לך שום דבר, אתה לא בעלי!" ו־יצאה מהחדר. נשארתי לישון בחדר אחר, ובבוקר קמתי ואמרתי לה: „אני הולך ל־פרופסור שלך באוניברסיטה, לספר לו על מה שעשית לי." היא אמרה: „ספר, מה איכפת לי?"

התאבדות כמוצא אחרון

ב־11.00 בבוקר באתי למישרד. היא ראתה אותי, ונבהלה. הפרופסור אבר־מוביץ' קיבל אותי ושמע את סיפורי, אך הגיב: אני מצטער מאד, אך מה שעליזה עושה אחרי העבודה אינו מענייני." אמרתי לו: „אני רוצה שתפטר אותה בגלל חוסר־מוסריות. הוצאתי עליה 30 אלף דולאר ונתתי לה את חיי, ותראה מה אני מקבל ממנה בתמורה."

מאותו יום השתנו חיי. הפכתי סמרטוט. התחלתי לשתות בבארים, הפסקתי לעבוד, נשרפתי בתוכי. כספי כימעט שאזל. הלכתי לשגרירות קנדה וסיפרתי לקונסול הכללי, ג'ין פלמינג, את הסיפור. ביקשתי ממנו שיעזור לי לחזור לקנדה. ביקשתי הלוואה לכרטיס, והבטחתי שאחזיר את הכסף ב־קנדה.

זה היה ביולי 1976. הקונסול הבטיח לברר בשבילי אם זה אפשרי, וביקש שאחזור בעוד שלושה ימים. מצבי היה קשה. לא נותר לי כסף לשכר־דירה, וכל רכושי עלי־אדמות היה רק 300 לירות ישראליות ו־מיזוודה אחת. הייתי במצב נפשי נורא. יצאתי מדעתי. נאלצתי לעזוב את דירתי ולישון בגן־ציבורי ליד הילטון. זה היה מפחיד. הוטרדתי על־ידי כלבים והומוסכסו־אלים.

למחרת נסעתי לנווה־מגן ואמרתי לעלי־זה: „אני חוזר לקנדה, הכל נגמר. אין לי כסף, ואני ישן בגן־ציבורי. אחרי שש שנים שאנחנו ביחד, תני לי לפחות לישון במחסן שבגינה שלך." אבל היא אמרה: „צא! אם לא, אקרא למישטרה." המישטרה הגיעה עם צופרים וגדוד של שוטרים. הם לקחו אותי לתל־אביב, ואחד מהם אמר לי: „עזוב או־תה, היא לא טובה."

ישנתי בגן־הציבורי ושוב הוטרדתי על־ידי הומוסכסואלים. הלכתי אל עליזה שוב וביקשתי לישון במחסן. היא הקימה צע־קות ואמרה שתקרא למישטרה. פתחתי את התיק שלי, הוצאתי 100 כדורי ארגעה שהיו לי בתוך ציינצנת ובלעתי אותם מול עיניה. התעורר־תי באיכילוב. סיפרו לי שהייתי קרוב מאד למוות. ביקשתי מהאחות ש־תצלצל לעליזה, אך היא סגרה לה את הטל־פון. החזיקו אותי בבית־החולים. בלילה נלקחתי לפסיכיאטר. שוחחתי איתו חצי שעה, והוא אמר לי: „אתה לא מטורף, רק עברה עליך חווייה קשה. אני מאחל לך כל טוב."

הייתי נואש כשישחררו אותי מבית־החו־לים, לא היה לי לאן ללכת. השגרירות היתה סגורה כי היה יום ראשון. הרגשתי שאני נשרף בתוכי. אני כמעט מתי, והיא טורקת את הטלפון...!

השתוללות אמוק

פעתי באוטובוס לנווה־מגן וארבתי לה. ראיתי שהיא, יוצאת מהבית מאופ־רת, לבושה יפה, נכנסת למכונית שלה ונוסעת. אמרתי: אלוהים אדירים! הרגש־

המאהבת

עליזה בנטוב, אל־מנה בת 52 הע־בדת כמזכירה בחוג למתימטיקה של או־ניברסיטת תל־אביב, עזבה את פולדס אחרי חמש שנות ידידות הדוקים.

המאהב

ג'ורג' פולדס, ריצה שנת מאסר בפועל אח־רי שניסה לשרוף את בית אהובתו. כיום הוא עובד כשליח במלון דיפלומט.

תי שמשהו בתוכי מתפוצץ. מצאתי מוט ברזל, שברתי את דלת הבית ונכנסתי. שברתי את המערכת הסטריאופונית, את ה־רהיטים, את הרדיו. נכנסתי למיטבח ושברי־תי את המקרר, את השולחן. נכנסתי לחדר־

(המשך בעמוד 44)

קולנוע

סרטים

כדורסל כמילחמת גלדיאטורים

שני דברים מעסיקים היום את דעת הקהל יותר מכל. הראשון: השיחות שיתקיימו או לא יתקיימו, על השלום האפשרי או הבלתי אפשרי, עם מצריים. השני — מכבי תל־אביב: האם תעלה לגמר גביע אירופה או לא תשחק בגמר, האם תשמור על הגביע או תפספס אותו? ודווקא כאן יש לקולנוע מה לתרום, והוא מתכונן לעשות זאת בקרוב.

סיפורו של מנצח — סרט העומד לבוא לישראל בעוד כשבועיים, הוא אחד מאותם הסרטים שנוהגים לכנות באמריקה בעיירה שלו, בגלל אכזבה ריגשית.

הביקורת המתוחכמת סברה שהסרט מתוק ופשטני מדי, אבל ערי השדה באמריקה סברו אחרת, ובנסון הפך בעיניהן כוכב של ממש. משום כך, כאשר פנה לחברת־סרטים והציע תסריט שנכתב על־ידו בשיתוף עם אביו, מצא מייד אוזן קשבת.

כדורסל זה עבודה. כדי שלא יהיו ספקות ביחס למוצאו, שם אביו של בנסון הוא ג'רי סגל, והוא עיתונאי וסופר לפי מיקצועו, שהתגייס כדי לתת צורה סופית לרעיון שהביא לו בנו. רובי, שאחד מתחביביו העיקריים הוא משחק הכדורסל ואשר לא יכול, בגלל הקאריירה הקולנועית, לפתח קאריירה ספורטיבית, החליט לפצות את עצמו בסרט זה. הוא הכין לעצמו תפקיד של שחקן מצטיין בבית־ספר קטן, הזוכה במילגה ספורטיבית (ה־"ישנוני"). הכוונה היא שכאשר עושיט אותם, אין איש מוכן להמר על סיכוייהם המיסחריים. משום כך הם נעשים בתקציבים זעומים, וללא כוכבים. הם יוצאים לשוק ללא סיוע של שופרות הפירסום הגדולים, העולים ביוקר, אבל באורח־פלא הם מצליחים להתגנב אל לב הקהל האמריקאי, ומכניסים סכומי־כסף הגונים. כאלה היו, בשעתם, סרטים כמו בראש מורם ואפילו רוקי.

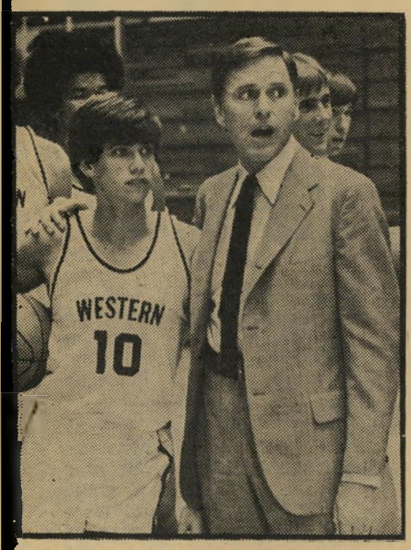
שחקן רובי בנסון ב„סיפורו של מנצח"
להילחם בנפילים

מיבצע פרטי. בלי להשוות עם ההיסטריה שהתעוררה סביב סוס ההרבעה הרוסי איטלקי הצליח סרט זה, שהוא בעצם מיבצע פרטי של אב ובנו, לטפס באופן מרשים אל בין אלופי־הקופה של השנה (לשם השוואה, הסרט הכניס בארצות־הברית יותר מן הרומן שלי עם אנני).

הוגה רעיון הסרט הוא כוכב צעיר, בן 20 בילבד, בעל ותק של 15 שנים בעולם הבידור והקולנוע, שמו רובי בנסון, והוא כבר זכה להופיע על בדי ישראל בתסקיד ראשי בסרט בשם ג'רמי, סיפור־אהבה בין נער הלומד לנגן בצ'לו לבין נערה הלומדת ריקוד; זהו סיפור־אהבה חביב ותמים שזיכה את הבמאי ארתור בארון בפרס היצירה בפסטיבל בקאן.

בנסון, בחור צנום בעל ארשת נאיווית, הופיע לראשונה על הבמה כאחד הנסיכים הקטנים הרבים בהמלך ואני. הוא היה אז בן חמש. מאז הפכו חיי הבמה והקולנוע חלק בלתי־נפרד מתהליך ההתבגרות שלו. בהשפעת אמו, שהיא שחקנית, פיתח את כישרונותיו הדרמאתיים, וזכה אפילו להופיע לצידה במחזמר. היה זה כאשר האם (ששמה המיקצועי אן גלסון), הוזמנה להופיע ביפאן בהצגה אוליבר, ורובי הקטן מצא גם הוא תפקיד הולם לעצמו בהצגה.

בילי ג'ו. ג'רמי היה הצעד החשוב ביותר שלו לקראת עמדה של כוכב במלוא מובן המילה. כשנתיים־אחרי סרט זה ניתנה לו האפשרות להופיע שוב לצידה של הנערה האדמונית, גלינים אוקונור, שהופיעה איתו בסרט הראשון. הפעם היתה זו הפקה צנועה בשם המנון לבילי ג'ו (סרט שבוסס על פיזמון מצליח) ובה קופץ בנסון (בילי ג'ו) מן הגשר

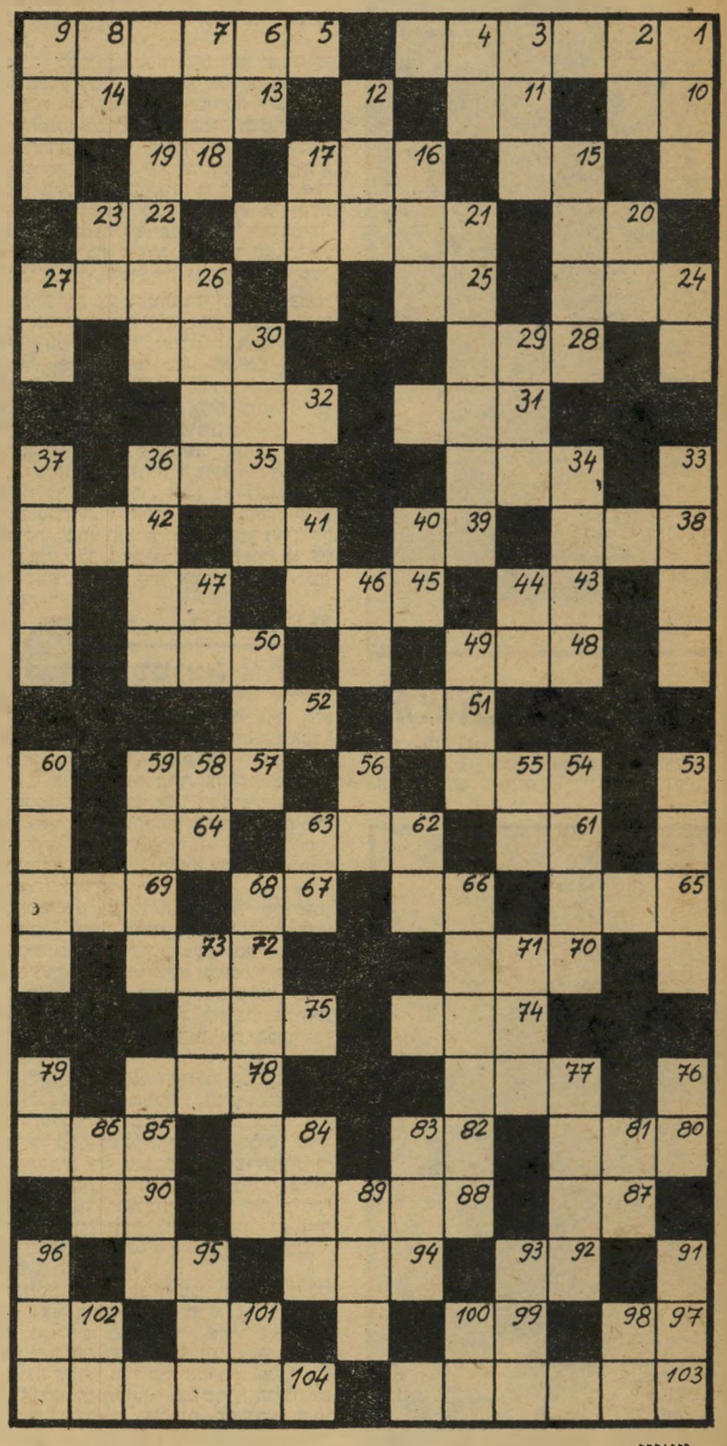

המאמן ג.ד. ספרדי ובן־טיפוחיו
עבודה מפרכת

אוניברסיטות האמריקאיות מעניקות מילגות לספורטאים מצטיינים, כדי שיעזרו להן לזכות בתחרויות ובתהילה), ומגלה שהכדורסל אינו ספורט שמשחקים לשם הנאה שבדבר אלא עבודה קשה ומפרכת, מין עולם כזה שאפילו דארווין היה נבהל למראה הקיצוניות של מילחמת הקיום שבו.

בנסון, שהוא בעצם ננס בהשוואה לגובה המקובל בכדורסל האמריקאי (הוא מזכיר במיבנה גופו את בוב גריפין ממכבי תל־אביב), נאלץ להילחם, במיסגרת ניבחרת האוניברסיטה, בנפילים הגבוהים ממנו והכבדים ממנו כפליים, בחורים המסוגלים לפי הנתונים שלהם לשחק לא רק כדורסל, אלא גם לעסוק בהרמת משקלות בזמנם הפנוי. ועצם העובדה שללא

תשבץ העולם הזה 2108

מאוזן:

1. מהן מורכב עמוד־השדרה; 5. צדף; 10. פרי־בטן; 11. רצועה; 13. תאריך בחודש שבט; 14. שים עצמך על כיסא; 15. מילת־זירוז; 16. תכשיט; 18. מגופה; 20. גוף; 21. מחלקי הרימון; 22. מכינויי האלוהות; 24. עינבר; 25. נהר באפריקה; 26. שפכטל; 28. ציר הדלת; 30. דמם; 31. בליטה בקיר; 32. מאבני־גבוה; 38. נהרה; 39. אפס כוחו; 41. מילת־שלילה; 42. בקע; 43. מצבת־זיכרון; 45. התקוממות; 47. מילת־תחינה; 48. ההם; 50. עבודה קשה; 51. בהשאלה: מרכז; 52. מילת־תחינה; 54. משמש למילוי שמיכות; 57. קריאת־התפעלות; 61. שנשמה באפו; 62. אחי הבעל; 64. אציל מיקראי; 65. טהור; 66. אדון; 67. נישא; 69) מעמסה; 70. קרע; 72. זמן קצר מאד; 74. נבזון; 75. ירק הי משמש כתבלין; 77. חתכו לשניים; 78. עליצות; 80. מתאבך מן הארובה; 82. כלי במישחק השחמט; 84. מילת חיוב; 85. ללא; 87. לא. באנגלית; 88. הונאה; 90. אביון; 92. גיבעה נמוכה; 94. הרי; 95. אוייב; 97. משאבת הגוף; 99. להבה; 101. תרופה; 102. ממציא הטלפון; 103. כלי־רכב; 104. ההיפך מתבוסה.

מאונך:

1. כבל דק; 2. קידומת הולנדית; 3. נמל עתיק בארץ; 4. סוס בלי ראש; 6. מונח בתורת החשמל; 7. נדדדים; 8. הווייה; 9. קיטור; 12. מיכלול הידיעות; 15. קייט; 16. גוי; 17. מחלקי הימממה; 19. שחקן אנגלי, שם־משפחתו בוגארד; 20. מתגורר; 21. חנוטים מצריים; 23. קינה; 24. רוח רעה; 26. שטעמו נעים וערב; 27. משקה קל; 29. ירק־גינה; 30. דרך בלתי־סלולה; 33. יהירות; 34. לייש; 36. שמיים; 37. בית; 40. במקום ההוא; 41. ענף צעיר; 44. נוזל החיים; 46. בילבד; 47. פרוסה; 49. פסע; 50. הולם; 53. שאינו דומה; 54. פח קטן; 55. קריאת־יגון; 56. מילת שאלה לזיהוי; 58. בן לאותם הורים; 59. חד; 62. נוכרי; 63. כועס; 66. שכר חודשי; 68. הגונה; 71. מועקה; 73. מישחק־קלפים; 76. ידיד; 77. בית־עסק; 79. כיוון שי; 81. עצם בפה; 83. בעייה; 84. גוש שלישי יחידה; 86. מעבד את הבצק; 89. תבלין נפוץ; 91. מעצור; 93. אן?; 95. מסימני הניקוד; 96. עובד בית־המרחץ; 98. מלחין גרמני (ש"מ); 100. מתת; 101. כן, בספרדית; 102. בתוכו.

מקום בניבחרת באות לקיצן גם המילגה וגם האפשרות ללמוד, הוא קץ נוסף ב־אליה הקוצנית בלאו־הכי.

הצלחה מפתיעה. מה שמתברר מ־תוך סרט זה מעבר לכל ספק, הוא שה־ספורט התחרותי היום דומה למילחמת גלדיאטורים רומית יותר מאשר למישח־קי האולימפיה היווניים. המטרה מקדשת את כל האמצעים, וכל מי שניצב בדרך אליה נדרס ללא־רחם. מאידך, כאשר צו־פים בדרך שבה מכינה אוניברסיטה (ש־היא רק שלב מוקדם, תמים ומכין למיק־צוענות האמריקאית) את שחקניה, קל להבין את הפער המפריד בין הכדורסל האמריקאי לזה של שאר אומות העולם.

הצלחתו המפתיעה של הסרט הסבה סי־פוק רב לבנסון הצעיר. בדומה לרוב ילדי הפלא, הנמצאים בשלב המעבר לגיל ה־בגרות ולבעיות השונות שגיל זה מעמיד לפני שחקני־הקולנוע, הוא חושש שה־חלום הוורוד עומד להימוג. „כולנו סוב־לים מתסביך של חוסר ביטחון־עצמי," הוא אומר. „מה אעשה אם כבר בגיל 25 אהיה כוכב עם עבר אבל בלי עתיד ?"

בינתיים יש לו כמה אפשרויות: הוא מחבר שירים ושר לא רע, כפי שזוכרים אולי אלה ששמעו אותו שר על בלתן צהוב בג'רמי. חוץ מזה, הוא באמת כיש־רוני במישחק הכדורסל. הוא בן 20 בילבד, ואם באמריקה יהיה לו קשה להתפרנס, כדאי להזכיר לו שבישראל מחפשים תמיד כישרונות חדשים שלמדו להחזיק כדור מעבר לאוקיינוס. ובהתחשב בעובדה ש־שמו המקורי סגל, לא תהיה לו אפילו בעייה לקבל מייד כרטיס־שחקן בליגה הלאומית בארץ.

במאים

למה לא בישראל ?

מאחר שרמת הסרטים המייובאים ל־ישראל אינה בדיוק עוצרת־נשימה, וקורה לא פעם שצריך לחפש בנרות, במשך תקו־פה ארוכה, סרט שכדאי לכתוב עליו, מוטב מזמן לזמן להעיף מבט אל המתרחש מעבר לים ולהזכיר סרטים המושכים שם תשומת לב, מתוך תיקווה שיימצא בעל יוזמה שיעז להביאם לארץ.

למשל, סרטיו של במאי צרפתי בשם ברטראן טאוורנייה, מבקר־קולנוע ואיש יחסי ציבור ופירסום בענף הקולנוע לשע־בר, הנחשב בשנים האחרונות אחד מ־במאי היוקרה של הקולנוע הצרפתי.

טאוורנייה עשה עד היום ארבעה סר־טים. כל אחד משלושה הראשונים, השטן מסנט־פול, שהחג יתחיל והשופט והרוצח, זכו בפרסים רבים, ותודות להכנסות מ־סרטים אלה שותף כיום טאוורנייה גם ב־חברת הפקה, המטפלת לא רק בסרטיו שלו אלא גם בסרטים של יוצרים אחרים ש־בהם הוא מאמין, כנראה תיזכורת מן ה־ימים שבהם נזף, כמבקר, באותם מפיקים שטרקו דלתות לפני אנשים מחונגים והתחשבו רק בסיכויים המיסחריים.

קוזינוע עיר קוזינע. סירטו החדש של טאוורנייה, ילדים מפונקים הוא, למע־שה, הראשון שבו הוא מטפל בפירוש ב־מיקצוע שבו הוא עוסק — עשיית סר־טים. בהתחשב עם העבר שלו, ניתן היה לצפות שנושא כזה יצוץ עוד קודם־לכן, אבל נראה שסרט זה מהווה, לגבי ה־במאי, מיפנה מכמה וכמה בחינות. לא זו בילבד שזו הפעם הראשונה שדמות מרכ־זית בסרט משלו הוא במאי־קולנוע (ו־דמות אחרת — תסריטאי), אלא שלראי־שונה סובב הסרט על ציר נשי דווקא, והדבר משתקף אפילו בתוך הסיפור עצמו. הבמאי והתסריטאי המכינים, במהלך ה־עלילה, את סירטם הבא, מחליטים לש־נות את הסיפור ולהעניק את התפקיד הראשי לאשה ולא לגבר.

ילדים מפונקים מספר על במאי קולנוע (שאותו מגלם מישל פיקולי) השוכר דירה בבית־דירות פאריסאי, כדי לעבוד ללא הפרעה על סירטו החדש. אלא שבתוך בית־הדירות הוא נקלע למאבק של הדיי־רים על זכויותיהם נגד בעל הבית, והוא מכיר שם נערה צעירה ממנו בהרבה, מחו־סרת עבודה, המלאה ספקות לגבי עצמה ולגבי העולם הסובב אותה.

הערמות והנערה. הניגוד שבין ה־במאי, המנסה להינתק מן העולם כדי ליצור סרט האמור לתאר את העולם, לבין דיירי הבית הכופים עליו את המציאות היומיומית, והנערה שמצבה הכלכלי הפוך מזה שלו, יוצרים את העימות המרכזי ב־סרט. טאוורנייה, הטוען כי הוא עצמו היה פעם חבר בוועד־בית דומה לזה שהוא מציג בסרט, שואף לאווירה הריאליסטית ביותר שהיתה לו בסרטיו עד היום. מאחר שדמותה של הנערה בעלת חשיבות מכר־עת בסרט, הוא עבד על עיצובה עם שתי נשים: תחילה עם תסריטאית (שבינתיים הפכה במאית), בשם שארלוט דובריי, ואחר־כך עם השחקנית הצעירה שגילמה את התפקיד בסרט, כריסטין פאסקל (ב־ישראל ראו אותה בהדרך הטובה בה הלכנו).

קטנה ושבריריות. העלמה פאסקל, נערה קטנה ושברירית הנראית ומתנהגת בניגוד לכל המוסכמות של כוכבי־קולנוע, שייכת לאותו גזע חדש של שחקנים שה־תפקיד חשוב בעיניהם יותר מן השכר, והחידושים בקולנוע חשובים בעיניהם יותר מן התהילה. בפסטיבלים אפשר לר־אותה, לבושה סודר וג'ינס, כשהיא רצה לכל הקרנות סירטי הצעירים. כישוריה האינטלקטואליים הביאו לכך ששותפה כבר לא פעם גם בכתיבת תסריטים, ולא רק במישחק. טאוורנייה עצמו מתכונן לח־זור על שיתוף־פעולה זה בעתיד, בעיבוד שעשה יחד איתה לסיפור של האמריקאי תיאודור סטרג'ון.

ילדים מפונקים הוא אחד מאותם ה־סרטים שאפשר היה לעשות גם בישראל. סרט בעל תקציב קטן (הזול ביותר שעשה טאוורנייה עד היום), שצולם במשך 26 יום בילבד. אבל מתקבל על הדעת שכל עוד לא יימצא בארץ מי שיאמין כי סרט כזה מעניין קהל ישראלי, קשה עוד יותר יהיה למצוא מישהו שיהיה מוכן להש־קיע בהפקה מקומית של סרט כזה. המפ־סיד, כמובן, הוא הקולנוע הישראלי בכללו.

שחקנית כריסטין פאסקל ב„ילדים מפונקים"
גזע חדש של שחקנים

כשהבורגנים נותערטלים

המסיבה של דון (פאר, תל־אביב, אוסטרליה) — ידידים עורכים מסיבה בליל הבחירות של שנת 1969. המקום — אוסטרליה, והמסובים עולזים לקראת הניצחון הוודאי של השמאל, שיסלק מן השילטון את ה־ימין — השליט הניצחי־כמעט.

ככל שמתקדם הלילה, מסתבר שהוודאות היתה אשליה ושהשמאל עדיין רחוק מניצחון. יגונם של הנוכחים טובע בתוך נחלי האלכוהול, הממיסים את החיצוניות המכובדת של הבורגנים המהוגנים. אנשי־תרבות הופכים חיות נוש־כות. תיסכוליהם צפים על פני השטח, החל מן התסביכים המיניים (הפרופסור המתייסר משום שיש לו כלי קטן), ועד לתסביכים המיקצועיים (המורה שרצה לכתוב את רומן המאה אבל לא מצא את הזמן והאומץ לכך). חבר־המרעים מתחלף בחבורת זאבים שתויים המתעלסים, מנב־לים את הפה ומקיאים את הרעל הרובץ על נישמותיהם.

המיבנה הדראמאתי מוכר. מי מפחד מוירג'יניה וולף ועונת האלופים הם שתי דוגמות בילבד למקורות ההשראה. אולם, יש לציין שהציביון האוסטרלי כאן חזק מאד, ולמצב הפוליטי, הכלכלי והתרבותי של ארץ זו יש השלכות ברורות בתוך הסרט. דיוויד ויליאמסון, שביים את הסריטו על מחזה מצליח באותו השם, שכתב ב־1971, יצר אוסף טיפוסים אמיתיים ביותר. אם גם לא תמיד מקוריים, ואילו

ריימונד ובארט — תיסכולים מיניים

הבמאי ברוס ברספורד אסף צוות שחקנים שמרביתם הופיעו במחזה על הבמה, ומכאן ההזדהות שלהם עם הדמויות.

גם התסריטאי וגם הבמאי נהגו בתבונה כאשר החליטו לשמור באדיקות על האווירה הדחוסה והמתניקה של ה־מחזה, המתרחש במקום אחד, ביתו של דון, במשך לילה אחד בלבד.

כשהעלילה נושענות

גם מלאכים שותים ויסקי (אלנבי, ארצות־הברית) — חבל, חבל שאחרי שביתה כה ממושכת של בתי־הקולנוע, מוצאים בעלי בתי־הקולנוע לנכון להציג סרטים שאינם מסוגלים להחליף את המסך הקטן. שהרי למה לו, לצרכן הישראלי המודאג, לנטוש את נעלי־הבית החמות שלו, את החדר המוסק ואת הטלוויזיה השרה לו שירי־ערש משעממים עד תרדמה, ולצאת להרפתקה משעממת עוד יותר, בחברת פירחחים, ובלי החימום והנוחות שיש לו בבית ? והנורא מכל — למה לעזוב את המסך הקטן, כשהמסך הגדול מראה לו סרט שספק אם הטלוויזיה היתה מקבלת אותו להצגה ? והטלוויזיה בישראל, כידוע, אינה ברורנית ביותר.

מה שכן לקחו מן הטלוויזיה, בחישובי מיסחר מבריקים, הוא שמו העיבורי של הסרט, שאין לו כל קשר לשמו המקורי „ברק ורעם". השם הוסב לגם מלאכים שותים ויסקי כדי להיבנות על קייט ג'קסון, המשחקת בסרט לצידו של דייוויד קראדין. והיא, אחד המלאכים של צ'ארלי, חלשה מכדי להציל מחיוורון את הסיפור הרעוע שעליו נשענת מה שנתכוונה להיות עלילה מצחיקה.

במרכז עומד מאבק בין כוחות הטוב והרע, כשאת הרשע מגלם בעל מיפעל לייצור משקאות קלים, העובד למען המאפיה וממלא עבורה בקבוקים בוויסקי קלוקל המייוצר בלי רשיון. מולו, האביר הלוחם את מילחמת האור

ג'קסון וקאראדין — המלאך והקאראטה

והצדק המגן על עמלם של שני זקנים עליזים היודעים את סוד ייצורו של הוויסקי המשובח, אך מסרבים להיכנע לסחטנותם של בעל המיפעל וביריוניו.

נקודת־האור היחידה בכל המיבשלה התוססת הזאת היא דייוויד קראדין, פרוע ונועז כדרכו, בגופייה ועם עגיל אחד באוזנו, ומי שאינו זקוק לכפילים כשהוא נוהג מכוניות הרוסות־למחצה או חולק מהלומות קראטה על־באמת.

הבית נשרף מאהבה

(המשך מעמוד 41)

השינה, פתחתי את הארון שלה וראיתי את כל הבגדים שקניתי לה תלויים בו. הצצתי גפרור ושרפתי את כל הבגדים. הארון עלה בלהבות תוך שניות. יצאתי מהבית וחזרתי לתל־אביב.

איש לא ראה אותי נכנס או יוצא. ישנתי בלילה בשדרות בן־גוריון, וכשהתעוררתי לא זכרתי מה עשיתי אתמול. בכיסי היו 20 לירות בילבד. התחלתי ללכת מבלי לדעת לאן. ליד השגרירות הבריטית נעצרתי על־ידי ניידת.

נחקרתי, ונלקחתי לביתה של עליזה. הבית עצמו לא נשרף, אך כל תכולתו נישרפה והקירות היו מפוייחים. חתמתי על הודאה, ונלקחתי לתחנת־המישטרה בהרצליה. למחרת הובאתי לפני שופט. קונסול ישראל היה באולם, ואמר שיש בידיו כרטיס־טיסה לקנדה עבורי. השופט שלח אותי לשלושה שבועות להסתכלות בבית־החולים לחולי־נפש בבת־ים. בחוות־הדעת של הרופאים נאמר שאני שפוי, ושעברתי חוויה קשה.

שוחררתי בערבות על־ידי עורך־הדין ארי צוק, שמונה על־ידי בית־המישפט אחרי שאמרתי שאין לי כסף לשלם לעורך־דין. חבר שלי מנתניה הפקיד ערבות בסך 5000 לירות. עשרה ימים הייתי חופשי, ואז נאסרתי מחדש.

בבית־המישפט דיברתי אנגלית, וכשגמרתי לדבר התיישבתי. ואז אמר לי השופט מקס קנת: „לפני שאדון אותך, יש לך מה להגיד?" אמרתי: „כבוד השופט, ביצעתי פשע. אבל מוסרית אני חף־מפשע. אהבתי את עליזה בנטוב, נתתי לה את כל חיי."

עד כאן סיפורו של פולדס.

נזק בכל יום

ג'ורג' פולדס ניהון על־ידי בית־המישפט, בהרכב של שלושה שופטים ובראשותו של השופט מקס קנת, ל־36 חודשי מאסר, מהם 18 חודשים על־תנאי לשלוש שנים. הוא נלקח לכלא מעשיהו ובילה שם שנה מתוך השנה וחצי שנפסקו לו.

עליזה בנטוב, ידידתו־לשעבר, הספיקה במשך תקופה זו להתיידד עם גבר חדש, ולדבריה הוא מתגורר עתה בביתה והיא חיה איתו כאשתו לכל דבר.

במישרדה שבאוניברסיטת תל־אביב גולדה עליזה, אשה רגילה ל־מראה שכתמים יבנים מכסים את פניה, אך עיניה הכחולות צעירות ומרצדות, את פרשת יחסיה עם ג'ורג' פולדס:

אני לא יודעת איך הסתבכתי איתו. אני חושבת שהייתי יותר פסיכיאטר שלו מאשר אשה שלו. אמרתי לו שהוא לא יציב. עובדה, אחרת לא היה מתגרש אחרי 25 שנות נישואין. אני יודעת שהילדים שלו לא מכירים בו, ואני גם יודעת שהוא הונה את מנהל הבנק שלו במונטריאול ושאם יחזור לשם, ייאסר.

הוא שתיין ומדיף תמיד ריח אלכוהול, מעולם לא התחייבתי להינשא לו, ואמרתי לו מההתחלה שליחסים ביניינו אין עתיד. זה שקר גס שהוא הוציא עלי כספים. אני זו שהוצאתי עליו כל הזמן. החברים שלי לעגו לי שאני מפרנסת אותו.

הוא לא קנה לי אף פעם תכשיטים, ומה הוא עושה עניין מהבגדים שקנה לי? או מה אם הוא קנה לי פעם חולצה? ומה הוא מבלבל את המוח בעניינ הנסיעות לאירופה? פעם היינו ברומניה ופעם בקפריסין, זה נקרא אירופה. הוא אף פעם לא שילם בשביל הכרטיסים, הוצאתי הכל מכיסי. אז מה אם הוא היה מביא כמה סטייקים בשבת? הוא הרי היה אוכל אצלי בלי סוף. הוא אף פעם לא היה חלק מהמישפחה, אני יודעת שהוא היה בודד ושמצא חן בעיניו שיש לי בית וגינה וחברים, אבל מעולם לא הבטחתי לו שום דבר.

אני לא מוכנה להתחתן עם אף אחד. יש לי פנסיה שאני רוצה לשמור עליה. גם עם החבר הנוכחי שלי אני לא מתחתנת למרות שאמרתי לג'ורג', על־פי עצת הפסיכולוגית שמטפלת בו, שאני נשואה.

הוא אדם לא־שפוי. ביקשתי מבית־המישפט לגרש אותו מהארץ, אך לא נענו לי. בקשתי אני ממש פוחדת ממנו. אז מה אם היינו חברים, אסור כבר לנתק יחסים? הוא עזב את אשתו אחרי 25 שנים, ולי אסור לעזוב אותו אחרי חמש שנים? הוא הפיץ עלי שאני יוצאת עם גנגסטרים גרמנים, בא למקום־העבודה שלי ועשה לי בושות, הקים פה צעקות והלך למנגנון בדרישה שיפטרו אותי. הוא ניסה להתאבד פעמיים, אבל תמיד בנוכחותי, בשביל ההצגה. הבן שלי רצה להכות אותו מכות־רצח אבל אני לא הרשיתי. כעת אני מצטערת. הגיעו לו מכות, ואם הוא ימשיך להטריד אותי הוא עוד יחטוף אותן.

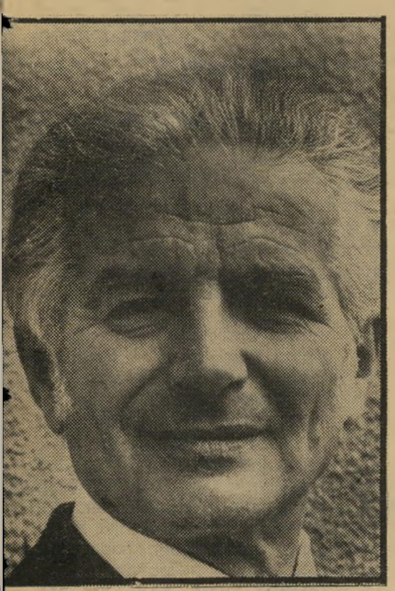
ביום הדליקה שלחתי את בתי הקטנה מחוץ לבית. איזה מזל. הוא עוד היה שורף אותה. אני לא יודעת מה לעשות. מאז שהשתחרר הוא מטריד אותי בטלפון בלי הרף. אני פוחדת לענות לטלפון, או להיות לבד בבית. בתקופה שעזבתי אותו הוא גרם לי בכל יום נזק אחר. צבע את הדלת הקידמי של המכונית, עשה לי תקרים בגלגלים. מה יהיה הסוף? הוא לא יתן לי לחיות בשקט?

עד כאן סיפורה של עליזה.

מאוחר מכדי להשתקם

בעליזה בנטוב, כי כאשר חזרה ביום הדליקה לביתה נבהלה, כי כל השכנים היו בחוץ והבית היה מוקף כבאים. לדבריה, שלושה חדרים בבית היו שרופים לגמרי, הספנתר היה הרוס, ושתי מערכות־הסטריאו מרוסקות לרסיסים. היא טענה, כי נגרמו לה נזקים בסך 200,000 אלף לירות וכי קיבלה מהביטוח סך של 66 אלף לירות בלבד, כיוון שהדירה היתה מבוטחת מתחת לשווייה.

לדבריה נאלצה לבנות את הבית „ממש מחדש", קירות חדשים ותיקרות. היא טענה כי שני ענקים מזהב, שרשרת, צמיד־זהב, שעון־זהב, טבעת־יהלום ושרד שלושה ענקים קטנים בשווי של 4,000 ו־5,000 אלפים לירות נעלמו מן הבית, וכי גם כסף שהיה בארון נעלם.

אפיר־משוחרר פולדס
הוא לא קנה תכשיטים

לדבריה מצאה בסלון מישקפי שמש ה־שייכים לפולדס.

בעדותה בבית־המישפט סיפרה, כי אומנם, כאשר נסעה עם פולדס לרומניה שילמה את כל ההוצאות, אך לעומת זאת סיפרה, כי בפעם השנייה נסעו לתורכיה, יוון ו־יוגוסלוויה, ולא לקפריסין כפי שטענה ב־ארגזי העולם הזה. היא הוסיפה, כי שילמה רק עבור הכרטיסים, וכי הוסכם ביניה לבין פולדס שהוא יישא בכל שאר ההוצאות.

בבית־המישפט הודתה עליזה בנטוב, כי פולדס נתן לה במתנה טבעת וישעון אך ביקשם בחזרה, ואילו להעולם הזה אמרה, כי לא קיבלה ממנו תכשיטים כלשהם.

בסוף דבריה אמרה: „שכרתי עורך־דין כדי שהנאשם יגורש מהארץ. אני פוחדת ממנו, הוא אדם מסוכן. הוא ניסה להצית את ביתי. ג'ורג' פולדס הרחה בכל ההאשמות שיוחסו לו, להוציא את גניבת התכשיטים, ובית־המישפט החליט לזכותו מאשמה זו."

פולדס שוחרר מבית־הסוהר ב־27 ביולי 1977. בחודשיים הראשונים „נשם אוויר", לדבריו. כיום הוא עובד במחלקת השליחויות של המלונות דיפלומט ומרינה. תוכניתו לחזור לקנדה השתנתה בינתיים, והוא החליט להישאר בישראל ולשקם את חייו.

הוא לא סלח לעליזה בנטוב, ולדבריו לא יסלח לה כל חייו. „היא הרסה אותי," הוא אומר, „ואני מבוגר מכדי לשקם את ההריסות."

המחירים עדיין נמוכים!
המבחר עשיר,
והייעוץ מקצועי
* פלשים לכל סוגי המצלמות במחירים נוחים.
* ביצוע פיתוח והגדלות צבעוניים:
אגפא, אצל אגפא;
קודק, אצל קודק;
צילומי פספורט, בן־רגע!
החנות חוותיקה ביותר בחיפה!
מכירה — קניה — החלפה.
פוטו־ברנר
חיפה, רחוב החלוץ 12

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

ארומור
ציפוי דלתות וקירות

פוליגרף
מכונת אמת
בדיקות בשפות:
עברית, ערבית, ואנגלית
טלפון: 03-25 34 68

מורלה
המשפטים המעוצבים ביצירת אומנות

התיאטרון העירוני באר־שבע
אנדורה
דרמה תבורי כאנדרי משכ
ומזעזע ביאנדרה של מ
פריש, מחזה שזכה באקס
אליה מחודשת.
מיכאל אוהד - „הא

מוצ"ש	28.1.78 באר־שבע
יום א'	29.1.78 באר־שבע
יום א'	5.2.78 תיא' חיפה
יום ב'	6.2.78 תיא' חיפה
יום א'	12.2.78 קרית־אתא
יום ב'	13.2.78 מעלות
בכפר־סבא „היכל התרבות"	
יום ד'	22.2, יום ה' 23.2
מוצ"ש	25.2, יום א' 26.2

בקרוב הסדרה הטלביזיונית
זה עתה הופיע מוחדש
ז'אן כריסטוף
ע"פ ספרו של רומן רולן (חתן פרס נובל)
כרך א': הבקר השחר
יתר חמשת חכרכים בקרוב
להשיג בכל החנויות והשק"ם
הפצה: „גד", צ'לנוב 13, טל. 823701, ת"א.

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנים בדיוק, הקדיש כתבת־תחקיר דוקומנטרית ונרחבת לתפקיד השרי־נים בחברה הישראלית, ולצורכי לקוחותיהם. הכתבה סיקרה מחד את המיוחדותם של שדכנים בגברת ברוניה, הגברת אסתר לוין, יוסף ליבר וד"ר הוגו גולד, ומאידך את אוכלוסיית צרכני השדכנות שמרביתם היו עקורים מאירופה, שבניי־מישפחותיהם ניספו בה בשואה. הקיורה נוספת שפורסמה בגיליון זה של השבו־עון, הביאה לראשונה את דבר היווצרותו של חוג פנימי המור־כב מפקידים בכירים בשילטון בן־גוריון, תחת הכותרת „ריק־טטורה בדרך", פקידים שבונו מאוחר יותר „נערי החצר". בראש קבוצת פקידים בכירה זו עמדו טדי קולק ואהוד אבריאל.

כתבת־הווי נוספת היתה „פיתגוראס בא בדואר", ועסקה באפשרויות הקיומות בלימוד בהתכתבות בעזרת הדואר במבוני־ההשכלה השונים. תחת הכותרת „החזית נגד מק"ר — מילחמה או חציי־מילחמה ?" הובא תיאור ראשיתו של „ציד־מכשפות" אנטי־קומוניסטי נוסח הסנאטור האמריקאי ג'וזף מקארתי. בראש ציד־מכשפות זה ניצבה ח"כ מפא"י עדה מיימון, שגירשה קבו־צת תלמידים בעלי נטיות שמאליות מבית־הספר „עיונות" שבהנ־הלתה, גירוש שהגיע השבוע לפני 25 שנים לביחור בין בוזלי בית־המישפט. אחריים שניצבו בראש ציד־מכשפות זה היו מזכיר ההסתדרות מרדכי נמיר, שהציע למלק את נציגי מק"י מתוך ההסתדרות ו„דבר", עיתון־פועלי־ישראל שתבע מהממשלה להכ־ריז על מק"י כעל מיפלגה בלתי־חוקית.

השבוע לפני 25 שנים דיווח „העולם הזה" על דיוקנו של כוכב הכדורגל של מכבי תל־אביב ונבחרת ישראל בשנות ה־50', יהושוע („שייע") גלזר *, תוך הבאת פרטים ביוגראפיים מלאים על חייו. לשייע גלזר הוצע, לפני 25 שנים, להפוך שחקן־כדורגל מיקצועי בתורכיה, שם הוא היה גם אליל שוחרי הכדור־רגל, והדבר נמנע ממנו על־ידי התאחדות הכדורגל הישראלית. במדור „סיפור החודש" הובא סיפורו של רפאל בשן „ויקו והמלאך".

בשער הגיליון: כדורגלן יהושע („שייע") גלזר.

„העולם הזה" 795
תאריך: 22.1.53

מגדלי החזירים ואגודת ישראל * חיים (המלך)

דהאן מנחית ראשיה לקציו־המישטרה זיגל *

המאמר ה„ארוך" של מאיר יערי נגד משה סנה

העם

רומן ללא המשכים

חמש שנים וחודשיים עברו מאז קרה הנס הגדול — גדול יותר מנפילת יריחו. שתי המעצמות הגדולות, ששנאו זו את זו, קמו באולם האו"ם והצביעו שתיהן בעד הקמת מדינה יהודית. נציג בריית־המועצות, אנדריי גרומיקו, אמר באותו אולם: „ליהודים שנרדפו על־ידי הפא־שיסטים יש זכות למדינה שמלחם."

מדינת ישראל היתה משולה לנערה שישני חתנים התחרו על חמודותיה. עוד בטרם הודיע דויד בן־גוריון במוזיאון ה־תל־אביבי על הקמת המדינה רישמית, הת־חרו ביניהן המעצמות להכיר בה בראש שונה. האמריקאים זכו, והודיעו בתוך שעות על הכרה־למעשה. הסובייטים לא נואשו להיות ראשונים, אם־כי בצורה שונה במיקצת, והודיעו שהם מכירים ב־ישראל להלכה.

הנערה עמדה הצטעצעה, ככל נערה ב־מצב כזה, ופיטפטפה על אי־הזדהות, והב־טיחה לאהוב את השניים כאהוב אחות את אחיה, והירהרה ביתתים במעמדם הכספי של שני המועמדים. היתה זו תקופתה ה־מאושרת אך הקצרה מדי.

כפתח השכנות. השבוע העלתה ישי־ראל את זכר הימים ההם, בחיוך מר של אשה שאשליותיה נהרסו במהירות רבה מדי.

חמש שנים הן תקופה קצרה בחיי אשה, תקופה אפסית בחיי אומה. אולם תוך חמש שנים אלה השתנה העולם שבו חיה מדינת ישראל.

החתן הרוסי נעלם לחלוטין. הוא הודיע קבל עם ועולם שהכלה מאתמול אינה אלא מכשפה מסוכנת, שיש לשורפה על המור־קד. החתן האמריקאי העיף בה מבטים משועממים, והתפלא בסתר ליבו כיצד מצא בה אי־פעם משהו והחל ברומן עם ה־שכנות, בעלות הגוף העגלגל יותר. בפתח בתיהן הוא נתקל במתחרהו הרוסי, שגם הוא העביר את הסרנאדות שלו לשם.

לפי חוק ההיצע והביקוש היו למדינת ישראל, השבוע, כל הסיכויים להישאר בתולה זקנה, חסרת נדוניה וכוח־משיכה, אשר אפילו ילדים רעים כמו הגרמנים יכלו לעולל לה כאוות נפשם.

דת

ארור, ארור, ארור!

החוגים הדתיים, שהפתיעו רבים בהת־מהמה לצאת למילחמת־קודש נגד החזיר, הכוכב מקום נכבד יותר ויותר בקרב העם, עשו את הצעד הראשון. על קירות הבתים בירושלים, בעיקר בקירבת האיט־ליזים שבחנויותיהם התחדש המראה הנש־כח של קולתי־חזיר תלויים על וויס, הוד־בקו כרוזים: „ארור מגדל החזירים, ארור הסוחר בחזירים, שיבעתיים ארור האוכל חזירים!"

היה זה רק הצעד הראשון. הצעת־חוק לפני הכנסת, לאסור את גידול ואת מכי־רת החזיר, מוגשת על־ידי אגודת יש־ראל, היה השני. חופשים מהכבלים ש־ריתקו אותם לכיסאות הממשלה לפני קום הקואליציה הנוכחית, יכלו הפעם לצאת אלי קרב.

אלא שהצד השני של המטבע היה משמח פחות: קולות דתיים אינם עלולים עוד להביא לידי משבר ממשלתי, ואוכלי ה־חזירים מסוגלים כיום לנהל את מדי־נתם גם בלי עזרתם של הדתיים.

ואשר לדתיים שעדיין נוטים שכם ל־ממשלת בן־גוריון, אלה יוכלו תמיד ללכת בדרך שכבר הלכו בה פעם: להיעדר „במיקרה" מאולם הכנסת.

פשעים

לסרסור, תמיכה מוסרית

סרסור לדבר עבירה חייב להיות ערום ובעל חוש מיסחרי. לחיים („המלך") דהאן, בן ה־19, היו רק גוף אתלטי ושרי־רי־ברזל. לפני שבועיים הפגיש את אחת מנערותיו עם לקוח, ששילשל לידה את המחיר המקובל. דהאן הוביל את השניים לחדר נשוא בפרברי יפו, והמתין בקיר־בת מקום לשלל נוסף.

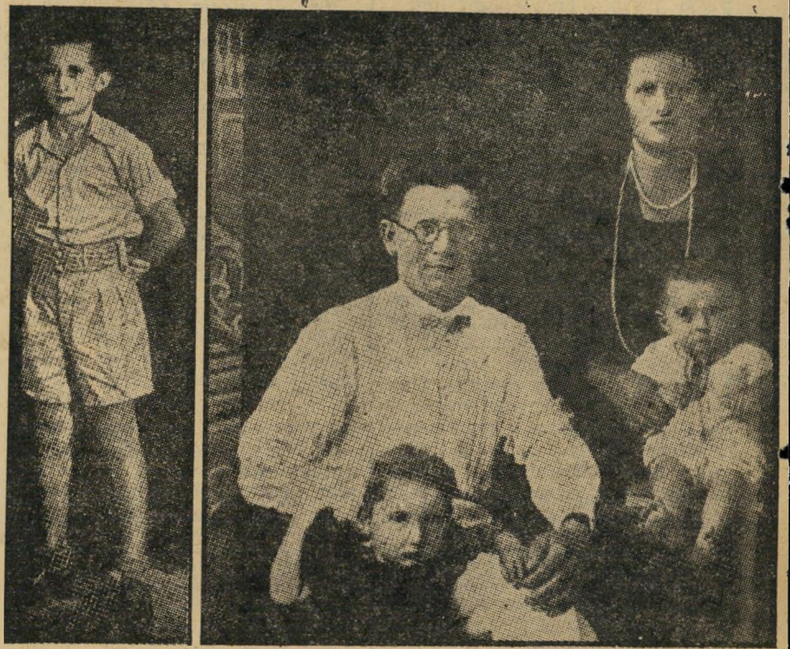
למזלו הרע של הסרסור, עברה שם או־תה שעה חוליית־מישמר של המישטרה. בראות מפקדה, הקצין בנימין זיגל *, את האור העמום הבוקע מן החלון, נכנס פנימה ותפס את הצעיר ומארחתו בשעת מעשה.

דהאן לא השלים עם ההפרעה בעסקיו, ניתר לעבר זיגל והנחית מהלומת־ראש אדירה במיצחו של הקצין. הוא לא נרתע גם מפני סמל ושוטר שאצו למקום, וכי־בד אותם במנות של מהלומות אגרוף ש־כיסו את פניהם דם.

הצילה את המצב ניידת־מישטרה שפל־טה חמישה אנשי־חוק נוספים. הקרב הפך דרמאתי. דהאן ניצל את כל ידיעותיו בשטח שהיה בקיא בו, נגח בראשו, הלם באגרופיו, נשך. הקהל שהתאסף, ברובו מקרב ידידיו של דהאן, נקט עמדה נייט־ראלית למרות שתמך מבחינה מוסרית ב„מלך".

אך השוטרים היו עדיפים במיספרם. השבוע נידון דהאן ל־10 חודשי מאסר

* כיום משמש זיגל כראש המחלקה הכלכלית של המישטרה, שהפקידה את אשר ידלין ועוד רבים אחרים.

שייע בן שישה חודשים (מימין) ובן שתים־עשרה (משמאל)
במקום תסביך קטן — כדורגל גדול

דרכי אדם

העופות נעצרו לחקירה

הקיבה רישרשה בפיטמם של שלושת הנערים. הם היו רעבים. חלונות־הראווה של מיסעדות יפו היו מלאים ניתחי בשר ועופות שחוטים, שהחלו נמכרים ללא פי־קות. אך להם לא היה כסף לקניית ארו־חה הגונה.

ליעקב, אליהו וליאון, שלא עברו עדיין את גיל ה־16, לא היתה סיבה להיות עליזים. הוריהם שכנו במעברות, בבית־הספר הם לא ביקרו. כאשר עברו, באחד הערבים השבוע, ליד ביתה הקטן של ויק־טוריה שיטרית, ברחוב שלוש בתל־אביב, לא ראו מאומה בחשיכה ששרתה. אך הם שמעו קירקור עופות שגרמו לליקוק שפ־תיים. שני תרנגולי־הודו, שני ברווזים ותרנגולת, היו שלל מתקבל על הדעת לקיבותיהם הריקות.

יעקב מיהר, והוביל את חבריו לחדר צר ועזוב בקצה העיר, השיג תוך רגעים ספורים פרימוס וסיר גדול, וזרק לתוכו שני תרנגולי־הודו בעוד העופות האח־רים מצפים לתורם בקצה החדר.

הלחם היה מוכן על השולחן, בחלל החדר נדפו ריקות מגרים. לבסוף הגיע הרגע, ושני נתחים גדולים, טבולים בשמן, הונחו בגאוות טבחים על השולחן. הפיות היבשים נפתחו לרווחה.

דפיקות חזקות בדלת הקפיצו את השלו־שה מן הסעודה. נציגי החוק, שנעזרו ב־כלבי גישוש בעלי חוש ריח עדין (ותי־אבון בריא), מצאו את המקום אחרי שוויק־טוריה זיהתה את קירקור ברווזיה.

בניגוד לנהוג המקובל לגבי נידון ל־מוות, לא הניחו השוטרים לזללנים הצעי־רים לסיים את ארוחת־המלכים שלהם, ה־אחרונה לזמן ארוך.

ביומן המישטרה נכתב באותו יום: „העו־פות נעצרו לחקירה."

אנשים

● **ישעיהו** (שייקה) **אופיר** חבר להקת הצ'יזבטרון ואשתו **אוהלה**, בתם של משה הלוי ושחקנית אוהל **לאה דגנית**, חזרו לארץ, אחרי שהיית לימוד ומישחק בצרפת במשך שנתיים. חזר איתם אזרח ישראלי נוסף, בן 14 חודש: **אלעד אופיר**.

● משנשאל **משה סנה** על־ידי אחד העיתונאים, לדעתו על מאמר חריף נגדו שפורסם בעל המישמר, פרי־עטו של **מאיר יערי**, השיב: „המאמר ארוך מדי."

● כשפנו אל ח"כ מפא"י, **יזהר** (ס. יזהר) **סמילנסקי**, בעניייני סיפרות, הכי־חיש זה כל השתייכות לעניין (פרט ל־עובדה שכתב כמה ספרים). ציטט כהר־כה לאי־הבנתו בענייני סיפרות וסופרים עובדה מפליאה: מימיו לא ראה את **נתן אלתרמן**, ואינו יודע כלל כיצד הוא נראה.

נמר של עיר

פסל מתוסכל שהפך מנהל מוזיאון ✶ אחיו הגאון של שרלוק הולמס ✶ מוסר כלל אנושי ✶ סיפור אהבה־שנאה ישראלי־מצרי ✶ האם ידע טשרניחובסקי עברית?

אמנות

שפסל

היה מי שאמר, כי ציירים שנכשלו באמנותם הופכים מבקרי־אמנות ומנהלי־מוזיאונים, ושם הם מוצאים כר נרחב לריפוי תיסכוליהם האמנותיים. דומה כי מנהל מוזיאון תל־אביב, מרק שפס, ל־שעבר פסל של גיזעי־עצים ועמודי־מתכת, מאמת טענה זו, תוך הפיכת מוזיאון תל־אביב לשדה־מירעה לתיסכוליו האמנותיים.

שפס נועל את שערי המוזיאון שעליו הופקד בפני אמנים ישראלים, החל בנחום גוטמן וכלה בשמואל בק, שאמנותם חורגת מעבר להשגותיו הכיתתיות של מנהל המוזיאון.

הצייר שמואל בק, שהצלחותיו האמנותיות חובקות עולם, תקף בראיון שהעניק לעיתונאי דוב גולדשטיין, את התפיסה האמנותית שמצאה את יצירותיו בלתי־הולמות מוזיאון זה: **„יש אצלנו, לצערי הרב, תפיסה אקדמית המכניסה כל דבר לתוך קטיגוריות קפואות, וקובעת בצורה**

מרק שפס
גיזעי־עצים ועמודי־מתכת

שרירותית מה טוב לעם ישראל ומה לא טוב. עכשיו, הנטייה של הפוליטרוקים לאמנות' היא להצר בכבוד האמנות ה־עכשווית, המודרנית. מנהלי המוזיאונים נותנים עדיפות לאמנים שהמערבות שלהם, של המנהלים, ביצירתם גדולה, ולעיתים אף מכרעת. כלומר: בין היוצר לבין המנהל יש מידה גדולה של שותפות ביצירה ובצורת הצבתה בתחומי המוזיאון. השתתפותם של מנהלי המוזיאונים ביצירה מעניקה להם סיפוק ותחושה של חשיבות...".

מהמשכו של הראיון מסתבר, שכאשר הציע הצייר שמואל בק להנהלת המוזיאון — שבראשה ניצב הפסל־לשעבר שפס — להציג בין כתלי המוזיאון את תמונתו המישפחה, היתה התגובה ה„אמנותית': **„אני קצת מתבייש להגיד... אמרו, שהוא גדול מדי בממדיו — ריחבו כשני מטרים — ולכן אי־אפשר להציגו...". דור דור ושפסליו.**

תהגום

שרלוק

כאשר שלח סר ארתור קונן דויל את הבלש יצירי־דימיונו, שרלוק הולמס, אל מותו במפלי הרייכנבאך, הוא לא ידע שקהל קוראיו יאלץ אותו להחזיר את יצירי־דימיונו לחיים על־מנת שזה יפענח כמה מחידות המופת של הקלאסיקה הבלשית, כפי שאלה מופיעות בקובץ הקידה הראשונה *.

ואכן, ניסוחים כמו: **„מוחי הוא כמכונה הפועלת ומכלה את עצמה, משום שאינה מועסקת במלאכה שלמענה נבנתה"** או תיאורים כגון: **„נכנס אל החדר נכר גבוה ועב־כרס, צדעי מאפירים וכל דמותו רצינות אומרת כבוד. פיפור חייו נחרת בתווי־פניו הגסים ובהתנהגותו המנופחת..."** הם אלה שהפכו את סיגנון־הכתיבה ה־בלשי הזה לענף מכובד בקלאסיקה של הסיפרות, למרות זילזולו של קונן דויל ביציר בדייתו הבלשי, ושאיפותיו להתפרסם בכתיבת „סיפרות רצינית".

מיכלול סיפורי הקובץ, אם זה סיפור המתחו של הנמר מסאן־פדרו, אותו רודן דרום אמריקאי צמא־דם, או תעלומת קופסת הקרטון שבה שתי אוזניים משורמות במלח, ושאר פרשיות נעלמות הבגויות על משולשים של השערות, המוליכים לקביעת עובדות דרך הסקת מסקנות שבעזרתן הן מפוענחות.

באחד הסיפורים, פרשת תוכניות ברוס־פרטינגטון, מתגלית דמות אחיו של שרלוק, מייקרופט הולמס: **„מיבנה־גופו כבד ומגושם, והיה כדמות רמז משונה של חוסר תנועה פיזית; אבל מעל לכל החזות הלא־מרוממת הזאת, נישא ראש**

שרלוק הולמס
אגף מכובד בקלאסיקה...

כה מעוצב במיצחו הרם, כה עז בעיני הפלדה האפורות והמשוקעות עמוק בחוריהן, כה נחרץ בשיפתותיו וכה מעודן במיגוון הבעותיו, עד כי אחרי המבט הראשון נשכח הגוף הכבד, ובלט רק השכל הבלתי־יכול...".

ייאמר על הנוסח המתורגם של סיפורי קונן דויל, שלשון הסיפור מצליחה לשמור על הקפידה הלשונית־תיאורית של ה־מחבר *, נוסח שנקרא בעברית בתיאור חד גטול אפשרויות אחרות: **„כשבדקתיו תחילה נדמה היה לי, שזוהי גופה חנוטה של תינוק כושי, ואז ניראה לי כקוף עתיק־יומין ומעוות מאד. בסיפו של דבר נותרתי בספק באשר להיותו חיה או אדם..."** נוסח ששום סופר עיברי מודרני אינו מסוגל ליצור בסדנתו.

וכהרגלו בין עלילה לעלילה, שב הבלש האגדי והנודע **„לחקר השורשים החלדיים הללו, שאת עיקבותיהם נוכל למצוא ללא ספק בענף הקרנוולי של הלשון הקלטית המופלאה..."**

* נדמה שלראשונה בתולדות התירגום לעברית, המתרגם מיכאל הנדלזלץ הוא נכדו של מתרגם עלילות שרלוק הולמס לעברית, י.א. הנדלזלץ, שפירסם את תיר־גומיו בווארשה בשנים תרפ"א־תרפ"ג.

* „הקידה הראשונה", מאת סר ארתור קונן דויל, תירגם לעברית מיכאל הנדלזלץ. הוצאת „זמורה ביתן מודן", 155 עמודים.

החווייה הישראלית

גיבור

"Israel's author-hero". לפני כמה שבועות (העולם הזה 2103) הבאתי במדור זה, תחת הכותרת **„סופץ טרויאני"** קטעים מביקורת על הספר סופץ מאת יורם קניוק, שראתה אור באורים־ובתומים של ביקורת הסיפרות בארצות־הברית, ב־ניו־יורק טיימס. בהקדמה לרשימה, ציינתי:

„קיימת מגמה בסיפרות הישראלית, היוצרת ונושאת עיניה לעבר שוק הספרים העולמי ורואה בתגובתו את המדד האחד והיחידי לסיפרותה של מגמה זו. אחד המיתוסים הגדולים של מגמה זו היה ממשך שנים רבות יורם קניוק, שכמה מספריו ראו אור בארצות־הברית...". עד כאן הערכה, הגדרה ועובדות.

מסתבר שיש החולקים על זכות אלמנטרית זו של מדור סיפרות לספק מידע והערכה. בין החולקים אדם בשם יקי יושע, מן הסתם סוכנו הסיפרותי של יורם קניוק (מינהג רווח בין מחברי סיפרות־מיטבח אמריקאית). יושע שיגר למערכת מיכתב בצירוף צילומים, מראיון שהעניק קניוק בארצות־הברית ורשימות על תמצית ספרו הנ"ל. בפתח מיכתבו היומרני כותב יושע: **„לדעתי, זוהי כתבה לא־מוסרית, כלומר היא אינה מקיימת את המוסר־העיתונאי השונה, כידוע, מה־מוסר הכלל־אנושי..."** ועוד כהנה דברים רבי „מוסריות" שבמהלכם הוא מניח: **„ויש לשער כי דן עומר נתקל גם בכבי־קורות אחרות..."**

מאחר שאיני מצפה מסוכנים סיפרותיים שיביאו בסיפרות, אלא בסוכנות, אין זה מעניינני אם ערכים של סיפרות, או תה־ליכים סוציו־סיפרותיים, המצויים בפתיח לרשימתי שציטטתי כאן, לא הובנו על־ידי יקי יושע. אך יחד עם זאת, הרי שלמגינת־ליבו, החומר המצולם שהוא צירף למיכתבו מעיד כאלף עדים על נכונותה של הנחת היסוד בדבר אותם סופרים ישראלים הפוזלים בכתיבתם לתירגום ולא לקהל הקוראים הטיבעי שלהם, ומיכלול בעיות האמת שבהן נתונה התרבות הישראלית.

בראיון שהעניק יורם קניוק לג'רי טלמר, בניו־יורק פוסט, מה־26 בנובמבר 1977, תחת הכותרת "Israel's author-hero" המצורף במיסמכים ששלח יושע, כותב המראיין טלמר: **„בישראל, בשנה הקשה של 1973, נהגו הלוחמים הצעירים והסטו־דנטים לומר: „אנחנו זקוקים לספר' — ספר שיעזור להם להבין, ולדעת, היכן וכיצד משתלב דמם בדמים שהוקזו קודם־לכן, ובאותה השנה הם זכו בספר כזה. היה זה „סופץ", סיפרו של מבקר ה־דראמה ובעל הטור יורם קניוק..."** ואם לאמץ את „המוסר העיתונאי" שיושע ממליץ עליו, הרי עלי לבחון את השאלה: האם זה הספר שלו המתינו לוחמי צה"ל ב„ארץ גושן", אחרי מילחמת יום־הכיפורים?

אם לבחון, לאור הכתוב, את ההנחה בדבר סופרים ישראלים הפוזלים לחוצ־לארץ, שכה קוממה את יושע, הרי בולט ביותר שהמידע המאד „סיפרותי" שסיפק קניוק למראיינו, מזכיר את נוסח התע־מולה של מלכות־היופי הישראלית וכוכ־

יורם קניוק
סופץ טרויאני

בניות הקולנוע, ששאפו לכבוש את עולמן בראשית שנות ה־50' בעזרת דדיהן ה־מהודקים לתת־מיקלע מדגם עוזי.

The Yoram hole". ממשיך מראיין הניו־יורק פוסט ומספר: **„בירושלים שוכנת על הר־ציון בנסייה, שבמשך שנים אחדי מילחמת 1948 היה על הגג שלה חור בשם „חורו של יורם" (The Yoram hole") — במקור) — חור שנפער שם בידי יורם קניוק בן ה־17.**

„לא עשיתי את זה בכוונה', היא אומר, בקול־שיער בהווה, מעשן מיקטרת, עם חיוך רגוע. עשיתי זאת במרגמה שכונתה דווידקה. אתה יודע, המצאה ישראלית'... קניוק לחם שיבעה חודשים בירושלים, נפצע שלוש פעמים, איבד את כל חבריו..."

מאותו ראיון בניו־יורק פוסט, אנחנו יוצאים נשכרים ולומדים את טיבו של הספורט הלאומי של ישראל, על־פי קניוק: **„בישראל מתנהל כיום מישחק של ניחושים: מהי האמת בסיפור, סופ־ץ'? אבל אלה הכלים. רק הפרקים על האבא שלי אמיתיים...".**

מתוך המשכו של הראיון הזה אנחנו למדים גם פרטים סיפרותיים, המתארים כיצד פגש קניוק בתקופת היותו „יורד' בארצות־הברית ברעייתו, כיצד נישאו, על בנותיהם, ובשיח אפולוגטי ממשיך קניוק ומוסיף: **„בהיותי בן 38 הופיע סיפרי „אדם בן כלב', שהביקורת בישראל התי־עלמה ממנו *. הייתי כישלון מוחלט. ובאותה עת התחלתי לחשוב על הספר**

* במוסר „השונה" כידוע, מהמוסר הכלל־אנושי' לא התעלם מדור זה מסיפרו הנ"ל של קניוק, והעריכו כניסיון להתמודד בנושא השואה.

החדש הזה (פוסעין): מנסה להבין זאת — לא רק את עצמי, אלא את כל הרעיון של כישלון — ...? וכאשר קניוק מדגיש באוזני מראיינו כי לנגד עיניו ניצבת השאלה מדוע אינו שובר את הכינור של סוסעץ וחוסך לעצמו את כל הצרות, מוסיף המראיין ומספר לאמריקאים: „צעירים רבים בישראל מאושרים שהוא לא שבר אותו...".

בצמוד לראיון זה, תחת הכותרת: A vision that's not all milk & honey" „חזון שאינו כולו חלב ודבש" מופיע סיקור דק של תוכן הספר, פרי עטו של ג'די טלמר, שאינו כותב אם הספר טוב או רע, כיאה למבקר. מיסמך נוסף שצירף יקי יושע, מאת ממלא־מקומו של המבקר הנודע רוברט קירש בלוס־אנג'לס טיימס מספר את תוכן הספר, ובדומה לרשימה הניו־יורקית אינו מעריך אותו לטוב או לרע, וזאת לעומת הרשימה בניו־יורק טיימס שביקרה והגדירה. ציטוטו של יקי יושע את אוסקר ויילד אמר: „כאשר דעת הביקורת שנויה במחלוקת לגבי יצירת אמנות — סימן שהיא מעניינת..." אלא שיושע לא סיפק את השנויות־במחלוקת, וגם לא את „קיטעי הביקורת, שיצאו עם פרסום „פוסעין' כארצות־הברית, והן מרכרות בעד עצמן..."

במיכתבו הנ"ל מוסיף יושע ותובע ממני „גישה אשר תתעלה מעל לאינטרי־גות השפתיות בתל־אביב של קפה „כסית'..." ואין בכוונתי להדגיש שהפעם האחרונה שבה ישבתי בכסית היה בשנת 1965, ואם מישהו משתק ב„אינטריגות שכונתיות", הרי זה האדם שאותו מייצג יקי יושע עצמו, מתוך שאינו מסוגל לשאת ביקורת עניינית ומאמין, שלא בתום־לב, כי מיבחנה של הסיפרות הישראלית הוא בארצות־הברית ולא בארץ.

עיון חוזר

אנטי־גיבור

„טרימפלדור מנוכר". ספרות טובה היא זו המתעלה מעל לרגע הקטנוני, ומצליחה לקלוט את המצב האנושי בלא כחל ושרק. כזה הוא סיפורו של יצחק בן־נר האיש משם*, שלא רווה נחת רבה מחסדי הביקורת עם הופעתו, מייד אחרי מילחמת ששת־הימים, ורק בפרספקטיווית עשור השנים שחלף מאז הופעתו הפך חשוב ובולט ביותר בסיפרות העברית. זהו ספר שכוחו בכנות ובעוצמה הסיפורית הטמונות בתוכו, ובעצם היותו משוחרר מלבטים קבוצתיים שהפכו מלכודת־מוות לסיפרות העיברית מאז קום המדינה, החל בראשון היזהרים וכלה באחרון שבהם.

זהו סיפור על חייל מהבריגדה היהודית שירו נגדמה במהלך מילחמת העולם, התקוע בקאהיר וממנה הוא נשלח, ערב החלטת האומות־המאוחדות על הקמת מדינת ישראל, ברכבת האחרונה לפלסטין. ברכבת הוא רוקם יחסי־ידידות עם רופא מצרי צעיר, השב לעיירה א. בגבול מידבר סיני ופלסטין. זהו סיפורו של אנטי־טרומפלדור גידם ומנוכר, הנלכד בעיירה א. בלב המילחמה בתחנת־הרכבת האחרונה, שעל הרציף שלה הוא נופל חסר־הכרה.

כאשר פוקח הגידם את עיניו, הוא מגלה כי הרופא המצרי הביאו לבית הורי ארוסתו, ומספר לו על „הערבים והיהודים מתנודדים בנשק כמטורפים ודם נשפך. והבריטים הארורים נהנים מכל העניין." הרופא המצרי הגידם היהודי מנהלים שיחה גלוייה־לב, שבמהלכה אומר ה־רופא: „רומה כי אין לך על מה להתגעגע; הרי בודד אתה, אמרת. לא מישפחה, לא אשה. לא כן? איננו מאמין בקשר ריגשי אל ארץ: סתם ארץ. מה מישך אותך לשם?..." בעוד הגידם אומר: „איני יכול להסביר מדוע, אך אלך..."

„פלסטיני ושמו וידל". הגידם מח־לים, מתוודע אל מיטיבו, בנותיו ובנו המוזר בן ה־14. אחר הוא מתחיל לשוטט בעיירה, משתלב בהדרגה בנוף המידברי. ליד תילי־האשפה של העיירה הוא מגלה: „עיר ועירה, אך נוראה למראה, קמה שם מגיזרי־פח ומחישוקי חביות ותיבות־קרטון ומשקי בד וניירי..." זוהי שכונתם המאול־תרת של הפלסטינים הערבים שהורדו יחד עם הגידם מן הרכבת האחרונה לפלסטין. „אני והם לא היינו לרצון למארחינו כי לנגד עיניו ניצבת השאלה מדוע אינו שובר את הכינור של סוסעץ וחוסך לעצמו את כל הצרות, מוסיף המראיין ומספר לאמריקאים: „צעירים רבים בישראל מאושרים שהוא לא שבר אותו..."

בצמוד לראיון זה, תחת הכותרת: A vision that's not all milk & honey" „חזון שאינו כולו חלב ודבש" מופיע סיקור דק של תוכן הספר, פרי עטו של ג'די טלמר, שאינו כותב אם הספר טוב או רע, כיאה למבקר. מיסמך נוסף שצירף יקי יושע, מאת ממלא־מקומו של המבקר הנודע רוברט קירש בלוס־אנג'לס טיימס מספר את תוכן הספר, ובדומה לרשימה הניו־יורקית אינו מעריך אותו לטוב או לרע, וזאת לעומת הרשימה בניו־יורק טיימס שביקרה והגדירה. ציטוטו של יקי יושע את אוסקר ויילד אמר: „כאשר דעת הביקורת שנויה במחלוקת לגבי יצירת אמנות — סימן שהיא מעניינת..." אלא שיושע לא סיפק את השנויות־במחלוקת, וגם לא את „קיטעי הביקורת, שיצאו עם פרסום „פוסעין' כארצות־הברית, והן מרכרות בעד עצמן..."

במיכתבו הנ"ל מוסיף יושע ותובע ממני „גישה אשר תתעלה מעל לאינטרי־גות השפתיות בתל־אביב של קפה „כסית'..." ואין בכוונתי להדגיש שהפעם האחרונה שבה ישבתי בכסית היה בשנת 1965, ואם מישהו משתק ב„אינטריגות שכונתיות", הרי זה האדם שאותו מייצג יקי יושע עצמו, מתוך שאינו מסוגל לשאת ביקורת עניינית ומאמין, שלא בתום־לב, כי מיבחנה של הסיפרות הישראלית הוא בארצות־הברית ולא בארץ.

„בעת שנתגמדתי מידי נגדמו ממני כל הערכים...". בוקר אחד פותח בנו המוזר של בעל הבית את מקלט־הרדיו, והמכשיר משמיע את זמר הפלוגות. בפעם אחרת משמיע הקריין הישראלי דברים על כיבוש כמה כפרים ערבים בגליל. בהדרגה מתבהר לגידם, שמארחיו יודעים כי הוא יהודי מארץ־ישראל.

מארחו, האדון נואד, אבי ארוסת הרופא המצרי, מספר לגידם על מגעיו עם הפלס־טינים: „האם אינך יודע כי הם חרפתה של העיר? הם כולם גנבים, רמאים ו־סוחרי־חשיש. לא לכבוד היא לך..." בהד־רגה עם התפתחות המילחמה הופכים היחסים בין הגידם לרופא המצרי מתוחים יותר ויותר.

המספר מתאווה אל אחות ארוסת ה־רופא, ומפתה אותה באחד מתיאורי ה־אהבה היפים ביותר בסיפרות העיברית החדשה: „והיא לופפת אותי ומלטפת את גופי ואת ידי האחת ואת גדם ידי

יצחק בן־נר
ספר שכוחו בכנות...

השניה ואני מצעק האח! שתי ידיים לי: ורגלי לופפות את רגליה והיא נעה מתחתי כגלי ים האש. האח!; ידיים שתיים לי. ידי הקטועה צמחה ושבה אלי מחדש, והיא כאחותה, הנה באה ולופפת ואורה מן הדבש, ואני נכון עתה לכל..." אלא שבשניה האחרונה טרם פורקן נמלטת לה הנערה, והגידם מאונן: „ידי השניה, הנעדרת, זועקת מכאב..."

למחרת אותו לילה נוטלת ארוסת הרופא את הטיפול בגידם, והיא מתגרה בו: „האם אין בך מאומה מן הדברים שיש בכל אדם פשוט? כל ערבי פשוט, אף בדווי, יש בו נימה של השתיכות; של קשר לשיבטו, למישפחתו, לאשתו או לילדיו; למישהו. מדוע לא נישית, אף לא פעם אחת, לצאת מכאן? האם אין בארץ שם, משהו הקושר אותך אליה?..." ואחרי התרסה זו משיב לה הגידם: „אם את רוצה לנעוץ בי אומץ־לב, זיקה לארצי ולכל שאר הערכים, הרי את טורחת לשווא. לא תצליחי. אני חסר אותם. את רואה את גדם ידי? הם הלכו עימו. בעת שנתגדמתי מידי נגדמו ממני כל הערכים, מאז רק אני, ורק אני, במרכז מחשבותי..." „גם אנחנו יהודים...". הרופא ה־מצרי מבשר לגידם, יום אחד, שהגיעה העת לגנוב את הגבול. בלילה יוצא הגידם מלווה בבדווי ממשרתי מארחו, האדון נואד. בגיבעות החול מבשר הבדווי שעליו להרגו בסכין. אחרי דין־ודברים פונה הגידם לאחוריו, לעבר העיירה, ומתחיל לפסוע. הבדווי מתחיל לדוקרו והגידם מתגונן, תוך שהוא מצליח להימלט שסוע ומרוט אל סף בית מארחו.

הגידם מחלים שוב, והרופא המצרי מטפל בו. ובינתיים: „ריח העשן והשתן התחלף בריחה של המילחמה. טירים־טורים היו שיריוני המילחמה חוזרים ממנה, בדרך חעמק, וכלי־הרכב שהיו מנוקבים ומוכתמים...".

לילה אחד שומע הגידם את סירובי ארוסת הרופא לתחינות ארוסה. למחרת היא נכנסת לחדר הגידם, מתגרה בו ובאראצו, והוא שואל מדוע היא חפצה בו: „ואני מכיער, מוור, נכה, מצולק, פצוע חי לא חי?" ואת שהתרחש ביניהם אחר־כך הוא מתאר: „התעלפנו באהבה מרה, ללא שימחה: ואשר לי, כימעט ללא תשוקה. היא היתה כלוחמת כי ונצמדת וכאה..."

בינתיים ירד החורף, וקולות המילחמה קרבו ובאו. הגידם מגלה שמארחיו־מיטיביו הם יהודים. מייד אחרי תגלית זו מזמינו הרופא לטייל בחולות, שם הם משוחחים על המילחמה והרופא אומר: „מעולם לא שנאתי אדם כשם שאני שונא אותך... אני מניח לשינאה להיות ילדו־תית, טיפשית וצודקת... עם זאת אני מודה שחיבבתי אותך, בעבר... נשאת עמך, אולי בכלי דעת, את האיבדן, את החרס..." הגידם שואל אם הרופא יודע שהוא התעלס עם ארוסתו, והרופא משיב: „יודע אני כי היא עבדה עליך..."

בשובם לעיירה, מסתבר לגידם שהכל חברו להסגרתו. ולד הפלסטיני, הרופא וגם מארחו. המישטרה המקומית ממתינה לו. במהלך ההסגרה פורצת ארוסתו של הרופא: „אדוני! גם אנחנו יהודים..." אבל הכל משתיקים אותה. הגידם מתלווה לוולד הפלסטיני לחדרו, משם הוא מצליח להימלט ולהגיע למגורי הבדווי שניסה קודם להרגו בסכין וזה, יחד עם סוחר ארני, מסתירים את הגידם.

צה"ל מגיע לעיירה. הגידם, במדים מטולאים, עובר ברחובה של העיירה: „ולד נגף לי בידו לשלום. היא היה עתה הממונה על השוק מטעם כוחות הכיבוש הישראלים..." ביתו של נואד, היהודי הסמוי, פרוץ וריק. ארוסת הרופא ירתה בעצמה, האב ובנו המוזר נעלמו, האחות העצירה מסתתרת בבית שכנים, והרופא טוען שהוא שבוי־מילחמה. כעבור יומיים שב הגידם לתל־אביב, ונמוג בנופה. **כלי סטריפ־טיז.** האיש משם של יצחק בן־נר הוא סיפור של אנשי־גיבור, שנכתב בלא שימוש באבקות־קרב מהולות בגבישי דימעות־תנין. זהו סיפור ישראלי חי שסיגנונו ישיר, ונטול פזילות של חיקוי והתבוללות לתפוצה בשוק הספרים האמריקאי, ספר שגורלו ואיכותו הכתיבו את הצלחתו מבלי שמחברו יעזוב את גבולות הארץ לניכר, וללא סטריפ־טיז של גיבורי סכארין ישראלים ודוגמניות המגיעות משדה־הקרב. הספר תורגם עד כה לאנגלית, צרפתית, ספרדית ויפאנית. נראה שאנטי־גיבור, בסיפרות העברית, ערכי ועדיף על הגיבור הסינתטי והבלתי־אמין שסופרים ישראלים מסויימים מנסים למכור לעולם הרחב.

שעוריה

שקספיר לא ידע אנגלית

מוקדש לחוקרות הסיפרות האמיצות והמדעיות מאוניברסיטת תל־אביב, ה־גברות זיוה גולן ויועצתה חביבה יונאי שהחזירו את המשורר שאול טשרניחובסקי לכותרות העיתונים.

שתי חוקרות סיפרות, מהמכון לתקליות סנסציוניות במכון לסיפרות אנגלית באו־ניברסיטת סנסציה, מיצוות שקספיר ב־מכון, גילו מיכתב לא־נודע של סר תומאס לוסי שארלקוט * בזו הלשון:

„בשעה שהייתי מנהל עניניי הוצאת ,גיימס רוברטס' בסטראטפורד על נהר אבון, נמסרו לי כתביו אלה של שקספיר לעריכה. עשיתי מה שהוטל עלי, ו,גיימס רוברטס' הוציא גם את המחזות וגם את ,כליל הסונטות' שנערכו על־ידי. וצריך אני להוסיף: אי־אפשר היה לי להסתפק בעריכה בלבד; כמה וכמה עמודים במח־זות ובמבוא ל,כלי הסונטות' הוכרחתי לכתוב מחדש על־פי שקספיר **. לא

שאול טשרניחובסקי
האם ידע טשרניחובסקי עיברית?

היתה דרך אחרת לפני, משום שכל פירצה היתה טעונה תיקון. אני משאיר את האוריגינל למישמרת: יראו הדורות ה־באים וידעו, מה היתה ידיעתו של סופר אנגלי חשוב כשקספיר בלשון האנגלית."

שתי חוקרות הסיפרות האמיצות הצליחו במשימתן, ומאז שנת 1616 עוסקים מוספי־הסיפרות של אנגליה, חבר העמים ה־דומיניונים הבריטים, בשאלה: האומנם לא ידע שקספיר אנגלית?

בוזטף

לקנצץ קונצים

● ציפורי־שיר תל־אביביות, לוחשות שריבעון־שירה חדש עומד להיות מוצא לאור על־ידי קבוצת משוררים שבראשה **בנציון תומר** (ילדי הצל), נשיאה ה־ממונה של אגודת סופרי ישראל ● עם התפטרותו של **שמואל בן** ממישרת יועץ ראש־הממשלה לענייני הסברה, תוהים בחוגי מו"לים אם יש בכוונתו לרכוש בחזרה את הוצאת הספרים קרני, שאותה מכר עם מינויו הממשלתי להוצאת דביר ● בתוכנית הרדיו „היזון חוזר" תקף המשורר **דויד אבידן** את מבקרי ה־טלוויזיה **הדה בושם, טדי פרוים ואהרון בכר**, והציע להם לקחת קורס בסיסי בטלוויזיה. בין שאר דבריה אמרה הדה בושס לאבידן: „מר אבידן הוכיח את הברק שלו בתוכניותיו..." ● ברשימתו הרביעית על בתי־הקפה הסיפרותיים של תל־אביב בשנות ה־'30 וה־'40, מספר **ישראל זמורה** מעט מעלילותיהם. אחד הסיפורים דן במשורר **אברהם שלונס־קי**, שבמלאות 60 שנה לחיים נחמן **ביאליק** ברכו: „שלא יהיה בטל בשי־שים." זמורה מזכיר גם את מישחקי־הלשון של שלונסקי, כמו „לקנצץ קונצים" ו„ללשנן". סיפור נוסף עוסק ב**נתן אל־תרמן**, שהשיב לזה שהציע לו להתגורר בשכונת סופרים בתל־אביב: „ישמרני האל! לקום בבוקר ולהיפגש עם סופר? ללכת לישון בלילה ולהיפרד מסופר?" ●

* יצחק בן־נר, „האיש משם", הוצאת עם עובד, 172 עמודים.

** שעליו כתב שקספיר בנעוריו שיר־היתולים שאינו נכלל בכתביו.

*** מביטוי זה שאב המשורר אברהם שלונסקי את הגדרתו לקבוצת המשוררים ה„עלפיניסטים" (מחברי שירה על־פי היינה, על־פי ניטה, על־פי טשרניחובסקי).

מאת דן טומר

ל„באבא" יש ארבעים שודדים - וכולם רוצים ממנו כסף בסחיטה - אולם בעלי המקום מחעקשים לסרב גם לשודדים וגם לשוטרים

לא רוצה פרוטקשן

„לא לצלם!"

אומר המלצר הראשי במקום, מישל. המלצר שעבד גם בתקופה הקודמת של **באבא**, כאשר המקום נשאר פתוח כל הלילה, מסביר בדיוק מה השתנה במקום. הוא גם יודע שהשוטרים בתל־אביב סוגרים את המקום באמצע הלילה בגלל סיבה אחת ויחידה: נקס בבעלי־המקום העיקשים.

„ה**שוטרים באים!**" נשמעת צעקה. עשרות אנשים קמים ומתגודדים סביב. שומר אחד שולף את פנקס הדו"חות ומנפנף בו. שוטרים אחרים דורשים מבאי המקום להתפזר. מי שמנסה לתהות על המתרחש, נענה במעצר. מי שמטיל ספק בכשרות המעשה, מזמין מהלומות. תוך עשר דקות — המקום שומם לחלוטין.

את ההתרחשות הזו אפשר לראות כימעט מדי ערב במיסעדת באבא, שליד גמל תל־אביב הישן. מדי לילה, באחת וחצי בדיוק, מגיעות למקום שתי ניידות עם שמונה שוטרים. השוטר האחראי דורש קנס כספי לבעלי המקום. השוטרים האחרים מפזרים את האורחים.

עד לפני שישה חודשים נראתה באבא קצת אחרת. המקום היה פתוח עשרים־וארבע שעות ביממה. כל החודש, כל השנה. לבד מיום־הכיפורים אפשר היה לאכול ולשתות במיסעדה בכל שעה משעות היום והלילה.

רק אחרי שבעלי המקום הקודמים, חברת באבא בע"מ, השכירו את המיסעדה לאחרים, החלו שוטרי מרחב הירקון מפזרים את הלקוחות.

מיסעדת באבא גרשמה בפנקס השחור של שוטרי מרחב הירקון כבר לפני כמה חודשים. היה זה אחרי שרדבין בוסקילה, שוטר בדרגת סמ"ר מן המרחב, נעצר עם עוד שיבעה שוטרים נוספים בחשד גניבה. העיתונות היומית רעשה אז. שבוע ימים לאחר־מכן נעצרו עוד תמישה־עשר שוטרים מן המרחב, באותה אשמה.

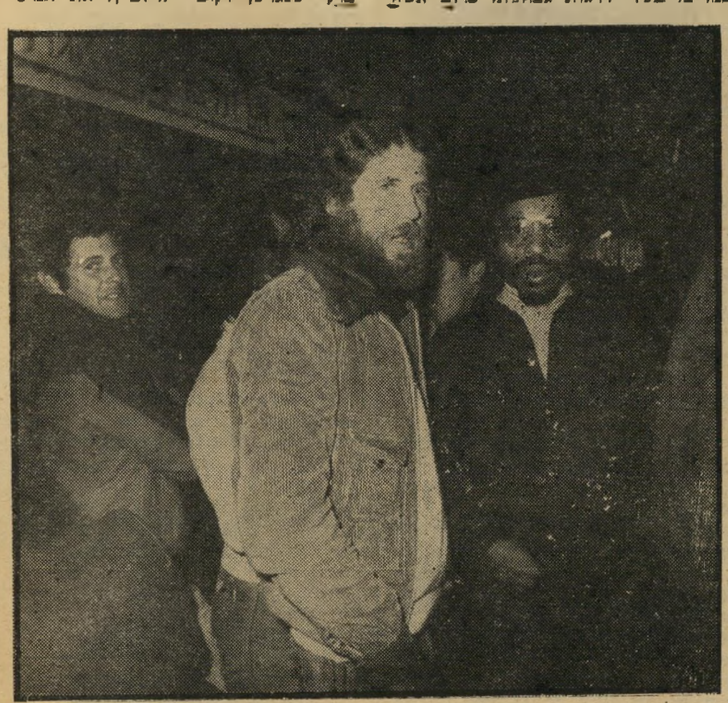
באותה עת חתם סמ"ר רדבין בוסקילה על הסכם עם פרקליטות תל־אביב. בהסכם זה צויין כי תמורת שיחרורו מן הכלא יספר את כל הידוע לו. על גניבות ולקיחת שוחד של שוטרים. הדבר הראשון שסיפר היה: „יש הוראת־קבע לכל שוטרי מרחב הירקון בתל־אביב. כל מישמרת שגומרת את עבודתה, הולכת לאכול ולשתות אצל באבא, אם היא רוצה בכך, בלי תשלום." בהמשך הודאתו נאמר: „אין לתת חו"ח על חריגה משעות הפתיחה המקובלות לבעלי מיסעדת באבא."

להאכיל את המישטרה

ה**ודעתו** של בוסקילה חתמה תקופה של יותר משש שנים. מאז 1971 אפשר היה לראות במיסעדה את שוטרי מרחב הירקון בהמוניהם. אנשי היחידה המרכזית בלבוש אזרחי, שוטרים במדים, בעלי דרגות גבוהות, כולם אכלו שם ארוחות בוקר, צהריים וערב — חינם. כאשר נדמה היה שמישהו משגיח בהם, שילמו לבעל המקום — וקיבלו את הסכום ששילמו רגע קודם־לכן, בדלת האחורית. התמורה לבעלי המיסעדה היתה ברורה: עצימת עין לגבי שעות הפתיחה והסגירה המקובלות על כל מיסעדה אחרת בתל־אביב.

באותם ימים היתה באבא המיסעדה היחידה שהיתה פתוחה עשרים־וארבע שעות ביממה. יתרון כזה שווה לבעלים הרבה מאד כסף בחישוב פשוט, נראה היה לבעלי באבא שכדאי להזמין את שוטרי המרחב לאכול ולשתות על חשבונם, כדי להרוויח שעות עבודה בילעדיות להם.

כאשר שכרו הבעלים החדשים, קובי כהן, בוקי שנגרטן וקובי יזרלביץ, את המיסעדה, הם הודיעו לשוטרים כי עליהם לשלם עבור הארוחות. הם הודיעו כי יש לשלם עבור כל ארוחה, ולא יהיה שום הבדל בין שוטר לאזרח. הם הודיעו כי יש לשלם עבור כל ארוחה, ולא יהיה שום הבדל בין שוטר לאזרח.

הבעלים הלוחם

אחד משלושת הבעלים החדשים של קפה **באבא**, בוקי שנגרטן, מסתובב בין הלקוחות הרבים בשעת־לילה מאוחרת. בוקי הוא קצין (מיל.) בצה"ל, שיחד עם חבריו החליט שלא להאכיל את מישטרת תל־אביב חינם, אפילו אם יקנסו אותו בדו"חות מדי לילה.

עדה מבעליה הקודמים, כבר הכירו את המצב. השלושה ידעו שכדי להשאיר את המיסעדה פתוחה בשעות לילה מאוחרות, מבלי שיינעשו על כך, הם יצטרכו להאכיל את כל משטרת תל־אביב — חינם אין כסף. השלושה התנגדו לרעיון. היה להם ניסיון קודם עם דרישות כגון אלה, אבל מן העבר האחר — זה של העולם התחתון.

כאשר פתחו השלושה, בתחילת 75', את רג'יי.ג'יי. באר השוכן מול המיסעדה, היה הפרוטקשן שם־דבר שכל בעל עסק נאלץ לעמוד מולו. פתיחה של באר, באותם ימים, הזמינה סחיטה מבעלי אגרוף, שיבקשו לסחוט מן הבעלים דמי־חסות. בעלי הג'יי.ג'יי. עמדו בכך בכבוד. אף לא אגורה אחת שולמה לבעלי האגרוף.

מה שגילתה ועדת שימרון

ה**בעיים החדשים** של באבא אינם מוכנים שמישטרת מרחב הירקון תיקח את מה שמנעו מאנשי העולם התחתון. גם אחרי שאחד מהם, בוקי שגרשן, הוכה על־ידי שוטר, מה שלא קרה קודם־לכן, לא נכנעו. לעזרתם גייסו את עורך־הדין מנחם רובינשטיין, המגיש בימים אלה בג"ץ נגד עיריית תל־אביב ומישטרת מרחב הירקון, שיתבקשו להסביר מדוע לא יינתן למיסעדת באבא היתר להישאר פתוחה, כמו שהיה קודם־לכן.

למעשה אין בתל־אביב היתר חוקי לפתיחת מקום בילוי אחרי שעת חצות, כל בעל עסק שמבקש להישאר פתוח מאוחר יותר, חייב להצטייד ברישיון מיוחד. רישיון כזה מקנה לו שעת פתיחה נוספת אחת בלבד. כלומר, עד שעה אחת בלילה. יש באיזור תל־אביב בעלי־עסקים המחזיקים להיתר כזה כבר יותר משלוש שנים.

למרות זאת אפשר לראות את מועדוני־הלילה קקטוס, שברזוב ירמיהו, פתוח עד הבוקר. גם למרתף היינות בודגה, אפשר להגיע אחרי שתיים בלילה ולשתות שם עוד שעה ארוכה.

סכומי הדו"חות שמקבלים בעלי העסקים המשאירים את עיסקיהם פתוחים אחרי השעה הקבועה בחוק, נעים בין 2500 לירות ל־5000 ל"י. אין אף בעל עסק אחד בתל־אביב היכול להרשות לעצמו לשלם דו"חות כאלה לילה־לילה. אם מקומות כמו הקקטוס זבודגה היו מקבלים דו"חות משוטרי המרחב בגלל שעת פתיחה מאוחרת, העסק לא היה משתלם להם. מקומות אלה מרשים לעצמם להישאר פתוחים רק מפני שאיש אינו אומר להם מתי לסגור את הדלתות, או מטיל עליהם קנסות.

בחקירה שמנהלת היום ועדת שימרון בנושא הפשע המאורגן, עולים מפעם לפעם, גם מקומות אלה, מתברר, לפי הנאמר בוועדה, כי הבודגה הוא מקום ריכוזם של אנשי היחידה המרכזית (המדור), ואילו הקקטוס נעזר בקישרי־מישפחה כדי להישאר פתוח עד הבוקר.

קובי יזרלביץ, סרן־צנחנים (מיל.). אינו מוכן לעבור על החוק כדי להשאיר את המיסעדה פתוחה. הוא מעלי העסק האחרים, מבקשים היתר חוקי לפתיחת המיסעדה כל שעות הלילה.

„לא יכול להיות," הוא אומר, „שבעיר כל־כך גדולה לא יהיה אפילו מקום אחד שפתוח כל הלילה. באופן חוקי, אני מתכוון. זהו צורך של אנשים, קבוצה גדולה מאד מהם, שהעיריה מכרחה לספק להם אותו. בדיוק כמו חינוך בבתי־ספר או תמיכה במחיאון."

השכנים הביעו תמיכה

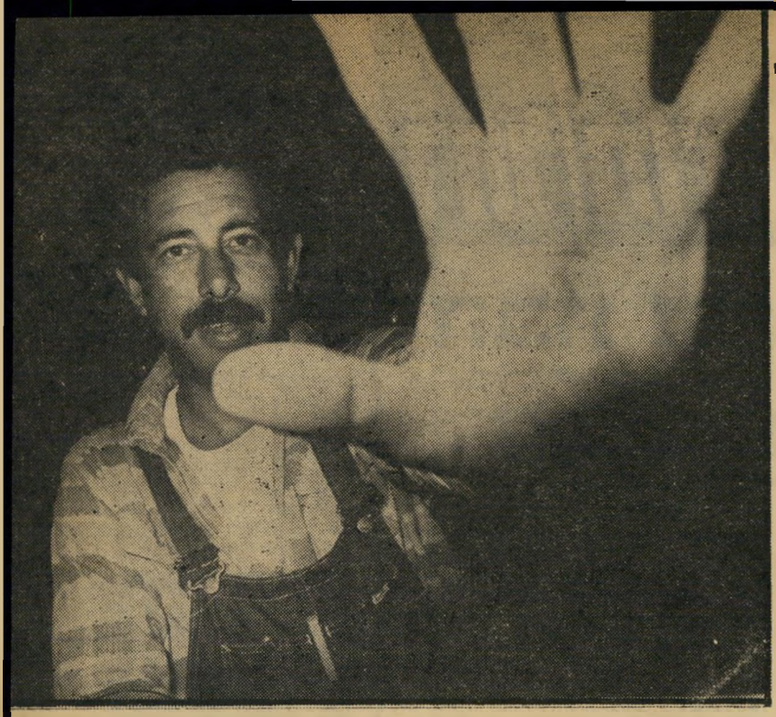
ד**בריו של** קובי מדגישים ביתר תוקף משום שמיסעדת באבא היום, מהווה את מוקד חיי הלילה של העיר תל־אביב. מייד עם העברת הבעלות על המיסעדה ושינוי המראה החיצוני שלה, היא הפכה צומת. העובדה שבעלי המקום לא נכנעו לשוטרי המרחב, תרמה גם היא.

החל משעת חצות אפשר לראות אצל באבא את כל מי שהוא משהו. ציירים, סופרים, שחקני־תיאטרון, אנשי רדיו וטלוויזיה. כולם באים לתיפגש עם כולם, לראות ולהיראות, לאכול ולשתות. לסגור את הלילה.

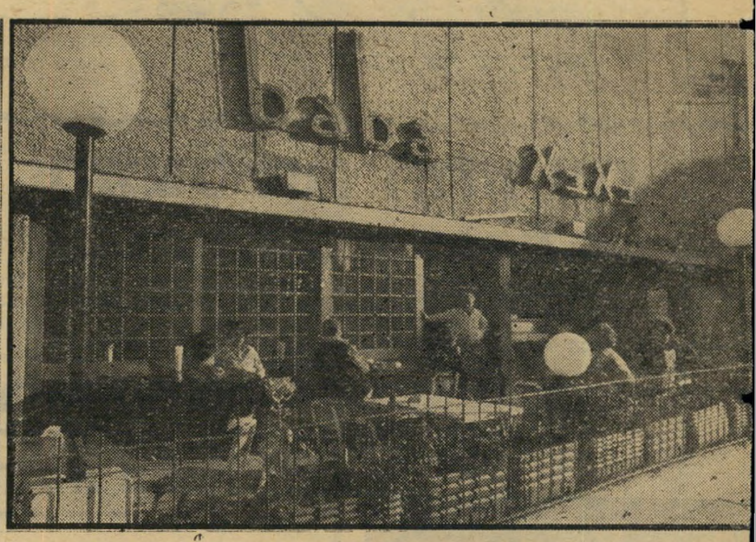
לחגיגות שעורכים במיסעדה כבר יצא שם־דבר. הגדולה שבהן עד כה נערכה דקות אחדות אחרי שפסטיבל שירי־השלום

„רק רגע!"

מבקש גדי בן־חרוץ, מבאי המקום הקבועים. הסיבה: רצונו במנוחה, מבלי להיות מופרע על־ידי המצלמה. גם גדי נהג לבקר בבאבא קודם להחלפת הבעלים, אך אז היה בא לעיתים נדירות ביולבד.

ביום יושבים הלקוחות של **באבא** גם על המירפסת. הקהל שמגיע לשם בשעות הצהריים, שונה מן הקהל הלילי — השקט שמאפיין את המקום עד לשעות הערב המוקדמות, הוא רק אקדמיה לחגיגות הקרבות ובאות. בשעות היום אין שוטרי המרחב מגיעים למקום. עד לפני חודשים אחדים הם נהגו לבוא גם בצהריים.

בלילה מלא המקום מפה לפה. בכל פינה אפשר למצוא זוג או חבורה. השלט שמעל לדלפק ניתלה בליל השימחה הגדולה, אחרי שפסטיבל שירי השלום בכיכר מלכי ישראל הסתיים ורבים מן החוגגים הגיעו אל **באבא**, להמשיך את החגיגה. ציירי השלט, מיכאל סגן־כהן ודוד טרטקובר, תלו אותו על קיר הקפה לקול תשואות האורחים.

24 שעות ביממה, כמו שהיה קודם־לכן.

למעשה אין בתל־אביב היתר חוקי לפתיחת מקום בילוי אחרי שעת חצות, כל בעל עסק שמבקש להישאר פתוח מאוחר יותר, חייב להצטייד ברישיון מיוחד. רישיון כזה מקנה לו שעת פתיחה נוספת אחת בלבד. כלומר, עד שעה אחת בלילה. יש באיזור תל־אביב בעלי־עסקים המחזיקים להיתר כזה כבר יותר משלוש שנים.

למרות זאת אפשר לראות את מועדוני־הלילה קקטוס, שברזוב ירמיהו, פתוח עד הבוקר. גם למרתף היינות בודגה, אפשר להגיע אחרי שתיים בלילה ולשתות שם עוד שעה ארוכה.

סכומי הדו"חות שמקבלים בעלי העסקים המשאירים את עיסקיהם פתוחים אחרי השעה הקבועה בחוק, נעים בין 2500 לירות ל־5000 ל"י. אין אף בעל עסק אחד בתל־אביב היכול להרשות לעצמו לשלם דו"חות כאלה לילה־לילה. אם מקומות כמו הקקטוס זבודגה היו מקבלים דו"חות משוטרי המרחב בגלל שעת פתיחה מאוחרת, העסק לא היה משתלם להם. מקומות אלה מרשים לעצמם להישאר פתוחים רק מפני שאיש אינו אומר להם מתי לסגור את הדלתות, או מטיל עליהם קנסות.

בחקירה שמנהלת היום ועדת שימרון בנושא הפשע המאורגן, עולים מפעם לפעם, גם מקומות אלה, מתברר, לפי הנאמר בוועדה, כי הבודגה הוא מקום ריכוזם של אנשי היחידה המרכזית (המדור), ואילו הקקטוס נעזר בקישרי־מישפחה כדי להישאר פתוח עד הבוקר.

בכיכר מלכי־ישראל הסתיים. אז הגיעו כל מארגני הערב לסיים את החגיגה אצל באבא. החגיגה הסתיימה בשעות המוקדמות של הבוקר למרות ביקורי המשטרה.

רק שני שוטרים שטמדים מול המיסעדה, החל משעת חצות, מבלי שאיש יבין מדוע, ושתי ניידות שפוקדות את המקום באחת־עשרה־שלושים בלילה כדי לפזר את הלקוחות, משביתים את השמחה הכללית.

קודם שנבחר שלמה להט לראשות עיריית תל־אביב, הבטיח לבוחריו שאיזור הנמל היהי יהיה איזור הבילויים לאנשי תל־אביב. למרות זאת, יש עשרות בעיות לבעלי מקומות הבילוי שם. הקשה שבאלה היא צו הסגירה המוקדמת.

לדיברי אנשי מחלקת הרישוי בעירייה, אין ניתנים רישיונות לפתיחה מאוחרת כדי שלא לפגוע במנוחת האזרחים העמלים. כדי שלא לפגוע במנוחת אותם אזרחים, קיבל עורך־הדין מנחם רובינשטיין, נציגם של בעלי באבא החדשים, מיכתב שבו מאשרים כל דיירי הסביבה את שביעות־רצונם מדרך ניהולה של מיסעדת באבא ומן הבאר הסמוך לה. כן מצויין במיכתב שאין לאזרחים התנגדות לפתיחת המיסעדה על לשעות הבוקר. למרות זאת לא ניתן הרישיון.

עיריית תל־אביב עצמה יכלה להילחם בשוטרים, אילו רצתה בכך. אילו אישרה אנשי מחלקת הרישוי רישיונות לפתיחה עד הבוקר, היו יכולים למנוע בכך את התנפלותם של שוטרי המרחב על בעלי העסקים באיזור.

אבל עיריית תל־אביב אינה מתעניינת בנושאים כאלה. העובדה שהיא חייבת לספק את צרכיו של כל אזרח, גם אם זה מקום לבילוי בשעת־לילה מאוחרת, אינה מזיזה להם. ראש העיר, שלמה להט, עסוק בוויכוח עם שר האוצר, אחרי שזה האחרון אמר בפומבי: „להט אינו מתעמד לקדנציה נוספת בעיריית תל־אביב." כשיסתיים הוויכוח יוכל אולי להט להיות מתעמד והליכוד לראשות עיריית תל־אביב. אז־אז הוא יצטרך לבוחריו.

תיאור מצב כך נראית המיסעדה של **באבא** בשעות הלילה המאוחרות. קבוצת אנשים עומדת ליד הדלפק. אחרים מסתובבים בין השולחנות. אחדים יושבים לבד או בחבורות. הכל, על בסיס של משקאות. רק שתי הניידות העתידות להגיע, יפזרו את האנשים וישלחו אותם לרחובות.

רחל מרחלת על כל העולם

פלאקאט המריבה

טעות חמורה קרתה ביום שבו עזבה משלחת המצרית את הארץ. עם הגיעם נמל־התעופה העבירו את אנשיה, שלא מקובל, דרך מסלול אחר, תורידו אותם שער יריחה מיספר 2.

בדרכם זו הם עברו בטעות ליד החנות סחורות פטורות־ממכס, שבחלונה התנוסס ראווה הפוסטר המפורסם של בגין וסא־את כשהם מחבקים בריקוד יפהפיה בי־ונדית. מייד התעוררה מהומה.

הזמן נציג ממישרד־החוץ, שהוריד מייד וראה חד־משמעית לסלק את הזבל הלא־וסרי הזה מחלון החנות, ולשולם גם לא

פלאקאט בגין־סאדאת
כימעט תקרית

חזור להציג אותו שם. ממש בנס לא תחוללה תקרית מיוחד־תיכונית. כי בימים אלה, של חוסר־רצון, ועידות שלום ושי־זות ללא־גבול, רק זה היה חסר לפיצוץ זיכויי השלום.

קודם־לכן, עם בואה של המישלחת, תחולל סקנדאל דומה במלון הילטון בירושלים, שבו התאכסנה המישלחת. פלא־את־המריבה היה תלוי שם בחנות לס־פרים וגם שם הוא הורד, לפי דרישת המצרים.

הבת נשארת במישפחה

רותי וחיים עדאקי ומנחם גוזן
זכות חזקית

כשמנחם גוזן, המפיק והבמאי הישראלי, הפיק בזמנו את הסרט של **שייקה אופיר** אבו אל־בנאת, לא ידע שצרה כזאת תיפול יום אחד על ראשו.

אבל רבותי, זה בדיוק מה שקרה לו, לסבא הצעיר והחדש הזה.

זה שלמנחם גולן יש שלוש בנות, כולם כבר יודעים. זה שלאחותו, **אורה**, יש שתי בנות אולי לא כולם יודעים, אבל תאמינו לי הפעם. ואז קם גולן והחליט שזה יותר מדי, ושיש פה סיכוי רציני להמשכיות. עשה מעשה והשיא את בתו, **רותי**, לבחור תימני גיזעי בשם **חיים**, וקיווה שהגזע יעשה את שלו ואולי סוף־סוף תזכה מישפחת גולן לראות בן זכר במישפחה.

אבל אוי לו למנחם, שממש בימים אלה הפך להיות סבא **לשירלי** הקטנה. אין מגוס. מישפחת גולן היא ביתיים מיש־פחה של בנות לאורך כל הדרך.

אומנם מנחם רץ לבית־החולים ובדק ובדק, ושוב בדק, אולי עשו טעות והבת אינה אלא בן — ללא הצלחה מרובה. שירלי עומדת בכל תוקף על זכותה החוקית להיות בת בישראל. ובעצם, מה רע בבנות?

מי שראה כי טוב

מאז שהגיע ארצה מלונדון **דייוויד ריים־דייוויס**, אחיה של **מנדי** המ־פורסמת, הוא בפירוש משגע את כל בנות ישראל הנאוות. מה יהיה הסוף אינני יו־דעת, בינתיים מצליח הבחור לשבור לבבות בסיטונות ולא עושה חשבון לאף אחד.

אחת כזאת שאולי עוד לא יודעת מה מחכה לה אבל לפי־שעה מסתובבת אי־שם במרומים, היא **נורית בלאו** הג'־נ־ג'ית, הגבוהה והגיזעית. נורית, חזרה לא מזמן מפאריס שם למדה עיצוב ותיכנון תילבושות.

הג'ינג'ית, שעובדת כיום בתור מעצבת־אופנה, נראית לברושה מדי יום בבגד אחר פרי עיצובה, ורק בוורוד! למה? אין איש יודע, אבל יש לה מאניה על הצבע.

נקווה רק שדייוויד שלה לא יסדר לה מרה שחורה, מה שיאלץ אותה להחליף צבעים. ביניתיים, כאמור, האהבה שם חוגגת. השניים נראים כשהם מבלים ערב־ערב במועדונים ובמיטב מיסעדות הצמרת ודייוויד זה, שבא ארצה רק לחודש ושהה כאן כבר כמה וכמה חודשים טו־בים, מאיים כל הזמן שהוא עוזב בקרוב.

אל תקחו אותה ברצינות. עם הצלחה כזאת, מה יש לו לחפש במקום אחר?

המצליחה התורנית

כבר מזמן לא סיפרתי לכם מה עובר על הישראלים המצליחים, ששורצים להם בארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות. ובכן, מצב מרביתם בכי־טוב. ואיך, באמת, אפ־שר אחרת?

קחו, למשל, את מלכת היופי שלנו ושל העולם כולו, **רינה מסינגר־מור**. ובכן, סוף־סוף היא גמרה לכתוב את הספר על חייה, שבו היא מספרת איך נערה יהודיה מטיבעון עלתה לגדולה וכבשה את ה־עולם בסערה. בעידודו הניכר של אמר־גנה, **רני הירש**, שכידוע היה פעם אמרגנו של **אורי גלר** עד שזה ירד מגדולתו, עושה רינה כיום חיל בעולם הסרטים והדוגמנות.

בעצם הימים האלה חתמה על חוזה שמן

רינה מור
יופי בינלאומי

עם חברה גדולה, ואפילו הגדולה ביותר, לדוגמנות ולסוכנות לכוכבים בינלאומיים, ולא יעברו ימים רבים ונוכל לחזות בה מעל המסך הגדול של בתי־הקולנוע בארץ.

בימים אלה היא מתחילה בצילומי סרט רב־תקציבי שבו תככב בתפקיד כימעט ראשי. אומנם לא רע, בתור התחלה, אבל הגעגועים אוכלים אותה, את רינה — גם להורים, גם להווי וגם, כמובן, לחבר שיושב לו במחכה בסבלנות.

אז מי שעוד לא ראה את היופי העולמי בהתגלמותו, תהיה לו ההזדמנות באמצע חודש פברואר לראותו פנים אל פנים, כשרינה תגיע לביקור־מולדת קצרצר.

אבל גם זו לטובה. עם לוח־הזמנים ה־עמוס שלה, מזל שהיא מצאה רגעים ספו־רים לתת גם למולדת ליהנות ממנה.

להיות גרושה זה לא רע

יש בארץ גרושה יפה במצב טוב עם הרבה כסף ששמה **נעמי לרר**. ונעמי, שהסתובבה זמן רב בודדה אחרי גירושיה מבעלה, המיליונר הגרמני, מצאה סוף־סוף את אושרה, בדמות אהבת חייה שאיתה היא מסתובבת צמוד צמוד.

והמאושר אינו אלא **שמואל פודובסקי**

נעמי לרר
לראות את העולם

המכונה „אוגי", שהוא אלמן ובעליה של חברת־התיירות קופל טורס. ומי אם לא הוא, שיראה לאהובתו את העולם ועוד על מגש של כסף?

השניים נהנים מהחיים גם בארץ וגם מחוצה לה, ואם הם ימשיכו בקצב כזה אולי אפילו נזכה להתן אותם כדת משה וישראל.

טוב קשר טוב מכסף טוב

קשרים טובים תמיד משתלמים. הוכחה? בבקשה: אני לא יודעת אם אתם מכירים את **ריטה אחיאסף**, שהיא גרושה נאה עם כל התוספות, אבל אני מכירה כאלה שמכירים אותה טוב מאד. מי שמכיר אותה מקרוב מאד בימים אלה, למשל, אינו אלא סוכן־המכוניות **שמוליק** ה־ג'ינג'י, שהיה פריט קבוע בקפה פינתי עליו השלום וכיום הוא מקשט את קפה אכסודוס.

וכך, שמוליק הג'ינג'י לקח לו את ריטה לקונצרט של הזמרת **נינה סימון** ואת מי הם פוגשים בהפסקה אם לא את ראש־העירייה, **שלמה להט**, הלא הוא צ'יצ', עם אשתו זיווה?

וכיוון שריטה וצ'יצ' מכירים עוד מזמן מזמן, הם לחצו ידיים בידידות, וצ'יצ' אפילו הזמין אותה לקפה.

וכך, כמו שהם משוחחים וריטה מספרת לשמוליק ולזיווה כמה צ'יצ' על הכיפאק וכמה הוא כישרוני וראש־עיר טוב, הציע לה ראש־העיר שלא תבזבז את יחסי־הציבור שלה על אשתו, אלא שתבוא אליו למישרד לעבוד בשבילו תמורת משכורת.

ובמה? או במחלקת יחסי־הציבור של מטה הבחירות שלו לבחירות לעיריית תל־אביב. אמרתי לכם, בימים טרופים אלה צריכים קשרים בשביל למצוא עבודה.

שלמה („צ'יצ'") להט
יחסי־ציבור

אף אחד לא יכול לשיר כמו מיכל טל.
חוץ מהסטריאו שלה.

מיכל טל אוהבת מוסיקה טובה. קל לנחש זאת.

קל גם לנחש שלגבי מיכל טל פירוש הדבר הנאה כפולה: כזמרת מצליחה בעלת קול מיוחד ונעים אוהבת מיכל גם לשמוע וגם להשמיע את השירים האהובים עליה.

"כשאני רוצה לדעת כיצד שומע אותי הקהל באולם אני מעדיפה להאזין במערכת הסטריאו S.G. 2650 של נשיונל. אני פשוט מכניסה קסטה לטייפ הסטריאופוני, לוחצת על כפתור ובבת אחת אני שומעת את עצמי שרה בקול צלול, ברור, וחד בדיוק כפי שהוא נשמע בהופעה חיה".

אולם, מיכל טל איננה מאזינה רק לעצמה. כזמרת מקצועית היא אוהבת שירי עם ובלדות מכל העולם.

"עם נשיונל", אומרת מיכל, אני מאזינה למוסיקה הנפלאה הזאת ומרגישה כאילו קֶאט סטיבנס, דון מקלין או ג'ון בָּאֵז נמצאים בחדר האורחים שלי".

וכדי לארח את מיכל טל בחדר האורחים בבית צריך לעשות בדיוק מה שמיכל עושה בעצמה. להאזין לה במערכת הסטריאו S.G. 2650 של נשיונל.

National

צעד קדימה אל המחר.

S.G. 2650

מגבר 60 וואט • רדיו AM/FM/FM/ Stereo
טייפ דק סטראופוני עם תא קסטות הידראולי •
פטיפון אוטומטי • זוג רמקולים 2Way משובחים.

National Panasonic and Technics are the brandnames of Matsushita Electric.

"בירה מכבי גונבת לי את ההצגה"...

...אומר יואל שר ערב־ערב במועדונו "עומר כייאם".
יואל שר, הנמנה עם מיטב אמני הבידור בישראל, מקבל את המתחרה שלו, בירה מכבי, בברכה.
אורחי המועדון, ביניהם תיירים רבים, מוצאים בבירה מכבי טעם מוכר, טעם בינלאומי.
לכן אין פלא שעשרות בקבוקי בירה מכבי נמזגים כאן מדי ערב.
הם הולמים את אוירת המקום ומרוממים את מצב הרוח. של האורחים ושל המארח.

צולם בעת הופעה במועדון "עומר כייאם".

מכבי-בירה בינלאומית.

רחל מרחלת על כל העולם

הערומים והעניים

לא מזמן ראינו אותו בטלוויזיה בתור גימפל תם, הבחור התם והמיסכן שכל הכפר צוחק עליו.

אבל מי שמכיר אישית את **צבי שי־סר**, שגילם את גימפל, יודע שבחיים הפרטיים הוא בכלל לא כזה. אלא שבלי שום קשר לאופי שלו, קרה לו בשבוע שעבר משהו לא־נעים, שגרם לו להרגיש **באמת תמים** ומיסכן עד מאד.

במיסגרת הטיול שלו ברחבי ארצות־הברית, הגיע שיסל למועדון־באר של נו־

צבי שיסל
הקלה פיתאומית

דיסטים בלוס־אנג'לס. המקום מצא־חן ב־עיניו ממבט ראשון, ובעיקר התחיכות ש־הסתובבו עירומות לגמרי בין הגברים ה־עירומים, והעניקו מחמודותיהן לכל מי שהזמין אותן לכוסית.

בשימחה רבה החליט הג'ינג'י הישראלי המתולתל שאם כבר, אז להיות כמו כולם. הוא הסיר את בגדיו, השליך אותם לפינה, והשתלב בחיננה הכללית במלוא המרץ.

כעבור שעתיים לערך הרגיש שהוא מיצה, פחות־או־יותר, מה שהיה למקום המיוחד להציע לו, והחל פוסע עייף, אבל מבסוט חאלס לכיוון עריסת בגדיו. הם היו במקום, בדיוק כפי שהניח אותם, כולל הנעליים והגרביים. אבל אחד מכיסיו היה, משום־מה, קל יותר. בדיקה מהירה העלתה, שבשעה שהראש שלו היה בעניי־נים אחרים, מישהו הקל עליו ב־1500 דולר.

כמה חבל. היה לו מצב־רוח כל־כך טוב, והוא ב א מ ת התכוון למסור את כתובת המועדון לכל החברים בארץ.

דליה בערוגת המור

במיקרה שלא ידעתם, או רק לשם אינפורמציה כללית, **אב־רהם** (אברמל'ה) **מור**, שבמשך ארבע השנים האחרונות היה רווק עליז ומאושר, ניהל רומן רציני וממושך עם **דליה ורד** כחולת־העיניים, שהיא מרצה לסוציולוגיה באוניברסיטה.

אומנם, השניים לא חלקו את חייהם באותה הדירה, אבל לכו־לם היה ברור שפה תהיה חתונה.

אילם אין לו לאותו משבר רציני שפקד את הזוג לפני כחודש. החברים הידידים הצטערו בשבילם על כיפו העצוב של סיפור האהבה, אבל אני הרי תמיד אמרתי שסוף טוב — הכל טוב.

המשבר, מסתבר, רק קירב את השניים. אחרי חידוש של בנפרד הביגו כמה הם חשובים זה לזה. וכמה קשה להם לחיות לחוד. חזרו לסורם הטוב, והפכו אותי אשת־בשורה.

הנני שמחה להודיע, שהשניים עומדים להינשא בשעה טובה, ואפילו קבעו תאריך בחודש יולי השנה. אומנם הכל עדיין נשמר בסוד אבל הציפור הקטנה והמהימנה הכניסה אותי לתמונה כדר־כה, ואני עושה מיצוותי כקודש ומכניסה גם אתכם לאיתה ה־תמונה.

אברמל'ה ודליה נסעו בינתיים לתורכיה לשבוע ימים של ירח־דבש מוקדם, וחזרו מרוצים אך עייפים.

אברהם מור ודליה ורד
המשבר שהידק

אהבה ביניבשתית

אחת כזאת ממש מתרקמת בימים אלה בין חתיך ישראלי לבין אמריקאית יפה־פייה וענוגה. הצעיר, שהוא סוכן־ביטוח מצליח בעיסוקו הצדדי, אינו אלא **צביקה סבו**, שמסתובב לו כעת בתל־אביב ברגו־

ספורט צהובה מבהיקה, ומשגע לחברים את העיניים ולבנות שובר את הלב.

ובכן, ידידותי, הבחור תפוס בכבלי אה־בה אמיתית, והמאושרת היא הדוגמנית האמריקאית, **סיביה לסר**, או סילבי,

סיביה לסר
במיטום הראשון

בפי החבר'ה שהספיקה להכיר בתל־אביב.

היא הגיעה ארצה לפני כמה חודשים, בדיוק בזמן כדי להופיע בשבוע־האופנה הישראלי וליצור לעצמה שם ברשימת ה־דוגמניות בארץ. ואחרי שהשיגה את שלה, היא החליטה שהגיע הזמן לחזור. אולם, ממש בימים האחרונים לפני היציאה חזרה למולדתה הכירה את צביקה, וכבר לא שמחה לרעיון לנסוע.

אבל מה לעשות? לא היתה לה ברירה והיא קמה ונסעה לה כמתוכנן, אך לא לאורך זמן.

כנראה שסילבי נוכחה שאין טעם לחייה בלעדיו, קפצה על מטוס וחזרה היישר לזרועותיו של בחיר־ליבה החדש.

בינתיים, השניים כל כך אוהבים ונה־נים זה מזה עד שהם אפילו אינם יוצאים מהבית. אמנם היא מקבלת הרבה הזמנות לעבודה, כי לדבריה השמועה שחזרה עש־תה לה כנפיים ו„כולם רוצים אותה", אבל היא לא תעזוב את צביקה שלה לרגע. גם הוא, מצידו, מזניח במיקצת את הביטו־חים שלו, ומסתובב לו איי־שם בעננים.

אם זה יימשך בלהט שכזה, ויקבל עידוד מן האביב המתקרב, צפויות שמחות.

הלפיד של לפידות

צינת החורף קיררה כנראה לגמרי את היחסים בין עורך־הדין **איזן לפידות** לבין חברתו־הצמודה מזה שנה, **רונית מיזן**. הצעירה הנאה נעזבה לאנחות, כמו שתי נשותיו הראשונות. הראשונה היתה, כזכור, הדוגמנית היפהפייה **ליאורה**, וה־שנייה היתה **אמדי**, שגם על יופייה אין מי שיערער. והוא גם לא בדיוק עזב אותן, אבל לא נדקדק בפרטים.

בכל אופן, הגבר הזה, המסתובב עתה שוב בגפו, מעורר את השאלה: מי תהיה זו שתדליק את לפיד לפידות ברביעית?

המלכה של ג'קי

ושוב סיפור על אהבה שקיבלה תוקף חוקי, בצורת טבעת נישואין ורבי וחופה וקידושין. הוכחה נוספת, לדעתי, שהסב־לנות משתלמת.

הזמר **ג'קי אדקיים** ידוע, כמובן, כמי ששר את תהילתה של מכבי תל־אביב. ובכן, היתה כל הזמן הזה חברה רצינית, שקטה וצייתנית בקריית־גת מולדתו, ש־ישבה וחיכתה לו בנאמנות גם כשעקר צפונה, לתל־אביב עיר האורות.

אבל נראה שהיא ידעה והאמינה שב־

ג'קי אדקיים
שש שנים

סופו של הדבר יחזור הבחור לזרועותיה, מה שבדיוק קרה. היא אומנם חיכתה שש שנים, אבל מה זה, ביניינו, לעומת הנצח? וכך, בשבוע שעבר, קבל עם ועדת קריית־גת, נשא לו ג'קי את **מלכה** שלו לאשה, והביא גם אותה איתו צפונה, לדירתו השכורה שבגיבעתיים.

אז הוא יהיה זמר נשוי, מה יש? זה יכול רק להועיל לו.

מפארים בנוסטאלגיה

לצעירים שבקוראים, השם **מרין דיט־ריך** אולי לא יגיד הרבה. אבל המבוגרים שביניכם ודאי ישמחו לשמוע על הכוכבת המהוללת, שביקרה בישראל לפני כ־18 שנים ומאז נראה שארץ־ישראל יושבת לה בנשמה.

אבל מה פיתאום נזכרתי בגברת דיט־ריך, שכונתה בזמנו בעלת־הרגליים־היפות־ביותר־בעולם? ובכן, העניין פשוט מאד. **מרין** זו יושבת לה בפאריס והנה, בטל־וויזיה שם, ביום השישי האחרון, הקרינו את הסרט הישראלי אבו אל־באנאת. מייד אחזה הנוסטלגיה בדיטריך הגדולה, וזכרה את **שייקה אופיר** חביבה ובן־חסותה, שהופיע לצידה בעת מסעה בארץ, וחשה צורך עז ודוחק לדבר איתו.

אבל איך מוצאים את מיספר הטלפון? עשתה „חושבים" וצילצלה לאדם היחידי בארץ שעדיין זכרה לטובה, הלא הוא **טדי קולק** ראש־עיריית ירושלים, וביקשה את המיספר.

טדי לא התעצל, והעביר אליה את מיס־

פר־הטלפון של שייקה באמצעות האמרגן **שמואל צמח**, שהעביר את המיספר ל**זוראני**, אמרגנה של מרלן בפאריס, שמסרו אישית לגברת.

היא שיגרה ישיר, ותפסה אותו בבית. הבנאדם כמעט התעלף, כמובן, ובמשך שעה וחצי רצופות שפכה מרלן לשייקה את כל התלאות שהיא עוברת בימים אלה. היא שברה אחת מרגליה המפורסמות, ו־שכבה בבית־חולים, ועדיין זקוקה לאישפוז רציני פה ושם. כסף אין לה בכלל, מצבה הכלכלי בכי־רע, ובימים אלה היא מסיימת כתיבת ספר אוטוביוגראפי שהיא מקווה שיהיה שלאגר. היא השביעה את שייקה שידאג לכך שהספר יתורגם גם לעיברית.

וכמובן, כששייקה מבטיח הוא גם מק־יים. מייד אחרי השיחה הוא התקשר עם הוצאת־הספרים מסדה, סידר את העניין והגלגלים החלו מתגלגלים. זה מה שקורה אפילו למהוללים, כשהם יוצאים ממעגל האורות. לא נעים בכלל, אבל עם ידיד כמו שייקה הגברת דיטריך לא צריכה לדאוג.

כמה טוב שיש ידידים, ואפילו אם לא רואים אותם קרוב לעשרים שנה. כך, לפחות, אליבא דשייקה אופיר.

במדינה

אישים

הזמנה במרומים

פגישה מיקרית בשחקים הובילה להרפתקה ביכשה

הערפל, שאפף את נמל התעופה היתרו הלונדוני, שיבש את תנועת המטוסים, גרם דחיות ועיכובים רבים בטיסות. נוסעים רבים נאלצו לבלות את הלילה הקר בחדרי־ההמתנה, כשהם שרועים על שטיחי הריצפה בנים־לא־נים.

אשה אחת, שהיתה בדרכה מארצות־הברית לישראל, נאלצה אף היא לבלות את הלילה בדרך דומה. למזלה, לא היתה בגפה. היא נסעה בלוויית בעלה. היא לא שיערה כי הערפל המרגיז יגרור אותה להרפתקה.

לפני שבועות אחדים ביום שישי, במדור החשפנות האישי של הארץ, שבוע של אדם אחד, שבו מספרים אנשים־חשובים־מאוד על הקורות אותם במשך שיבעה ימים רצופים, סיפרה האשה מה זימן לה מזג־האויר המשתולל ההוא.

„התכוננו לליגת־לילה. כך הוארכה שהייתנו בלונדון בלילה נוסף, ובדיעבד התברר שהיתה זו יד הגורל...“ למחרת, כאשר עלתה האשה — שהיא, אגב, יפהפייה ידועה — למטוס, פגשה בו במכר בעל־שם, שעשה אף הוא את דרכו לישראל. תוך כדי שיחה הזמין אותה המכר להתלוות אליו לטיול מרגיע ביבשת האפריקאית, אותו תיכנן לערוך תוך ימים ספורים. היא נענתה מייד, אם כי פיקפקה ברצינות ההזמנה.

יממה באיסמעיליה. עם התקרב מועד הנחיתה, תיכננה האשה לגשת אל מכרה, להודות לו על ההזמנה ולוודא, בדרך זו, את מידת רצינותה. אך לשמחתה, ברגע שהבחין בה הפרטנר־המיועד לטיול, הניף את ידו ואמר: „אני מתכוון לכך.“ ואומנם, האשה היפה התלוותה לבסוף לגבר הידוע במסעו לאפריקה, שהיה אחד המרגשים בחייה אם לא המרגש ביותר.

כל זמן המסע הוא לא חדל לדאוג לה. כאשר היה עסוק — היא ידעה מראש על עיסוקיו הרבים, ולא דמנה גם כשנעלם מתחום ראייתה — הורה לעוזריו ולמלוויו שידאגו לכל מחסורה. היא סיפרה: „הוא היה מושיט לי את זרועו כג'נטלמן ומוביל אותי לחדר־האוכל. עייפותו ניכרה בו. הוא אדם כישרוני היודע את המיקצוע...“

יעדם האפריקאי של גיבורי הסיפור היה העיר איסמעיליה, ומשך שהותם במקום: יממה אחת בלבד.

האשה והגבר היו סוזי אבן, רעייתו של שר־החוץ לשעבר אבא אבן, ומנחם בגין, ראש־ממשלת ישראל.

לקוראי עלילות השבוע האחד שלה בהארץ גילתה הגברת אבן, בין השאר, כי היא ובעלה מרבים לקרוא עיתונים מן הארץ זמן העולם. בשבת, למשל, הם קוראים בקביעות ממיטב העיתונות העולמית: הראלד טריבון, ה־מונד, טיימס הלונדוני ועוד. מבין העיתונים הישראלים הם קוראים בקביעות שני יומונים — הארץ ודבר, את שני הצהרונים מעריב וידיעות אחרונות, ושבועון אחד — העולם הזה.

סוזי אבן ובעלה
פגישה בערפל

מישטרה

את העד ושאה הרזה

הנאשמים בסחר בסמים זכו — כיוון שהעד היחידי למעשיהם אושפז

סמ"ר ג.ס.*, שתה תה בתחנת המישטרה באור־יהודה. השעה היתה שש בערב. שום אירוע מיוחד לא התרחש בסביבה והסמ"ר התפנה לעיון בעיתון. לפתע נכנס לתחנת המישטרה אדם, שסיפר כי ראה את שלום ששון ויהושע עידה, בעלי בית־קפה מקומי, כשהם סוחרים בסמים בגן התישעה.

הכלב לא עזר. כיאה לשוטר מסור לא שאל ג.ס. שאלות מיותרות. הוא מיהר אל ניידת המישטרה, שחנתה בחצר ה־תחנה, ודהר אל גן התישעה. יחד עימו היה סמ"ר חיים ממן. לפני הגן החנו את הרכב, וסמ"ר ג.ס. פנה אל בניין שצפה אל הגן. הוא עלה אל אחת הדירות, הזדהה כשהוא לבוש בבגדים אזרחיים וביקש מבעלת־הבית שתתיר לו לצפות אל הגן מחלון דירתה.

על־פי עדותו ראה את שני החשודים שהיו מוכרים לו, עומדים ליד הקיוסק בקצה הגן ומשוחחים ביניהם. לפתע, כך העיד, ניגש אליהם אדם שלישי, שלף מכיסו שטר של 100 לירות ומסרם לידי ששון. זה נטל את הכסף ומסר תמורתו דבר־מה בלתי־מזוהה.

ס.ג. לא התמהמה זמן רב, וזינק מן הבניין החוצה. הוא עצר את השניים, אך האדם השלישי הצליח להימלט. בחיפוש שנערך במקום נתגלו 2.7 גרם חשיש. כלב מישטרתי הובא למקום, אך מומחיותו לא עזרה: לא נתגלו כמויות נוספות של חשיש, או סמים מסוג אחר.

שלום ששון ויהושע עידה הובאו בפני שופט, ועורך־דינם, שימחה זיו, הצליח לשחררם בערבות. מאז המיקרה, שאירע ב־21 באוקטובר 1976, הובאו החשודים שלוש פעמים בפני שופט, אך המישפט לא התקיים: עד־התביעה הראשי, סמל ראשון ג.ס., לא התייצב בבית־המישפט כדי למסור את עדותו.

השבוע שוב הובאו הנאשמים אל היכל־המישפט, כשהם נינוחים ושאננים, שכן הם ידעו מה שהשופט לא ידע, שבאור־יהודה מלחשים מפה לאוזן כי הסמ"ר התמוטט ואושפז, לכן לא יוכל להעיד.

התובע אישר את השמועות, הציג תעודות רפואיות וביקש לבטל את ההליכים המישפטיים. השופט נעתר לבקשתו. צמד הנאשמים זוכה מחוסר הוכחות.

* השם המלא שמור במערכת.

365
ימים חופשיים
בשנה

טמפון או־בה, הטמפון הקטן הנוח והבטוח ביותר בעולם נותן לך הרגישה משוחררת וחפשית, 365 ימים בשנה.
תוכלי ללבוש מכנסונים קצרים והדוקים, חצאית מיני, או ביקיני. תוכלי לרקוד, לטייל, לטבול באמבט ולרחוץ בים בבטחון מלא.
טמפון o. b. קטן משפתון ולכן קל ונוח לשאתו בארנק.

טמפוני o. b. בעלי כושר ספיגה ענק
הטוב בעולם; להשיג ב־3 גדלים;
נורמל: למרבית הנשים
אקסטרה: לנשים עם דימום רב.
והחידוש העולמי האחרון!
טמפוני מיני לנערות, לבתולות
ולנשים עם דימום מועט.

חדש! אריזה חסכונית של 40 טמפונים + שי — ארנקון פלסטי לנשיאת 3 טמפונים בארנק.

o.b.
או־בה
הטמפון בעל כושר הספיגה הטוב בעולם

סופר ג'ינס (שם רשום)
יבוא ושיווק בסיטונות וליחידים
תל־אביב, רח' יהודה המכבי 57, טל. 456351
רחובות, רחוב הרצל 181, טלפון 956274
הג'ינס המקורי
תוצרת ארצות־הברית, סוג א'
LEVIS, WRANGLER, LEE
מכנסי LEVIS:
ג'ינס (תווית אדומה), וקורדרוי בשלל צבעים
סרבלים LEE:
ג'ינס, שחור, לבן וקורדרוי בצבעים
חצי סרבל LEE:
קורדרוי, ג'ינס, פסים ושחור
מכנסי WRANGLER:
ג'ינס וקורדרוי בצבעים שונים.
מגפי בוקרים
COWBOY BOOTS תוצרת ארצות־הברית
לגברות וגברים

רובקס
המתנה שבאופנה

ארומור
צפוי דלתות וקירות

פוליגרף
מכונת אמת
בדיקות בשפות:
עברית, ערבית, ואנגלית
טלפון: 03-25 34 68

מהפכת החצר

מנהל־מחלקה שפיגלמן
העובדים התמרדו

יו"ר־ועד אזון
המנכ"ל נזף

ביסיונם של אנשי מחלקת מערכת החדשות של תל־אביב, להביא לפיטורי מנהלם, אמנון נדב, עלו עד כה בתוהו. אומנם, המיכתב שהופנה לנדב על־ידי סמנכ"ל רשות השידור, יצחק עבאדי, ועל־ידי מנהל הרדיו חגי פינסקר, שהיה אמור להבהיר לעובדים חד־משמעית כי נדב הוא מנהל המחלקה בגיבויה המלא של ההנהלה, עדיין לא יצא לאור. אך יחד עם זאת חזרו החיים במחלקה למסלולם הרגיל, פחות או יותר, כתוצאה מעקשנותו של נדב, שסירב לוותר לעובדים.

מי שלא הצליח לעמוד בלחצים של עובדיו, למרות ניסיונו להחזיק מעמד, היה מנהל מחלקת ענייני־היום בירושלים, אלישע שפיגלמן, שמונה לתפקידו מייד אחרי שמנהל המחלקה הקודם, אריה הסקל, הודיע כי הוא פורש מתפקידו על רקע של סיכסוכי עבודה ביגו לבין הכתבים. אלא שגם שפיגלמן, כהסקל לפניו, לא הצליח לעמוד בלחציהם של הכתבים ופרש לבסוף מתפקידו.

„התארגנה נגדי קבוצה"

עד שמונה כמנהל ענייני־היום, היה אלישע שפיגלמן הכתב הכלכלי של הרדיו וסגנו של הסקל. באותם הימים היה מן האנשים היותר מקובלים במחלקה, ולא סבל מחוסר־פופולאריות. יחסיו עם הכתב המדיני שלום כיתל היו אומנם מעורערים, ושפיגלמן אמר עליו לא אחת: „אני פשוט לא אוהב אותו," אך יחד עם זאת אמר: „אני נזהר בצורה יוצאת מהכלל שרגשותי לא ישפיעו על תפקידי ועל עבודתי."

אולם, רגשותיו כנראה השפיעו בכל־זאת. למן הרגע שבו נכנס אלישע שפיגלמן לנעלי מנהל המחלקה הבעייתית, החלו הצרות. העובדים סירבו לסור למרותו. הוא ניסה לבצע ריאורגניזציה במחלקה, סירב לחתום על טפסי שעות נוספות כאשר לא היו שעות נוספות, סירב לקדם כתבים בעלי קביעות לעומת כתבים ארעיים, העסיק אנשים על פי כישוריהם ולא על־פי קביעותם. כל זה יצר למן ההתחלה מרירות גדולה נגדו והוא מספר: „כל דבר שעשיתי לא מצא חן בעיני העובדים הקבועים. כאשר שיבצתי את אריה גולן לעבודה בערב במקום בבוקר, הוא ראה בכך משהו אישי. כל אחד חשב שיש לי משהו נגדו. התארגנה נגדי קבוצה, ובראשה הכתבים שלום כיתל ורזי ברקאי והקריין גבי גזית. הם טענו שאני לא טוב ביחסי־אנוש. אני מודה בזה. לא תמיד הקפדתי להיות מנומס כלפי העובדים, ולא אחת הטחתי את דעתי עליהם בפניהם, במקום מאחרי גבם."

המתנגדים הקימו ועד פעולה. בשלב ראשון באו אל שפיגלמן והודיעו לו כי הם מתארגנים נגדו, וכי מוטב שיסיק מסקנות, לפני שיעשו משהו קיצוני.

שפיגלמן החליט שלא לוותר, והוא אומר: „הייתי מופתע מההתארגנות נגדי. לפני שמוניתי הייתי מהיותר מקובלים במחלקה, הייתי חבר של גבי גזית והייתי ביחסים טובים עם רזי ברקאי. נכון שאת שלום כיתל אני לא סובל, אבל לא תיארתי לעצמי שהאנשים במחלקה עד כדי כך לא מרוצים ממני. פניתי לחגי פינסקר, מנהל הרדיו, ותיארתי לפניו את המצב. הוא נתן לי גיבוי מלא, ואמר לי: ‚אין לך מה לדאוג, אתה הכי טוב בשביל התפקיד הזה. אני מאחוריך.'"

לפינסקר ואמר לו: „תראה, אם אתה רוצה, אני מפסיק לנהל את המחלקה ברגע זה. אם אתה רוצה שאמשיך, אני דורש תנאים של ייהרג ולא יעבור והנהגת יד חזקה נגד העובדים."

תגובת מנהל הרדיו ומנהל חטיבת החדשות בפועל, לדיברי שפיגלמן: „תמשיך לנהל, אנחנו נשבור את העסק."

באותו בוקר ניסה שפיגלמן לנהל ישיבות בוקר, אך איש מן העובדים לא התייצב. אז החליטה רשות השידור לנקוט יד חזקה נגד המתמרדים: ההנהלה הודיעה לעובדים כי היא משביתה את השידורים, וכי ה־כתבים לא יוכלו להשתמש בטכנאים לצורך הקלטות. הכתב המדיני שלום כיתל ויצחק

קריין גולן ומנהל גזית
הקריין ירש את התפקיד

כתבים צעירים וכשרוניים, שהיה צריך להאריך את חוזה העבודה שלהם אך פינסקר החליט לא להאריך. באתי אליו והודעתי לו כי אני זקוק לשני האנשים וכי אינו יכול לפטרם בניגוד לחוות־דעתי. פינסקר התעלם ממני ופיטר את העובדים. רק לאחר התערבות ועד־העובדים הסכים להגיע לפשרה ולהעסיקם ללא קביעות.

„על רקע זה, כשראיתי שאפילו לגבי העסקת עובדים דעתי אינה חשובה, אין טעם להמשיך ולעבוד כמנהל, והתפטרתי."

במשך שלושה חודשים, מיום התפטרותו של שפיגלמן, התנהלה המחלקה ללא מנהל. איש לא ידע מה משדרים ולמה; מאיש לא נדרש דין־וחשבון. המחלקה לענייני־היום אף כיסתה את ביקור הנשיא המצרי, אנוואר אל־סאדאת, ללא מנהל.

ואז, למרבה הפלא, מונה כמנהל הכתב המדיני שלום כיתל, שנזנף בעבר על־ידי המנכ"ל יצחק לבני על פגיעה במשמעת. אלא שכיתל התפטר מתפקידו שבועיים אחרי המינוי, כדי לנסוע לקאהיר. במקומו מונה גבי גזית, שעמד בראש המתנגדים שפיגלמן, שחזר לתפקידו ככתב כלכלי.

כאשר התבקש גבי גזית להגיב על פרשת אלישע שפיגלמן אמר: „אני אינני אומר דבר וחצי דבר בעניין הזה. זוהי פרשה פנימית של רשות־השידור ושל מחלקת־החדשות ואין בה עניין ציבורי. מחלקת־החדשות היא מחלקה בעייתית ואנחנו מנסים לפתור את הבעיות בפנים. שלום כיתל אינו אומר דבר וחצי דבר בנושא. אני עצמי אינני יכול ואינני

בחדר החדשות

מייד אחרי פנייתו של שפיגלמן אל פינסקר, פנה אליו ועד העובדים. פינסקר הודיע להם כי אינו מוכן להיפגש איתם כוועד מאחרי גבו של שפיגלמן, וזו היתה ההודעה הרישמית. אלא שבפי שפיגלמן סיפור שונה במיקצת: „רישמית הוא אומנם סירב לפגוש בהם, אך יחד עם זאת הודיע להם כי הם יכולים לבוא אליו הביתה. ברור שהם לא שוחחו על חתיכות, הנושא היה אלישע שפיגלמן. ידוע לי שבאותה הזדמנות הודיע להם פינסקר כי כרגע אין סיכוי לפטר אותי, אך כדאי להם להתאזר בסבלנות מאחר שהוא הולך לקראת ריאורגניזציה ויהיו שינויים קיצוניים בניהול המחלקות."

ועד הפעולה נגד שפיגלמן לא ויתר. הוא התכנס שוב לישיבה, והחליט על ניתוק־מגע עם המנהל. ההחלטה אמרה כי אנשי המחלקה ימשיכו לעבוד, אך לא יקבלו משפיגלמן הוראות. החלטה זו התבססה על תקדים שהוכתר בהצלחה קודם־לכן, נגד מנהל המחלקה יצחק גולן.

עוד באותו יום הודיעו אנשי המחלקה לשפיגלמן על ניתוק־מגע. הוא פנה מייד אלון, יו"ר ועד העובדים נקראו לבירור ונזנפו על ידי המנכ"ל יצחק לבני.

העובדים, למרות שלא היו מרוצים מכך שהמנהל נשאר על כנו, חזרו מייד אחרי השבתת הרדיו לשתף איתו פעולה, ביצעו את ההוראות כמקובל והעבודה התנהלה כסידרה. אלא שאלישע שפיגלמן החזיק מעמד חודש וחצי נוספים בילבד, והתפטר.

„פינסקר משחק תפקיד אב"

הוא מסביר: „התפטרתי בגלל ש־דרשתי אמצעים טכניים נוספים, כדי לבצע שינויים ארגניים. כל הזמן הובטח לי על־ידי ההנהלה, שיינתנו לי האמצעים, אך מעולם לא קיבלתי אותם. כאשר הייתי מקבל את כל מה שאני דורש, זה היה כתוצאה ממכתבי־איום שהעובדים היו שולחים להנהלה. הגעתי למסקנה כי במחלקת ענייני־היום לא צריך מנהל, צריך מכתבי־איום. הבנתי שאני על תקן של בובה. „מה ששבר אותי היה מיקרה עם שני רוצה להגיב. אני מנהל את המחלקה ונמצא מעברו השני של המיתרס. עליך להסתפק במעט הדברים שאמר לך מנהל הרדיו חגי פינסקר. אפילו יאשר לי דובר רשות־השידור, משה עמירב, לדבר עם עיתונאים — לא אדבר. זה עניין פנימי."

כאשר נשאל כמה זמן יחלוף לדעתו, עד שתתחולל מהפכת־חצר נגדו, אמר: „אין תגובה!"

תגובת חגי פינסקר: „אלישע שפיגלמן זכה בגיבוי מלא של הנהלת רשות־השידור. עובדה, השידורים הושבתו ושני עובדים ננזפו. איש לא פיטר אותו, הוא התפטר."

אולם לאלישע שפיגלמן, הנמצא כיום מחוץ למישחק, מסקנות משלו: „פינסקר משחק את תפקידו של האב הגדול והדואג. כביכול הוא נותן למנהלים גיבוי מלא נגד עובדיהם, אבל למעשה הוא נותן גיבוי מלא מאחרי הגב לעובדים נגד המנהלים. מטרתו העיקרית היא החלפת כל המנהלים כשלב ראשון בריאורגניזציה, וכדי לא לעשות את העבודה השחורה בעצמו, הוא עוזר לעובדים לבצע אותה."

שרית ישי

ז שבט תשל"ח, 25.1.78 שנה 42 המחיר: 12.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2108

העולם הזה

עיסקי היהלומים של חברות הכרם

פרשת רחמים אהרוני

מדוע נעצרה ברכה שורץ

ערת־הזוהר של ראש־החבורה